

بازدید شد
۱۳۸۲

بازرسی شد
۳۳-۵۲

۸۹۷۰-بی	
کتابخانه مجلس شورای ملی	
کتاب: مستطی الصلوات	
مؤلف: محمدرضا علی نقی بن الجرار الممدوی	
موضوع: تاریخ	
شماره ثبت کتاب	۸۵۲۰۶
شماره قفسه	۱۷۸۱

تلفظ: فرست شده
۹۱۵۷

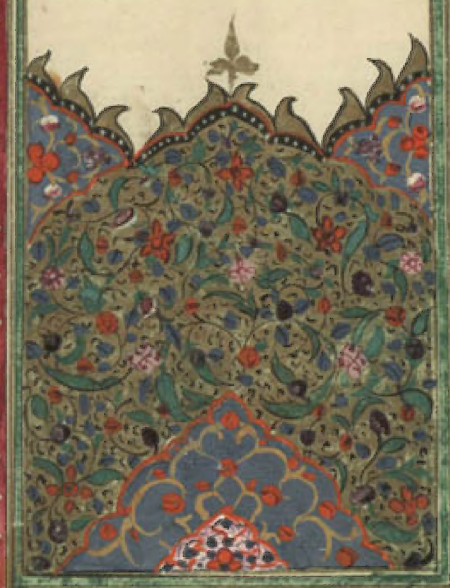

الحمد لله

١٢٤٥
 ١٢٤٦
 ١٢٤٧
 ١٢٤٨
 ١٢٤٩
 ١٢٥٠
 ١٢٥١
 ١٢٥٢
 ١٢٥٣
 ١٢٥٤
 ١٢٥٥
 ١٢٥٦
 ١٢٥٧
 ١٢٥٨
 ١٢٥٩
 ١٢٦٠
 ١٢٦١
 ١٢٦٢
 ١٢٦٣
 ١٢٦٤
 ١٢٦٥
 ١٢٦٦
 ١٢٦٧
 ١٢٦٨
 ١٢٦٩
 ١٢٧٠
 ١٢٧١
 ١٢٧٢
 ١٢٧٣
 ١٢٧٤
 ١٢٧٥
 ١٢٧٦
 ١٢٧٧
 ١٢٧٨
 ١٢٧٩
 ١٢٨٠
 ١٢٨١
 ١٢٨٢
 ١٢٨٣
 ١٢٨٤
 ١٢٨٥
 ١٢٨٦
 ١٢٨٧
 ١٢٨٨
 ١٢٨٩
 ١٢٩٠
 ١٢٩١
 ١٢٩٢
 ١٢٩٣
 ١٢٩٤
 ١٢٩٥
 ١٢٩٦
 ١٢٩٧
 ١٢٩٨
 ١٢٩٩
 ١٣٠٠
 ١٣٠١
 ١٣٠٢
 ١٣٠٣
 ١٣٠٤
 ١٣٠٥
 ١٣٠٦
 ١٣٠٧
 ١٣٠٨
 ١٣٠٩
 ١٣١٠
 ١٣١١
 ١٣١٢
 ١٣١٣
 ١٣١٤
 ١٣١٥
 ١٣١٦
 ١٣١٧
 ١٣١٨
 ١٣١٩
 ١٣٢٠
 ١٣٢١
 ١٣٢٢
 ١٣٢٣
 ١٣٢٤
 ١٣٢٥
 ١٣٢٦
 ١٣٢٧
 ١٣٢٨
 ١٣٢٩
 ١٣٣٠
 ١٣٣١
 ١٣٣٢
 ١٣٣٣
 ١٣٣٤
 ١٣٣٥
 ١٣٣٦
 ١٣٣٧
 ١٣٣٨
 ١٣٣٩
 ١٣٤٠
 ١٣٤١
 ١٣٤٢
 ١٣٤٣
 ١٣٤٤
 ١٣٤٥
 ١٣٤٦
 ١٣٤٧
 ١٣٤٨
 ١٣٤٩
 ١٣٥٠
 ١٣٥١
 ١٣٥٢
 ١٣٥٣
 ١٣٥٤
 ١٣٥٥
 ١٣٥٦
 ١٣٥٧
 ١٣٥٨
 ١٣٥٩
 ١٣٦٠
 ١٣٦١
 ١٣٦٢
 ١٣٦٣
 ١٣٦٤
 ١٣٦٥
 ١٣٦٦
 ١٣٦٧
 ١٣٦٨
 ١٣٦٩
 ١٣٧٠
 ١٣٧١
 ١٣٧٢
 ١٣٧٣
 ١٣٧٤
 ١٣٧٥
 ١٣٧٦
 ١٣٧٧
 ١٣٧٨
 ١٣٧٩
 ١٣٨٠
 ١٣٨١
 ١٣٨٢
 ١٣٨٣
 ١٣٨٤
 ١٣٨٥
 ١٣٨٦
 ١٣٨٧
 ١٣٨٨
 ١٣٨٩
 ١٣٩٠
 ١٣٩١
 ١٣٩٢
 ١٣٩٣
 ١٣٩٤
 ١٣٩٥
 ١٣٩٦
 ١٣٩٧
 ١٣٩٨
 ١٣٩٩
 ١٤٠٠
 ١٤٠١
 ١٤٠٢
 ١٤٠٣
 ١٤٠٤
 ١٤٠٥
 ١٤٠٦
 ١٤٠٧
 ١٤٠٨
 ١٤٠٩
 ١٤١٠
 ١٤١١
 ١٤١٢
 ١٤١٣
 ١٤١٤
 ١٤١٥
 ١٤١٦
 ١٤١٧
 ١٤١٨
 ١٤١٩
 ١٤٢٠
 ١٤٢١
 ١٤٢٢
 ١٤٢٣
 ١٤٢٤
 ١٤٢٥
 ١٤٢٦
 ١٤٢٧
 ١٤٢٨
 ١٤٢٩
 ١٤٣٠
 ١٤٣١
 ١٤٣٢
 ١٤٣٣
 ١٤٣٤
 ١٤٣٥
 ١٤٣٦
 ١٤٣٧
 ١٤٣٨
 ١٤٣٩
 ١٤٤٠
 ١٤٤١
 ١٤٤٢
 ١٤٤٣
 ١٤٤٤
 ١٤٤٥
 ١٤٤٦
 ١٤٤٧
 ١٤٤٨
 ١٤٤٩
 ١٤٥٠
 ١٤٥١
 ١٤٥٢
 ١٤٥٣
 ١٤٥٤
 ١٤٥٥
 ١٤٥٦
 ١٤٥٧
 ١٤٥٨
 ١٤٥٩
 ١٤٦٠
 ١٤٦١
 ١٤٦٢
 ١٤٦٣
 ١٤٦٤
 ١٤٦٥
 ١٤٦٦
 ١٤٦٧
 ١٤٦٨
 ١٤٦٩
 ١٤٧٠
 ١٤٧١
 ١٤٧٢
 ١٤٧٣
 ١٤٧٤
 ١٤٧٥
 ١٤٧٦
 ١٤٧٧
 ١٤٧٨
 ١٤٧٩
 ١٤٨٠
 ١٤٨١
 ١٤٨٢
 ١٤٨٣
 ١٤٨٤
 ١٤٨٥
 ١٤٨٦
 ١٤٨٧
 ١٤٨٨
 ١٤٨٩
 ١٤٩٠
 ١٤٩١
 ١٤٩٢
 ١٤٩٣
 ١٤٩٤
 ١٤٩٥
 ١٤٩٦
 ١٤٩٧
 ١٤٩٨
 ١٤٩٩
 ١٥٠٠
 ١٥٠١
 ١٥٠٢
 ١٥٠٣
 ١٥٠٤
 ١٥٠٥
 ١٥٠٦
 ١٥٠٧
 ١٥٠٨
 ١٥٠٩
 ١٥١٠
 ١٥١١
 ١٥١٢
 ١٥١٣
 ١٥١٤
 ١٥١٥
 ١٥١٦
 ١٥١٧
 ١٥١٨
 ١٥١٩
 ١٥٢٠
 ١٥٢١
 ١٥٢٢
 ١٥٢٣
 ١٥٢٤
 ١٥٢٥
 ١٥٢٦
 ١٥٢٧
 ١٥٢٨
 ١٥٢٩
 ١٥٣٠
 ١٥٣١
 ١٥٣٢
 ١٥٣٣
 ١٥٣٤
 ١٥٣٥
 ١٥٣٦
 ١٥٣٧
 ١٥٣٨
 ١٥٣٩
 ١٥٤٠
 ١٥٤١
 ١٥٤٢
 ١٥٤٣
 ١٥٤٤
 ١٥٤٥
 ١٥٤٦
 ١٥٤٧
 ١٥٤٨
 ١٥٤٩
 ١٥٥٠
 ١٥٥١
 ١٥٥٢
 ١٥٥٣
 ١٥٥٤
 ١٥٥٥
 ١٥٥٦
 ١٥٥٧
 ١٥٥٨
 ١٥٥٩

کتابخانه
جعفر سلطان احمد
بر ۱۳۶۵ قمری

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 محمد علی صامخا من المصائب والبلايا كما محمد علی الاثمة
 ونشكرو علی ان صیر البصر عند نزول بلائه موجبا
 لتضاعف الحسنات وفريد غناؤه وفضل علی الصابرين
 محبته والرايين بقضائه فخصهم بالمزايا الزاهرة و
 ارقام الرب العالیة الباهرة من بین عبیده واملائه و
 اشهد ان لا اله الا الله وحده شریك له وان محمدا عبده
 ورسوله خلقه الیه وارضاهم لرضائه صلى الله علیه و
 الاطهار الطيبين الرايين للرضيتين صلوة كثيرة دائمة بدوا

بدوام ارضه وسمائه **وَجَدَ** بِنْدَهُ ضِعْفٌ ذَلِيلٌ مَلِيحٌ يَغْفِرُ
 رَبُّ جَلِيلٌ اَقْلَ الْعِبَادِ عَمَلٌ وَالْكَثْرُ مَزَالٌ مُحَمَّدٌ بَرٌّ عَلَى نَبِيٍّ رَحِيمٌ
 الْعَالَمِ اَلْفَاطِمِ دُنْبَا عَفَا عَنْهُمْ وَخَسِرَ فِي زَمْرَةِ اَجْدَادِهِمُ اَلْفَا
 حِمْ بَرْدِ رَانِ اِيْمَانِي وَنَخْلَةٍ رُوحَانِي مِيرَسَانِدِ كِبَرِ صَالِحِي
 مُحَقِّقِي وَپُوشِيدِ غَمَانِدِ كِه اِيْنِ عِبْرَتِ خَانِه دِيْنَانِه جَايِ رَحْتِ
 وَسِرُورِ وَنَه غَمَامِ رَاوِ وَجُورِ بَلَكِه عَقْدَايِ حَكَمِ
 بِالْعَدِ خَلْدِ وَنَدِ عَلِيٍّ اَعْلَى مَحَلِّ نَجْمِ وَفَرَقِ وَغَنَاءِ وَهَبِّ كَلَمَتِ
 وَحَمْنِ وَبَلَاءِ سَيِّمَانِسَبْتِ بَاهِلِ وَلَا لَذَّتْ اَيْنِيَّةُ اَشْرِفِ الْحَقِيقَةِ
 دَفْعِ اَلَمِ وَوَشُوبِ بَانُوَاجِ كُدُورَاتِ وَحَلَاوَتِ قَالِيْنِه اَشْرَقِ
 بَصِيرَتِ مَبْتَنِي بَصْنُوفِ مَرْدَاتِ كَيْسِ زَمْجِ سَعَادَتِ بِلْدَنْ هَمِيَّةِ
 كِه دَر نَزْدِ نَزْوِلِ بِلِيْتِه بِشَوْنِهَا ثَابِتِ وَاسْتَوَارِ بَصِيرِ حَبِيْلِ اَحِي
 حَزِينِ رَا طَالِبِ **وَقَدْ** يَا بَهْمَتِ صَاحِبِ سَعَادَتِ كِه دَر وَقْتِ نَجْوِ
 هَمِّ رِيَايَةِ وَفَقِيصَةِ بَقِيَّةِ رِضَا وَتَسْلِيْمِ رَا اَخْتِيَارِ بَوَاسِطَةِ
 اَنْقِيَادِ تَامِ اَزْ اَنْوَارِ اِحْكَامِ دَوْلَتِ شَرِيعَتِ زِيْرَكِه فُوزِ سَبْتِ
 رَحِي بِاَغْصَامِ بَدْوَنِ بَنْدِ جِدِّ وَاهْتِمَامِ نَه كَارِه كِسْ يَانَا كَيْسِ
 وَفَيْضِ وُضُوْءِ بَايَنْغَرِ حَالِي اَزْ قَطْعِ عِلَاقِ دَارِ فَنَاءِ اِلْتِمَامِ نَه
 مَطْلَبِ هَرْ خَارِ وَخِي يَا مَقْصِدِ هَرِ اَلْهَوَسِي بَلَكِه تَا فَاكُرِ
 وَاعْتِبَارِ نَاءِ اللَّيْلِ وَطَرَفِ لَيْلِهَا رَدِّ فَاخْتِه وَخَاغِه اَمْرِ خُودِ
 دَر اَيْنِدَرِ وَانْ دَارِ شِيْوِه وَشَعَارِ نَكْرِدِ وَتَا مَقْلِ مَطْلَعِ بَا

قرآنیته و مراجه اخبار معصومیه و زنگ زدای مرآت قلوب
 مکند تار نشود کی بسلك سلوک و عبوری و کجادر هتدای بقا
 انقیاد و رضا و ری **هذه** این ضعیف قیدل لا استطاعه عدم
 البصاعة بمقتضای کرمیه **فان** التکری تنفع للومنین تحت
 که بتوفیق خدا و بركات عمر هدای رساله جامعه بلغه فاسیه
 نظربا قیمة فایده و عیة عاید در این ابواب تذکرة و ذکر ی لاولی
 الالباب **تالیف** غوده هم طالب عموم ثواب باقیات صالحات و
 امتثال احکام و بند رب الارباب و هم راغب خصوصاً جرح عظیم
 تسلی دهند مصاب این رجاء که مطبوع طباع و مسموع سماع
 کردیده **مصیبت** از ده کافر از ید و جلیس مجالس صیبت
 و افسرده دلان از زینب و انیس مقام و صد و خلوة باشد و اگر
 چه این غمنا مدتها در مکن خواطر محظور لکن عواقب دهر معوق
 و مودت کسل و قور نا این وان ملائک افتروا مشیة الاحرار
انچه بواعث مشیة ذیل غمت و دواعی شیده ارکان مقام و
 غریه آنکه چون حضرت سپهر رخت فرو زنده اخبر برج سلطنة
 و شهر یاری و در خشنده کوه درج ختمت و کامکاری **نزد**
 حدقه عزت و جلالت و نور حدیقه شرافت و اقبال **غرة** صیبة
 فحاش **و قرعة** با صرة بنالت مشیدان کان مبان عدل و عدل
 و اضاف **مخرب** بدینان ملایم جود و ظلم و اعتساف **واقع** آیات

آیات شریعت غمرا خیر البشر ناصب رآیات ماثر سنتیه بیضا
 ائمة افق عشر باسط باط فضل و احسان شامهدها امن و امان
 هادم اساس فساد و طغیان **حامل** هل شرع و دین **ما حلی** نا
 بغاة و مفسدین **ناظم** مشور و مشنتا مور عباد **ناظر** منظوم
 مؤلف شری و اصحاب فساد **شایق** خیر و صلاح دارا ولی
 تابق فوز و نجاح موقف مصیبة کبری **نواب** مستطاب معدلت
 ماب **سپهر** قباب **قر** کباب **قر** القیصره **زین** لاکاسره
 ملک زاده اعظم اکرم **انعم** کنار علی علم **میز** بلاد المعجم صفوه و سلا
 دو دمان قاجار **ابوالنضر** و الفخ و العز و القار **شاهزاده** **میر**
 لازل مؤید من الله العلی المتعال بالنصر و التائید و الاقبال **میر**
 علیه و ابل وزن العز و الاجلال **بواسطه** اصابه مصیبة اعز و
 نور بصیر و غم فواد **اصبح** الله علیه من غمته **فی** جوار بینه و
 غمته **اسباب** افا و جعله سلفا و فرجا و اجرا و خرا و بلاعا **غفر**
 عظیم عنایة ربانیه فاین **و از فیض** جسیم تکریم سبحانیه شطر
 و افری را حایر نامه اند **و در این** چنین وقت اهالی ممالک تحت
 اختیار اقلیم **وظایف** مراسم مناسبه مقتضای حال کل علی حسب
 شایسته و سزاوار **خصوصا** از عسا کرد عا **آنکه** در ایام بغا بدین
 سبق استعدا مورد انواع احسان و صنوف تقدمات ملوکانه
 سرکار علما **ناظر** کردیده و چون بمضمون صدق مشتمون کرمیه

هل جله الاحسان الا الاحسان اين التفات را هم نيز ما باز از
 ضرورت و از اين ضعيف چيزي که قابل تحفه در کاه و لايق نثار اين
 بارگاه تواند بود بعد از مرآت دعا چيزي جز اين هله تحفه عليله
 منظور نظر نيشاد زيرا که طبع شريف پيوسته ميتا بطالع علم
 و آثار ديده و در اغلب در مرجع ايات و اخبار فهميده **لهذا** در دنیا
 تراکم افواج غم و نوایب و لوان تلاطم امواج هجوم و مصایب
 تحريک اين بحاله و ترسيل اين رساله و از انصاف صروف و ليلي
 و ايام و ان دهفت فيها کفوس المحن و الا لام تحفتم شمره و
 از برای هر سطرې فرصت ديده سطرې زندمان را ذخيره غم و
 که مطبوع طبع شريف گرديده سليمان و از بعض قولش
 فرمايند ليس الهدية قدر من هدي له ان الهدايا على مقدار
 الهدى و رجاء عبد و اتق مستقر از من جود و که خداوند
 فيماض و اقبال لطيف آنکه اين مجموعه را در عداد باقيات صالحات
 و مثبت در صيغه حسنات و موجب اجر جليل در حیات و ممات
 و باعث بختان شد ايد احوال دوزندامت و حرارت و غفوان
 هفوات و زلات که مانند محمد و اله سادات السادات عليهم اطيب
 الصلوات و انزل الخيرات و ما توفيقي الا بالله توكلت و اليه تلب
 و مرتب غم و اين سال را بر فائحه و سه فائحه و خائفه **فائحه**
 در فضيلت تفكر و اعتبار است **فائحه اولي** در صبر و فوايد بعض

بعض متعلقات و مناسبات او است و در اين چند عاينه است
عاينه اولي در حقيقه صبر و اقسام است **عاينه ثانيه** در ذکر سطرې
 از ايات قرآنيه متعلقه بصبر است **عاينه ثالثه** در طایفه از احاديث
 معصوميه عامه و آورده در علو مقام صبر **عاينه رابعه** در بيان
 از احاديث وارده در خصوص موت اولاد **عاينه خامسه** در ذکر
 بعض از منامات که مناسب مقام و عقيد حرام است **عاينه ششمه**
ساد در بيان بحالي از احوال پيشينيان در تزد فدا جبه
 و اولاد ايشان **عاينه هفتمه** در بيان بندي از احوال بعض از رها
 صابران **عاينه ثامنه** در آنچه سزاوارست که از مصائب در نزد
 مصيبت قول و فعلا صادر شود و در آن دو فائده است
فائده اولي در آنچه مناسب است قول **فائده ثانيه** در آنچه او را سزاوارست
 فعلا **عاينه نهمه** در آنچه لازمت بر او که ترك کند **عاينه عاشره**
 در بيان آنکه کريمتي في حد ذاته در مصايب منافات با
 و مصائب ندارد **عاينه حاديثه** در بيان بندي از احوال اطفال است
 بعد از مردن و اشاره اجماليه بجهت برزخيه که فرج هم و فتن
 صبر است **عاينه ثانيه** در بيان آنکه رنج و عذاب در غالب تحفه اهل
 ولا است **فائحه ثامنه** در بيان محبت و شقه از احوال بعض دوا
 خلاست **فائحه ثالثه** در فضل رضا و تسليم که از غمات محبت
خائمه كتاب در آنچه مستلزم مصاب است و در اين رساله احوال

بتصحیح و تقیم اخبار پیرداخت تسامحا و اخبار او را موسوم
بمسئله اصحابین گردانیدارند که پیوسته مستحق زهد و اول
 استغش غیر مفارق و معنی بالفطش مطابق و موافق باد و هو
 ولی الامر شاد **فائمه** در فضل تفکر و اعتبار است بدانکه
 انسان با وجود نفس متار و شیطان تا در مقام تفکر در
 نیاید و فائمه و خاتمه خود و فناء دنیا و ثواب و عقاب و احوال
 را ملاحظه نکند و هو و هو پس این شیرینی و چربی و
 آب و علف مشوب بکدر مرارت و مرارت از سر بیرون نکند
 در هیچ مقامی بترقیات مقصوده نتواند رسید و لذت
 لذات معنویه تحصیل رضای حضرت معبود شریفی نتواند
 چشید و هیچ کمالی علم و عملا او را میسر نخواهد کرد **پد**
 و از این جهت است که در تفکر در کتاب و سنت منتهای ترقی
 شده در سوره آل عمران فرموده ان فی خلق السموات و الارض
 و اختلاف الليل و النهار لآیات لا یحیط بالآیات الذین یؤمنون
 الله قیاما و قعودا و علی جنوبهم و یتفكرون فی خلق السموات
 و الارض و بنما ما خلقت هذا باطلا سبحانک فقنا عذاب
 النار ظاهر ترجمه آنکه بدین سببکه در آفرینش سماءها و زمین
 و اختلاف شب و روز هر اینها آیه الهی است برای صاحبان
 عقل در کار است آنانی که خدا را با داعی کنند در حال ایستاده

ایستاده و نشسته و برپا و خوابیده و تفکر می کنند در
 آفرینش سماءها و زمین ملتفت یامتنکم باینکه ای پروردگار
 ما ینافریدی این خلق را بپسوده نتریه میکنم ترا از ارتکاب
 امر باطل پس حفظ کن ما را از آتش **پس** ینک تا مثل کن عقیقا
 آیه مبارکه که تفکر در خلقت محکم اسمان و زمین و عجایب
 مودعه در احوال چگونه موجب اعتقاد بخت و نادر میشود تا
 آنکه متفکر در مقام استند عای خلص زانوش در آید و غیر
 سوره روم بعد از مذمت و لوم نسبت بجهالتی که بجز ظاهر دنیا
 دنیا یا شطری از ان القات ندارند و نه آخرت غافلند و فرمود
 اولم یتفکروا فی نفسهم ما خلق الله السموات و الارض و ما
 بینهما الا بالحق و اجل ستمی و ان کثیرا من الناس یلقوا
 لکافرون چنانچه تفکر نکنند در نفسهای خود اینکه ینافرید است
 خداوند سماءها و زمین و آنچه در میان آنهاست مگر بخی
 و تا زمان معتبر برقرار و بدین سببکه بسیاری از مردم ببلایا
 دار جزای پروردگار خود هر اینها کافر شده اند و باز در سوره
 روم میفرماید و من یأثم ان خلق لکم من نفسکم از و اجاو
 جعل ینتکم مودة و رحمة لتکنوا الیها ان فی ذلك لآیات
 لقوم یتفکرون یعنی از جمله آله و عدایت خدا آنکه آفرید
 از برای نفع شما از صنف خود شما را و جنهای شما را و قرار

داده است در میان شما هر یانی در وقت دل را بر یکدیگر بکشد تا اینکه آید
 و شبانی با الهاداشته باشند بدو سبکه در این خلقت یات و
 براهین چندیت از برای جماعتی که فکر میکنند انجبا بایر المومنین
 علیه منقولست که فرمود ومن ازم قلبه الفكر ولسانه الذکر
ملا الله قلبه ایمانا ورحمة و نوراً و حکمة ان الفكر و الاعتناء بوجوب
من قلب المؤمن عجايب المنطق في الحكمة فتسمع له اقوال برضاها
العلماء و تخشع له العقلاء و تحب منها الحکماء یعنی پیوسته کسی که
 دل و با فکر و زبان او با ذکر باشد بر میکند خدا دل و زبان او را
 و رحمة و نور و حکمت بدو سبکه فکر کردن و پند کردن پیرودن
 میاورد نازل مؤمن محتاج عجب برادر حکمت پس شنیده میشود
 بجهت آنکه ایستاده پسندد اهل علم و شایع می شوند از
 برای اهل اهل حکمت و دیگر منقولست که در جمله حدیثی فرمود
لا عبادة كالفكر یعنی عبادتی مثل تفکر بهم نیستند انجبا
 امام جعفر صادق علیه السلام مرویت که فرمود افضل العبادة ادما
 التفکر فی الله و فی قدرته یعنی بهترین عبادت بسیار تفکر کردن است
 در افعال و قدرت خدا و دیگر فرمود کان اکثر عبادی ذر التفکر
 و الاعتناء یعنی تفکر و پند کردن بیشتر عبادت ابی ذر بود
منقولست که هر روز خدمت جناب امام موسی علیه السلام نوشت عظمی
 و او بر یعنی نصیحت کن و پند ده مرا و مختصر کن انشروا و جواب

صاحبان عقل از عجب میکنند از انظار امام

و دیگر

جواب نوشتند ما من شیء نراه عينك الا وفيه موعظة نیست چیزی
 که چشم تو را در راه بیند مگر اینکه در او پند نیست و انجبر هم با طریقی
 تفکر است و از جناب امام رضا علیه السلام منقولست که فرمود لیل القضا
 کثرة الصوم و الصلوة انما العباداة التفکر فی مراسته عزوجل
 نیست عبادت محرم بسیار نماز و روزه اینست و جز این
 نیست که عبادت تفکر در امر خداوند عزوجل است و بدانکه
 باختلاف مراتب تفکر فضیلت متفاوت می شود و لهذا هر چند
 نبوی صلی الله علیه و آله و آمده شده که تفکر ساعتی خیر من عباد است
 یعنی فکر کردن یک ساعت بهتر است از عبادت یک سال و در حدیث
 دیگر آمده که تفکر یک ساعت بهتر است از عبادت شصت سال
و در حدیث دیگر بهتر است از پاداش یک کبک عبادت پس
 این اختلافات متعل با اختلاف تفکرات در شدت و
 ضعف تأثر مرتبه بر آنها تواند بود مثلاً یکی را تفکر یک ساعت
 باعث میشود که عری بطاعت صوف کند و معلوم بکمالان محضد
 کند و یا خود را بمقام شهادت رساند و از اموال خود باقیات
 صالحات مثل مساجد و نحو آنها بپا کند یا خارج محارم و حرام شیع
 روا کند که اگر این تفکر نبود بهین عمار و در ظاهر و کفایتی
 پس بسیار باشد که یکی از این امور مرتبه بر تفکر بمراتب ارجح و نفع
 اوافی و اکثر باشد از ان عبادت محرمه سالانها و از اعظم تفکرات

واقع تذکرات تذکرموت و تفکر در فنا و زوال دنیا و نعیم او است
از سید عالم و تخریبی دم صلی الله علیه و آله منقول است که فرمود
اکثر اذکر هادم اللذات یعنی بسیار یاد دکنند در هم شکند لذتها
عرض شد که چیست آن بار سوار الله فرمود الموت فما ذکره عبد علی
الحقیقه فی سعة الاضاف علیها للذین و لا فی شدة الا انعت علیک
یعنی آن مرگست پس یاد میکنند و در حقیقت هیچ بنده در حال سعة
مگر آنکه دنیا بشک می شود و نه در حال شدت مگر آنکه بر او وسعت
پیدا میکند و در حدیث نبوی با نوارده است که فرمود کفی بالموت
و اعطایا و بالعقل دلیل بر کفایت میکند در پند دادن مرگ و
در هادی بودن عقل **منقول است** که شخصی بحجاب ما محجبا فرستاد
عرض کرد جزوه مرا بخیر که به تیغ شوم فرمود که اکثر ذکر الموت و آنکه
لو یکثر ذکره انسان الا زهد فی الدنیا یعنی دنیا را یاد کن مرگ را بدینکه
بسیار یاد میکنند و دل انسانی مگر آنکه زاهد در دنیا و عرض را زور
میشود **منقول است** که از جناب صادق علیه السلام سؤال شد چگونه تفکر
کنیم فرمود عتق الخیرة او بالذاتة قول اینسا کولک ایز با قول مالک
لا تتکلم یعنی گذر بخیرها و با بجا نه میکنی میگویند کجا رفتند ساکن
در دنیا باینکه بنا کنند کان توچی تکلم یعنی کن **از سید عالم** منقول است
که فرمود اذا حملت جنازة فکن کأنک لملول و کأنک سلت بیک او
الی الدنیا ففعل فانظر ماذا انت فی فی الجان و اریا و احباب

تصور کن که تو بمرگ داشته اند و گویا از خدای خود سؤال کرده باش
کنی بدینا را و اجابت فرموده پس بین چه از نعمانه سر میزند
بعد فرمود عجب القوم جس قطم عن اخرهم تو فرودی بینیم بالرحیل
و هم یلعبون یعنی عجب است از قومی که اول ایشان از آخر ایشان
بریده شده فریاد بار بستن در میان ایشان می شود و ایشان
مشغول باز میگردند **دیگر** فرمود ما خلق الله یقینا لا شک فیہ
اشبه بیک لا یقین فیہ من الموت یعنی بیا فریده خدا یقین چای
از شکی را شبیه تر بشک که یقین نداشته باشد از مرگ واضح
آنکه چیزی مثل مرگ نیست که امریت یقین که هیچ کس در آن شک
و شبه نیست و با وجود این اندک از اکثر مردم چنان شده که گویا
سستی است که هیچ یقین با و نه بنا فیه پس هم مهمام آنکه تفکر
بتمام مقام اینک و محل عزم از کتاب کناه از خواطر نداده تا فیه
دفته فون داین را از برای خود مهیا کند فحرم اسوده کند
چنان خواب غفلت بر او مستولی شده که بجز رایه یا حدیث او بدین
قوان نمرد و مرحوم از آراء که علم همت افراشته خود بر آبکاشه
مطامع زهر الوده دینای فانی الوده نداشته از غفلت و
و صریح دوز و مود عنایت و سقم و طهر شرابا ظهور کرده اند
و در میان آن حسرت و ندانم فرس شوم نفس منار و مراد مهالک
مطلوب العنان مجرب و علف نموده زمام مستحکم کیمت جنات بخور و

تحتها الاغصان کاشند و لذت فایده مشویه خورد و خواب را رها
 نموده خود را بلذت حقیقت معنویه روحانیه و رضوان ^{بلیه}
 آگه رسانند چنانچه عزیز بن زید یاحی با آنکه در بد و امر بظاهر
 بعرو حرم با امام عصر خود راه بیابان پیود باندک تفکری نافذ
 شجاعت خود را از آن مشاهده نمود عاقبت بساعتی تفکر همت
 بلندش خود را بر این عقذاب ابدی تشریف ساخت و در صلاک صحاب
 انجینار سبط رسول ^{مستلک} داشت و از انطرف عمر حسن ثانی را بر
 حد و التعل بالقلل نفس اول اکبر غاصب محراب و منبر شفیق
 مخسین و سایر اتباع رفاه حقه و دیگر همت خنبه خیال بریا
 چند روزه بعکس حرکت یافته اش داد با آنکه خود گفت فوالله ما أدرك
والتي لا وجل ^{افكر في امرى على حضرين} ^{ما ترك ملك الرى و}
الرى عني ^{ما اصبحت ما توما بقتل حسين} ^{وفي قتله النار}
 التي ليس دونها ^{حجاب} ولى في المرى ^{فرقة عين} يعنى قسم بخدا
 عیندام حکتم و بدرستیکه من بیاری ترسم فکرم که نه امر خود
 برد و خطر بزرگ مانده ام ایام ملک ری را ترک کنم و حال آنکه از روزگار
 دارم یا آنکه صبح کنم کناه کار بسبب کشتن امام حسین علیه السلام و در
 کشتن او انشی مهیت است که حجاب و مانعی نزدیک لوینیت و در ملک
 ری فرج و ستادی و سرود چشم منت ادبر بفر ^{کیر چنین بنظر}
 رسیده که سبب نزول عویه بن یزید از سریر خلافتان بود که دو جانا

دو جانی به پایکد یک در منازعه بودند و یکی را الهام مقام بلند
 از حسن و جمال داشت معویه شنید که اندیکری باو گفت که این
 حسن نو تکبر پادشاهان را بتوداده صاحب حسن گفت کدام
 پادشاهی شباهت بشاهی حسن دارد زیرا که حسن حکم کننده
 بر پادشاهانست و حسن شاهی بر حق است اندیکری گفت چه
 خبری در شاه و شاه او است که اگر بعدالت و محقوق سلطنت
 قیام کند و شکر او را ادا نماید لذت و قراری ندارد و زنده گان
 او نیره و مکتد است و اگر از پی شهوت خود رود و اختیار کند
 لذت خود را بر ارحمت رعیت و حقوق اصابع نموده شکر کند
 باز کشت او با تشریف همت است این کلمه را در نفس معاریه موقوف
 و در دوا اثر نمود و باعث شد که از دعوی خلافت باز ایستاد
 اهلا و کشتند یا با کسی عهد کرده که جانشین او شود گفت چگونه
 من کام خود را تلخ کنم و کناه از تکاب دیگر بر بدوش کنم اگر کسیر الخیا
 کم خود را اختیار خواهم کرد پس از مردم مخفی شده و در برابر وی
 ایشان بست و کسرا از آن دخول نداد و بیست پنج شب دیگر پیش
 حیات مانند مادرش بکشت کاش جضه بودی گفت کاش بودم و
 میدانستم که از برای مردم جنت و ناری هست و از برای ناره و ما
 هستند ترا بخدا جانف که یزید زاده بقول جاریه دست انچهان المظنه
 عظیمه بردارد شهر باد اوی زاده را که عواظ خدا و پیغمبر از برین

هوای خود را منصرف نکرده اند **بجمله** بر فکر چه غرات عظیمه که مرتب
 شده و میشود بلکه جمیع حرات و مبرات و باقیات صالحات از علوه
 مؤلفه و صدقات جاریات برای هر یک از اموات که باقی مانده اند
 آثار تفکر و تدبیر ایشان است چنانچه هر نفس و لعن و عذاب که در
 ملعونین و اهل دنیا علی مرآة ظهور بوده و هست ناشی از
 عقلا و بی تدبیری ایشان در عواقب بوده عاقبت هر دو فقر
 جز این آثار نام و نشانانی ندارند و نیست ایضا الله من رقد
 الغفلة و اعادنا من سوء المال و غیر الخاتمة **فاینها اولی** در صبر و وفا
 و بعضی متعلقات و مناسبات اوست و در آن چند عائد است
عائده اولی در حقیقه صبر و اقام آنست **بدانکه** صبر بر نفس یعنی
 جبر است و از اینست که هر قسمی که صاحب و ملزم با و میشود او را
 عین صبر نامند چون محبوس در او شده است و این صبر با او تعلقی
 مکر بعد از تداعی و صبر مطلوب در شرع صبر نفس است بر مکروه
 اگر چه ترک محبوب باشد بجهت مثال امر خدا و تحمل آنست که بلا حظه
 مر بودن و تلخی او را صبر نامیده باشند زیرا که در واقع تلخ و مر معروف
 صبر گویند الا آنکه صبر با نفس یعنی بنا بر شهوات و بکسر یاد است اگر چه
 بسکون هم در لغت نام دارد تخفیف آمدن و این جبر نفس را که بعضی از
 او تغییر بنبات باعث دین در مقابل باعث هوی نموده اند بسیار
 که او را در بعضی مقامات با ساهی دیگر یاد کنند مثلاً تحمل الم را از صبر

غضب کوی شد از آریب زانکه سهر صدر و صل او را دم

شهوت فرج و شکم عفت نامند چنانچه خدا و اشره نامند و در
 حرب و مقاتله بشجاعت گویند و خدا و را جبرین نامند و در
 ضبط نفس و خدا و را بطر گویند و در مقام کلمه عظیم و خدا
 او را صبر و خدا و را بصر و بزم خوانند و در فضول عیش زهد
 و خدا و را حوص نامند و در احشاء امر که میان و خدا و را اذا
 گویند لغیر ذلک و باین اعتبار است که محامدا خلافاً برای کلاً بصیر
 راجع گرفته اند و از رسول خدا صلی الله علیه و آله منقول است
 که فرموده الطیر ثلاثة صبر عند المصیبة و صبر علی الطاعة
و صبر عن المعصية فی صبر عند المصیبة حتی بردها بحسن
 عزافها کتب الله له ثلثمائة درجة ما بین الدرجة الى الدرجة
 كما بین السماء و الارض و من صبر علی الطاعة کتب الله له ستمائة
 درجة ما بین الدرجة الى الدرجة كما بین تخوم الارض الى العرش و
 من صبر عن المعصية کتب الله له ثلثمائة درجة ما بین الدرجة
 الى الدرجة كما بین تخوم الارض الى منتهی العرش یعنی صبر بر
 یکی صبر در نزد مصیبه و دیگری صبر بر طاعت کردن و یکی
 صبر از معصیت کردن پس کسی که صبر کند در نزد مصیبت تا اینکه
 بتسلکی نیکی او را رد کند مقرر میکند خدا انبوی او و سیصد
 درجه که میان در و در چه مثل میان آسمان و زمین باشد و
 کسی که صبر بر طاعت کند نوشته است برای او شصت و صد درجه که

مابین هر دو صبر بدرجه دیگر مثل میان حد و منتهای زمین
 تا عرش و کسی که از معصیت صبر کند نوشته است از برای او
 فصد درجه که میان هر یک مثل میان حد و منتهای زمین
 تا منتهای عرش و در کتاب **در کمال** از جناب امام محمد باقر علیه السلام نقل است
 که فرمود الصبر صبران صبر علی الله حسن جميل و افضل الصبر
 الوديع عن محمد بن احمد یعنی صبر دو صبر است صبر بر خدا که میگوید
 جميل است و بهتر دو صبر بر غیر از محارم خداست و بخوان در
 همین کتاب در باب اصبر انجا باب المومنین علیه السلام نقل است
 قدر ذیل این حدیث و الذکر ذکر آن ذکر الله عز وجل علی الصبر
 و افضل من ذلك ذکر الله عند ما اقم الله عليك و اصبر ما
 سابق منافات ندارد زیرا که قسم آخر این که درع است از محارم
 بد و قسم آخر این راجع است و همچنین منافات ندارد این حدیث
 دیگر نقل شده که الصبر صبران صبر علی ما نکره و صبر عما تحب یعنی
 صبر دو صبر است یکی صبر بر چیزی که ناخوشند از او و دیگری
 صبر از چیزی که میل باو دارند زیرا که هر دو قسم حدیث اول را می
 در قسم اول این حدیث مندرج نمود و بعضی مراد قسم آخر و در بعضی
 التشریع که بعد از این مذکور می شود اشاره به تفسیر هر دو دیگر
 شده و اعتبارات مختلف است **غایت** در بیان شطری از آیات
 قرآنی که متعلق به صبر است بدانکه خداوند تبارک و تعالی در زیاد

نیاده از هفتاد موضع از قرآن صبر را ذکر فرموده و اگر جزئیات
 و درجات عالیات را اضافه بصبر و انصاف ان کرمایند و
 مقامی بفریح بقضا عفا جر صابرین فرموده و ما کرم این رساله را
 پانزده آیه اکفا میکنیم **ایه اولی** در سوره اعراف میفرماید و
 اودنا القوم الذین كانوا یضعفون مشارق الارض و معانی
 النبی بارکنا و فیها وقت کلمه ربک الحیث علی بنی اسرائیل عیسا
 صبر و او در زمانا مکان یضع قهرون و قومه و ما كانوا یضعفون
 ظاهر ترجمه آنکه عطا کردیم ما قوم اینجانب را که بخواه سرایند باشند
 که ضعیف شهره میشدند یعنی از قهرون و قوم او مشارق
 مغارب زمین و آنکه برکت داریم مادر او بارزانی و نعمت کریمین
 مصر و شام باشند بعد از فراغه و حاله بنو اسرائیل مالک شد
 و در نواحی او مقنن شدند و قرین با عجز و وفا شد و وعده
 بنکونی که پروردگار تو به بنی اسرائیل کرده بود که بر ایشان منت
 گذاشته نصیب دهد و در زمین مقلن کند بسبب صبر کردن ایشان
 بر شداید و سختیها و خواب که بخواه قهرون و قوم او کرده بودند
 الباء غلالت و قصود و لجز بالابرده بودند زبنا هیا اینچه
 بیا کرده بودند انجمنها **ایه دوم** در سوره بقره فرموده و
 لقد اتینا موسی الکتاب فلا یکن فی مریز من لقانه و جعلنا
 هدی لبنی اسرائیل و جعلنا منهم ائمة یهدون بامرنا لما صبروا

وكانوا يا اهلنا يوقنون بعد هراينه بيقينى كه عطا كردم موسى عليه السلام
 كتابا بر ابراهيم باش فراموشى محمد در شك از ملاقات كردن موسى و
 برود كار خود را در لغت چنانچه در حديث بنوى است بجهت ملاقات
 قراب و رضوان خدا و الا لقا رقيقى مطلقا محال است يا اهلنا
 خود و كتاب را از براى كه انحصارى موسى ندارد و تازه بيشتر شود
 شك شود و انك لتلقى القرآن من لدن حكيم عليم يا اهلنا
 كتاب را يا ان لقا تو موسى را در روز قيامت يا در شب معراج
 چنانچه در خبر است كه در ان شب او را ملاقات فرمود و گرداينده
 ما موسى را هدايت كننده از براى بزرگوارايدم از بنى اسرائيل
 پيشوايان و امامانى چند كه هدايت مردم ميكند يا مرعاذ جابر
 مردم كه مردم ترا شده باشند چونكه اين طايفه صبر كننده و پابست
 ما يقين داشتند على بن ابراهيم مى فرمايد خدا عالم بود كه ايشان
 صبرى كنند بر آنچه با ايشان ميرسد پس پيشوا گردايندايشان را **آيه**
 در سورة قصص مي فرمايد **الذين آمنوا بآياتنا هم الكتاب من قبله هم به**
يوء منون و اذا تبلى عليهم قالوا امنا بآياتنا الحق من ربنا اننا كنا من قبله
مسلمين اولئك يوتون اجرهم مرتين بما صبروا و يدعون بالجنة
السنية و هم الذين هم ينفقون آيات شريفا بعضى گفته اند كه نازل
 شده در سلمان فارسي و جابر و عبد بن و عيم دارى و عبد الله
 بن سلام بعد از انكه اسلام را اختيار نمودند و بعضى گفته اند كه

كه در حق چهل نفر از اهل انجيل كه با جعفر ز حبشه آمدند و هشت نفر
 از اهل شام مانند شد و بعضى **تطابق** در مؤمنين از اهل كتاب
 گفته اند و ظاهر ترجمه آنكه انجمنان كسانيكه كتابا بنوايلى ايشان
 فرستاديم پيش از قرآن كه عبا رشتا از انجيل با اشد ايشان هم باين
 قرآن هم ايمان آورده اند و چون خوانده شود قرآن برايشان كوئيد
 ايمان آورده ايم با و ايكه كلام خداست بدرستيكه از قرآن
 ثابت واقعيست از پروردگار مايدستيكه ما پيش از نزول قرآن
 ايمان آورده ايم با و بعضى چون ذكر او را در كتب معاويه سابقه ديده
 بود بر انجا اعت داده ميشود اجرايشان دوم رتبه بسبب صبر و كه كرد
 و ثباتيكه بر تضرع چنانچه در خبر جعفرى و در شده با ايمان بكنند
 يا قرآن در نماين يا با اذيت باقى مانده از اهل كتاب يا هم در
 و دفع مى كند بديكى بديا و اوفى حديث بنوى **اتبع الحقة السنية**
 تحت طاعة معصيت را و جعفرى عليه السلام بيقينه اذاعه سر را و ملا
 نفاق نيست و انانچه ما با ايشان عطا كرده ايم انفاق و صرف در راه
 خير ميكند **آيه** **خير منكم الذين آمنوا و هم لم يفرقوا** يا اهلنا الذين امنوا
استعينوا بالصبر و الصلوة ان الله مع الصابرين ظاهر
 اى انچنان كسانيكه ايمان آورده اين طلب دارى و صبر كنند
 بواسطه صبر و دعايت نمان بدرستيكه خدا با صبر كننده كافيت
 بصبر و الطابت دعا و اين كثر شريف چنانچه در مقام ديكر از همين

المراد من قوله

باز توضیح شده که و الله مع الصابرين از اعظم عنایت و جنت اهل
بلا و محبت است **آیه پنجم** بأذن ربهم سوره میفرماید و لیست
بشیء من الاموال ولا نفس والنفوس و لیست الصابرين الذین ان
اصابتهم مصیبة قالوا انما الله وانا الیه راجعون اولئك
علیهم صلوات من ربهم ورحمة واولئك هم المفلحون ظاهر
ترجمه آنکه هر آنکه امتحان میکنیم البته شمار بخیر از نرس و اگر
وکی و تقصای از مالها و جانها و غیرها اندر عیال و بیوهها
و بنات ده یعنی بخیر یا خطاب شامل باشد هر بنات و هند
صبر کنندگان را اینچنانکه ساینکه وقتی که برسد ایستاده صبر کنند
ان الله وانا الیه راجعون یعنی ما انبرای خدا و بند خدا
و ما بسوی خدا یعنی بد از جزا بازگشت کننده کاینچنین است
صاوة از پروردگار ایشان و رحمت و انجاعت ایشان هدایت
کرده شده کاند **نکته** که این امتحان از برای اتمام محبت برینده
و اینکه مقام صبر خود بر بلا و رضای بقضایا بدانند و الا خدا
جل و علا سرایر و صفایر بر او محقق نیست و باین امتلا ابیات قرآنی
دیگر ناظر است چنانچه میفرماید در سوره عنکبوت الم احل الله
ان یرزقوا ان یقولوا اما و هم لا یفتنون و لقد فتنا الذین من قبلهم
فلیعلم الله الذین صدقوا و لیعلم الکاذبین و تجارت در این
باب بسیار است و دیگر پوشیده غانده که از آیه شریفه که برایتان

بر ابتلاء بقلیلى از این مورد لالت دارد میرساند که در زمان
ابتلا هم معظم تقضیات خداوندی و رحمت و در کار است
و هر غیر سلب نمیفرماید و محتمل است که این تقذیل ناظر باشد بر
عبادین اهل ایمان در آخرت میرسد یعنی آنچه در جوار دارد دنیا
میرسد بسیار است در جنب عقوبت مخالفین است و اما این موردیکه
مورد ابتلا شده اند پس بدانکه شافوی خوف و الخوف از خدا و خوف
بکرستیکه ماه رمضان و تقضایا اموال از بزرگو و صدقات و
از انفس را با مراض و انغمات راجعون اولاد نصیر کرده اند و از
اجبار اهل البیت علیهم السلام همان معنی ظاهر که گذشت مستفاد
می شود و جمع هم ممکن است و شیخ طبرسی در سبب خوف از خدا و
خداوت مشرکین و سبب جوع از شافل با مرجمان از امرها
گرفته و از بعضی نقل کرده که مراد تحفظ و جدی است که با ایشان
رسید و تقضایا اموال را با ایشان دان از عیالت بجهت جهاد و تقص
انفس با قتل در حروب با رسول خدا گرفته و از بعضی
این در اهلک مواسی و موت نقل کرده و در تقص غزات
ذهاب محل اشجار بسبب حوائج و قتل بنات و ارتقاع برکات
از بعضی مرک اولاد را از بعضی دیگر نقل کرده و از احکام الصلوات
انما هم جعفر بن محمد الصادق علیه السلام نقلت حدیثی
که محصل ترجمه او اینست که ایها اعلامات بدین از ظهور بقاء

که از خداوند برای من چنین میباشند فرمود بجای از خوف از ملک
بنی امیه در آخر سلطنت ایشان و کوسنکی بکوان زحمات ایشان
و نقصان اموال بصادقانات و کجی فضل و زیادت و نقصان
انفس بیرون سر بیع و نقص از ثمرات بفلت ربح و زحمت و دنیا
و صابری در غرض این امور را بتجمل خروج قائم خلافت
بعد فرمود این تاویل آیه است ان الله عزوجل يقول و ما تاد
اللا اقله و لا یخون فی العلم **مؤلف** گوید لهذا باب حدیث مصداق
الترجمه که انا انور علیکم نقل شد و خواهد آمد که مراد ایشان
بخت است منافاتی نیست **در شرح البلاء** از جناب امیرالمؤمنین
منقولست که هر یک که ترجمه او اینست که بدو رسید که خدا مبتلا میکند
بدین کار خود را در نزد افعال مبتلا بنقص ثمرات و صلب برکت
و بدین خزان خیرات از برای اینکه بگوید که بکشد و قلع کند
قلع کند و متذکر شود متذکر شوند و بزرگوار و مجتوب شود
ممتنع شوند و **نقص** که مصیبت در آیه شریفه اگر چه بظاهر
راجع بعضی سابق است اما بعضی مضمرین تصریح بشیعه کرده اند
نظر بعضی که دالت که هر چه مؤمن را ازین گذران برای او
مصیبت است **در رد** روایتی وارد شده است که جلال رسول خدا
خاموش شد فرمود انا لله و انا الیه راجعون با مختصر عرض
که آیا این مصیبت است فرمود نعم کل شیء یوفی المؤمن فهو مصیبه

بعلو

مرا

و اد

و اد

له و عکست که جمیع مصایب بعضی تقریبات ما سبق داخل شود
بنابر این منافاتی نیست و باید دانست که انا لله و انا الیه راجعون
که در مقام مصیبت گفته شود نه همین مجرر قول سابق است
در شرح البلاء از جناب امیرالمؤمنین علیه السلام که فرمود بدینکه
قول ما انا لله اقرار است بر نفسهای ما بملوک بودن و قول
انا الیه راجعون اقرار است بر نفسهای ما بجلالت شدن **بسی**
باید مصایب بقلب متذکر مقام بندگی و لا شئکنت و فلت
خود بشود و اینکه اصل نعمت وجود او و ما بر نعم ظاهر و با
لا تغدو ولا تحضره هم از سید و مولای او است و دیگر مصیبت
موت خود و بعثت و نشور و بقاء نعمت اخوت شده تا تسلی حاصل
شود و از این چهار کلمه جامع تقریه از مصیبت شده که بفرمود
که این مصیبت اگر خداوند فیاض و اهل العطا یا است بغیر
خود بان فلا فی و جبران خواهد فرمود و از دیگری ظلم او قع شد
بعثت و نشوری در کار و بعدل و حکمت خود جز خواهد داد و انتقام
انظالم خواهد کشید **و اما** فضیلت استرجاع پس در حدیثی که
اشاره به آن خواهد شد آن شاء الله تعالی **و اما** آنچه خواهد آمد
شیرین از برای انجامت مجتمع آمده پس صلوات از خدا و بعضی
و مغفرت و رحمت و لطف و احسان تفسیر کرده اند و اهل
بعضی با صلابه راه حق در استرجاع و بعضی اهل بخت و خواب

تقریر کرده اند و می تواند بود که حذف متعلق با طر مجرم اهند
 باشد **از شیخ** صدوق در محضال و عیاشیه از رسول خدا
 صلی الله علیه و آله منقولست که فرمود قال الله تعالی ان
 جعلت لک یابین جنادی فیضا فمن اقرضنی منها قرضا
 اعطیت به بکل واحد منها عشر الی سبع مائة ضعف وما
 سنت من ذلك ومن لم یقرضنی منها قرضا فاحذر منه
 قسر العطیت سلاسل محضال و اعطیت واحد مهن
 ملا تکی لوضو الصلوة و الحمد لله و الرحمن ان الله يقول
 الذین اذا اصابهم مصیبة اذیه ظاهریة اذیه خفیة ان الله یقول
 تبارک و تعالی ینفر ما یدبر سیکه من کرم اینه ام دینارا
 در میان بندگان خود فیض و عطا پس کسیکه خود بقرض دهد
 مرا از دنیا قرضی مرا عطا می کنم او را عوض هر یک از آنچه داده
 ده برابر تا هفتصد برابر و آنچه خواهم اعطا و کسیکه قرض ندهد
 و خود را زایل کند با کراه عطا می کنم او را سه حصه که اعطا
 کنم یکی از آنها را بعلی که خود هر اینه را ضعیفی شوند که آیه
 صلوات و هدایت و رحمت است بعد حضرت ایه شریفه و التلاوة
 فرمود **ایر ششم** آیه است که بان سورة بقره نیز ضایع
 در با ساء و ضراء و حین الناس و لمدح فرموده و من ایه حاکم
 این جمله مشتمله بر فوائد بسیار و جماعه کالات انسانیست

به نیازی که نیازی از اینهاست و در اینهاست و در اینهاست

انسانیست استحقاق آنکه از رسول خدا و آله منقولست که هر که عمل کند
 بایزایه پس بتجسوسی که ایمان را کامل کرده است و آیه شریفه اینست
 لیس لبر ان تولوا و جوهکم قبل المشرق و المغرب و لکربا لبر من
 آمن بالله و الیوم الاخر و الملا تکی و لکتاب و البین و الملا لیل
 علی حبه ذوی القرب و الیتامی و المساکین و ابن السبیل و المملوک
 و السائلین و فی القرب و اقام الصلوة و اقی الزکوة و الموفون
 بعدهم اذا عاهدوا و الصابین و الناساء و الصلوة و حین البیت
 اولئک الذین صدقوا و اولئک هم المنتفون ظاهر ترجه ای که فعل
 پسندیده نیست اینکه بر کردار دین و ایمان و عیاشیه و عیاشیه
 بضاری و عیاشیه و عیاشیه و عیاشیه و عیاشیه و عیاشیه و عیاشیه
 همه کس و قول موافقت با آنچه در تفسیر امام علیه السلام است و لکن
 فعل حسن و نیک و نیکی که نیست که ایمان آورده باشد بخدا و رسول
 قیامت و ملا تکی و کتاب خدا و پیغمبرهای خدا و عطا کند مال را
 با اینکه او را دوست میداند یا بدوستی خدا با احسان قرابت
 و خیریت خود یا خیریتان پیغمبر یا هر دو یا آنچه بعضی گفته اند و لکن
 آنچه بفرمود قرابت رسول و میدهد بعنوان برود و میدهد بخدا
 خدا مقام ایشان را بلند تر از صدقاتی که او ساج احوالت کرده است
 و بدهد عیاشیه مردم و کسیکه در سفر خود از راه مانده و نفقه
 ندارد و بسؤال کند کان محتاجین بسؤال چنانچه بعضی قید کرده اند

و همچنین در تخیل منتهی کانی که کفایت شده اند تا آنکه از احوال
 سبب مانده اند و شوند و نیکی که است که بیاید و نماز با
 حد و دان و زکوة را بدهد و وفا کند کان بعد خود در
 وقتیکه عهد کند چه با خدا تعالی و چه با مردم و صبر کند که
 در مصیبت یا محاربه اعداء و در فقر و شدت و در نزد شدن
 قتال این جماعت را چنان شجاعی که دست کومیا شدند
 در ایمان خود و ایستادگی ایشان اند بر هر کاران و این آیه شریفه
 صدق و بر صحت اعتقاد و وسط او بر حسن معاشرت و دفع شیخ
 نفس و ذلیل و بر تقدیب نفس دلالت دارد **آیه هفتم** در
 عمران میفرماید لَتَبْلُوَنَّ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ وَلَتَعْلَمَنَّ مِنَ
الَّذِينَ آوَوْا الْكُفْرَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَزًى كَثِيرًا وَإِنْ
تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ظاهر مراد و ترجمان
 هر آینه اختیار کرده میشود البته در عالمای خود و نفسهای
 خود و هر آینه میشود البته از امتحان شجاعی که کتاب برای
 امتحان کرد و پیش از امتحان که شرک آورده اند و
 بسیار و اگر صبر کنید و پرهیزید از مخالفت امر خدا پس بدستیکه
 این صبر و تقوی از امور است که غیر بر اهل واجب است یا از امور
 که خدا عز و جل و معقرو مبالغه فرموده و اصل عز و جرات است
 بر امر است بجا آمدن مضاء او محفوظ اند که این اختیار و تبعیض است

اختیار است که در آیه سابقه بیان شد **و از چنانجا** امام رضا
 صلوات الله علیه در آیه مقام منقول است که هر اختیار و در
 اموال با خرج زکوة است و در نفس بوطین بر صبر است و این
 منافاتی ندارد با آنچه بعضی گفته اند که اختیار در اموال به
 تکلیف است تفاوت و آنچه از اوقات با آنها میرسد و در نفس مجاهد
 و قتل و اسر و جراحت و آنچه نفوس وارد شود از خوفها و غیرها
 و تعبها است و اعلام اهل ایمان باین بلا یا و از این اهل کفر
 و مشرکین از برای بدست که خود را قبل از نزول بلا مستعد نموده
 تا بعد از وقوع آن چندان شاق نباشد و غیر از این تو باید تصور
 میشود **آیه هشتم** در اخوین سوره میفرماید يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا صَبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَاجِعُوا إِلَى اللَّهِ لَعَلَّكُمْ تَقْلِقُونَ
 ترجمانیه شریفه بنا بر تفسیر بعضی مفسرین آنکه ای ایمان که اینک
 ایمان آورده اید صبر کنید بر سختیهای طاعت و آنچه میرسد
 بشما از شداید دنیا و معالیه با دشمنان خدا صبر کردن بر
 سختیهای جنگ و یا هوای نفس که اعدای عدو است و صبر
 بر مخالفت او و وجه تخصیص این بعد از امر صبر مطلقا بجهت است
 اهتمام باین مقام است و جلس کنید بدفعای خود را و اسبهای
 خود را در جاهای خوف از طرف بلا و اسلام با انتظار مجاهد گناه
 و هم چنین نفسهای خود را بر طاعت و پرهیزید از خدا بپزیری از

از غیر او تا اینکه رسد کار شود منتهای دستکاری با آنکه بپوشند
از قیام تا اینکه رسد کار شود برسد هین سه مقام که پیش
در فضل که با صلاحتی و شریعت و هر یک را طریقت و ثانی
حقیقت گویند و موافق بعضی از اخبار صبر کنید بر فرائض و صبا
کنید به مصایب و رطب شود بر آنکه علیهم السلام و در بعض اخبار
دو جمله اولی بعکس این تفسیر شده و آخری موافق و در بعض دیگر
ثانی مثل هین تفسیر بغیر این شده و اول بصبر از معاصی و در
اول بدین و ثانی بدین مخالف در اعتقاد و ثالث با ما امام
متعلق شده و در حدیث دیگر و وسط متعلق بتقیه شده و در خبر
دیگر اول مصایب و در دیگر نهفته و متمم بگسیکه اقتداء با و
میکنند متعلق شده از خبر بنو آدم ص منقولست که فرمود از جمله
دعا با انظار نماز بعد از نماز است و ازین دعا و صبا علیه السلام
مرویت که فرمود باطوا الصلوات و طهری به تفسیر سلام
سرور را کرده با نظر کشیدن نمازهای را بعد یکی یکی را با
در آخر وقت بنویسید بسم الله الرحمن الرحیم منقولست که فرمود این آیه
در جتناس و در نماز آن شده و بنویس با طری که ما آورده ایم
و خود است که میباشند از نکله مراجه و از نسل و مرابط ایه
ختم در سوره رعد یفهمین و المذین صبروا و انقله و جبر هم
و اقاموا الصلوة و انفقوا مما رزقناهم سراً و علانیه و بدرون

درین

بالحسنه البشیه اولاً که لهم عقول لذات جنات عدن یدخلون
و من صلح من باطم و ازواجهم و ذریا لهم و الملائکه یدخلون جنتهم
من کل باب سلام علیکم بما صبرتم فنعیم عقول لذات طاهره
آنکه انجمن که با اینکه صبر میکنند بحجه طلبی ضایع و در کار خود
و پیا میدارند نماز را و صرف می کنند در راه خیر از آنچه مایه نشان
عطا کرده ایم در همان و لشکاره وضع می کنند به نیکی بدینا شیخی
از برای ایشان است عاقبت دارد دنیا بعضی از خبر او راست که ما
اهل دنیا با شد که آن بخشهای قائلست که داخل میشوند
ایشان او را و کسی که صلاحیت داشته باشند از پدران ایشان
و ذریای ایشان و ذریات و اولاد ایشان و ملائکه داخل میشوند
برایشان از هر دری زده های غرضی و قصرهای ایشان و میگویند
سلام علیکم سلام و رحمت خدا بر شما باد بواسطه صبری که کردید
یا این جزای صبر شماست پس چه خوش است عاقبت حسنه اینک
دنیا بدانکه صبر با طلاقه درایه شامل اقسام گذشته است
و اما داخل شدن زلفای صالحات با ازواج اگر شوهر یکی باشد
خفاف ندارد و اما با تعدد پس از بعض اخبار بر می آید که کفایت
خیر و بهتر را می کند از صدوق نه در فضائل از رسول خدا صلی الله علیه و آله
علیه و آله منقولست که آن سلمه خدمت حضرت عرض کرد پدر و ما
فدای تو باد زنی ز بوی او و شوهر بوده پس هر دو میبندند و داخل

بهشت میشوند این زن از شوهر اولت یا از شوهر دوم ایام سلمه
میکنند آنکه خلق او نیکوتر و سلوک او با اهل بهشت بوده ایام سلمه
بدرستی که حسن خلق جمعی کند خردینا و لغز ترا و اما کیفیت دخول
دخول ملائکه و طهینت که حق ایشان بر چنانچه مدلول حدیث است
اینست که چون مؤمن منازل خود را در بهشت داخل شود و تاج ملک
و کرامت بر سر گذارد و از خلل طلا و نقره و یاقوت و در یک کیفیت
منظومه پوشد و هفتاد حله حریر بر تنهای مختلفه که بافته
شده اند از طلا و نقره و لؤلؤ و زبرجد مصبوغه عسک و غیره
بر کند و حوله از برای او رند که بر سر او تاج کرامت باشد و
در پای او دو بغل از طلا هر دو مکمل بیاقوت و لؤلؤ و بند لهما
از یاقوت سرخ بنفشه چون نزدیک بوی خدا شود از روی شوق
خواهد که از برای او برخیزد و بکند و گوید یا ولی الله امروز
روز تقب و نصب نیست پس با او مقاربت کند مقدار پانصد
سال از سالهای دنیا که نصف روز آخرت نه او را ملائکه از این
نه این را کلائی از آن و در گردن از حوله قلاده از نصب یاقوت
سرخ ملاحظه کند و در وسط او لوحی که در آن نوشته است یا ولی الله
جیبیه و اما الحوراء جمیعته الیک تنهت نفسی ولی تنهت
نفسک بعد از این خدای تعالی هزار ملک بسوی او فرستد که او را
بر بهشت طهینت و مبارکباد گویند و او را بحوراء تزویج کنند پس برین

برینند با قول دریا ز بهشت و علی که موکل در هفتاد و هشت
گویند اذن دخول ما را از وی خدا بیکرید بدرستی که خدا ما را
از برای طهینت فرستاده ملک گویند تا من حاجب را خبر کنم و او
او را اعلام کند بر ملک داخل بر حاجب میشود و میان او و
حاجب سه بهشت است تا آنکه با قول دریا میرسد حاجب را
میگوید که بر در عرصه هزار ملک اند که رب العالمین ایشان را
فرستاده به طهینت ولی خدا آمد و اندویشوار کرده اند که از این
ایشان اذن دخول بیکرید حاجب گویند هرگز اینه که راست برض که اذن
از برای کسی بر وی خدا بیکرید و حال آنکه باز خود خلوت کرده
و میان حاجب و وی خدا دو بهشت است پس حاجب بر قیام داخل
می شود و خبر می کند او را که بر در عرصه هزار ملک هستند که
رب العالمین از برای مبارکباد وی خدا فرستاده اذن دخول بیکرید
قیم نزد خدام و بعد ایشان گویند که رسول خدا بر باب عرصه اند و
ایشان هزار ملکند که خدا از برای طهینت و وی خود فرستاده پس
او را اعلام کند خدام او را اعلام می کنند اذن دخول میدهند پس
داخل میشوند و وی خدا در غرفه است و از برای آن هزار در است
و بر هر دری از درهای و ملک موکل است بعد از آنکه ملک که را
اذن دخول میدهد هر ملک در خود را که با و موکل است متوجه میکنند
پس هر ملک از درهای غرفه داخل میشود و تبلیغ رسالت خدا

محمد نذر در صلی الله علیه و آله فرمود و ذلك قول الله عز وجل
واللذان لم يخلون عليهم من كل باب يعني من ابواب لفرقة سلام
عليكم بما صبرتم فاعملوا مثل ما عوقبتم به و لئن صبرتم لهو خسرانا
واصبروا صبرك الا بالله ولا تحزن عليهم ولا تك في ضيق مما
يمكرون ان الله مع الذين اتقوا والذين هم محسنون ايات
شريفه چنانچه در سجده هجده از فرق اول و ثانی و ثانی و ثانی
اصحاب رسول خدا که ایشان را قتل کرده بودند در میان
عمر بن لوی را حضرت حمزه هم بود نازل شد و در بعض روایات
هست که بعد از آنکه سید عالم صلی الله علیه و آله واقف بر حرم شدند
و دیدند آنچه باو شده گریستند فرمودند و قوف در هیچ موقفی
نگرفته ام هرگز که خشمناک تر باشد بر من از این مکان هر اینکه از خدا
منگین که مرا از قریش البته عیش میکند از ایشان هفتاد مرد مراد
در حدیث دیگر بعد از اطلاع با آنچه منجر شده گفت اللهم لك الحمد
و اليك المذمى و انك المستعان على ما اری بعد فرمود انظر
لا متل و امثل پس چنانچه از آیات را آورد که ظاهر ترجمه الهی است
که اگر عقاب کنی پس عقاب کنی مثل آنچه عقاب کرده شده بعد بعضی
با اعتبار شده خود و هر اینکه صبر کند تحقیق صبر هفتاد از برای
صبر کننده کان و صبر کن و نیست صبر فکر و فوق و ثبوت خداوند

خبرون مشور علی اصحاب خود که بدو کرامت نقل شده اند و سینه
تو شک شود از مکر و حیل انیقوم بدرستی که خدا با بر هیز کاران از شک
و عاصیه و نیکو کارانست در خبر است که سید رسول صلی الله علیه و آله
بعد از این فرمود اصبر اصبر یعنی صبر میکنم صبر میکنم آیه یازدهم
در سوره مؤمنین میفرماید ان جنیم الیوم بما صبروا اللهم انما
ظاهر ترجمه اینست که بدرستی که من جز امید هم ایشان را امر و نسیب
صبری که کرد ندیده هستم که اینها را بشانند در سنگار آن آیات
سالمه بر این دردم جماعتیست که میزان ایشان سبک و محکم در محکم
و معتدب بعذاب اتشند تا اینکه بایشان گفته میشود که یا ایات شما
خوانده نشد پس با همان تکیه کردید و خود اعتراف بغلبه شوق
صلوات میکنند و در مقام استدعا بر آمده گویند ای پروردگار
پروند ما را از آتش پس اگر عود کردی بیکذیب ظلم خود کرده
قالا خسوا فیها و لا تکنوا فرماید سکوت کنید سکوت بامانگین
سک را که زجر کنند منترج شود و نکلم میکنید بامانگین که کان فرقی
عبادی بقولون ربنا انا فاعف لنا و احنا و انت جبار رحیم
فاخذ غوهم سحرًا حتی نسوهم ذکر و کنتم منهم مضطكون بعلة اینکه
بودند طایفه از بنده کان من دیوار دنیا میکشند ای پروردگار ما
ما ایمان آوردیم پس پیام زما را و رحم کن ما را بدرستی که تو بخیر
کننده کافی شما انما اعز الله رسوله و رسوله میگردید و بعد از آنکه اشتغال

شما با ستمهای از یاد شما بود یاد ما را تا آنکه از خوف کیند در حق و توان
من و بایشان میخندیدند پس محمد صبر باین ازیت جزا داده و فایزند
ایزد و تیره و هر دو سوره شعرا میفرماید در باره بنده کانی که سبق که
یافته اوصاف ایشان را در بابات چند ذکر فرموده اولش اینچنین
العرفاء بها صبروا و یلقون فیها تحية و سلاما خالدين فیها
حسن مستقر او قاما ظاهر ترجمه آنکه ای شما که جزا داده میشوید
خوف را از اعلی موضع بهشت و ایتان کرده میشوید در اینجا بنشینید و
سلام از ملائکه بنحوی که در آیه دهم اشاره شد باینجهت و سلام
بعضی بعضی را و در این خود دارند میبندند و در پیرون میبندند
این غرضه بگویند که گاهی و مقام است **ایر سیر** هر دو سوره عنکبوت
میفرماید و الذین آمنوا و عملوا الصالحات لننبئکم من الجنة غفرنا
مجرى من تحتها الا هار ظالدين فیها تعلم اعمالهم الذین صبروا
و علی نعمهم یتوکلون ظاهر ترجمه آنکه اینچنان که ای که ایمان آوردند
و اعمال صالحه کرده اند هر این عجاوید هم البته ایشان را از بهشت
در فرقه های که جاری میشود از زیر اظفارها و هیبت و در اظفارها
هستند و بیکو است اجر عمل کننده کانی که صبر بر بختها و مشقتها
کرده و توکل نکرده اند مگر بر پروردگار خود **ایر چقا** دهم در سوره
زمر میفرماید قل یا عباد الذین آمنوا اتقوا ربکم الذین احسنوا
فی هذه الدنیا حسنة و اخر الله واسعه امتا یوقی الصابرون

اجرهم غیر حساب ترجمه ظاهر آنکه بگوای بنده کانی که ایمان آورده
بپروردگار و بر پروردگار خود از برای نیکی کننده کانی در آیند و دنیا
حسنة و عاقل است و زمین خدا و سعادت دارد یعنی هر که در وطن
توفیر بر احسان نشود و هجرت کند بمکانیکه تواند ایست جز این نیست
که عطا کرده میشود صبر کنندگان بر مشاق طاعت و هجرت احر
خود را بدین آنکه از ایشان حسابی باز گیرند چنانچه از اجناس و اشیاء
ظاهر میشود یا بدون آنکه حساب حساب کننده کانی با ورده یا بیک
بعضی بعضی بکنند **ایر غفرنا** که باعتبار صحت تعلیق دارد و لفظ
فی هذه الدنیا باین و کلاص میتوان چنین ترجمه کرد که انانی که این
دارد دنیا بیک میبندند از برای ایشان حسنة هست و این حسنة و عاقل
بود که در دنیا بایشان رسید یا در آخرت یا در هر دو میتوان ترجمه
کرد که انانی که بیک میبندند از برای ایشان حسنة خواهد بود و دنیا
مثل صحت و عاقبت و طول عمر و ولد و سایر نعمتها اگر چه منافاتی
ندارد که در دار آخری هم باشد **و حدیث** محلی از امامان زینب ابی القاسم
علیه السلام ناظر عیبه ثابیت زیرا که بعد از آنکه فرمودند که خدا بخیر را ثواب
میدهد بجهل او در دنیا و آخرت این آیه را تلاوت فرمودند پس فرمود
فرما عطا هم الله فی الدنیا لم یحاسبهم به فی الاخرة **در کافی** از جناب
امام جعفر صادق علیه السلام منقولست که روز قیامت که میشود طاعت
از مردم بر میگیرند بدر بهشت میروند و در این دنیا از ایشان استغفار

که کینند شما گویند اهل صبر چه گفته می شود بر چه صبر کرد
گویند بود به ما که صبر میکردیم بر طاعت خدا و صبر میکردیم بر مصیبتها
خدا پس خدای عز و جل میفرماید صدقوا و خلوهم الجنة راست گفتند
داخل کنید ایشان را در بهشت حضرت فرمود و اینست قول خدا انما یوفی
الصابرین اجرهم بغير حساب **و عجبت** نه از آن فرمود بلکه روایت کرد
که فرمود قال رسول الله صلی الله علیه و آله اذا انشئت الدنیا
وضبت الموازین لم یصب کهل لیلایه من ولده یشر لهم دیوانه
تلا هذه الاية یعنی در وقتی که کشتار شود دیوانه و ضب شود میراث ضب
علی شود از برای اهل لیلایه و کشتار عیش و دیوانی پس از این روایت
و اخبار امام حسن علیه السلام از جد بزرگوارش سید کایان صلی الله علیه
و آله منقولست که فرمود ان فی الجنة شجرة یقال لها دیوانه
باهل الملک يوم القيمة فلا یرض لهم دیوان ولا یضرب لهم دیوان یضرب
علیهم لاجل صبا و قرأ القایونی الصابرون اجرهم بغير حساب یعنی آن
در بهشت در ضبست که او را شجرة البلی گویند اهل لیلایه در دنیا
پس بر رخ عیش و دیوانی و ضب عیش و دیوانی و دیوانی و دیوانی و دیوانی
برایشان اجر فرود میخیزد و خوانند آنرا و انما یوفی الخ **ایه پاره** و هم ایه
شریفة و العسل ان الانسان فی خسر الا الذین امنوا و عملوا الصالحات
و تواصوا بالحق و تواصوا بالصبر یعنی قسم نماند با صبر خروج قائلند
یا همین عصر که عصایان افتاب نبوت باشد یا بقا عصر یا وقتان بدست

بدست که انسان در خسران و زیانست در صبرها و صرف سرمایه
مطالب مگر آنچنان که ایام او رده اند و اعمال صالحه میکنند
و وصیت میکنند یکدیگر را باین وصیت حق و وصیت میکنند بصر
تخل بر مصایب و مشاق کالیف یعنی این جماعت در صبر کرده اند در
صبر بر مایه عمر که در باقی دایم دنیا و فانیه خریدند نند کافی آمدی
و یعنی جاودانی برای خود تحصیل کردند **فحق** که حق هر ثابت و
چرا اعتقاد در چه عمل و صبر و حق صبر است بجهت مزیداهتمام
خاص بعام داده شده **و اخبار** امام جعفر صادق علیه السلام منقولست
در ترجمه شریفه که خداوند استغنائی بر کنیده کان انخلی
فرموده یعنی اها که ایمان آورده اند بولایت امیر المؤمنین علیه السلام
و ذرات و بازمانده کان خود را وصیت بولایت و صبر بر این میکنند
و در خبر دیگر منقولست که آنرا و علی علیه السلام خروج قائم علیه السلام و
انسان را بدستمان خودشان و مؤمنین را با اهل ایمان بایات خدا
و صالحات عمل را بخواستار خودان و حق را بامامت و صبر بر این
تفسیر فرمودند و طریق جمع و انصحت **عائش** **ع** **ع** در طایفه اهل
معصومیت عاقله و اراده و در علو مقام صبر از رسول خدا صلی الله
علیه و آله منقولست که فرمود الصبر نصف ایمان **و در خبر** دیگر سؤا کرد
شدن ایمان جواب فرمودند که ایمان صبر است **و در خبر** جابر فرمود
که صبر و صاحت و صماحت و صماحت یعنی خود و کرامت و در حد انفس خود

فهرود الصبر نصف الايمان واليقين الايمان كله **و در خبر** بگو فرمود
الضيق الايمان عزة المؤمن من الجسد ولا جسد من الارسله
ولا ايمان من الاكله **بقره** يعني صبر نسبت بايمان قبل سر است اخذ
كيسه سر ندارد جسدی ندارد و كسى كه صبر ندارد ايمان ندارد
و هيمن ضمون راد و كتاب مستطاب كافى رجب سئل **سيد** **سيد**
صلوات الله عليه روايت كرده **و انجابه** صادق عليه السلام
هم بد و سندی كونه متصل بعلاء الفضيل و ديكرى بفضيل
فرمود روايت فرموده **و در خبر** بگو از عبد الله بن يعقوب از
هيمن جناب منقولست كه فرمود الضيق الايمان **و در خبر**
مجادى و جعفرى عليها السلام كه در فاجه ثالثه خوابدها صبر
رضاء اس طاعت خدا شده اند **و در خبر** از اجار از جناب امام محمد
منقولست كه فرمود سئل ابر المؤمنين عليه السلام عن الايمان فقال
ان الله جل وعز جعل الايمان على ربيع دعاء على الضيق **و يقين**
و العدل و الجهاد و الضيق من ذلك على ربيع شعب على الشوق
و الاشفاق و الزهد و الترقب من اشفاق الى الجنة **و سئل** **سيد**
و من اشق من النار ربيع عن المحرمات و من زهد في الدنيا
عليه المصائب و من رغب الموت سارع الى الجهاد و من خدش
طويل و مشتملست بر فضيلت هريك از يقين و عدل و جهاد
هم چنانچه شعبه ما محل حاجت و مناسب مقام و انقل كرده بهر معنى از

از جناب ابر المؤمنين عليه السلام سؤال شد ان ايمان فرمود بنا كذا فيه
شده است ايمان مجاهد و عامه و متون بر صبر و يقين و عدل و جهاد
صبر را چهاره فقيه هست شوق و خوف و اعراض زدن و انتظار
پس كسيكه مشتاق بهشت باشد شهوات و دنيا را فراموش ميكند و
كسيكه ترسد از آتش بر هر كدام از محرمات و كسيكه در دنيا اهل
باشد سهل ميشود براى مصيبتها و كسيكه انتظار كشد هر كدام
ميكند بسوى غيرت **و مؤلف كويد** كه اختلاف طوهر از اجار ترك
اختلاف و ايت صبر و با اختلاف اعتبارات خارج است و
بعضى سر حديث اول را كه صبر نصف ايمان قرار داده چنين
گفته اند كه ايمان جنات از اعتقاد و عملست و عمل بيشتر عيش و ملك
بصبر و تحمل مشاق مطلقا پس يك ركن صبر شد چنانچه ديكرى
يقين است **و مؤلف نماند** كه آنچه در حديث ابن مسعود است كه يقين
عنا ايمانست با اين توجيه مناسب نيست و متر ديكر ايك ايمان اتفاقا
بمنافع مضار دار نيست و انما افراد اين دو حالت نسبت
با آنچه مضرتست حال صبرى دارد و نسبت بمنافع حال شكرى دارد
پس صبر بگوين است چنانچه باین اعتبار شكر ركن ديكر است و از
اينجا است كه بعضى صبر را به ايمان از نصف صبر و نصف شكر گفته اند
بقره اعتبارات مختلفه در كار است و هريك از اين اجار را ظاهر
با اعتبار است **و از جمله** اجار حديث نبويست صلى الله عليه و آله

که فرمود یونانی را چنانچه با عذاب فاداتی من قبل و مسدود نشد
تلاوت القرآن و اذا ان من قبل یدیه دفعته الصدقة و اذا ان من
قبل رجلیه دفعته مشیه للالمجد و البصر حمراء ما الوریث خلا
لکن صاحبیه یعنی عذاب و قهر بر مرد وارد میشود پس اگر از
جانب مرد باید تلاوت قرآن آورد دفع می کند و اگر از جانب زن
اید صدقه آورد دفع کند و اگر از جانب پاهای اید دفع می کند و اگر
دفع بسم و صبر و بجا و حایلی است که در این خلی می بینیم
دفع می کند و دیگر از آن رو صلی الله علیه و آله مرویت که فرمود
عجب الامر المؤمن ان امره کله فی خیر و لیس فک لا احدا الا المؤمن ان
اصابه شر استکر فکان خیرا لوان اصابته شر و ان صبر
خیرا یعنی چه عجب و خوش است امر مؤمن بدین سبب که امر او هر چه
و نیست این برای کسی که مؤمن اگر برسد با خیر و بدی شکر
می کند پس این خیر است از برای او و اگر برسد او را شدت صبر کند
پس این خیر است و خبر دیگر که یمن خواند از آن رو صلی الله علیه و آله
مرویت که مؤمن خیر که با و میرسد حمد خدا و شکر میکند و مصیبت
که برسد صبر میکند پس در هر چه خیر است حق الله که یمن
میرد و خبر دیگر که یمن زن خود میکند و دیگر مرویت که
انتخاب صلی الله علیه و آله فرمود البصر خیر مرکب ما ذوق الله عذبا
خیرا و الاوسع من البصر صبر خوب با خیر مرکب است عطا

نکرده است خدا به بند چیز را که خیر و وسیعتر از برای او و صبر
باشد و دیگر منقولست که آن رو صلی الله علیه و آله سؤال کرده شد
که ایام روی هست که داخل بهشت شود بی حساب فرمود نعم کل حرم
صبر یعنی بی هر دیار و رحم کند بسیار صبر کننده و دیگر از آن رو
صلی الله علیه و آله مرویت که فرمود فی البصر علی ما نکره حرم کثیر یعنی
در صبر بر عکس و خیرینا ریت و یحسان از حضرت عیسی علیه السلام
منقولست که فرمود انکم لا تدرون ما تحبون الا بصبرکم علی ما نکره
یعنی بدین سبب که شما با آنچه دوست میدارید عین صبر مکر بصبر کردن
و آنچه از او گراه دارد چنانچه نیز از عیسی علیه السلام مرویت که فرمود
لو کان البصر کان رجلا کریمیا یعنی اگر صبر مردی بود هرگز که بدی
و دیگر سید تقی صلی الله علیه و آله مرویت از احمد بن ابی حنبلین علیه السلام
فرمود ما من جرعة حبس من جرعة عظم کطرها اجل و جرعة صبر
علی صیبة و ما من قطرة حبس من قطرة عظم کطرها اجل و جرعة صبر
او قطرة دم اهرقیت فی سبیل الله یعنی جرعه نیست که دوست داشته باشی
من از جرعه غنچه که فرو برد او را مردی یا جرعه صبر بر مصیبت و نیست
قطره که محبوب تر خدا الله تعالی باشد از قطره اشکی از خوف خدا
یا قطره خوفی که ریخته شده باشد در راه رضای خدا از ابی سعید
مرویت که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود ثلاث من رغب
فقد رغب فی الدارین الرضا بالقضاء و الصبر علی الفراء و الذی جاء

بعضی سبب است که هر کس را مضرب شده پس بپیشینه که عطا شده باو
خبرد بیا و آخرت رضای بقضاء و صبر بر بلا و رعایا کردن در حال
عاقبت و دعا هیت ازین عتاس منقولست که گفت خدمت رسول خدا
صلی الله علیه و آله بود پس فرمود یا غلام او یا غلام الا اهلک
کلمات بفعلت الله بصر فقلت بلی فقال الحفظ يحفظک خط
تجدد اما ملک تعرضا لله في الزمان يعرفك في الشدة واذا سئلت
فاستدل الله فاذا استعنت فاستعن بالله وكن من اهل الصبر خط
تکثیر از این و آن منقولست مع الصبر فان الفرج مع الكرب وان
مع العسر يسرا یعنی ای پسر یا فرمود ای پسر یا میفرماید یا در دم ترا کمال
که خدا ترا رفع دهد بواسطه آنها که می فرمود حفظ کن حفظ کن و کن ترا
حفظ کن می بانی و را پیش روی خود با خدایند در حال پسر خط
اشنا شو تا خدای سلوا با شما تا تو کند در حال شدت و اگر سوال کنی
از خدا کن و اگر طلب یاری میکنی از خدا کن و بدانکه در صبر
چیزی که کراهت داری خیر یاری است و بد نیست که یاری و خیر یاری است
و بد نیست که فرج با کرب است و بد نیست که با عسر و شدت یاری است
و دیگر از این عتاس مرویست که چون رسول خدا بر اضا را داخل
فرمود او مؤمنون انتم یعنی ایامون هستید شما پس سکوت کردند
مردی گفت بلی یا رسول الله فرمود چیست علامت ایمان شما که شد
شکر میکنیم بر رخا و صبر میکنیم بر بلا و را خیر میباشیم بقضاء آنقدر

اندر و صلی الله علیه و آله فرمود مؤمنون و ربنا الکعبة یعنی ما
اورده اند فهمیدیم پس در دو کاه که دیگر از انبیا و صلی الله علیه و آله
منقولست که فرمود الصبر کرم من کرم و الجنة یعنی صبر کرم است از انبیا
بهشت است و دیگر مرویست که فرمود من اقل ما اوتيتم اليقين و
غربة الصبر و من اعطى حظ منها لم يبال ما فاتته من قيام الليل و
النهار و من قصر و اهل مثل ما انتم عليه احب الي من ان يوافيه
كل امرئ منكم عتلا على جميعكم ولكن اخاف ان يفزع عليكم الله يا بعد
فیتک بعضکم بعضا وینکرهم اهل السماء عند ذلك فمن صبروا خط
ظفر بکمال ثوابه ثم عتدا که فید و ما عند الله باقی و بجزئی از ثواب
صبر و الا به بعضی از کرم چیزی که آورده و عطا کرده شده اید یقین و
خیرت صبر است و کسی که مضرب خود را از این دو داشته باشد باکی
ندارد از آنچنان آخرت شود از اعیان و عجلت در شب و روزه
روز و هر آنکه اگر صبر کنید بر مثل آنچرا بر او هستند و ستر است پس
من از این که یکی از شما مثل عمل همه شمارا بکنند و لکن من متبرسم از
اینکه مشغول شود بر شما و بیا بعد از من پس بعضی انکار کردند خط
و فرمود انکار اهل آسمان شوید در این وقت پس کسی که صبر کند و را
حسب و کفایت قرار دهد ظفر میباید بکمال ثواب صبر یا فرمود بکمال
ثواب خود هم پس این آیه را بخوانند که مضمون آن اینست که اینچنین تر شما
فان میشود و اینچنین است که بکمال و هر آنکه از این آیه خط

اجرا ایشان را میخواند و از آنجمله کرده اند **الحجاب** ای المؤمنین علیکم السلام
مردیست که فرمود و اما المصبر عنون الظفر ومن كوز كذا كما المصبر
المصابب یعنی دوام صبر در بناچه ظفر و ضربت و از کجی ایما
صبر بر صیقه ها است **و دیگر** منقولست که فرمود لا یعدم الصبر
الظفر لمن طال به الزمان یعنی بسیار صبر کند و فافر ظفر و ضربت
نیست اگر چه زینا و طول کشد **و دیگر** مردیست که فرمود علیکم
بالصبر فإنه یأخذ الحارم و الیه یعود الخانع یعنی بر شما باد
صبر کردن پس بدینست که صبر اخذ میکند محتاط و بصیر و در
جمع کننده یعنی عاقبت عمل ز صبر جایزه ندارد **و رسید** **تجاری**
مردیست که فرمود اذا جمع الله الاولین و الاخرین یأخذ من
اب الصابر و ینزل خلون الجنة فیخرج اب قال فیقوم عن
من الناس فتلقا هم للجنة فبقولون لا این یابوا و اذ فبقول
الجنة فیقولون و قبل الحجاب فقالوا نعم قالوا من انتم قالوا
الصابرون قالوا و ما کان صبرکم قالوا صبرنا علی الله و صبرنا
عزیم صبریة الله حتی قوفنا امامه عز وجل قالوا انتم کما قلتم و
الجنة فقموا العالمین یعنی وقتیکه جمع میکند خدا خلق و این
و اخرین را میپسندند انداخته که کجا میند صبر کننده کان تا داخل
بهشت شوند بحساب فرمود پس پیاوشوند فوجی از مردم پس
ملکه ملاقات با آنها میکند و میگویند علی کجا میر و پدای او داد

اولاد آدم کو بیند بیست ملائکه کویند بدین از جناب کویند بلی
ملائکه پرسند که شما کیسند کویند خبر کند کان ملائکه کویند
صبر شما چه بود جوابد همدکه صبر کردیو بر طاعت خدا و
صبر کردیم از معصیت خدا تا وقتیکه خدای عز وجل قبض
روح ما را کرد ملائکه کویند چنانست که گفتند داخل بهشت
شوید پس چه خوف است اجماع کند کان **در کاف** بنیست قصد
از جناب امام جعفر صادق علیه السلام روایت کرده که فرمود دخل
امیر المؤمنین علیه السلام المسجد فاذا هو برجل علی باب المسجد کئیب
حزین فقال له امیر المؤمنین صلوات الله علیه ما لك قال
یا امیر المؤمنین اصبت بانی وانی واخلین ان اکون قد حلت
فضله امیر المؤمنین علیه السلام علیک بشعوی لله والصفیر
علیه عذرا والصبر فی الامور بمنزلة الرأس من الجسد فاذا
فار الرأس الجسد فسد والجسد اذا فار الرأس البصر لم یورث
الا نور یعنی داخل شد امیر المؤمنین علیه السلام در مسجد بناگاه
صد بر آورد و مسجد دلشک و با اندوه دید فرمود ترا چه شو
گفت بید و بر آوردم وفات یافته اند و منیرم که فرغ عارض
شود حضرت فرمود برو بخاد به برهیز کار علی ز خدا و صبر کردن
تا آنکه وارد شوی بنواب خدا و در فرمای روز جزا و صبر و استقامت
بمنزل سر است از جسد و وقتیکه سر نباشد جسد فاسد میشود

صبر هم که باشد امر فاسد میشوند و **نکته** در کاف و بن خود بخیزد
 بر حیران انجانب امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده که فرمود **الحجۃ**
 محفوفة بالمکارة والصبر من صبر علی المکاره فی الدنیا و دخل الجنة
 وجهتم محفوفة بالذات والشهوات فراعط نفسك لذتها و
 شهواتها و دخل النار یعنی بهشت احاطه کرده شده است بنا
 و صبر پس کسی که صبر کند بر مکاره دنیا و داخل بهشت میشود
 و جهنم را طرف اولذات و شهوات است پس کسی که بفرغ
 عطا کند هر چه را او میل داشته باشد داخل بهشت میشود و محمل آنکه
 دلت له انت و در این راه این هر که راه را طی کند با نظر حق
 میرسد باز از این خبر روایت کرده که گفت قال ابو جعفر علیه السلام
 لما حضر ابي علی بن الحسین علیه السلام الوفاة ضمتنی الی صدره و
 قال یا بنی او صبرک بما اوصانی به ای چنین حضر الوفاة و مما
 ذکر ان اباه اوصاه به یا بنی او صبر علی الحق وان کان من ابعث جناب
 باقر علیه السلام فرمود چون پدرم را علیهم السلام وفات در رسید هر بستانه
 خود چسبید و فرمود و ای فرزندان من وصیت میکنم ترا بخیزد کرد
 کرده مرا پدر من و دعا میکند وفات او در رسید و از آن خبر که کرده
 که جناب پدر او را وصیت فرموده با و این بود که ای فرزندان من
 بر حق اگر چه تلخ باشد **منقول است** که جناب امام محمد باقر علیه السلام فرمود
 ان لا صبر من علا فی هذا من اهل علی ما هو امر من المحطال انه

در وجه روز و در روز و در روز و در روز

انه من صبر بال بصیرة و در جنة الصائم القائم و در جنة الشهيد القائم
 ضرب لیسفه فدام محمد صلی الله علیه و آله یعنی بدرستی که من
 هر آینه صبر میکنم از غلام خود این غلام و از اهل خود بر چیزی
 که او تلخ از محطال است بدرستی که کسی که صبر کند بر مکاره دنیا و داخل
 و در جنة شهیدی که شمشیر زدن پیش روی پیغمبر صلی الله علیه و آله
در توبه النجاة پس در متصل الی جنة علی و آله و در علیه السلام
 روایت کرده که فرمود **مرصع علی مصیبة زادة الله عز وجل**
 و ادخله الله الجنة مع محمد و اهل بیته کسی که صبر کند بر مصیبة
 خدا عز و جل بر عزت او صبر فراید و او را داخل بهشت میکنند با
 محمد و اهل بیت او صلوات الله علیهم **و کلیة** نه در کاف و بن
 همین جناب یا جناب امام جعفر صادق علیه السلام روایت کرده که
 فرمود من لا یعد الصبر لنواب الذریر یعنی کسی که امانه نکند
 صبر ناز برای مصیبت های نماند عاجز میشود و در **در صبر النجاة**
 ان جناب امام جعفر صادق علیه السلام روایت کرده که فرمود الصبر یظهر
 ما فی ابواب العباد من التور و الصفا و الخیر یظهر ما فی
 بواطنهم من الظلمة و الوحشة و الصبر یدعی کل احد و یقتل
 عنه الا الخجوت و الخیر ینکره کل احد و هو این علی المنا
 لان تر و الحنة و المصیبة یخرج الصادق و الکاذب و
 نفس الصبر ما یتماز و ما کان غرض طرب لا یصح صبر او

المخرج اضطراب القلب وحرز النفس وقبر اللون وقبر الحال وكل
 ما زلة خلت او ايلها عز الاجبات والامابة والنصرع لان الله
 فصاحبها جردع غير صابر والقصر اقله صبر واخره حلوهوم
 ولقوم من قوله واخره حلوهوم دخله من واخره فقد دخل ومن
 دخله من وايله فقد خرج ومن عرف فذل الصبر لا يصبر عما الله الصبر
 قال الله عز وجل في قصة موسى والخضر عليهما السلام وكيف صبر علي
 ما لم يخط به جزا فز صبر كرها ولم يشك الا الخلق ولم يخرج بهتكت
 ستره فهو من الامام وفيه بيه مما قال الله عز وجل وبشر الصابرين
 اي بالجنة والمغفرة ومن استقبل الملائكة بالرحب وصبر علي كسبه
 ووقار فهو من الخاص وفيه بيه مما قال الله عز وجل وان الله
 مع الصابرين بعنه صبر ظاهر مكنه ان يخرجه بباطن في بيته كما
 ان نور ووصفا وخرج ظاهر مكنه ان يخرجه بباطن ايشان ان
 ظلمت ووحش وصبر باهمه كراهمه مكنه ان يثبت عيانه نزد
 صبر مكر اهل الجنات والامابه وخرج را هم كراهم مكنه ان يثبت
 ظاهر تر است بر اهل تقا فحقه ان يخرجه بباطن محنت وصعبت خبر
 ميدها در است كور وروغلو وفسر صبر بغيريت كراهمه ان يثبت
 باشد مذاق ووايحه ان اضطراب باشد صبر بغيريت وفسر خرج صبر
 دل وخرق شخص وقبر رنك وحالت وهر صبيته كراهمه ان يثبت
 او ايل واز اجنات والامابه وقصر مجذاب صلاب وياي اخرج كراهمه

كنده وفي صبر است و صبر قول او تلح واخر او شيريت ان بر اي قوم
 ان بر اي قوم زاول واخر شيريت بر كسبه داخل شود او را ان اول
 او بر تحقيق كراهمه داخل شده وكسبه داخل شود او را ان اول او بر
 تحقيق كراهمه شده وهر كراهمه صبر بغيريت شيريت صبر مكنه ان يثبت
 ان او ودر است خدای عز وجل مدقصة موسى وخضر عليهما السلام
 و چگونه صبر مكنه بر چه كراهمه علم با وند اي بر كسبه صبر مكنه ان يثبت
 و شكوه بخلاف نكند ورجع مكنه بهتكت ستره ديوان عام اهل
 صبر است و طرفة او انت كراهمه عز وجل فرموده بشارت ده صابرا
 بعنه بهشت واهر من كسبه استقبال كراهمه بلار بر حوت سعد و
 صبر مكنه با ثبات باطن و ظاهر ديوان خواص است و حظ و طهره او
 انت كراهمه عز وجل فرموده ان الله مع الصابرين وايضا في
 چنانچه كراهمه جنت اهل عافيت **و در حقا** ان جناب امام جعفر
 صادق عليه السلام روايت كرده فرمود قال رسول الله صلى الله عليه
 واله سياف على الناس زمان لا يبالى الملك فيه الا بالافتد
 والتموه ولا الغنى الا بالانصب والجنل ولا الحجة الا بالاسراج
 الدين والطوى فمن ادرك ذلك الزمان فصبر على الفقر وهو يقدر
 على الغنا وصبر على البغضة وهو يقدر على المحبة وصبر على اللذ وهو
 يقدر على العز ان الله عز وجل يحب من صدق امر صدق في بعنه
 رسول خدا صلى الله عليه واله فرمود كه زود است كه مي آيد بر مر

نه اینکه ملک و عزت بکسی نرسد مگر بقتل و فحش و ننگ و سرکشی
 و کسی بی نیاز و غنی نباشد مگر بفساد کردن اموال غیر و بخیل بود
 و دوستی با کسی نباشد مگر اینکه دین را از دست بدهد و موافق
 هوای نفس رفتار کند پس کسی که از نماز دریابد و صبر کند بر
 عبادت و توانایی محبت را داشته باشد و صبر کند بر ذلت و
 توانایی عزت و سلطنت را داشته باشد و صبر کند بر ذلت و
 توانایی عزت و سلطنت را داشته باشد عطا میفرماید خدا
 او را ثواب پنجاه صدق را همان که قصد می کرده اند و نیز
 کلینی را از ابی حمزه ثمالی از جناب صادق علیه السلام روایت کرده که
 فرمود من استی من المؤمنین ببلای فصر علیه کان له مثل الجرف
 شهید یعنی کسی که مبتلا شود از مؤمنین ببلای و صبر کند بر
 از برای و مثل الجرف شهید است **و فرمود** عیون العباد منسدا
 از محمد بن فضیل از جناب امام رضا علیه السلام روایت کرده که فرمود فقال
 ابو جعفر علیه السلام من بلی من شیئنا ببلای فصر علیه الجرف شهید
 و موافق است ترجمه انجیر با سابق **و قال** ان الله عز وجل یحب
 ان الصبر والبقر والحلم وحسن الخلق لا یبذل **و فرمود** ان
 من اعراضنا صادق علیه السلام روایت کرده که فرمود ان الله عز وجل
 انعم علی قوم فلم یشکروا فاضارت علیهم و باک و استی قوم با
 بالصایب فصر و اضارت علیهم نعمتی بعد منسکه جدی عز وجل

حال انکه از او روایت شده است که با خود صبر کند بر

و جل نعمت میدهد و میسر این شکر نمیکند ان نعمت را پس و باک بر
 ایشان میشود و مبتلا میکند و میسر این صبر میکنند و
 این مصایب برای ایشان نعمت میشود **و از ابی سیام** از همین بزرگوار
 علیه السلام روایت کرده که فرمود اذا دخل المؤمن قبره کان الصلوة
 عزیمته والزکوة عن یسار والبر طوعا علیک وینفع الصبر
 ناحیه فاذا دخل علیه للکان اللذان یدیان مسانلتیه قال
 الصبر للصلوة والزکوة والبر و منکم صالحکم فان عجزتم عنه
 فانا دونه یعنی و فیکه مؤمن داخل قبر میشود نماز از جهت راستی
 و زکوة از چپ و نیکی که کرده مشرف میشود یا سایه می افکند بر
 او و صبر در برود بر در کوشه و ناحیه پس چون دو صلی که بر
 سؤالند بر او داخل شوند صبر بهمان زکوة و بر کوبد شمارت
 صاحب خود بوده معین او شود اگر عاجز شدید من نزدیک
 او میایم **و فرمود** ان حفص بن غنیات از همان مجلس او معات علیه
 روایت فرموده که فرمود یا حفص ان من صبر صبر قلیل و ان من
 خرج جوع قلیل ثم قال علیک بالصبر فی جمیع امورک فان الله
 عز وجل یحب من صبر فی کل شیء الله علیه و له فامره بالصبر و ان یفرق
 یعنی ای حفص بدرستی که کسی که صبر کند صبر حق کرده و انکه خرج
 کند جوع که کرده بعد فرمود بر تو باد صبر در همه امور خود بدرستی
 خدای عز وجل فرستاد محمد صلی الله علیه و آله را پس او را فرمود

بصبر و صفا و پیرامختن بعضی از آنرا در وقت فرمودند و از مقامات
 صبر آنحضرت متعاقباً ذکر فرموده آیه قرینه که در مقام تسلیم نازل
 شده خوانند بعد از اشاره بتوصیف آنکه علیهم السلام بصبر و بعد بایشان
 و انتقام از برای آنحضرت با نا حق قتل مشرکین فرمودند و در آخر
 حدیث فرمود من صبر و احتسب لم یخرج من الدنیا حتی یقرب
 عینه فی عدائته مع ما یدخل فی الآخرة یعنی پس هر که صبر کند
 و پیشانی بر بطلان او ببرد و نیرود از دنیا تا آنکه حجت او روشن
 شود در باره دشمنان او با آنچه از برای و ذخیره شده و ازین
 و نیز از این صبر زهان سراج میر علیه السلام روایت فرموده که فرمود
 ان التحرر علی جمیع احواله ان مایته نایبه صبرها و ان تدانک
 علیه المصایب لم تکنه و ان اسرفتم و استبدل بالیسر الحاکمان
 یوسف الصدیق الامین صلی الله علیه و آله یخرج من الدنیا ان اسعد
 و قهر و اسر و لم یضره ظلمه العجب و وحشته و ما ناله ان مر الله
 علیه فجعل الجحش المعاف له عبداً بعد از کان ما الکافار سله
 و رحمه الله و کذلک الصبر یعقب خیراً فاصبر و اوطقوا انفسکم
 علی الصبر و جردا یعنی بدرستی که از او آوازه است بهر احوال خود
 اگر برسد و نازله و میبختد صبر میکند و اگر نواز و کند و
 هجوم آوردند بر او میبختد اگر او را بگویند شکسته عینش اگر
 چه اسیر و مغلوب و از بصر در شفت و سرافند چنانکه حضرت یوسف

یوسف صدیق امین بود ضریب بازادی و زینب پندار که او را
 به بندگی گرفتند و مغلوب و اسیر کردند و درین کربا و ظلم و مشقت
 چاه و آنچه با و رسید تا آنکه خدا بر او منت گذاشت پس پادشاه
 سرکش را برای و بند کرد ایند بعد از آنکه در ظاهر مالک بود
 پس فرستاد او را و رحم کرد با و امینی را و همچنین صبر و عقب دارد
 خیر را پس صبر کنید و عین کنید نفسهای خود را بر صبر تا آنکه امر
 داده شوید و باین ناظر است قول قائل **اما فی رسول الله**
یوسف سوقاً لملك محبوساً و قيل به الافک **اقام جمیل**
الصبر فی القصص برهنة **قال به الصبر الجمیل الذی لک** **و ذکر کهنه**
 شده و له مضیق فی الخوف متع الا من **واقوله فخرج به**
اخرا الحزن **فلا یناس فان الله ملک یوسف** **خاتمه بعد**
الخروج من القیور **و دیوان علوی علیه السلام است** **ترتبه و الصبر**
عند التوایب **مثل من جمیل الصبر من العواقب** **و ذکر صاحب**
الحلم فی کل مشهد **و ما العلم الاخیر خذلن و صاحب**
و ذکر **مناسب مقام** **و لا یخرج اذا اعیت یوماً** **فقد اجرت**
فی الزمن الطویل **و لا تظن بریک ظن سوء** **فان الله**
اولی بالجمیل **فان العسر یذهب یار** **وقول الله اصدق کل**
قیل و ذکر **و دیوان علوی است** **فی و جدت من الايام تجربه**
للصبر حلاوة محموده الاثر **وقل من جد فی مرطالیه** **فان**

القبول فانما الظفر **الحاج الميرزا** راجعاً بصادق علیه السلام منقول است که
محصل ترجمه اش اینست که وحی فرمود خدا بپادشاه که خلاصه
دختر اوس را بشمارت بهشت بده و اعلام کن او را که او قرینه نبوت
در بهشت و او رفت در را گویند خلاصه بیرون آمد و گفت
ایا دوباره من چیزی نازل شده گفت بلی گفت چیست گفت خدا
و حق فرموده و خبر داده مرا که تو قرینه منی در بهشت و اینکه
بشارت تو را بهشت گفتا با اسم موافق اسم من هست و او گفت که
مقصود توئی گفت ای پیغمبر خدا نکذیب تو عینکم قسم بخدا که از خود
غیبتنا اسم اینچرا وصف کردی با و او در فرمود جزوه مرا از همین
و سر بره خود گفت هرگز در حق غیبتی هر چه باشد
هیچ ضری و حاجتی و کرسی هر چه باشد نازل نمیشد مگر اینکه
صبر کرده ام و سؤال گفت و دفع او را نکردم تا آنکه خدا او را بشارت
و بعد برگردانیده و بدلی او را طلب نکرده ام و شکر خدا و حمد او را
بر آورده ام و او علیه السلام گفت باین رسید تو با پیغمبر رسید بهشت
صادق علیه السلام فرمود هذا دین الله الذي رتضاه للضاهين
این دین خداست که پسندیده است او را از برای صالحین در
عند الداعي از شعبانضا و هر روز بن خارجه روایت کرده که
الحضرات جناب امام جعفر صادق علیه السلام روایت کرده اند صحیحی که
محصل مضمون اینست که حضرت موسی علیه السلام میگرد که نظر د

در اعمال بنده کار کند و او شد بر مردی که از اهل بدره مان بود
چون شب شد آمد در خرقه ای حرکت داد و بجنب خود دو نه اناوار را
بود موسی علیه السلام گفت ای بنده خدا کیستی تو بدره رسیدی که بنده صالحی هستی
من را اینجا هستم از زمانیکه خدا خواسته بیافتم مگر اینک اناوار را اگر تو
بنده صالحی نباشی بیافتم و او دانا و موی علی که گفت من مردی
هستم ساکن در زمین موسی بن عمران چون صبح کرد فرمود عابد ترا
خود کی را میدانی گفت بلی فلان فلان حضرت سیر بهشت اندک او را
بسیار عابد ترا دید چون شام شد دو قرص نان وانی نزد او حاضر شد
موسی علیه السلام گفت ای بنده خدا بدره رسیدی که تو بنده صالحی هستی من
در اینجا هستم از وقتیکه خدا خواسته بیامدم مگر این قرص نان را که
تو بنده صالحی نباشی مرا دو قرص بنامد کیست تو حضرت فرمود من مردی
هستم ساکن در زمین موسی بن عمران پس فرمود یا کهیر عابد ترا خود
میدانی گفت بلی فلان فلان دو شهر چینی و چینی حضرت پیش از رفتن
مردی را دید که صاحب عبادت بنیت بلکه همین ذکر کننده از برای خدا
و چون وقت نماز میرسد بیامی شود و نماز میکند پس چون اگر نظر
بفعله و مداخلش کرد دید ضعیف شده گفت ای بنده خدا کیستی تو بنده
تو بنده صالحی هستی من در اینجا ام از وقتیکه خدا خواسته غلبه و مداخل
من بعضی نزد یک بعضی است و امشب مضاعف شد پس تو کیستی
فرمود من مردی هستم ساکن شده ام زمین موسی بن عمران پس از آن وقت

خلفه خود را صدقه داد و ثلث اهل اقای خود را و ثلث دیگر طهارت خود
با حضرت موسی خورد حضرت صادق علیه السلام فرمود پس بنیم کرده و می
گفتن آنچه بنیم میکنی فرمود دلالت کرد مرا مردی زنی را برایت دلالت
پس در اعیان بد خلق یافته و هدایت کرد مرا بر فلان او را هدایت داد
یافته و دلالت کرد مرا بر تو و کان کرد که تو عابد تر از او و بیشتر از او
شیده و می بنیم گفتن من مردی بنده و مملوک ای پسر منی که ذکر خدا
میکند و می بنیم مرا که عازر بوقت میکنم و اگر اقبال بر من کنم ضرر به
مداخل و فله و لای خود میرسانم و ضرر بر من بمیرد ایا میفرماید
که بیلاد خود بروی فرمود بلی پس قطعه ای بر او مرد کرد حداد
گفت ای بریبا امد گفت کجا را داده رفتن داری گفت نهین گدا
گفت برگرد برو و قطعه دیگر بر او گذشت گفت ای بریبا امد گفت
اراده کجا داری گفت اراده زمین موسی بن عمران را گفت بیا
مرد را برادر داشت ملا و بکنار او داد زمین موسی بن عمران
عبدلک حضرت فرمود پس چون موسی بیلاد خود رسید یا فرمود چون
او را رسانید موسی علیه السلام گفت یا رب بما بلغت هذا ما اری
قال ان عبدی هذا یصبر علی بلائک و یرضی بقضائی و یشکر
نعمائی یعنی ای پروردگار من بجز رسانیده این بنده را با آنچه من
دیدم و می شنیدم که بگذرستند این بنده من صبر میکند بر بلا و من
و مراضی است بقضاء من و شکر می کند نعمتهای مرا و ارجله کما

کسانیکه صبر جمیل و تقوی او را بمقام بلند رسانیدند صائم است
که در بنی اسرائیل بود نصره نصره بن یعقوب کلینی در کتاب
ان اسحق بن عمار از جناب امام جعفر صادق علیه السلام روایت کرده
که فرمود در بنی اسرائیل پادشاهی بود و ادا قاضی بود و قاضی
برادر زنی بود و راست کو برادر قاضی زنی داشت که پسر زاده بود
سلطان خواست مردی را بیکانی برای حاجت بفرستد بقاضی گفت
مردی فقره طلب کن قاضی گفت کیرا او تو را برادرم عید الله پس او را
خواندند بفرستد انمرد را اگر از رفتن بود بقاضی گفت مرا بفرست
می این که روزی خود را ضایع بکنم قاضی بر او حتم کرد پس چاره شد
از پیرون رفتن قاضی را گفت ای برادر من چیزی را بجا گذار شده ام
که در نزد من ام از آن من باشد پس خلیفه من در حق او باشد و
مباشر قضاء حاجت او شود قاضی قبول کرد انمرد پیرون رفت
و زن کراهت از پیرون رفتن او داشت پس قاضی میامد و از
حاجت او سوال میکرد و بعلی داد پس از زن قاضی را خوش آمد
او را بخود خواند زن ایا کرد قاضی قسم یاد کرد که اگر نکند ملک را
جز کند که زنا کرده زن گفت هر چه بخواهی بکن من اجابت مطلب ترا
نمیکند قاضی نزد ملک رفته گفت زن برادر من زنا کرده و زنی
من ثابت شده ملک گفت او را بطنه کن قاضی امد و گفت ملک
امر کرده که ترا سنگسار کنم اگر اجابت میکنی والا ترا بدم می کنم زن

گفت غنیمت هر چه میخواهید بکنید بر قاضی و در پیون برد و کوه را گفت
 او را در حضور مردم دهم کرد و چون مکان مردن با و کرد او را گذاشت
 و برگردید شب بران نین در آمد و در لورقی بود و خود را حرکت
 از کوه ال پیون آمد و بر و راه رفت تا از شهر پیون رفت تا آنکه رسید
 بدیری که دود برانی بود بر در دیر خوابید و برانی چون صبح کرد در
 کتوده او را دید از قصه او سؤال کرد و از او را خبر داد و برانی بر او
 کرده داخل دیرش کرد و در برانی را پدر صغیری بود که هزاره او را
 نداشت و کوهان بود پس از نزد آمد و اگر دانه شد و پدر خود را با و
 از زن او از بیت میکرد و در برانی را فقره مان بود که متوجه خدمت او
 میشد از زن او را خوش آمد و بخود خواند و نانا با کرد و فقره مان با فقره
 کرد باز با کرد فقره مان گفت اگر نیکه البته سعی و کشتن تو خواهم کرد
 گفت هر چه خواهی بکن فقره مان کردن پدر شکسته نزد برانی رفت
 گفت زیننه آورده و پدر خود را با و داده او را گشت و برانی آمد چون را
 دید گفت چیست این عمل تو میدانی که من بتوجه کرده ام زن او را از
 قصه خبر کرد و زن او گفت مرا کز اینست اینکه فوتد من با شب پیون
 رو او را در شب پیون کرده و بیست درهم با و داد و گفت ای زن تو
 خود کن خدا تو را کفایت میکند زن شب پیون رفت جمع کرد و در
 ناکاه دیندار بدو کشید اند و او زنده است از قصه او پرسیدند
 بیست درهم قرض دارد و کسیکه مدیون باشد در نزد ما ضایع میشود

میتواند و را بدو کند تا دین او را بدو دهند و بیست درهم با و داد
 و طلب خوله او را داد و گفت او را بکشید پس او را از دین با و داد و بدو
 و صلوب بان نین گفت که بیست که منست او بر من نزد که باشد از
 بخت داری مرا از دین از ملک پس من با تو هستم هر جا بروی پس
 او رفت تا آنکه رسید نین بکنار دینا جماعت را دید با کشته ها زن
 گفت بنشین تا من بروم از برای اینها علی بکنم و طعمای طلب کنم
 و نزد تو قدم نیندیشان رفت پرسید چیست در این کشته ها
 گفت در اینها تجارت و جواهر و غیره ها و چند از تجارت
 و اما این کشته پس خود مادر او هستیم گفت چه قدر میرسد از غیر این
 کشته شما است گفت بسیار که او را توان شمرد از نزد گفت بکن
 با من چه خطری هست که بفرست از اینچند و کشته شما است گفتند
 چیست گفت کیزی که مثل او را هرگز ندیده ایند گفتند بفروش
 با او را گفت میفروشم یا نه شش که بعضی شما بروند و او را ببرند
 پس برگردند و نزد من و او را بخرد و جاریه را اعلام نکنند و فقره مان
 بخیر او بمن بدو تا من بروم گفتند امر با تو است پس کبر فرستاد
 و او را دید باز آمد و گفت ندیده ام مثل او را هرگز پس او را بدو
 هزار درهم خریدند و فقره مان را با و داده و رفت چون دود شد
 از زن آمدند با و گفتند بر خیز داخل کشته شو گفت چرا گفتند ترا از
 مولای تو خریدیم ام گفت ان مولای من نیست گفتند بیا شو

البتة ترا بر داشته سوار میکنم زن برخواست و با ایشان بره افتاد
چون داخل رسیدند اینجا اعتدال یکدیگر را برهنه بودند بپاره ازین
پیراهن در آن کشته کرد و او جوهر و تجارت بود داخل کردند و خود
کشته دیگری را شدند پس او را دفع کرد پس خدای عزوجل بر
ایشان باد ها فرستاد پس غرق کرد ایشان را و کشته ایشان را و آنکس
که نندارد و بود مجاز یافت تا آنکه ازین رسیدن خبر پدید آمد
کشته را بست و در میان جزیره مینمودند پس پدید آمد و او را
با تر هست با خود گفت این باب که میاشام و این که بخورم عبادت میکنم
خدای را و این موضع پس خدای عزوجل وحی فرمود به پیغمبری از پیغمبرها
بنی اسرائیل که بروند و فرستادند او را بگوید که بروید و این را بگویند
در میان مخلوق از مخلوقات من هست پیروان من و خود هر که در ملک است
تا آنکه بگویند مخلوق من رسید و اقرار کنند از برای و بکنایان خود پس
از آن مخلوق سوال کند که شما را چه آمده اگر او را ازین پس هم میارم پس
ملک با اهل ملک و همه آن جزیره نهادند پیروان رفتند و بنی اسرائیل
سلطان تر و او رفت و با او گفت اقرار خدای عزوجل را و او را در کردن
برادر را و زنا کردم من امر کردم بجم او و در نزد من فاسد بکنایان میگویند
که اقرار کرده باشم چیزی که از برای من حلال نموده پس دوست میدارم
که طلب عفو کنی از برای من زن که عفو الله خداوند ایام زنده
پس شوهر او آمد و زن او را بخت نکست من زنی داشتم با فضل و صلاح و از

و از پیش رفتن و او اگر او داشت از پیروان رفتن من برادر من جز داد
که اقرار کرده و او را رحم کرده و من میترسم که تصبیح او کرده باشم پس از
برای من استغفار کن خدا ترا ایام زنده زن گفت عفو الله لك بنشین پس
او را پیملوی پادشاه نشاند پس قاضی آمد گفت برادر مرا زنی بود
او مرا خوش آمد و او را بنام خواند اما اگر ملک را اعلام کردم که زنا کرده
و مرا امر بجم او کرد و من برادر و خویشم از برای من طلب عفو کن
گفت عفو الله لك پس زن و بنشوی خود کرد و گفت بشنوید برادر
قصه خود را بیان کرد و گفت من را در شب پیروان کردم و میترسم که
درنده با او برخورد داشته باشد و او را کشته باشد پس زن گفت عفو الله
لك بنشین پس قاضی همان آمد قصه را حکایت کرد زن بدیدار گفت
بشنو و گفت عفو الله لك بنشین مصلوب دار کشیده آمد قصه خود را
بیان کرد زن گفت لا عفو الله لك خدا ترا ایام زنده پس دو پیغمبر
کرده گفت من زوجه توام و هر چه شنیدی قصه منست و مرا برده ها
حاجت نیست من دوست میدارم که این قصه را و آنچه در او است بگوید
و مرا بگوئی در این جزیره خدای عزوجل را عبادت کنم پس تحقیق کرد
چیز بن رسید از مرد ها انرا واجب کرد کشته را با آنچه داشت بر داشت
و ملک با اهل ملک برگردیدند **مؤلف** ملاحظه کن ای عزیز که
عاقبت تقوی و تحمل سخت و بلا و در دنیا از این عقیقه بلجیا بگو
انجامد که خداوند جل و علا رضا و معفرت خود را بر رضا و معفرت

قرین فرمود و جمله کشته کان با او چگونه از برای و ذلیل و ضاکن
نمود و مقام او را چنان بلند کرد تا اینکه ملک و قاضی و علمای آن
مخات و در پیغمبر خواب نمودند و بنظر عربت مشابه کن که کوه خدو
ود و مجیدا و از این در طهارت و مالک از هلاک برجم و هر چه
و استفاق بخار حفظ فرمود و مایاها الا الذین صبروا و مایاها
الا ذین عظم و الذین قبل صبرنا نصیب چه در جهان و چنان
نسوان که صاحب عاقبت محموده بوده در دار دنیا در کتب سیر
مذکور است اطاله با شماره اها مثل سایر احادیث و در فضایل
صبر مناسب وضع این سال که برخدا راست نیست **عائش فرمود**
در خصوص اجبار متعلقه بموت او که دانست **شیخ صدوق** نه پسند
خود بولیت کرده از عمر بن عیینة سلمی که گفت سمعت رسول الله
صلی الله علیه و آله یقول یتما رجل قدم ثلاثه اولاد لم یسلعوا
او امره قدمت ثلاثه اولاد هم حجب یسترونه من النار یعقبنی
از رسول خدا صلی الله علیه و آله که میفرمود هر مردی که پیش از او
سه ولد از او غیره که بکناه نرسیده باشند یعنی بسن بلوغ که گنا
در او نوشته می شود یا زنی که پیش فرستاده باشد سه ولد پس از
اطفال حجابها میباشد که میسکنند و از انش **و انجیل من صبره**
از انس و صلی الله علیه و آله منقول است که فرمود من دفن ثلاثه و صبر
و لحب و حبت له الجنة فقال ام ایمن و اثین فقال من دفن

دفن اثین فصبر علیها و احببها و حبت له الجنة فقال ام ایمن
و واحد فکنت و ام ایمن قال یا ام ایمن من دفن و احبب
علیه و احبب به و حبت له الجنة یعنی کسی که دفن کند سه ولد را
پس صبر کند بر اها و پیشه که بطلب ثواب بهشت از برای او و حبت
ام ایمن گفت عرض کرد و ولد هم چنین فرمود کسی که دفن کند دو ولد
پس صبر کند بر اها و بخون اها طالب ثواب شود بهشت از برای او
می شود پس سوال از یک ولد که در حضرت سکوت فرمود و بعد مثل
انچه در دو ولد فرمود **محمّد** که در انجیل که بر صبر می کند و ولد
شده و می تواند بود که بکشد از اقارب متعلق شود الا انکه ظاهر
بملاحظه اخبار دیگر همانست که تفسیر شد **از ابی جهم** حدیثی منقول
که زمان خدمت فخر کاینات صلی الله علیه و آله عرض کردند که فرموده
از برای ما روزی را که در آن ما را موعظه فرمائی انحضرت فرمود و ایما
امر من یحکم من اولاد کانوا لها احباب من النار قال لمرءة و لثان قال
و لثان یعنی هر زنی که پدر و از او سه ولد میباشد از برای و حجاب
از انش زنی گفت دو ولد هم چنین است فرمود و هم چنین است از
بربره منقول است که رسول خدا صلی الله علیه و آله انصار را تعاهد
میفرمود و از احوال ایشان خبر می گرفت جز با خبر و رسیده که
دفن پس از مرده بر او خرج میکنند آن بزرگوار بر او داخل شدند و او را
امر بر هر کاری و صبر فرمودند از ان عرض کرد یا رسول الله من دفن

فوق ولد زبیری من عیشود و غیر از این هم ندانم حضرت فرمود آتوب
القی بقی لها ولدها محصل آنکه زنی که فرط و پیشروی نداشته باشد
رقوبت فرمود ما من امرء مسلم ولا امرأة مسلمة يموت لها ثلاثة من
الولد الا ادخلها الجنة فيقول له ولتان فقال ولتان يعني بنت
مرد مسلمة و بنت مسلم که پدر از آنها سه ولد و یک از آنها را
بجست میکند عرض شد دو ولد هم چنین فرمود و هم چنین است
و در حدیث دیگر یازده فرمود اما عجبت ان تریه علی باب الجنة هو
یدعوه الیها فقال علی قال غائبة کانت یعنی پادوست عیدای که
به بدین آورد و در بهشت که بخواند از ابوی ما گفت علی دوست میداند
فرمود پس بدرستی که این ولد چنین میکند **از فضیله سلمه** منقول
که ان رسول الله علیه و آله فرمود لا یوت احد من المسلمین ثلاثة
من الولد الا کأولاه حصنا من النار فقال امرأة ولتان قال ۱۴
ولتان یعنی نیمه جز از حدیثی از سلمان سه ولد که آن ولد
میدانستند از برای حصن و طایفه از آنش زنی گفت دو ولد هم چنین
فرمود و هم چنین است **و در دیگر** از انجاب مستطاب صلی الله علیه و آله
منقولست که فرمود من قدم من ولد ثلاثة اصابوا محببا محبوبا من
النار باذن الله عز وجل یعنی کسیکه پیش از آنکه او سه ولد و یک
و صبر کند و طالب رقیب باشد حاجب میشوند و از آنش باذن حق
عز وجل **و در حدیث دیگر** من قدم شیئا من ولد صابر محسبا بحجره

نیز

نیز

و در

و در

حجره باذن الله عز وجل یعنی کسیکه پیش از آنکه او سه ولد و یک
صبر کند و عبادت بطلب ثواب کند و منع می کند باذن خدا او را
از آنش **از امیر** رضای منقولست که رسول خدا صلی الله علیه و آله
او داخل شد و لوحی میگرد پرس فرمود من مات له ثلاثة لم یلقوا الحکم کما
له حجبا من النار قالت فقلت یا رسول الله اثنان قال لها و اثنان یا
امیر یعنی کسیکه پدر از برای او سه ولد که بالغ نشد باشند و میا
از برای او حجبا از آنش گفت پرس گفتم یا رسول الله دو ولد هم چنین
فرمود دو ولد هم چنین **و در حدیث دیگر** فقال فرطان قال و فرطان گفت
دو فرط هم چنین است فرمود علی **و در حدیث دیگر** فرط بقیه فاء و لا هر دو واصل
گردد و گویند که پدر از فاطمه وارد براب شود از برای قصه اسباب و مراد
در امثال مقام ولد نابالغست پس یاد حق که وفات او بر یک روفا و
یا یکی از آنها مقدم باشد **از فضیله** من به منقولست که گفت کنت عند رسول الله
حال اذ انته امرأة فقال یا رسول الله ادع الله لی فانه لیس بغيری
ولما قال و کمات لك ولد قالت ثلاثة قال لقد اخطرت من النار عجباً
شدید یعنی در خدمت رسول خدا صلی الله علیه و آله بودم تا که زفا آمد
و عرض کرد یا رسول الله دعای کن از خدا و نذر برای من بدرستی که و لی
از برای من نذر یعنی اند فرمود چند ولد از تو مرده گفت سه ولد فرمود
فهر بیه منع شده از دخول آتش بخاطر بیخبری و خطای یکسها و ماله و خطا
مثاله و خطای مکالمست که از برای او شجره بر او حفظ او از هر ما و یاد

قرار میدهند و از اینجا است که حرام لم یحظر و ما منعه من غیره از دخول
در او و از این بر آنکه منقول است که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود
هل ملک فرط قالت ثلاثة قال الجنة حصنة یعنی یا برای تو که
نابالقی هست گفت سه و در فرمود پس حفظ کنده است **و در خبر دیگر** که از رسول
فرمود من دفن ثلاثة من اولاد حرم الله علیه و آله یعنی کسی که سه ولد را
دفن کند حرام می کند خدا بر او انشرا **و در خبر دیگر** که آنحضرت صلی الله علیه و آله
قال الله تعالی حق محبتی للذین یصادقون من اجل و حق محبتی للذین
یتناصرون من اجل و لا من مؤمن و لا مؤمنة یقدم الله ثلثه و لا من
صلبه له لم یبلغوا الخشت الا اوحله الله الجنة بفضل رحمته ایا هم
یعنی خدا بقالی فرمود ثابت محبت من از برای کسی که طاعت است و یکن
محبت من و ثابت دوستی من از برای آنانی که معاون و طیب یاری میکنند
محبت من و نیست مرد مؤمن و زن مؤمنه که پیش از آنکه ولد یا بالغ
انصلب و اگر بدین بقا انتقال نموده باشند مگر اینکه خدا داخل میکند
در بهشت بفضل رحمت خود بر ایشان **و در خبر دیگر** که از آنحضرت صلی الله
و آله ما فرمود است که فرمود ما من مسلمین یفقدان ثلثه لم یبلغوا الخشت
الا اوحله الله الجنة بفضل رحمتی فقالوا یا رسول الله و قد و الله
قال و ذوالاثنین ان من ائمتنا من یدخل الجنة بشفاعته اگر من مضروب
و از من ائمتنا من یستعظم لنا رحمة یكون احد نوابها ترجمه صد رحمت
از سابق ظاهر و ترجمه ذیل آنکه بدین سبب از امت من کیست که رحمت

بهشت میشود بسبب شفاعت و پیش از قبیل مضروب و بدین سبب
از امت من کیست که رحمت میکند انشرا یا بزرگ میشود در انشرا
آنکه میباشد یکی از نوابه های انشرا **و در خبر دیگر** که صمصم بن معاویه
از ابی ذر غفاری روایت کرده در وقتیکه در دنده با او ملاقات
کرده و بدین خبری را ابی بار کرده میراندا نیست که فرمود سمعت رسول الله
صلی الله علیه و آله ما من مسلمین یفقدان ثلثه الا لم یبلغوا الا
غفر الله لهم افضل رحمة ایا هم و ترجمه از سابق ظاهر است **از این**
برمالک منقول است که گفت رسول خدا صلی الله علیه و آله واقف شد بر
جلیله از بنی سلمه پس فرمود یا بنی سلمه ما الرقوب فیکم قالوا الذی لا یولد
له قال بل هو الذی لا یفرط له قال ما المعدم فیکم قالوا الذی کماله
قال بل هو الذی یقدم و لیس له عند الله خبر یعنی ای بنی سلمه کیست
در قوب در اعتقاد شما و در بین شما که شد کسی که ولد از برای او شود
فرمود بلکه او کیست که فرط نداشته باشد فرمود و کیست معدم در
شما که شد کسی که مال ندارد فرمود بلکه او کیست که مجرد و از برای او
نزد خدا چیزی نباشد **و در خبر دیگر** که قوب یفقدان ثلثه صلی الله علیه و آله
که ولد از برای او نباشد خواهد فرود یا بشود و زنده کافی نکند رسول
صلی الله علیه و آله و ترجمه از این آنکه بعضی فرط شود در معنی نبوت
گرفته اند و بخوانست آنچه در خبر عبد الله بن مسعود است که گفت
دخل شد رسول خدا صلی الله علیه و آله بر زنی که در خانه او نبوت

پرو فرمود بن رسیده که تو جمع میکنی جمع سخنه عرض کرد چه منع میکند
و باز صدای یار رسول الله بنحیثی که گذاشت این ولده را بخورد و رقیب
فرمودند است بالرقوب ما الرقوب لقی توفی و لیس لها وکد
بسطیع الناس وجود و ان الیها من افراطهم فقلت الرقوب دیکر مریت
کردی خدمت رسول خدا صلی الله علیه و اله آمد و پسر او مریم بود با خود
او دهه عرض کرد یار رسول الله از خدا درخواست کنید که این پسر مرا شفا
دهد حضرت فرمود ایا از برای تو فرج هست گفت بلی یار رسول الله فرمود
در جاهلیت بود اسلام گفت بلکه در اسلام فرمود جنة حصینة حصین
بغیر که گذاشت از عبد الله سعود منقول است که گفت قال رسول الله
من قدم یلکم یلعن الخنث کاواله حصینا فقال ابوذر
قدما شین قال سعد و اثنین فقال ابی بکر قدمت و احدث فقال
و واحد و لکن اما ذال عند الصلح الا و لی یعنی فرمود که هر که پیش
فرستد سه ولده نابالغ را میناشند از برای خط خطی یعنی مانع
سخنه هستند از عذاب و در عرض کرد من دعوی پیش فرستادم
فرمود و لکم چنین است ابی بن کعب عرض کرد از من یکی پیش رفقه فرست
یکی هم چنین است لکن اینست جز این نیست که این در نزد صدقه و صیت
اولی است از عبد الله بن اوفی منقول است که رسول خدا صلی الله علیه و اله
در یکمیداد مرد برادرش را در پیش خود اجازت الله و اعطی الله لا یخیر
عرض کرد یار رسول الله من پسر هستم و این پسر کنایه مرا بخود حضرت فرمود

فرمود ادب که ان میزالت او یلک من ابوالجذیر ما کاس یعنی ایا
خوشحال میکنی ترا اینکه ملاقات کند با تو و نزد درهای پیش
با جام شراب پشت عرض کرد که کی چنین کاری بکنی میکنی با کس
می شود فرمود الله لك به و لک السلام مات له و کدی که سلام
خدا فرط می کند و هر مسلمانی که مرده باشد از برای او دعای در
اسلام از عبد الله بن مسعود منقول است که رسول خدا صلی الله علیه و اله
فرمود که من با برادر عجم دیدم حدیث طویلی ذکر نمود و از جمله او این بود
رأیت رجلا من امتی قد خف میزانه فی افراسه فقالوا امیر له یعنی
دیدم مردی از امت خود را که بران اوسبک بود بر فرجهای او و بعدند
و سکنین کردند بران او را از عبد الله بن مسعود منقول است که رسول خدا صلی الله علیه و اله
و لک روایت کرده که فرمود ما نزل الی الله بالمو من و المؤمنه فی صه
و ماله و ولده حک بلی الله ما علیه خطیب که یعنی نازل میشوند
باله مرد مؤمن و زن مؤمنه در نفس او و مال او و ولده او تا آنکه ملاقات
کند فرایب خدا را و بر او کفایت باشد از عجمی بن خالد سلمی پیش
انجش منقول است که گفت از رسول خدا صلی الله علیه و اله شنیدم که
میفرمود ان العبد اذا سبقت له من الله تعالى منزلة فلم یبلغها جعل
ابن الله الله فی جسد اوفی ماله اوفی ولده ثم صبر علی ذلك حتی
یبلغه المنزلة التي سبقت من الله عز وجل یعنی بدرستی که بنده و نیکو
پیشی گرفته باشد از برای او از خدا بعلی منزلت و بعلی بان منزلت نرسد

مبتلا میفویا بخدا اولاد و حسب و یاد و مال و یاد و ولد و پس فوق
 صبرا و عطا میفویا تا آنکه برساند و از همان منزله **و این** از انبیا
 صلی الله علیه و آله روایت کرده که فرموده قال الله عز وجل اذا وجهت
 الى عبد من عبادي صبيته في بدنه او ماله او ولده فمراستقبل
 فلان بصبر جميل استجبت منه يوم القيمة ان اصب له ميراثا او انشر
 له ديوانا یعنی خداوند عز وجل فرموده و وقتی که توجیه میکنم بدنه از
 بدنه کان خود مصیبت و در بدن او یا مال یا ولد او و آن بدنه هم با صبر
 و عصبیت کند چیا میکنم از او در روز قیامت اینکه مصیبت کند از
 برای او میراث یا نشر و بلند کند از برای او یعنی با او صلوات کند
 از اذیت کسی چیا کند خواهم کرد **و ثواب** از ده کرده رسول خدا صلی الله
 منقول است که گفت شنیدم از آنحضرت که فرمود **مخ** خمس ما انفك من ليل
 لا اله الا الله و سبحان الله و الله اكبر و الحمد لله و الولد الصالح بنو
 للمسلم فيجب له مخ مخفف و بسیار باشد که مشدّد میشود و كلمه الميت
 که در مقدمه چیز و رضای با و گفته میشود و تكرار از برای سالها
 و معنی او تقییم و تعظیم امر است یعنی چه بسیار بسیار خوبست پنج جز است
 که چه بسیار سنگین اند و در منزلت این چهار ذکر شریف و ولد صالح که
 بپیر از مرد مسلم پس او را حبس و کفایت فراید دهد یعنی بصبر و رضا تا
 ثواب شود **و این** شعیب از پدرش از جدش از رسول خدا صلی الله
 علیه و آله منقول است که فرمود من قدم من صلبه ذكر المبلغ الخشكان

كان افضل من ان يخلف من بعده مائة كلمه بجا آوردن و سبیل الله
 لا تنكروا دعوتهم الى يوم القيمة یعنی کسی که پیش فرستاد از صلب خود
 پیر یا باقی را فضايلت او بیشتر است از اینکه بجا بگذارد بعد از خود
 که هر گاه جاهد کند در راه خدا و ساکن نشود خوف اعداء و در وقت
و در حدیث دیگر منقول است که فرموده لئن اقدم سقطا احب الي من ان
 مائة فارس كلمه بجا آوردن و سبیل الله یعنی برای من اگر پیش فرستم
 و لیرا که از شکم مادر رفتن پیش از تمام دو ستر است نزع من زانیه بجا
 بگذارم صد سوار که هر قاتل کند در راه خدا **و در حدیث** ابوبن موسی
 ان حضرت یزید فرمود یا زید ان تقدم سقطا خیر من ان تنزع سقطا
 من مائة مائة كلمه علی بن یحیی آوردن و سبیل الله **و این** بن
 صامت منقول است که آنحضرت فرمود النفساء و یجوها و لدها یوم القيمة
 لیرها الى الجنة نفساء یعنی نوز و فتح فاء زینرا گویند که ولد کذا
 و سر و فتح سین و کرا و چیزی را گویند که قابله از ناف مولود قطع کند
 و باقی ماندن بعد از قطع را سره گویند ظاهر مقصود آنکه نفساء را بکشند
 او را و لد ناف ببرد و او بیست یعنی اگر چه ایستد بماند که ناف او را به
 برید **و در حدیث** بن حنیف رقم منقول است که از رسول خدا صلی الله علیه و آله
 تر جوا فانی مکار بکم الام حتم ان السقط لیطل محبضا علی باب
 یث له ادخل يقول لا حق یدخل ابوی محبضا یعنی میم و سکون ها و ممله
 و فتر یا و سکون هم و بی هم کیست که در ختم باشد و صریحی در امر

داشته باشد یعنی زن بیکر بدنا ولد پیدا کرد پس بدست کسی که من نیاید و
 دشمن بر او ایستاده و بیکر حق آنکه سقط محبط در بخت زکرفته با و کفنه میشود
 داخل شود و میگوید نه تا پدر و مادر من داخل شوند **و بعد** من بعد منقولست
 که از رسول الله علیه و آله فرمود سوز و دود و جگر حسا و دود و دود و دود
 بکم ایتم حقه ان السقط لیطهر بحیطاء علی باب الجنة فیقال له ادخل الجنة
 فیقول لا و ابوی فیقال انت و ابوالک یعنی زن سیاه که در بار فرزند
 او دود بخت است از دنیا حمله که ولد پیدا و دود بدست که طلب کثرت بکنم
 دشمن بر او ایستاده و بیکر حقه آنکه سقط محبط در دود و بخت قرار گرفته
 با و کفنه می شود داخل بخت شود میگوید من باید و مادر دم ما
 گفته و باید و مادر دم **در** عبد الملك بن عبد الله بن عبد الله بن عبد الله
 علیه و آله منقولست که مردی بعضی را بجانب رسانید که ایام ملائکه
 تزویج کنم حضرت خضر ص و جاز عرض کرد از تو میفرماید که فرمود و فرمود
 سیم آمد حضرت فرمود سوز و دود و دود و دود و دود و دود و دود و دود
 اما علمت ان مکاتر بکم الام حقه ان السقط لیطهر بحیطاء علی باب الجنة
 فوق له ادخل فیقول لا حقه بدخل ابوی فیستغفر فیها فیدخل الجنة
 و ترجمه از سابق ظاهر است و بیکر منقولست که فرمود یق للولدن يوم
 القیمة ادخلوا الجنة فیقولون یا رب حقه بدخل ابونا و امهاتنا قال
 فینابون فیقول الله عز وجل مالی اراهم محبطین ادخلوا الجنة فیقولون
 یا رب اباؤنا فیقول تعالی دخلوا الجنة انتم و ابائکم و امهاتکم و مضمون خبر

من نیاید و دشمن بر او ایستاده و بیکر حقه آنکه سقط محبط در دود و بخت قرار گرفته با و کفنه می شود داخل بخت شود میگوید من باید و مادر دم ما

خبر فریبت با نچه گذشت اگر چه ولد پیدا و بخت است و بیکر
 منقولست که فرمود اذا کان يوم القیمة خرج ولدت للسلین من الجنة
 باید بهم الشراب فیقول لهم الناس استقونا استقونا فیقولون ابوینا ابوینا
 یعنی چون روز قیامت شود اولاد مسلمانان از بخت پرون
 می آیند بدست های ایشان شربت پس مردم باید ایشان گویند سیر کنید
 ما را سیراب کنید ما را ایشان گویند پدر و مادر ما پدر و مادر ما
از انس بن مالک منقولست که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود
 اذا کان يوم القیمة نودی فی اطفال المؤمنین و المسلمین ان اخرجهن
 فیرکهن فیرکهن من جوارحهم ثوبین فیهم ان امضوا الی الجنة و مرک
 فیقولون ربنا و الدنیا معاً فیکون فی المثل ان امضوا الی الجنة و مرک
 بدان معنی است و فی قول فی المثل ان امضوا الی الجنة معکم فیکون کل طفل
 ابویه فیأخذون ابایهم فیدخلون بهم الجنة ثم یعرف باباهم و
 امهاتهم یومئذ من اولادکم الذین فی بونکم حاصل آنکه چون قیامت
 شود ندا کرده شوند اطفال اهل ایمان و اسلام که پرون ایشان از
 قبرهای خود پس پرون آیند پس ندا شود در میان ایشان که داخل بخت
 شوید فوج فوج بعضی در عقب بعضی یاد رزمه متغین از سایر طبقه
 پس میگویند ای پدر و مادر ما پدر و مادر ما با ما باشد یا با ما است
 بعد ندای دیگر بجهان کیفیت میشود اطفال یحیی میگویند و فرمود سیم
 همین ندا و همین کلام صادر شود و در جهنم مرتبه از نایک و لذت

با خود برید داده میشود پس برجست میکند هر طفل بسوی پدر و مادر خود
و در سگهای ایشان را گرفته با هم داخل بهشت میشوند پس ایشان پدرها
و مادرها را در نزد حضرت میباشند از اولادیکه آنها امروز در عالم
دارند **دیگر** از اشیاء منقولست که مردی بر او لری چسبیده بود که او را خدمت رسول
خدا صلی الله علیه و آله میاورده آن صبی وفات کرد پدر او از آن خدمت
حضرت باز ایستاد و اندوه از او استفسار فرمودند عرض کرد من که **صاحب**
که را او دیدم وفات کرده فرمودند هالا انتمونی فقوموا لا تخینا
نفریه یعنی بایستد اعلام کنید مرا پس با شوید و بیم بردارید و راستی
دهیم چون بر او داخل شدند او را آخرین و متغیر احوال یافتند از دنیا و
دستهای او در عرض کریم بار سوار الله میدادند که در دوزخ بری و ضعف کار
من آید حضرت فرمود اما یرک ان یکون يوم القیمة بانک فیقال له وکل
الجنة فیقول یا رب وای فلا یرک فیقنع حتی یشفعه الله عز وجل فیکم
ویدخلکم جمیعاً الجنة یعنی یا خدای تعالی نمیکند ترا آنکه روز قیامت در
برابر تو باشد و با گفته شود داخل بهشت شوی پس بگوید ای پروردگار من
پس پیوسته مشغول شفاعت باشد تا آنکه خدای عز وجل شفاعت او را
در حق شما قبول فرماید و داخل کند همه شما را در بهشت **و نیز** از آنست که
که در آن عثمان مطعون رفا وفات کرد و اندوه او بر او تحریک می نمودند که
در خانه مشغول فرار داد که در اینجا مشغول عبادت میشد اینواضه بعضی
فخریات صلی الله علیه و آله و سلم فرمود عیال عثمان از آنکه عز وجل او

با پدر و مادر

لو یکتب علینا الرهبانیت لانا رهبانیت لکنه لکنه سبیل الله یا
عثمان بن مطعون ان الجنة ثمانية ابواب وللتار سبعة ابواب **و نیز**
ان لا تاف باکامها الا وجدت ابک الى جنبه لکن انما یجوزک و یسقط **نک**
الی ربک عز وجل رهب در اصل لغت بمعنی خوفست و رهبانیت که در
اضافه بر این بود که خود را در گوشه میکشیدند و از دنیا و هر چه
دیادست میکشیدند حقیقت آنکه بعضی خود را نمیگرفتند و در تخریر و کردن
میانداختند و گوشت میخورند و میخوردند و میپوشیدند و در این شریعت میخواست
مشد چنانچه در جزایست که کسی خدمت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم
کرد که میخواهم مرتب شوم فرمود نک و بدرستی که ترهبت اکت من نشستن
در مسجد هاست و بعد از آنکه ای عثمان بدرستی که خدای عز وجل رهبانیت
بر ما فرض کرده یا از برای ما تشریع نکرده اینست جز این نیست که رهبانیت
اقت من جهاد و دوا و رضای خدا است ای عثمان بن مطعون بدرستی که
از برای بهشت هشت در است و از برای آخر هفت در است پس یا خدای تعالی
نمیکند ترا آنکه هیچ در غایت از الفا و اودنوی مگر آنکه در خود را بجنبان
در میان کسی که بگوید دامن ترا و شفاعت از برای تو بسوی پروردگار تو **و نیز**
عرض کردند لنا فی فراطنا ما العثمان قال نعم لمن صبرکم و احبب یعنی
از برای ما هم هست در فرطهای ما لکنه از برای عثمان هست فرمود بله
از برای کسی که صبر کند از شما و ولد و موی کسبه در مقابل فرار دهد **و نیز**
بنیاس منقولست که مردی از اصحاب با پدر خود خدمت رسول خدا صلی

نزد می نمود روزی در صبا و فرمود ایادوست مبارک او را عرض
کرد بلی یا رسول الله دوست مبارکم ترا چنانچه او را دوست میدانی
بعد حضرت او را ندیدان او استغفار فرمود گفتند یا رسول الله چه کرد
مرده است آنحضرت فرمود ایادوست نیستی که در دنیا قیامت زوی نبوی
هیچ در دنیا ندرهای بهشت مگر اینکه او را شایان آید تا آنکه او را
از برای قربان کند یا در حجاب در حق او چنین فرمودند پس مرده گفت
یا رسول الله این از برای چیست آنها یا از برای کل ما فرمود بلکه از برای
همه شما **پیغمبر** روایت کرده که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم
جمعی را صاحب درد و راجعه میزدند و از جمله آنها مردی بود که
داشت که نزد او میامد از پشت سر او را در پیش روی خود می نشاند
تا آنکه آن طفل وفات کرد آنرا و امتناع از حضور حلقه کرد بجهت آنکه آن
طفل و یار آمدن از حال حیات او چون رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم
ندیدان او استغفار فرمود عرض کردند فلان پیری که با او دیدی هلاک
شد یاد محضر او اندوه بر او و مانع از حضور حلقه آمد آن مرد را
او را ملاقات فرمودند و زنان پسر پرسیدند خبر ملک او را داد حضرت و
گفت فرمودند و فرمود ایما کار اجبت الیک ان تمنع به عمل او که ناخ
عند بابا من ابولب لبحته الا بعد نه قد سبقک الیه فقوله قال یا
رسول الله لا بل لیسبقه الی باب الحجة اجبت الیک قال فذلك ان بعد
کدام یک از این دو امر درست است شوی توان که بان ولده در خود تمنع

بوداری و از او در زندگانی دنیا لذت ببری تا آنکه فردا هیچ دری از تو
بهشت وارد نشوی مگر آنکه او را بریایی که پیش از تو اینجا حاضر شد پس
دور از برای تو باز کند گفت یا رسول الله نه بلکه سبقت کند بکس
محبوبتر است نبوی من حضرت فرمود پس این لذت برای تو هست پس مرده
از انصاف برخواست و عرض کرد یا نبی الله هذا لک خاصة امین
هلاک له طفل من المسلمین کان له فک قال بل فک له طفل
للمسلمین کان له فک یعنی ای سغیر خدا ای آنکه خاص من بطین مرده
دارد یا هر که از مسلمانان طفل از او ببرد همین اجر را دارد فرمود
بلکه هر کس از مسلمان که طفل از او ببرد از برای او همین است **شیخ**
کلینی روایت کرد که در نزد خود را حضرت امام همام علیه السلام
الباقی روایت کرده که فرمود من قدم اولاد الحنبل علیهم السلام
ججوع من النار باذن الله عز وجل یعنی کسی که پیش فرستد چند
که آنها را حنبله و کفایه قرار دهد خدا مانع میشود از او را از
آتش باذن خدا عز وجل **وهم** مضمون را بعینه صدوق و در فضیله
مرسل از جناب صادق علیه السلام روایت کرده و در ثواب افعال
او را نقل فرموده و در کافی مسند از جناب باقر علیه السلام این مضمون را
در ولایت از مسلمان کرده **و شیخ** صدوق روایت کرد از علی بن سیر
ان پدش از جناب امام جعفر صادق علیه السلام جعفر بن محمد الصنفی
علیه السلام روایت کرده که فرمود ولد واحد قهر الرجل افضل من

بخلفونه من بعده کلام قد برکوا الجند وقائلوا فی سبیل الله یعنی ملائکه
 که پیش فرستند و بهتر است از هفتاد و نهم که جانشین شوند و بعد از
 او و همه سوار اسب شوند و قتال کنند و راه خدا **و همین** مصححان را
 اختلافی است فی لفظ و فقه مرسل و در کافیه از اخبار عروایه کرده
 و در ثواب اعمال پسندیده مثل از علی بن میسران بدیدم که از فرود
 علی بن مقولست که فرمود و ولد واحد یقره الرجل افضل من سبعین
 و ولد یقرون بعد یدر کون الفائم علی بن یحیی یعنی بگوید که مرد پیشتر
 افضلست از هفتاد و نهم که بگوید مانند بعد از او و در باب جفا فی علمه
و دیگر منقولست که انحضرت فرمود ثواب المؤمن من ولد الجنة صبراً
 بصبر یعنی ثواب مؤمن از ولد او بهشت است صبر کند یا نکند و بعضی قدر
 از اخبار گفته اند که همین حدیث بنویسند الله علیه له معروف که فرمود
 ان المؤمن لو يعلم ما اعد الله له علی البلاء لقتل نفسه فی دار الدنيا حبس
 بالمقاریب یعنی بدرستی که مؤمن اگر بداند آنچه را که خدا مهیا فرموده است
 از برای او بر بلا هر آینه از روی میکند یا نکند و دارد بیا انحصار او غیر
 حد کرده شود **و غیر این** خبر عبد الله بن ابی یعفور است که گفت خداوند
 صادق علیه السلام مشکوه کردم از آنچه غریب میخورد از دودها و گویند که
 مستقام و کثیر الارض بود فقال لیا عبد الله لو علم المؤمن ما له من الاجر
 فی الآخرة لقتل نفسه فی دار الدنيا حبس **و از** جاب صانع علیه السلام منقولست که
 فرمود من اصیب بمصیبه خرج علیها اولی یخرج صبر علیها اولی یصبر

و بعضی از علم صاحب و ملا صدیق را در است که از بندگان

اما بعد از این که از علم صاحب و ملا صدیق را در است که از بندگان

کان ثوابه من الله الجنة یعنی کسی که بر آمد با و مصیبتی خرج کند بر
 او یا نکند صبر کند یا نکند ثواب و از خداست بهشت است و این حدیث
 اگر فی الجمله قد است ببعض آنچه بعد خواهد آمد یا محمول بر جمیع الخلق
 و عدم طاقت تحمل است لکن دلالت بر عظم خط و طاق مصیبت است
 مصیبت اولاد داد و از مقام و عجل این اخبار علوی است بلا یان بلیه
 ظاهر است و لهذا بعض صحابه چنانچه حکایت شده گفت اگر انبیا علیهم
 در اسلام و لدی نبوت و اگر چه سقط باشند پس اول حسب و کفایت فرمودیم
 دوست میدادیم از آنکه هر دو یا و ما فیها از من باشد **و از** زید بن اسلم
 که ولد علی بن حضرت داد علیه السلام حکایت کرد بر او بسیار اند و هلاک شد
 خدا با و وحی فرمود که ای داد چه چیز را برای می کنی با این ولد تو و تو
 گفت ای پروردگار من معادل بود و تو نزد من با پر زمین طلا فرمود
 پس از برای تو نزد من است و در روز قیامت پر زمین ثواب **و دیگر**
 از اخبار اگر چه معظم اها از طرق عامه و ضعیف است نباشند لکن کثرت
 اها و اعتضاد بعضی بعضی و با آنچه از طرق احادیث ما چنین رسید
 که هر که ثواب بجای رسد از رسول خدا و ولد او یا آنچه طلب ثواب بکنند
 ثواب با و میرسد اگر چه در واقع چنان نباشد پس آنچه در باب صبر و
 عموم یا خصوصاً رسید مطلقاً ثواب و خواهد رسید آنکه **تعالی**
خامه در ذکر بعضی نامات که مناسب مقام و مؤید مرام است **از** زید
 بن ابی هند منقولست که گفت در خواب دیدم که یاقیامت برپا شود و

بحساب میخوانند پس بر این عمل ترم من حاضر شد حسانت مراد گفته گذاشتند
و سیتان مراد گفته دیگر و سیتان زیادتی داشت بر حسانت باین جهت
بود که ناکاه دیدم مندی مثل پاچه سفید و با حسانت من گذاشتند و
حسنت من منجم داده شد بر سیتان پس کسی بن گفت دانسته این چه بود گفت
نه گفتنایر سقسط است که داشته من گفتم دختر هم داشتم گفت دختر از تو نیست
بجمله آنکه تولد نوی مراد او را میگوید **از غریبی در اینجا منقول است که**
از اهل صلاح مدت زمانی بود که هر اظهار ترویج و زین کردن باو
میشد و اولی که روزی از خواب بیدار شد خود سبقت بازمیگرفت
خواهش کرد که نماند از برای کسی که نماند از سبقت بازمیگرفت
گفت شاید خدا مرا ولدی مضرب کند و ولدی را بداند و پیش روی او
ان برای من باشد زیرا که در خواب دیدم که با قیامت پیا شده و من در
میان خلایق در موقف بودم و آنقدر عطر داشتم که نزدیک بود
کردن من میقتد و خلایق هم در شده اند و عطر بودند ما با
اضطراب که ناکاه دیدم اطفالی چند جمعیت خلافت را بر زمین و در
نزد با خود دارند و سقا و ایشان اینها از نقره و کوزه ها چند
انظار است و ایشان مردم را یک یک سیراب میکردند و جمعیت را از
هم میداشتند و از بیشتر مردم آب ندادند و میگویند پس من دست
بیکم از نفاذ نذر کردم و گفتم مراب ده که عطر مرا هلاک کرد گفت
در میان ما و لی نماند و باید از خود را آب میدهم که شما گفتم

گفته اطفال مسلمانان هستیم **از ابو صقر** مرصلی در کتاب نوم و
روای منقول است که گفت خبر داد مرا علی بن حسین بن جعفر گفت خبری
مرا بدید من و او گفت خبر داد مرا بعضی از اصحاب محل و ثوق و لغها را
که گفت وارد مدینه شدند در شب بقرستان رفتم خبر کنده شد
و چهار نفر در اطراف او بود و در میان این قهرها نزدیک انفر کرده شد
خواهیدم در خواب دیدم چهار طفل از انفرها بیرون آمدند و میگویند
انعم الله بالجحیه حیة و **عبرک یا امیم الینا** **بجما ما یحیت**
من ضغطة القبر و **مغذک یا امیم الینا** یعنی خداوند من را
که بایند و سر و بخشید چشم ما را با مدنی و ای امیم نیز ما چشم
شد عجل است که از فشار قبر رحمت ییامد و غذا خوردن و صحبت
ای امیم در نزد ما است پس با خود گفتم این بسیار شای و اثری است
و پاشتم ما آنکه افتاب طلوع کرد پس جازان دادیم که میاورند پس
این گفتم که شد زینت از اهل مدینه گفتم اسم او امیم است گفتند
بلی گفتم یا فری و پیش روی دارد که شد بلی چهار ولد از او مرده پس
ایشان را از این واقعه خبر کردم **از شیخ** و عبد الله در کتاب مصباح
الظلام منقول است که از بعضی ثقات حکایت کرده که مرده وصیت کرد
ببعضی اصحاب خود که از حجه داشتند که سلام او را خدمت رسول خدا
صلی الله علیه و آله رسانند و قصه سر بری با و داد که نزد سر شریف
اندر مراد دفن کند پس از مراد بقضای وصیت او عمل نموده عبد الله را

انج مرد وصیت کننده در مقام اکرام او در آمده گفت خدا تو را جزا
جز هد که بتلخیص رسالت مرا کردی اغراض حاجی تجزیه کرده گفت از کجا
دانستی که بتلخیص کردم پیش از آنکه من ترا خبر دهم گفت برادری داشتم
وفات کرد پیش از او باقی ماند و او را تربیت نیکو کردم و بحد بلوغ
رسیده وفات کرد شبی در خواب دیدم که یاقیامت برپا شده
حشر واقع شده و مرد مرا از شدت آن در غشش بدید عارض
شده بود و دست برادر زاده خود بود دیدم از او طلب کردم که
سیراب کنی قبول نکرد و گفت پدرم سزاوارتر است باین باب از تو بپرس
پس چون گران آمد فرعون از خواب بیدار شدم چون صبح شد چندان
صدقه دادم و از خدا سوال کردم که چیزی بمن عطا فرماید و عطا فرمود
چون سفر و اتفاق افتاد خوشم همان رفقا را و مضطربش این بود که قول
میجویم به پیغمبر خدا صلی الله علیه و آله بسوی خداوند عز و جل در نیکی
قبول کنند این پدر را باین امید که پیام او را در روز فرج اگر بر طریقی
نکشید که بت کرده وفات کرد و از روزهای آن روز رسیدن تو عیدینه
دانستم که بتلخیص رسالت کرده بودی **از محمد بن خلف حکایت شده که**
گفت ابراهیم رحیم پدرم یازده ساله داشت که فرزند لخته کرده بود و پدر
او نفهمی علم با و کرده بود و از روی مرگ او را میگرد گفت ای ابا اسحق
تو عالم دنیا هستی چگونه درباره این طفل که فرزند لخته کرده و حیات
و فقه او را یاد داده چنین میگوئی گفت بپدرم خواب دیدم که یاقیامت

در این

برپا شده و اطفال چند در دستهای ایشان سبوحهای بود و ایشان
مرد مرا استقبال میکردند و لب میدادند و روز هم روزگرم میخواستند
پس یکی از آنها گفت مرا اب ده نظری باین مذاخت گفت تو پدر من نیستی
گفتم شما کیسید گفت ما اطفالی هستیم که در دلد دنیا پیش از پدران
مرده این پدر آنها را استقبال میکنیم و لب میدادیم پس من را بچهره او روی
مرگ او را نمودم **از ابی شریب نقل شده که** مردی چهره با لقی داشت قوم
خود را اعلام کرد که مرا بسوی شما حاجت پرسیدند چه حاجت داری
گفت میخواهم عاکنم که خدا این چهره را بدهد شما امین بگویند از بس
این امر پرسیدند خبر داد بایشان که در خواب دیده ام که مردم جمع شدند
در محشر قیامت و عطش شدند باینسان عارض شده فاکاه دیدم اطفال
چند از هشت پیر و نادمند و با ایشان ابریهای آب بود و در میان
ایشان برادر زاده من هم بود پس از او خواست آب کردم گفت ای عیسی
عینیم ما مگر پدران خود را پس من دوست داشتم که خدا این ولد را
پیش رو من کند پس دعا کرد و امین گفتند انقدر زمان نگذشت که
طفل وفات یافت **مسند ابی شریب که این** از روها که از این جماعت در
موت اولاد واقع شده اگر چه بچهره امینکه غایه او را فو ز ثواب قرار
داده اند بشما به او روی موت بغیر این چهره نیست چنانچه در روایات
در حق موت دختر کنشت لکن از اینها و مرسلین را غم داشتند
چنین از روی ما تو نیست بلکه در بعضی اوجیه میخا و به استماعی

موت اجتهاد و اولاد **شیخ** شهید ثانی در میفرماید که طریقه عرب در وفات
با اینکه ایندوای و خوف عقلی نداشتند این بود که یکدیگر را بر صبر غلب
میکردند و فضل او را میدادند و اهل خراج را بر زینش میکردند
بجمله اختیار حرم و نبات و تزیین بجز و طلب موت و فرار از زلت و استکا
حق آنکه بسیار بود مردی خویش را و فقود میداد یا بجهت از دیگران مطلع
نمیشدند و بعد از آنکه اسلام آمد و منتشر شد و ثواب صبر معلوم و
مشهر شد غلبت در این باب زیاد تر شد و بجهت اهل بلا یا اکثر
منقول که ابی ذر غفاری رضی الله عنه و لدی عیسی بن ابی ذر ای و بیا
یماند در این باب شخصی با و گفته شد که اولاد تو ندانند که ایستند
گفت الحمد لله الذي ياخذهم من دار الدنيا ويدخرهم في دار الآقا
یعنی ستاین مخصوص خداوند است که میگوید اولاد مرا از دار دنیا
وفات و بجزیره میفرماید آیتان را در دار همنه و بقا **شیخ** صدق
در فقه فرموده که چون در این ایام فتنه وفات کرد ابو ذر در
قبر او وفات کرد و دست بفر و کشید پس گفت رحم کند خدا ترا ای ذر
که تو سبکی گشته بودی و هر چه به تحقیق که قبض روح تو شد و بدستگیر
از تو را ضمیمه منمید کردی بنود تو بر ضرر رسانیده و من تلق بر من داخل کردی
و مرا با حدی غیر از خدا حاجت نیست و اگر تو پیش من شدا یدم که بود هر چه
خوش میامدم با اینکه من مجای تو باشم و تحقیق که باز داشته است مرا
اندوه از برای تو اندوه بر تو و فتنه تو منمید کرد که گریه نمیکند از برای تو

تو بلکه گریه میکنم بر تو که تو چه وارد شود پس کاش میدانستم تو چه گفته
و چه بگوته شد خدا و ندانم بخشیدم با و آنچه را بر او واجب کرد
بودی زحمت من پس بخشش برای من آنچه را واجب فرموده بر او از حق
خود پس تو مرا و تری بخود و گریه از من **از دیو** منقول است که چون
ذین عربین در وفات کرد پدر او بر قبر او وقف نمود و بطعن منضاب
گفت پس منصرف شد و گفت همارفت کرد بهر از تو و اگر میماندیم
نفعی بود غیر ساندیم **از ابو** هم منقول است که چون ذین عربین در
وفات کرد پدر او وقف فرموده در وقتیکه چیزی بودی کشیده بود
گفت یا بنی ما عیدان من وقت غضا ضاعه و ما بنا الله حاکم
چون دفن شد بر قبر او ایستاد و گفت یا ذر غفر الله لك تا آخر
مضمونی که از ابی ذر گذشت پس از سلوک ذر با او استعشار
که چه کوبه بود گفت راه نرفتم با او و هرگز مکرر اینکه پیش روی
راه میرفت و هرگز در وقت نرفتم مگر اینکه در عقب من بود و هرگز
گذاشتی من را گفت که من در زیر او سلح باشم **از ابو** که عبدالله
بن عامر از بنی تغذ را پیام طاعون حار ف هفت چهره دیگر و از
او وفات کرد مذکرت ای مسلم مسلم بدستیکه من تسلیم کنده ام
تسلیم کنده ام **از اخف** بن قیس منقول است که گفت یا دیگر بدی صبر حکم
بدستیکه من یاد کرده ام از او سؤال شد که از که یاد گرفته گفت
از قیس بن حاصم از علم قیس استفسار شد گفت ما پیش و نشسته بودیم

تاگاه چیرگیان را در آستانه آوردند قبر کلام خود را قطع نکردند تا طایف
 شد بعد ملتفت بقاتل پسر خود شده گفت ای پسر برادر چه باعث شد
 مرا بر آنچه کردم کشتی غضبناک شدم گفت با هر وقت که تو در غضب بودی
 باید قتل نفس کنی و خود را بخوار کنی و بپردگار خود را معصیت کنی
 و عذر خود را که کنی بروی هر سینه ترا از او کردم بعد اتفاقا بسیار
 اولاد خود کرد و گفتا بفرزندان من برادر خود را تعظیم و تکفین
 کنند چون فارغ شوی بیا و در نزد من و دیدم بار و عاقبت گذارم پس چون
 او را دفن کردند فرزندانش خود را گفت که مادر او از شما نیست از قوی
 دیگر است بمیدانم که او رضا باشد یا نه با نچه شد حصه او را از دین او
 من بدیدم **منقول** که هر روز آن عیال سه مرتبه را از اولاد خود در غایت
 و با احوال خود سندی بود و در میان قوم بخوی میامید که کویا که
 آنرا غرقه در این باب سینه ما او گفته شد گفت این اولاد در
 تافکی نداشتند و هر چه در مصیبت فرزندانشان بینم و در جری
 کردن هم فایده نیست پس بر چه چیز مرا ملامت میکنند **کتاب** هفت
 منقول است که بعد از آنکه پسر او غرق و در شرف وفات کرد از او مخفی کردی
 چون مطلع شد گفت الحمد لله الذي جعل من صلبه من اصب شهيدا
 یعنی خداوندی خداوندی که فرار داد از صلب من کسی که خبر شهادت
 رسید بعد پسر دیگر او در جبهان شهید شد باز گفت الحمد لله الذي
 خلق مني شهيدا **از** حقایق حکایت شده که عبد الله بر مظهر را

مظهر را چون وفات در رسید پدر او طرف بر تو خود بیرون آمد
 بالباسهای نیکو و دهن مالیده بود قوم او در غضب شدند و
 گفتند که عبد الله مرده و تو بالباس نیکو و دهن مالیده بیرون
 می آیی گفتا با استکانت و خلعت بر خود فرادادم و حال نکر بودم کار
 بر این مصیبت سه حصت و عذر فرموده که اظهار از همه بیاد و تر
 میدادم **قال** الله تعالی **لن نؤاخذ الاصل بتم مصیبه قالوا** انا لله
انا اليه راجعون اولئك عليهم صلوات من ربهم ورحمة واولئك
 هم المصطفون و ترجمه آنان شریفه با حصله های موعوده در علیه ثابته
 گذشت **منقول** که هر روزی زقریش برادرش چند بر طهای خواند جمع
 نمود اسب بعضی اهل الکری پیسر مرد قریشی زده پسر وفات کرد فرد
 واقع را ان قوم مخفی نمود و با اهل خود ناکید و سفارش خود که هیچ
 زنده از شما او را زنده نشود و گریه کنند بلند گریه نکنند و خود
 پیش همه اهل آمد تا از طعام فارغ شدند پس شروع در تجزیه طفل
 کرد بنحویکه همه اهل مطلع شدند مگر بر سر و جبهان او چون جنازه
 دیدند و خشت کردند از واقعه پرسیدند چگونه را بیان کرد چه
 و کرم او بجز خود **بنام** **عبد الله** **بن** **عقبة** **منقول** است که گفت و گفت
 بر عاذا و او نزد سر بر خود خفته بود و پسر حاضر بود پس ما توانیم
 خود را ضبط کنیم تا آنکه اشک از چشمهای ما جاری شود و از بعضی از
 او از بگریه بلند شد پس عاذا و او را منع فرمود و گفت باز بایست

ناگهان

بجدا که هرینه علم خدا برضای من این امر را محبوب تر است نزد من از هر چیزی
که بار رسول خدا کرده ام بجهت کمن شنیدم از انبیا و مراد که صغیر بود
من کان له ابن علی بن عبد الله بن عباس و غایت فصیح علی مصیبت و حسب
ابد الله المیت دار الخیر من داره و قرار خیر از قراره و ابد المصالح بالصلوة
والزحمة و الفقره و الرضوان یعنی هرگز از پیری باشد که نزد او غریب بود
و باو بخیل بود باشد یعنی بخیر مکان و موقع و جت او دل را ضعیف باشد
که از خود او را جدا کند چون بخیل در مال که او را از خود جدا نکند
ابن ابی عمیر پس صبر کند در مصیبت او و او را حسب و کفایت خود قرار
دهد مطلب ثواب بدل میکند خدایت را داری و خانه خوبتر از داری
که داشت و قرار که هر چیز از قرار که او را بود و عوض عطا میفرماید
خدا با آن مصیبت رسیده صلوات و رحمت و امرش و رضای خود را
گوید پس از انبای خود معافیت نکرده که او را در گذشت در وقت
برای غایت ظهور شروع در دنیا کرده بود ما بفرمان پیر و رفیق و رسید
مگر وقتیکه او را غسل داده و کفن نموده و مردی سیر او را برداشته
انتظار حضور و خون و جمع شدن همسایگان را نکشید بود چون مطلع
شدیم بقایا فافترقتم و کفتم خدا را ایام مریدان اباعبدالله باجسته
انتظار دعا را بیکش تا از نماز فارغ شود و در جنازه برآمد زاده خود
حاضر باشیم گفت ماما مؤمن شدیم که اموات خود را منتظر نگذاریم هر
که غیر بنده از سب یا روزه را وی گوید پس معاذ در قبر داخل شد و دیگر

هم ما او نازل شد چون اراده بیرون آمدن کرد من دست خود را بر او
او کشیدم که اعانت کرده از قبر بیرون آورم دست خود را بدست من نهاد گفت
این نه بجهت قوه زبانی بود که در من بفرستد لکن من خوش نیامد که نادان
چنین کار کند که ایستاد دست خود را بدست تو بیکرم جزعی با سستی باشد
از من در نزد مصیبت پس مجلس خود را مد و روشن طلبید و ما لید و من
طلبید و چشم کشید و برده طلبید و پیوسته در روز و شب با رتبه میگرد
بان یقین که در خواطر او بود بعد گفت قال الله و لانا الیه راجعون و الله
خلف من کل هالك و غلام من کل مصیبه و در دل لکل ما فات انرا علی
منقول است که گفت بیست سال مصاحب فضل بن علی بودم او را خندان
و متبسم می دیدم مگر روزی که پسر او علی وفات کرد در این باب با او سخن
گفتم گفت خدا مرا بدو ست داشته من هم دوست میدارم آنچه را خدا
عز و جل و ست داشته فمن قال که پسر علی را عبا ضربه عقبر فخری و غایت
کرد چون در قبرش نازل شد مرگ با و گفت قسم بخدا که سید و بزرگ جیش بود
پس او را حبس و کفایت خود فرامده گفت چه مانع می شود از این و تحقیق که
این چه مردی است حیوة دنیا و امر و از جمله باقیات صالحان است انرا علی
انرا علی ان سرق حکایت شده که او پسند خود از او را غی نقل کرده که گفت
خبر را دعا را بعضی از حکما و گفت بیرون رفتم و زاده را با داشتم تا آنکه به
عزیز در مصر رسیدم ناگاه سایه بانی دیدم مردی را و بود کوزان
دو چشم و دستها و پاهای او از کار افتاده و او می گفت لانا الیه راجعون

سید و مولای الهی احمد بن محمد یوسفی محمد عارف کفایت
سایر عارفان فضل من علی کبریا جلوت نقض لا یغنی عنی من عمل
و سائش ای سید من و لغای من خداوند باید بسینکه من حد میکم ترا حد
که مساوی عدهای مخلوقات نباشد مثل فضل تو بر همه خلق و نیز آنکه
فضیلت و ترجیح داده مرا بر جبار و ان مخلوقات خود ترجیح داد و بیگانه
فهم بخدا که البته انا و سوال می کنم فی ردیک و رفتم و سلام کردم و رد
سلام کرد پس باو گفتم خدا ترا رحمت کند سوال می کنم از تو چه بگویم ای امام
جز میباید گفت که مرا اطلاع یابان باشد چه میدهم ترا گفتم خدا ترا رحمت کند
بر کدام فضیلت از فضایل من که خدا را میباید گفت یا بی بی چه بگویم
گفت و الله اگر خدا را بگویم و بگویم بر من ایستاده را که بگویند مرا از تو
کوهرها را پس هلاک کنند مرا و مرا بکشند و یا هلاک را بر من غریب کنند و مرا
کنند نه من را پس فرمود مرا نفاذ عین خود و من مگر محبت خدا و زیاد
عینکم آنرا بگو ای مکرر کند پس گفت بختی که مرا بگوئی و حاجت
آنها قضاء حاجت مرا میباید گفت بی بگو هر چه میخواهی گفت چه کردی
که در اوقات غارتها مرا بجا حال من بود و از من خبر میگفت و در وقت
افطار طعام میداد از من بود تا بحال او را عینا بم نظر کن شاید او را
آن برای من پیدا کنی پس با خود گفتم که در قضاء حاجت او نظر بجا
عز و جلال است بر خواستم و بطلب و رفتم تا آنکه رسیدیم در موضعی که
بیکجا جمع شده بودند ما که دودنا دیدیم که مشغول خوردن آن خلقت گفتم

گفتم بی

گفتم انا لله و الیه راجعون چگونه زود این بند صالح بدون و لا و
بروم پس امدم و سلام کردم و گفتم و رحمت کند ترا خدا اگر سوال کنم
از چیزی مرا باو خبر میدهم گفت اگر تو من علم باو باشد خبر میدهم
گفتم تو کرای تر بر خداوند و ضررت تو بیشتر است یا پیغمبر خدا ابوب
گفت بلکه تو بر کرای تراست ترا خدا از من و بزرگتر است من ترا او
ترا خدا از من گفتم بختی که خدا مبتلا کرد او را و صبر کرد تا آنکه گشت
که با او اوضاع داشت از او خشت کرد و هدف مرا در طریق شد بدانکه
ان پسری که گفتم و خواسته که از برای تو طلب کنم دیدم و دودنا او را
پاده کرد پس خدا عظیم فرماید اجر ترا اگر دگفت الحمد لله الذي لم
یحمل فی قلبی حسرة من الله یا صبیح زو و برود و افتاد من
ساعتی نشتیم پس او حرکت دادم دیدم مرده بود گفتم انا لله و الیه
الیه راجعون چکنم در کار ایفد که مرا یاری میکند بر غسل و کفن
فرمود خ او را این فکر بودم ناگاه قافله دیدیم که قاصد را با او بودند
اشاره بایشان کردم رو بجانب من امدند گفتند تو کیستی و این کیست
و افعه را گفتم اجوالهای خود را بستند و مرا یاری کردند تا آنکه باب
دریا او شستیم و از تو بپایان که با خود داشتند بیرون آورده
او را کفن کردیم و من پیش ایستادم و غارت بر او بجماعت کردم و در همان
سایبان خود پیش رفتی کردیم و بختی که با او در نزد تو نشتیم و
مشغول تلاوت قرآن شدیم تا آنکه چند ساعت از شب گذشت خواب

مراد بود دو دقیقه از دوازده و یک و نیم و دو و نیم و دو
روضة خضر لباسهای بنفاز خود برداشت ایستاده و قرآن
تلاوت میکرد گفت ای قضا حبان بنیست که گفت بلی گفتیم چه چیز ترا تمام
نمایند گفت بدانکه من صاحب کائناتم بخیر خدای عزوجل و در دنیا
و بایستقام نمیدانم مگر بصیرت و توبه و شکر و در نزد وفا هیت
و از خواب بیدار شدم **اشعری** منقولست که گفت مرده برادرم در خواب
دو مکر در چون حال بر او میخیزد شد توبه و افاق شد و گفت یا
کنت هبة ما جد و عطية واحد و ودية مقتدر و عافية من
منتصر فاسترجك و اهبك و فضلك ما لكان و اعطاك معطيك
فاخلفني الله عليك بالصبر و لا اله الا الله يا ارحم الراحمين ای پسر من
بودی تو بخش از بزرگی و عطیه از یگانگی و امانتی از توانائی و قضا
از کسی که طلب یاری را و میباید پس برگردانید ترا آنکه ترا بخشید
و بقض کرد ترا مالک تو و گرفت ترا عطا کننده تو پس خدا جوض تو صبر
بن عطا فرماید و محروم نکردانند مرا از اجر مصیبت تو پس گفت آنست
فی حل من فی الله و اعطاه الله علیک بالتفضل عنی یعنی ترا من حل و
کردم و خدا سزاوارتر است بتفضل کردن بر تو از من **اشعری** چون **الملك**
پسر عمر بن عبدالعزیز و برادر سهل بن عبدالعزیز و عذرا و او را هم در
چند روز در بی وفات کردند بعضی اصحاب عمر بن عبدالعزیز را و او را حل
شد و عذرا هم گفت و الله ندیده ام مثل پسر پدربزرگ من

برادر و توبرادری و نه مثل غلام تو غلامی پس سر خود را بر انداخت
پس گفت آنچه را گفته مکر و کن مکر و کرد گفت نه بحق کسی که حجت کرد بر شما
مگر اگر دوست منیدارم من که چیزی را آنچه شده ندیده باشد **الملك**
کرد و عمر بن عبدالعزیز بنیستنه پسر و عبدالملك بر او وارد شد و
گفت الله الله و مظهر انبیاءك فلان و فلان و فلان پس گفت قسم
بجدا که هرگز نه دوست منیدارم اینک و بکلام او و لاجور او وند **اشعری**
که رضای خداست این گفت و رفت و در لفظ دیگر دوست منیدارم که
بقید هامن تو غل کرده شوی و در آنچه رضای خداست عمر بنیستنه خود را قضا
شد و گفت من بهتر از احوال و در امیشتان اسم گفتند چیست بهتر از احوال
گفت اینک عمر و من بسبب و تقرب جوم بنو ابی اسیر پس مرض شد و مرده
مرض و بر او داخل شد گفت خود را چگونه میدانی گفت در مرگ پس
پدر مرا حساب و کفایه قرار ده بدست که تو را بخدا بفرست از
برای تو از عمر گفت قیامت ای پسر من هرگز نه ای که در میان عمل ترا باشد
محبوبتر است توبه من اینک من در میان تو باشم عبدالملك گفت آنچه را تو
دوست داری بشود مراد و سزاوارتر است از آنکه آنچه خود دوست داری و آنچه
پس چون وفات کرد عمر بر سر قبر او و خوف نموده گفت حجت کند از خدا ای پسر
من بتجسس که مولد تو باعث خوشنودی بود و منی کنده بودی دوست نه
میدارم اینک بخوانه ترا و اجابت کنی مرا **الملك** که پسر و بکلام عمر بن عبدالعزیز
وفات کرد عمر بن عبدالعزیز و در وی و برادر کرد و با او نظر میکرد و میکرد

عبد الملك آمد و گفت ای پدر باید مشغول گشتن و باز نماند و مرا که کرد
 بوی میاید را شغال باینکه خود در حضور و مشغولت پس که با خود هرگز
 ملحق شده و با او در میان یکسان شده بروی خود پس هرگز **نابینا**
 منقولست که گفت داخل شدید بر این معبود و سه پسر از او در نزد
 بودند و با آن حسن و لطافت دنیا نیز بودند پس از حسن آنها تجویز میکرد
 گفت که با شما غرض میرسد باینکه اولاد که تم بلی و الله بمنها هم در
 غبطه میرسد یعنی متاعی مثل اینها را میکند پس هرگز در بلند کردن و بگو
 سقف خانه که خطاف در او جا گرفته بیضه کرده بود و گفت بخونیکه
 جان من در قبضه قدرت اوست و است و از آنجا که فریادها هم زده
 و گمانه و دوسرست تر از این که مسکن این خطاف بیفتد و غم و اندوه
 یعنی آنچه هر بر ثواب **و بگر** نقل شده که عبد حقیق معبود در مسجد
 زانو نشسته قرائت میکرد برای مردم که آم و ولد و پسران او که محمد
 میامیدند و او هم ولد و پسران او را اشاره نمود و نزد پدر
 پس آن پسر آمده و مردم او را راه دادند و او را من پدر زشت **و بگو**
 گفت مرعبا لهم اسم که که آنکه بهتر از او است و او را پس پدید بخند
 نزد یک بود و دهن و فرود بود و گفت قسم بخدا که مردن تو و مردن
 بلند رهای و قیامت از است بر من با غزاه شما از این پشه ها پس از آن
 سبب این غنا استفسار شد که خدا باینکه او را از زمین پس گفت شما
 سوال و کنید و چرا علم چاره ندارم من لجر اینها را بولی خود جمع میکنم

میکنم و مخزون میشود از رسول خدا صلی الله علیه و آله شنیدم که فرمودند
 علیه السلام که زلفان یغبط الرجل بخفته الحال ما یغبط الحال الیوم
 بکثره المال والولد یعنی میاید بر شما زمانی که قهقهه باشد که از
 میکند مرد سبکی با روح و الیون غبطه و لذت و اینکه امروز به دنیا و حال
 و ولد میبرد که در این قبیل حکایات بسیار است و همین فرد و این
 رساله وافی بقصود است و اما مقام تحمل دنیا و الله علیه السلام التمسک
 بلند تر است که این رساله که بجا این ایراد سطر و ان الفا را داشته باشد
از سید مجتهد منقولست که فرمود در حضور ساطع التورش بودند
 خادمی را نزد و به تحمل رفت که شوق را که در تنور داشت جرعت چرب
 او داده آمد سفود یعنی سیم که کو شتر ادا و کشید بود از دست و افتاد
 بر سر پیرایان حضرت و وفات کرد حضرت فرمود انت حراما انک لم تقم
 و ازادی بدر سینه که نوحه این نگوید پس شروع فرمود در تحمیل و ولد
 خود و مرأت صبر یوب علیه السلام مشهور است از آنکه محتاج بیدان ما
 و بالا تر از آن است صبر مهر سپهر سیم سماه تسلیم و رضا خاص صاحب
 سید الشهداء روح العالمین فداء در افرام کرب و بلا بجا مرأت صبر
 تحمل هر یک از اصحاب عصمت و طهارت بر شدت در آثار ایشان ظاهر
 و آنچه در خلق داخل است بعضی اعتبارات و محملات و مقامات دیگر از رجال
 و فنون است **در کفای** از جناب صادق علیه السلام روایت کرده که فرمود
 نحن صبر و صبرنا اصبر منایه ما صبر کده کاین و شیعه ما صبر کده ترا

دای گوید که فدا می شویم چگونه شمعها صبر کنند ترانه فاشه فر
 لَا تَنْصُرْ عَلَيَّ مَا تَعْلَمُ وَتَنْتَقِبُنَا بِصُرُوفِ عِلْمِنَا لَا يَعْلَمُونَ بِهِ
 بجز این که ما صبر میکنیم و آنچه میدانیم و شیعیان ما صبر میکنند و آنچه میدانند
عائذ بالله در دنیا که ز صبر بعضی زها است از انس بن مالک
 منقولست که ابوطاهر را پیری داشت مرخص شد روزی ابوطاهر پرسید
 رفت و صبی و وفات کرد چون بر گشت از ام سلمه و همدان طفل پرسید
 که چه چو رفت گفت از ام اوز پیشش بیشتر است پس غذا ترید که او داده ام
 خود پس با او نزد یکی کرد چون فایغ شد از آنجا خبر داد چو ابوطاهر
 صبح کرد خدمت رسول خدا صلی الله علیه و آله رفت حضرت فرمود
 احسنتم الکلیله یعنی ایادیش عریضه شده گفت بلی فرمود اللهم بالله
 پس از ام سلمه پیری فواید شد ابوطاهر او را گفت که ولد را بردار تا او را
 نزد رسول خدا صبر و صبی دانم خواهم با او بداشت پس حضرت
 فرمود ای ابا او چیزی هست که چند دانه خرما آنرا در صحنه افتاده
 خرما را مضع فرموده اند من مبارک خود گرفته دادم من طفل گذا
 و حنک و کام او را برداشت و او را عبد الله نام گذاشت از مردی
 از انصار و منقولست که گفت نه ولد دیدم که هر قاری قرآن بودند عیث
 آن عبد الله مولود و مدد و آیت دیگر عبد الله را آنکه پسر ام سلمه اهل
 خود را گفت که خبر بکنند با طاهر را تا خود خبر کنم او را پس از آنکه آمد و
 نقشه کرد ام سلمه خود را به از سابق را ستود و او شد بعد از آنکه او را

تمام از این است که در این حدیث آمده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود که هر که این حدیث را بخواند خداوند او را از آتش نجات دهد

میرد و نزد یکی هم حاصل کردید گفت ای ابوطاهر اگر قوی چیزی علیه
 اهل خانه داده باشند اگر خواهند بگیرند اهل خانه میتوانند منع کنند
 و می دهند گفت نه گفت پس تو چه خود و حسب و کفایت فرایده ابوطاهر در
 غضب شد و گفت هر که گذاشته تا او ده شد پس خبر داد پس را بر او ای
 و در خبر دیگر چون اتریب شد گفت ای ابوطاهر ای فلان عاید خواهد شد
 چون از ایشان طلب کردم برایشان شاق آمد ابوطاهر گفت انصاف ندا
 گفت پس پسر تو هم عاید از خدای عز و جل بود او را گرفت ابوطاهر اسیر جاع
 غود و صبح شرفیاب خدمت رسول خدا صلی الله علیه و آله شد و
 آن مرد را با پنجه شده بود جز را در فرمود بار الله لکما و لیستحکم یعنی این
 خدا از برای شما مبارک کرد و اندر دای گوید ام سلمه حامله شد پس
 از او تولد شد رسول خدا صلی الله علیه و آله دست برد و او را مالید و
 او را عبد الله نامید و آنرا در حجره الحارثی کایت از عوییه بن قوه یار بنحو
 منقولست که ابوطاهر پسر خود را سخت دوست میداشت پس از آنکه مرگش شد
 و وفات او ترید شد ام سلمه و رسید که ابوطاهر خرج کند او را خدمت رسول
 خدا صبر تا چون ابوطاهر بیرون رفت و ولد وفات کرد ام سلمه و بی
 بر او یکشده و کوشه از خانه گذاشت و اهل خانه را سفارش کرد که اگر
 خبر بکنند و خود طعامی به بی او قدری طویل سفال غود ابوطاهر برگشت
 از حال پسر پرسید گفت ساکن و آلامت ابوطاهر گفت ای پسر من هست بخوبی
 ام سلمه را بنات و الحنان حاصل شد گفت ای ابوطاهر ای غضب میکنی از آنها

که در نزد ما باشد و خدا بشارت داد و بگوید که این سرورم
بصیرت من از تو پیرا و طاهر از جای خود برخاست و غسل کرده و در کعبه
ماند تا داشت و روانه خدمت رسول خدا صلی الله علیه و آله شد و از
با انچه از سلیم کرده بود اجازت و انرا در راه فرمودند باز الله لهما
فی وقعكما یعنی خدا مبارک گردانند از برای شما در این مقاربت شما پس
فرمود الحمد لله الذی جعل فی القوم مثل صابرة بنی اسرائیل یعنی خدا را
برای خداوندی که گردانید در امت من زنی صبر کننده مثل زن صبر کننده
از بنی اسرائیل زانرا رسول خدا صلی الله علیه و آله از یکوئی حالت زن استقامت
فرمود که در بنی اسرائیل نفوذ شوهری داشت و از ترس از شوهر فرود
و حق زن را گفت که طعامی بپزاید که مرد مرا بصیافت طلبد چون
آماده کرد و مرد جمیع شدند پس هر یک از آنی کردن گفتند چای خانه
بود مرد و در وفات دادند از ترس خویشی که صیافت در شوهر صیافت
و منقص گردانند طفلها را بمانند نه شود و عقیقه بکنند و عقیقه چون فارغ شدند
شوهر داخل شد و گفت که بچایند پس هر یک از زن گفت هر دو در خانه اند
پس هر دو را ندانند که بیرون آمدند و میشتابیدند زن گفت بچای الله
قسم بخدا که هر آینه بختی که هر دو مرد بودند و لکن خدا بقالی زن را کرد
انها را بچهره ثواب صبر من **مؤلف گوید** که قریب باین حکایت حکایتی است
که اندک لایق البتة از این بن مالک روایت شد که گفت داخل شویم
بر مردی را بنظر خود ما آن مکان خود ساقی آن کرده که دقا

وفات کرد ثوبی بر او کشید و میوه در بخورده کبره داشت که نزد سر او بود
با و گفتیم این از خداوند عزوجل طلبا جر و ثواب کن بر صیبت خود
گفت پس من مرد که نیم بی گفت حق میگویند که نیم بی زن و دست خود
کشید و گفت اللهم انک تعلم انک **أسألتک** و هاجرت الی رسولک
صلی الله علیه و آله رجاء ان تقبضه عند کل شدة و رجاء خلاصتک
علی هذه الصیبة الیوم یعنی خداوند تو میدانی که من سلام آورده
از برای تو و هجرت کردم بسوی پیغمبر تو با امید آنکه باری کنی مرا از هر
و سستی پس یار من بر من این صیبت را مروز پس ولد و ثوب را از
روی خود برداشت و ما از آن مکان مفارقت نکرده تا آنکه بان ولد
طعام خوردیم **شیخ** شهید ثانی علیه رحمه بعد از این حکایت
فرموده که این دعا از این زن رحمة الله است اعتماد است بر قرب او نزد خدا
و استیناس و بخدا و از برای دوستان خدا از این قبیل بسیار اتفاق
می افتد پس دعای ایشانرا قبول میفرماید اگر چه در تذکیر باین نحو قلت و بی
خا هر میشود اگر از غیر محبین واقع شود و از برای این بحث لطیفی و شواهد
از کتاب و سنت هست و حکایت معروفه روح اسود و از لطیف انچه در
این باب اتفاق افتاده فرموده تفصیل افطابرا و از موضوع رساله
خارجیت **مؤلف گوید** که صفیه دختر عبد المطلب چون خبر قتل و قیثل برادر
پدری و مادر دل دهره بن عبد المطلب با و میدید و با حد کرده که او را
ملاحظه کند رسول خدا صلی الله علیه و آله زبیر را و او را فرمودند و الله لهما

کن و بر کرد ان که نه بیند آنچه بر او شده ز بر او گشت ایام رسول خدا
 صلی الله علیه و آله امر میکند ترا که برگردی گفت چرا حال من که نیست
 که او را بقتل کرده اند و این بدله خدای عز و جل بود ایام را خسته
 با آنچه بر او شده پس من البته او را حسب و کفایت قرار میدهم و هرگاه
 البته صبر میکنم انتاء الله چون زبیر خدمت رسول خدا صلی الله علیه
 و آله آمد و او را خبر کرد بقول مادر انسر و صلی الله علیه و آله فرمود
 ما غ اوصو بس صفتی تری جزوه رفت و نظر بر او کرد و غار بر او گذشت
 یا صلوات بر او و فستاد و اسرار جاع کرد یعنی انا لله وانا اليه راجعون
 گفت و انبرای و استغفار کرد و ان انعم الله منقولست که چون حمزه در روز
 احد کشته شد صفتی جلالت و امد و عین داشت با و چه شده
 علی علیه السلام زبیر را ملاقات کرد علی علیه السلام زبیر فرمود مادر خود را
 جز کن عرض کرد من بلکه تو عمه خود را خبر کن صفتی بر رسید حمزه چه
 علی علیه السلام و زبیر چنان با و فرمودند که عینا شد چه شده صفتی محمد
 رسول خدا صلی الله علیه و آله امر حضرت فرمود که من بر عقل او تیسر
 پس هست مبارک خود را بر سینه صفتی گذشت و انبرای و دعا کرد
 بر صفتی اسرار جاع کرد و گریست ان انعم الله منقولست
 که در روز احد اهل مدینه را شدت و اضطرابی حاصل شد پس گفتند
 گفته شد محمد صلی الله علیه و آله نا انکه بسیار شد صبح و فریاد در نوای من
 نعلان نعلزار با حزن و اندوه پس من امد پدر و پسر و شوهر و برادر

بهر

بهر

خود ملاقات کرد و نا انکه گم نام یکر پیشتر دید پس چون بر انرا رسید
 مرد کرده پرسید که اینها کیستند گفتند برادر و فرزند و شوهر و پسر
 و پسر و گفت رسول خدا صلی الله علیه و آله چه میکند گفت پیش روی
 نواست از تن خدمت انسر و صلی الله علیه و آله رفت کشته شود و انرا
 گرفت و گفت پدر و مادر و فرزندان و رسول الله از هیچ چیز باکی
 ندارم چون وجود شما از هلاک اسلام است بهر دولت کرده که
 رسول خدا صلی الله علیه و آله زبیر از بنی فزیران مرد فرموده شود
 و پدر و برادر و دو و دوازده با انحضرت شهید شده بودند چون خبر
 مرگ انهارا مردم با و دادند گفت رسول خدا صلی الله علیه و آله چه کرد
 گفت و خیر است یا ام کلثوم و انحضرت محمد صلی الله علیه و آله چنانست که فوت
 میداری گفت او را بمن بیاورید تا خود نظر با و کنم پس با اشاره انحضرت
 با و فرمودند تا انکه او را دید گفت کل صبیحة جلال یعنی هر صبیحة بعد
 از تو بود که یعنی با وجود تو عظمی ندانم و دیگر نقل شده که
 سمیرا و دختر قیس خواهر ابی حرام پس من امد و پسر او شهید شده
 بودند رسول خدا صلی الله علیه و آله و آله او را انکه فرمودند تا انکه گفت
کل صبیحة جلال و الله لهذا النفع الذي على وجهك
من مصابها یعنی هر صبیحة بعد از تو بود که قسم محمد صلی الله علیه و آله این
 عبادی که بر روی تو است سخت تر است از صبیحة دو پسر من بهر
 که حوالی از نعلزار شهید شده و روز قریضه او را خلاصی گفتند مادر

یا انکه بنی صبیحة فرمود
 چه لفظ جلال از اصناد است

او نقاب انداخته آمد باو گفتند ای ام خلا و نقاب می نندازی بامصیبه
خلا و گفت که چه رزیه و مصیبت بن رسیدن لکن مصیبت دوستان
او بن رسید پس رسول خدا صلی الله علیه و آله از برای خلا و دعا
و فرمود بدینکه از برای وی و اجرات بخیر آنکه اهل کتاب و رکنند
منقول که اسماء بنت جحش رضی الله عنهما و رسید که پدر او محمد بن ابی بکر
گشته شد و باقی جعفر غری سوخته شد و محمد خود رفته در آنجا
و عیض فرورد تا آنکه پناههای او باز خون شد **منقول** که جلد بیستم
دوم معرجه ای پیر او با او بود پس گفت ای فرزندی پیش رو و قال کن تا
آنکه ترا حسب و کفایت قرار دهم پس پرس و مانند کرد و گشته شد پس بد
او پیش رفت مقابل کرد پس گشته شد پس زنها در نزد او در پی
جبله که او را معاذ و عدوی می کنند اجتماع کردند بایشان گفتن هر جا
یکن ان کنن جنتی لهنن و از کنن جنتی لهن
فلک فارجن یعنی هر جا شما اگر آمدید که مرا هیت و مبارک
گویند و اگر بغیر اینچه آمده اید پس برگردید **منقول** که عیسی زنی بکر
بن کلابه فرم او از عقل و سداد و جریلدند یکسر داشت و فغان کرد
بعد از آنکه مرض او طول کشید و عیسی بگوید و بگوید بعد از مرگ
او حاضر شده عیسی و عیسی زنی فرم کرد و گفت یا فلان ما حق من
اسفت علیه الله و اسبق لعافیه و اعتدلت به الظلمن بخرن
التوفی لنفسه قبل حل عقده و الحول یعقوبه متزلزلت بدین قول

فیقول بینة و بین نفسه یعنی نیست سزاوار و حق کسی که گفت بدین
شده باشد و عاقبت پیشتر گرفت و قطره و معیت در باره او اعتدال
یافته اینکه عاجز شود از قیل کردن نفس خود پیش از حل کرده و حلول
و وقوع در عقوبت او فانی می شود مراد و خانه او پس حایل شود
میان او و میان نفس خود پس این شعر خوانند **هو ابی و ابی و ابی**
لی و عزیزی علی نفسه رب الیه و لا اله الا ان احسب او جران
ابکر اکن کما یکون یعنی بشا کافها **یعنی او پس من و انش من**
عزیز کرد او را از برای من و عزیز کرد مرا بر نفس او پروردگار که محبت
این نفس را جمع با و است پس اگر بدینکم بطلب هر کیم ابر و ده و شوم
اگر کریمه **یکم** میباشم مثل کریمه گشته که کریمه او را از چیز عیسیان
میکنند و شعری باو می بخشد شیخ گفت ما پوسنه و شنیدیم که خرج کردن
اختصاص بر خدا دارد پس باید جمع نکنند کسی بعد از ترو هر اینه بنحسب
که کریم است صبر و شایسته اندی عجز و گفتن بر داده است مرد
میان جمع و صبر ممکن که یافته است میان او و دوراه که فساد
افساد و راست در حالت هر دو ملقا صبر پس هر اینه او یکو و عاقبت او
محمود و پسندیده است و اما جمع باکنایه که دارد در معرض چیزی نیست
و اگر جمع و صبر در صورت دوم نباشد هر اینه صبر و ای اله است بقا
شدن و نیکون صورت و کریم طبع در عاجل دنیا و اجل و دنیا
و کفایت و کنی با آنچه خدای عز و جل و عفو فرموده از برای کسی که الهام صبر کرد

با و کرده **انچه** در خراسان مقولست که سه برادر از او در قسطنطنیه شدند
جز که عا در ایشان رسید گفت مقبلین ام مدبرین فضل الهابل مقبلین
فقال الحمد لله نالوا الفوز وعاموا الدمار بنفسهم هم ولي واقعيه
ایا و بچنگ کشته شدند یا پست بچنگ در حال فرار با و کشت بلکه
رو بچنگ شقی شدند گفت حمد نبوی خدا رسیدند بر ستکاری و
حمایت کردند کما بولکه لازم بود حمایت و حفظ الهان من و پدر و
مادر من فدای ایشان باد و این زن در انقضیت اهل نکشید و اسکی
از چشم نریخت **انچه** ساهی مقولست که گفت من ابرار شکر بودم در بعض
غزوات پس بشکری داخل شدم مردم را خواندم و ترغیب در جهاد نمودم
و فضل شهادت را بجز از برای شهیدان مقرر شده بیان کردم پس مردم مشتاق
شدند من سوار اسب خود و معتزل میامدم ناگاه زنی را دیدم از بهترین
مردم فریاد میکرد ای با خدا من گذشتم و جواب ندادم گفت ما هکذا کان
الصالحون یعنی شیوه اهل صلاح چنین بوده ایستادم تا آمد نصیحه
بفرمود و خرقه بسته شده و گریان برکت در دقه نظر کردم دیدم در آن
شده انت دعوتنا الى الجهاد و رغبتنا في الثواب ولا قدره على
ذلك فقطعت عاقبي وها ضيفتاي ولفظتها اليك لاجلها ما
فرسك لعل الله تعالى يري شعري يتر فرسك في سبيله فيغفر لي يعني
و خواندی ما را بجهاد و ترغیب و شوق بکردی من قدرم باین امر
ندامم پس دیدم حضرت زنی که در من بود که کپسوهایی من باشد و بتوجه

دادم که اسب خود را با و به بندی شاید خدا بقتل کند و مرا بقتل ببرد
بیند و دله خور مرا بپارزد او فدا کردید چون صبح قتل شد بر ریه
با حوت پیش روی صفا مقانله میکنند زدا و زخم کهنه فوجان هست
مغز و سپاده و من این بنستم از اینکه با عا ل اسبها شوی بر کرد از این موضع
گفتن یا امر میکنم مرا بر جوع و حال آنکه خدا عز وجل صیغوا یا یا ایها الکذبه
أمنوا إذا القيمم الذین کفرنا نحننا فلا قولهم لا و بار یعنی ای نخب
کسانیکه ایمان آورده اید و قتی که ملاقات میکنید با کفار در جهاد ایست
با آنها نکنید و ایله شریفه بعد از این را که مثل بر عقاب و عدت پیش کشید
بجهاد بدین حکمت و مصلحت است تا با خردان او فدا کردید من اول
بریا بوی که با من بود سوار کردم گفت سه بترین فرزند کهنه امی وقت غرض
نیست اهرار کرد کهنه باین شرط که اگر خدا بقتل منت بر تو گذاشت یعنی
شهادت من و شفاعت تو باشم گفت بلی پس سه بتر با و دادم بیکر در کما
گذشت انداخت بیکر و در بر اکتش بر دیگر را انداخت و در دیگر
قتل رسانید بر تیر دیگر را انداخت و گفت السلام علیک یا ابا
قده سلام موقع یعنی سلام بر تو ای ابا قده سلام کسی که روح کند
باشد پس تیری را با و مد و در میان چشم او واقع شد سر خود را بر قری
و کوه رفت گذشت بر من نزد او رفتم کهنه هزار و شش شفاعت کرد
ولکن مرا بوجه اجنبیت در مدینه که داخل شدی نزد والد من بروی
مرا تسلیم کن و او را جرئت بر او داشت که مرا خود را بتو داد که بیدار خود

کتی و سلام با و برسان پس او در سال اول بمصیبت پدرم مبتلا شد و در این
 سال بمصیبت من پس وفات کرد و من زمینم کردم و او را دفن کردم چون
 برکتش از قبر او کردم دیدم زمین او را بر پشت خود پیرون انداخته و
 کشتن چون مغروری بود شاید بپا ذن مادر خود پیرون آمد باشد گفت
 زمین قبول بدتر از این نمیکند پس برخاستم و دو رکعت نماز کردم و خدا
 بد عاخوانم اوازی شنیدم که یا ابا قحطه انزلک و لا الله تعالی بکذا و
 خدا را پس من بجای خود مفارقت نکرده پیرون چند بار نماز شدند
 و او را خود ندید چون بدیدند و ادم بمانند و ادم او دفنم چون در راه
 کو بمیدم خواهر او پیرون آمد چون مرادید پیرون مادر خود بر کشت و
 گفت ای مادر این بمقدام است و بر ادم با او نیست در سال اول بمصیبت
 پدرم رسید و اصاله بمصیبت برادر پیرون مادر او پیرون آمد گفت
 امعز بالمهینا که معنی این چیست گفت اگر پدر من مرده پیرون من بکشته
 و اگر شهید شده که کشتن کو که من بکشته شهید مرده گفت از برای او قیامت
 بود ایادید که ما که بی زمین او را قبول نکرد و پیرون فرمودند
 گوشت او را خوردند و استخوانهای او را کذا شدند از آنها را دفن کردند
 از آن گفت الحمد لله پیرون خرج او را با و ادم او را باز کرد و پیرون پیرون
 و غل از هر از او پیرون آورد و گفت ما یک شنب که بر ما می گرفت این
 مسخر میوید و غل میگرد نفس خود را با ز غل و مناجات با موه و خود
 میگرد و در مناجات خود می گفت الحمد لله احسن فی من حواصل الطیور یعنی

درم نایاب است در کتب و تفسیر امیر که نوارا را بشیر

ایحدا می ترا آنچه دان پند هاشم و فرها پس مستجاب کرد خداوند
 سبحانه دعای او را و حمد الله **مقول** که زنی پس او وفات یافت و او
 کرد پس در این باب با او سخن گفته شد گفت اختیار کردم طاعت حلال را
 بر طاعت شیطان **از کج** نه لهای عبادات حکایت شده که گفته است
 مرا مصیبتی که با آن مصیبت افشرا بخاطر آورم مگر آنکه آن مصیبت پیتر
 میشود در چشم من از عا که **از ابا ان** بن تغلب رحمه الله منقول است که فرمود
 داخل شد ام بر زنی که مرگ به پیرون نماز شده بود پس برخاست و چشمها
 پیرون بهم آورد و ثوب بر روی کشید پس گفت یا بقی المخرج فیما یزول
 و یا الکاه فیما یتزل غذا یا بقی تنزق ما ذاق اولک و مستوفی
 بعدک امک و لا اعظم الی الله المحمد الموم و التوم اخ الموت
 علیه ان کنث فاما علی ان شک و علی غیره فان غذا السؤال الحیة
 و التارفا کنث من اهل الجنة فاصرك الموت و ان کنث من اهل النار
 فماتت علیک و لو کنث اهل النار عمر و الله یا بقی لولا ان الموت
 اشرف الاشیاء لابن ادم لما ماتت من تنبیه و باقی عذرة ابلیس یعنی
 ای پس ای من چه نفع دارد جمع کردن در چیزیکه زایل میشود ای پس ای من
 چه پند بی چیزیکه پدید تو چشید و نفع است که میبخشد او را بعد از
 نوماد تو و بد رستیکه بر دکن راحت از برای این جسد خواست غلب
 بر او مرگت پس بر تو باکی نیست بر فراش خود خوابیده باشی یا بر غیر
 آن و بد رستیکه فرما سوال الجنة و نافع دکار است پس اگر تو از اهل

سراج کوبیدم

بختی ضرر غیر مانند بنو ملک و اگر از اهل انچه دفعه عین بدوزنده کاین
اکثر نواز هم مردم در از تر باشد ختم بخدا و پس از من اگر نه مرگ الشرف و
بعضی چیزها از برای سپردم بود هرینه خدا عینم را بدین پیغمبر خود را باقی نیکند
دشمن خود شیطان را منقول تا از بیستی که بر عتاس که شمشیر را از او جدا
کرد من داخل بر ماکد او شدم با و کفتم ان خدا اندیشه کن و صبر کن گفت
مصیبت من با و بزرگتر است از اینکه او را بخرم کردن فاسد کنم و نیز از
بیستی منقول که ان فی التون مصری حکایت کرده که گفت در طواف
بودم ناگاه دوزخ را دیدم که میسایند و یکی از آنها میگوید صبر کن
الضرر جویسته و هل خرج من عتدی فاجزع صبر علی ما اوتی
بعضه جبال برضوی اصبح تصدع ملکک دموع العین
ثم بعد لها لی ناطری والعین الطلب من مع یعنی صبر کردم و
صبر هم بر یکیت و ایاجزع کردن از من مانعت پس من خرج کم صبر
کرده ام بر چیزی که اگر بعضی او را تحمل شود کوههای وضوی از هم پاشند
میشوند مالک شدم استکمال چشم را پس برگردانیدم آنها را بسوی من
خود و لکن چشم در عدل شک میریزد و التون کوید از سبیلان پرست
گفت نه صیبتی که بمن رسید که هر که با صبری رسید کفتم صیبت ان
مصیبت گفت از برای من دو بشری بود که بازی میکرد پیش روی من
و پدر آنها دو کوسفند فریانی کرد پس یکی از آن شبها بر او خود گفت
ای برادر بجام من چگونه فریانی کرد بدرت کوسفند را پس برخواست و

و کارد گرفت و در کلوئی و گداشت و فرار کرد پدر ایشان که داخل
شد با و کفتم پس تو برادر خود را گشت و فرار کرد پدر در طلب او
پروین رفت پس دید که در نرفته او را پاره کرده بود پس پدر برکت
و در راه از نشکی و کمر سکی وفات کرد و از بعضی همین قصه بازگشت
تغیری نقل شده و این را زیاد کرده که پس کفتم چون تو با جوع گفت
لو ایت فینه دو کاما اخرت علیه شیئا ولو دام لی لدمت لک یعنی
اگر در او میدیدم تلاقی و عوضی اختیار میکردم بر او چیزی را و اگر
از برای من دوام میکرد من هم از برای او دوام میکردم **از مسلم**
بن یسار منقول که گفت و بعد بچرخ شدم نف مرا صیانت کرد از برای
او پسرها و ملوکها مال و دینار بود و من را و او را ندیده میدیدم شد
طویل از او قایب شدم پس بر او وارد شدم مدد و غماز او هیچ کرد
ندیدم اذن دخول بر او کردم پس در دلدندان و خوشحال دیدم که ترا
چهره شده که چون توفیق نفرستادیم چیزی را و در دیامکرانکه عرف
شد و نه در دنیا با آنها مکرانکه تلف شدند و بنده ها از دست رفتند
و پسرها مردند کفتم خدا ترا رحمت کند از دوزخ و در خند دیدم و آمدند
در شادی می بینم گفت بل چون من بودم از سحر دنیا در انچه بودم
تس داشتم از اینکه خدا تعالی بخیل در غلب حسانت من در داد
فرموده باشد بعد از آنکه مال و ولاد و رفیق رفتند امید دارم که
خدا تعالی چیزی از برای من ذخیره فرموده باشد **از مسلم** منقول است که

داد من شد و برین فرو دادند که از برای مال بسیار و بندگان
 و اولاد و مال بنکوب و چندین نر و اقامه عز و چون قصد حبل
 عوفه بان زن گفت ای ایا حاجتی داری گفت بلی حاجت من اینست که
 وقت در این بلاد نازل میشوی بر من نازل شوی پس چند سال
 غایب شد باز بر زن زن وارد شد و دید که مال او بندگان و
 تلف شده اند و اولاد او مرده اند و منزل خود را فروخته و در حال
 و خندانت باو گفت ای ایا چیزی با آنچه بود سید زن گفت ای خدای
 خدا من در حال هفت اند و همای بسیار داشتم پس داشتم که اینها
 کمی شکر بود پس امر داد و این حال میخندم و شکر خدا را بخیر از صبر عطا
 فرموده **پس** از مرد منقول است که گفت نزد زن رفتم که او در منزل
 پسرش و هم از آن شروع کرد و در شاکش بر او پس گفت کان و الله
 ماله لغیر بنده و امر لغیر من و کان رجبل الذی بلغ بالحق لا یشبه
 فان كانت الفحشا ضاقت بها و زحاما یحیی قمی خدا که مال او از برای
 غیر شکم او بود و امر او از برای غیر نفس بود مبیوط الید بود و دیار
 دین که عیب دلو عین بدین که کار بود مقبوض الید بنده باو
 پس از آن گفتم لیا از برای تو را و خلق هست و من قصد ولد کردم
 از خلف گفت بلی بحال و الله بیا لست و یحبب و یا کز و یا حبیبی
 عز و جل بر او خوب عود است و در دنیا و آخرت **از** حکایت
 که گفت بیرون رفتم من با صدیقی که داشتم بیوی با دیده بر راه را که

کم کردیم ناگاه خیمه از سمت راست راه دیدیم محراب آن قصد کردیم
 پس سلام کردیم ناگاه زن و سلام بر ما کرد و گفت یکسید شما
 گفته که شده کاینم بیوی شما آمد ایم انرا بشما بکیرید گفت ای خدای
 بر کردید و روهای خود را از من نا انکه بجل و دم از حق غایب
 که شما اهلان باشید پس ما چنان کردیم پس مسیحی یعنی پلا می
 از برای ما انداخت و گفت بنشینید بر لغنا انکه درین بیاید پس
 طرف خیمه را بالا میکرد و بر میگرد و اسید نا انکه یگر تیر بالا زد پس
 گفت استنک الله بر که المقبل یعنی سوال میکنم از خدا بر که این شخص
 اسید را پس گفت اما شتر پس شتر بیرون رفت و لغنا سوار پس و بنیت
 پس چون را که بر زن واقف شد گفت ای مادر عقیل بزرگ کن
 خدا یقالی اجرتا لیسب عقیل پس بوزن گفت و یحک پس من و فاع
 کرد گفت بلی گفت سبب موت او چه بود گفت شتر من را بر او شد
 او در چاه انداخت پس زن بسو گفت فرو دیار و بکیر تمام فرم
 پس کشته یعنی قوی با و او پس و را فنج کرد و اصلاح کرد و طعام تر
 ما او در پس ما شروع بخودن کردیم و بچهار ز صبر این میگردیم
 چون فاص شد بیوی ما بیرون آمد و گفت ای قوم ایادریان شما
 کیست که در خدای عز و جل بنکوب و اند چیز این گفتم بلی گفت پس بخوان
 بر من یاف که نشی پیام بان از مردن پس که گفتم خدای عز و جل بیضا
 و غیر الصارین الذین اذا اصابتهم الکالمه یقولون ان کن الله بید

این اید در کتاب خدا چنین است که گفتیم بخدا بدستیکه اید هر اینه در
کتاب خدا هم چنین است پس گفت **السلام علیکم** پس دو
قدم خود را بصف هم گذاشته و چند رکعت عار گذاشت پس گفت
اللهم انی قد فعلت ما امرت فی به فانجز لی ما وعدت فی به یعنی
خداوند اید بدستیکه من کردم آنچه تو مرا امر کرده با و پس وفا کن
ان برای من آنچه مرا وعده فرموده با و پس گفت اگر احدی از بندگان
باقی میماند من با خود گفتم که خواهد گفت هر اینه باقی میماند ان برای
من پس من بجهت حاجت من با و پس او گفت هر اینه باقی میماند محمد
رسول الله صلی الله علیه و آله ان برای امت خود پس پندون رفتم و
میگفتم ندیده ام کاملتر از این زن و نه جز بلیتر یاد کرد پروردگار
با کمال خصال و اجمل جلالت او پس بدستیکه از آن چو بدید که چیزی را
دفع میکند میگوید و مفری از او نیست و جزع نفع نمیبخشد و گریه
هلاک شده را بر عیال ندارد رجوع کرد بصبر جمیل و پیر خود را در خدا
حسبه و ذخیره نافع از برای روز فقر و فاقه قرار داد **و الله اعلم**
از این اید انی که گفت مرعی بود که نزد من غشست پس غش برید
که بعضی شده بعبادت او رفتم پس ناگاه ملنگ با و نا زان شد ما را غریبه
بگیر نزد او بود و معاد را و نظر میکرد تا آنکه چشم او سر او بسته و
توی بروی او کشیده شد پس گفت رحمت کند خدا او را پس من
پس بمحقق که بودی عیالگی کنده و بر ما مهر بان پس صیبت کند مرا خدا

خدا بر مصیبت تو صبر را پس بمحقق بودی که حول مبادی و قیام یعنی
سب زنده داری تا و بسیار میگویند روزه را محروم نکند خدا از آنچه را
که از او کردی یا کدام از رحمت او و نیگو کرد اند در تو غرور را پس نظر
بن کرد و گفت ایها العابد قد رايت واعظا و نحو فعلت **و از جمله**
نظمای با صبر و تحمل و ادب و مکر و هب بود که دل خود را شهید
خواست در کتاب سبط رسول خدا ثالث ثمة هدی خاص اصحاب
کاستید الشهدا علیه و علی اصحابه و اولاده الایة العجیبه و انش
و تفصیل قول و فعل العیزین صالحی در این واقعه در السنه مشهور
و در کتب مطبوعات و احتیاج بذکر ندارد **عاید و ثامنه**
در اینجاست که در باب مصایب است اجمال باید دانست که سر او را
لا ین مجال بنده نلیل که مورد عنایت و مرام بواسطه نزول ملائک
جلیل شده ابلست که قولا و فعلا جز حمد و شکر و تسلیم و رضا از
جواب او چیزی صادر نشود و از صنع خداوند ذائق و اهل العطا
بجیب و در دل خود ملال راه ندید بلکه هر چند نایره تا فرقت آنچه
اولاد او در مکن فزاد و اهل القاب یا بد در اطفاء شریان جز اسباب
اب عذب محبت خدا و بی و د و د و عاب چیزی را لا ین نداند بلکه شاید
آنکه سراب محبت و لذت حینالیه مصاصحت نک و فرزند او در شرفها
و عایل خراب دیده خود را بمقام بلند لذات و معاینه معنویه و
مشارکت اجزاء حقیقه از اینیاء و اولیاد او لذت اذ لذات مصیبت

درست

وبلایه کتابنده ویا مقام ناظر است انچه در کافی از **عبد بن نزار** روایت
 کرده گفت سمعت ابا عبد الله علیه السلام يقول ان المؤمن من اهل البیت افضل
 مكانا لما انه لیبستلبه بالبلایه ثم ینزع نفسه عضو اعضا جسد
 وهو یحیی الله علی ذلك ووضیع مقصود از این عاید در صف و عقاید بر
 بود چه اجمال مناسب **فایده اول** در آنچه فلا مناسب و سزاوار مصداق
شعره **اسلام** محمد بن یعقوب کلینی رحمه الله که از افاض علمای شیعه امامیه
 در کتاب کافی بسند خود انجا بآنها ام **عبد الله** جعفر بن محمد الصادق
 روایت کرده که از سر و از جبراط خود فخر کایات صلی الله علیه و آله
 روایت فرموده که فرمود اذ مات ولد العبد قال الله تعالی لا
 اقبضتم ولد عبدی فیقولون نعم فیقول قبضتم ثمرة فؤاده فیقولون
 نعم فیقول ماذا قال عبدی فیقولون حمداء و اشراج فیقول الله
 تعالی ابنا عبدی یبیتان فی الجنة و یسقوه بیت الخمر و یفیکه
 ولد بنده میبرد خدا تعالی علایک خود میفرماید با آنکه چیزی را و
 پوسیده نیست ایاق قبض روح ولد بنده مرا کردید گویند بلی میفرماید
 با آنکه چیزی را پوسیده دل او را گویند بلی میفرماید چه گفت بنده من گویند
 حمد کرد ترا و اشراج کرد پس خدا تعالی فرماید بیاکنند از برای بنده
 من خانه در بهشت و نام او را بدست محمد گذارید **فایده** که از علماء
 عامه است منقولست که همین حدیث را اندر رسول خدا صلی الله علیه و آله روایت
 کرده **و نیز** در کافی بسند صحیح از عبد الرحمن بن الحجاج انجا بآنها

و الله اعلم بما قال

المؤمن

نیز

و کاظم علیه السلام روایت کرده که فرمودند ان الله لیحب من رجل یوت
 ولده و هو یحیی الله فیقول یا ملائکة عبدی خذت نفسه و هو
 یحیی فی بدایه یحیی در مقام مجاز است بمعنی انتقام و استعانت
 بدینست که خدا هر آینه بخشن میکند بنده را که ولد و میرد و اقدار کند
 پس میفرماید ای ملائکه من بنده من جان و را گرفته ام و احدی و کند
 مرا و تواند بود که مرا در حل ملائکه بر نجات باشد **و نیز** در کافی
 انجا بر انجا بآنها ام **عبد الله** جعفر بن محمد باقر علیه السلام روایت کرده که فرمود مات طاهر بن محمد
 فیه رسول الله و خدیجه عن البکاء فقالت بلی یا رسول الله و لکن
 دوت علیه لذیرة و بکیت فقال اما ترین ان یخدیبه فاما علی باب الجنة
 فاذا رآک اخذ بیدک فادخلک الجنة اطهرها مکانا و اطیبها قال
 فان ذلك کن لک قال الله اعز و اکرم من ان یلب عبدی ثمرة فؤاده
 فیصبر و یحیی الله عزوجل ثم یعنیه بمحصله جملة الخیر و مناسب
 مقام است اینکه خدا اجل فکر عینا از اینست که میوه دل بنده را بگیرد پس
 او صبر و حمد و طالب ثواب باشد پس او را عذاب کند **و نیز** همین صفاتی
 نیز جابر از سر و در علمایم روایت کرده در ذره وفات قاسم بن رسول الله
 علیه السلام که در انچه بنده میگوید و در ذیل او فرمود و ذلك
 لكل مؤمن ان الله عزوجل احکم و اکرم من ان یلب المؤمن ثمرة فؤاده
 ثم یعنیه بعد ها ابدا **و نیز** الحدیث بن شیخ صدوق در کتاب
 بحضر الفقیه مرسله از ان سر و در صلی الله علیه و آله روایت کرده که فرمود

اربع من كان فيه كان في نور الله الاعظم من كان حصه امره الا
 الله ولق رسول الله من اذا اصابته مصيبة قال **انا لله وانا اليه**
راجعون ومن اذا اصابه خيرا قال الحمد لله رب العالمين ومن اذا اصابه
 خيبة قال استغفر الله واتوب اليه يعني جهات حيث كان في الدنيا
 في نور اعظم خدات كيك وعصمة وحافظ امره وشفاعت بركات
 خدا وپيغمري من باشد وكيكه هرگاه مصيبت باورد خدا الله واليه
 راجعون كويد وكيكه هرگاه خيري باورد الحمد لله رب العالمين
 كويد وكيكه اگر گناه كند استغفار و توبه كند **خدا از ابن عباس**
 منقولست كه گفت قال رسول الله صلى الله عليه واله ان الموت
 قها فاذا اتى احدكم وفات اخيه في قتل انا لله وانا اليه راجعون
 وانا الى ربنا المنقلبون اللهم اكتبه عندك من الحسنين واجعل
 كتابه في عليين واخلف على عقبه في الآخرين اللهم لا تخونها اجره ولا
 تقبض اجده يعني فرمود رسول خدا صلى الله عليه واله كه بدرستكه از
 براي مرگ فرستيد پس هرگاه يكی از شما وفات برادر او برسد يا
 كويدا نا الله تا آخر **در باب انجا** از جناب صادق عليه السلام روایت كرده
 كه فرمود من اتم الامر جاع عند المصيبة وجبت له الجنة **در مجمع الباء**
 از خرمالين صلى الله عليه واله منقولست كه فرمود من استرجع عند
 المصيبة جبر الله مصيبتة واحسن عقبا وجعل خلفا يرثاه يعني كيك
 استرجاع كند در ترم مصيبت نرود و فرمايد خدا مصيبت او را و

كه الله انما امره ان يتركه من اصابته مصيبتة فليتركها

او را و عقباى و دايكو ميكنند و فرار ميدانند از او و خاف و غو
 كه به پند او را **و بن** فرموده وقال من اصابته مصيبتة فليتركها
 استرجاعا وان تقادم عهدها كتب الله له اجر مصيبتة يوم اصابته
 رسول خدا صلى الله عليه واله فرمود كه هرگاه برسد مصيبت به پند او را
 كند استرجاعا اگر چه مردان مصيبت پيش باشد و زمان او كشته
 باشد جمع و كند يا منويك خدا از اين روايت و ان اجر مثل اجر هان و بن
 مصيبت **در باب انجا** امام همام عليه السلام منقولست كه رسول
 فرمود من اصابته مصيبتة فقال اذا ذكرها انا لله وانا اليه راجعون
 جدا لله له اجرها مثل ما كان ليروم اصابته يعني كيك رسول
 مصيبتة بر هر وقت كه اصابته ياد او و بگويد انا لله وانا اليه راجعون
 تان ميكنند خدا اجر او را مثل اجر كيك بود از اين روايت و در حديثي كه
 مصيبت باورسيد **در باب انجا** در كاف از او و بن روايت فرمود
 صادق عليه السلام بان لفظ روایت كرده من ذكر مصيبتة ولو بعد
 فقال انا لله وانا اليه راجعون الحمد لله رب العالمين اللهم احسن
 علي مصيبتة واخلف علي افضل منها كان لير الا اجر مثل ما كان لير
 اقل صدقة **از ام سلمه** روایت فرمود رسول خدا صلى الله عليه واله منقولست
 كه گفت روایت فرمودت من بعد مني رسول خدا صلى الله عليه واله ترم و كند
 و جرد او كه شنيدم از رسول خدا صلى الله عليه واله كه او را كه مرگ
 و سرود خود زير كه فرمود لا يصيب احدنا من المسلمين مصيبتة فليستج

عند مصيبتهم ثم يقول اللهم اجزني في مصيبتهم واخلف لي خيرا منها
الا فكل ذلك به يعني غير هذا احد من مسلمانان راه صبيته
كند زان مصيبت پس بگويد خدايا اجز بده مراد مصيبت من اين
ده مراد بيبان و عوض فراده از براي من بجز از او را مگر آنكه خدا
چنانكه خواسته با او سلوك مي فرمايد ام سلمه گويد من هيمنه از ان
حفظ كردم بعد از آنكه ابو سلمه وفات كرد من استرجاع كردم كه نعم الله
اجزني في مصيبتهم واخلف لي خيرا منه پس رجوع بنفس خود نمود
و با خود گفت انكجا ميرسي و از براي بجز از ان سلمه رجوع نمايد
من گذشت در روزي مشغول دباغي كردن پوست بودم كه رسول
صلي الله عليه و آله بر من اذن دخول گرفت پس دست خود را از
شستم و از دروازه دخول دادم و ماده از پوست كه در ميانا
ليفه خوا بود از براي الخياط كشيديم و برون داشتند پس را بسوخت
خطبه فرمودند و اظهار ترويج كردن چون از سخن فارغ شدند عرض كرد
مرا چه عرض كه از براي من صد شهادت و صلي بنامش لكن من الله
هستم كه سخت با جزوه ميرسم كه از من جزئي بخلاف طبع مبارك به
بينم و خدا مرا با فخر هدايت كند و بگويم كه يا در من كدام
و در صاحب جمال هستم فخر اين صلي الله عليه و آله فرمود اما آنچه از سون
ذكر كردى پس بنزد سيدة است آنچه بتو رسیده و اما آنچه از بهائى
كردى پس اينست و جز اين نيست كه عيال و عيال من است ام سلمه پس

پس زنديم و قبول گفت خدا عوض داد مرا بجز از ان سلمه را كه رسول
خدا صلي الله عليه و آله باشد **در كا** مرويت كه رسول خدا
صلي الله عليه و آله هر وقت بخت يابان ميرسيد امري كه او را
ميكرد مي فرمود الحمد لله على هذه النعمة و هر وقت مصيبتى رويده
مي فرمود الحمد لله على كل حال **و از عجل** بناسبا طم فرمود و انك
كه گفت كا ابو عبد الله عليه السلام يقول عند المصيبة الحمد لله
لانه يجعل مصيبتى دينا و الحمد لله الذي لو شاء ان يكون مصيبتى
اعظم مما كانت و الحمد لله على الامر الذي شاء ان يكون فكان
و ين در كا في از محمد بن ابى جعفر روايت کرده كه ابو جعفر يعني
امام محمد باقر عليه السلام در آن زمانهاى و كند شد پس روايت
كه خود گذشت و گفت الحمد لله على الامر الذي شاء ان يكون فكان
ان فخر الاولين جناب امام محمد باقر عليه السلام روايت کرده كه فرمود
مؤمن مصاب بمصيبة في الدنيا فاسترجع عند مصيبتهم
حين تقاه المصيبة الا غفر الله له ما مضى من ذنوبه الا
الكبار التي وجب الله عز وجل عليها النار و كلما ذكر مصيبتهم
فيما يستقبل من عمره فاسترجع عند ما وجد الله عز وجل غفر الله
له كل ذنب الا كذب فيما بين الاسترجاع الاول الى الاسترجاع الا
الا الكبار من الذنوب يعني مؤمن نيست كه رسد و را مصيبت
دنيا پس استرجاع كند زان مصيبت و صبر كند و رويده كه الكبار مصيبت

عاض میشود مگر اینکه امر نزد خدا گناهان گذشته او را مگر گناه
بکبر که خدا بپای و عید و الزام آنرا بر او فرموده و هر وقت کربا
اورد در آینده از عرق و مصیبتی را پس از مراجعت کند در وقت و حمد
کند خدای عز و جل را میامیزد هر گاه هر که در میان این و استرجاع
کرده عزرا گناهان کبیره را **در هر یک** همین مضمون بسند خود از معروف
بن خروفا از جناب صادق علیه السلام روایت کرده و تصریح با شناسا
و تصریح با شناسا که با بر فرموده **و از هر یک** مناسب است و در آن
مصاب غار گرفت چنانچه **در هر یک** بر عبد الله بن سلام
آمد که رسول خدا صلی الله علیه و آله بودند که هر گاه شنیدند با
او نازل میشد ایشانرا امر بصلوة میکرد و میخواند و امر اهلک
بالبصوة و اصطر علیها منقولست **که در هر یک** را هر گاه مصیبتی
پا میشد و وضو میکرد و بعد گفت غار میکرد و می گفت اللهم
فعلت ما امرتنا فانجز لنا ما وعدتنا **و دیگر** منقولست که خبر آن
برادر او و سید در سفر بود استرجاع کرد و زوداه دور شدند
فرمود آمد و وضو گفت غار کرد و فشنی را در دو کعبین طول داد
پس برخاست سوار ابله خود شده راه افتاد و می گفت استعینوا
بالصبر و البصوة و انما الکبریاء الا علی الخاشعین **از جناب** و محمد بن
بن الصامت منقولست که گفت چون عباد و ضعیفان و غفارت
و سید گفت غار مرا برون برید بسوی سخن بر خیزان کردند پس گفت

و از هر یک

گفت جمع کنید برای من اموال و خدم و همسایگان مرا و هر که بر من
داخل میشود چون جمع کردند گفت بدرستی که این و زوایای من مگر
آخر روز دعا و روزهای دنیا و اول شب از شبهای آخرت و نیستی
سأب بقصیری از من بدست با آنکه آن صابر نیست بشما شده
باشند قسم یکس که جان عباد و در قبضه قدر است که قضا
امروز به از قیامت است هر که در خود چیزی ببیند پیش از آنکه
جان من بدو قضا صبر نماید گفتند فی بد بودی و ثواب بودی
و هر که بخدای بد گفتی گفت ایا هر چه بوده بخشید بد گفت بل
گفت اللهم استهد خدایا شاید باش پس گفت وصیت مرا حفظ
کنید کسی از شما که بر من نکند پس از آنکه جان من بد رفت
وضو بگیرد و بنوا کند وضو را پس هر یک از شما مسجدی داخل
شود و غار کند پس استغفار کند برای عباد و خود بدرستی که
خدای عز و جل بفرماید و استعینوا بالصبر و البصوة پس عبت
کنند در این که مرا بفرماید و ساید و انش بدیش روی من بیاورد
الح **خاتمه ثانی** مصابر است و راست
که سایر اعضا و جوارح را ساکن و مطهر داشته و قارظا هو سکنه
باطنه را از دست نهد و حقیقه آنکه را بزبان میراند از استرجاع
قلب هم مذکر بخیر و او شود تا آنکه در انبیا متحقق شود و بگویند
قلب که سلطانت جوارح که جنود و توابع میباشند در حال الحینان

از مشاغل خود هندی نگشتن و این بنات در مقام نزول بلا عتقا
مراتبه که بر خلاف شهوت طاعت میسر شود مگر تقویت در عی
تذکره بواعث و تقصیر و توهمین مقتضیات جزیع و اضطرار
اهم امور از برای مصاب بنیت که خود را از یاد ملاحت و صی
محبوب مفقود که فتنه انگیز بنیت و مخرب بیتان صبر و طاقت یار
قرب موعود و قرب رضای رب و عدم مصروف داشتن مازاللمقا
و صیبت و شدت لذت مواصلا و نعمت و راحت را باین و
تسلیم بچند تذکره میسر است **تذکره اول** اینکه بلا باعث نجات از بقا
کثری انصاف و دوری از عذاب الیم حکم است و هر چه در عظم
و قبح آن اگر چه بکیر باشد و شدت عذاب و طول آن اگر چه جلود
اقامه نباشد بیشتر امل کند و بنات قلب خواهد بود **تذکره**
اینکه بلا و الحاح موجب خلاصه از کثیری از شدت عذاب و عظم روز
محشر است که اگر بدانند که یک ساعت در این وسط درنگ خواهند نمود
بنا باشد هزار سال این اجتهاد و اولاد را فدا خواهند کرد تا آنکه
نود و مستخلص شود و هر چه ملاحت طول روز حساب که محال
هزار سال است و شدت بقات و احوال و آنکه تذکره و ملاحظه آثار
ظاهر میشود بیشتر کند بنات بیشتر بکیر **تذکره دیگر** اینکه در بلا
نوز بجنات عدن و نعم با نواع نعم طشت خواهد بود **تذکره دیگر**
در اینکه در بلا رضا خداست و موجب صفا و از عذاب نجات خواهد بود

بود و این از همه بالاتر است غر و اصل خود بخت اهل معرفت و
نظر است و رضوان من الله **اگر تذکره دیگر** اینکه در وقت مصیبت
بخواهر آورد روز مصیبت خود را که بجهنم طریق که خود مصیبت
پدر یا مادر یا فرزند و برادر یا اقارب دیگر مبتلی است فردا است
که آنها هم از برای وفات او در مصیبت و ابتلا بلکه اگر او بنات
از دست داده بسیار باشد ایشان ندهند و اگر او بمال و سر و کلاه
ایشان ناسقف دارد شاید ایشان مخلفات او را قره العین دانند
پس روز مصیبت خود را و انتقال از این دار را بگذرد بداند دیگر اگر
خوب متذکر شود و در تقاصیل محبوبهای خود از اقارب احوال
که چه میکنند و چه میشوند تا ندکی نامل کند و اینکه خود بعد از
نزول بان خانه غریب و بدیت و حشت فردا و جفا تحت الزحما
چه میکنند البته دل او در مصیبت دیگران از جای بر نهد و بلکه همین
موت خود را بگذرد امل خط کند کفایت میکند ما بعد از آن بزرگ
و صعب تر است چنانچه در فقیه از جناب امام جعفر صادق علیه السلام
روایت کرده که فرمود ان بین الدنيا والاخرة الف حقیقه اهل و احبا
و ائمه الموت **تذکره دیگر** اینکه از غفله که عارض شده که خود را و
دیو قرار فرض میکنند و از غفلت و لذت و ملا می خواهند بنات را
از دست دهد منتبه شود که غلظت بلکه چشم را مالیده خود را
از خواب بیدار کند که اینقدر زمانه تذکره سفر و کمال بیخوابی

مانده و بنایاب مرویافرد او هم بولد خود ملحق میشود بلکه چه ولد از
او و دشمنان او بوی نزدیکی **چنانچه** جناب امام **اللقین** این را
در بعضی خطب خود فرموده **فیما اراد الله ما افرأی الخی الى المیت**
به و بعد المیت **من الخی** لافطاعه عنه یعنی سبهار الله چنانچه
نزدیکی زندگانه محلی با و میشود و از پی و میرود و چنانچه
دو راست مرده از زندگانه آنکه از او برید شده و اگر این خطبه را
نماید که زمان سرور و عیش با ولد و توفیق را ملای از برای خود افتد
الله و ثواب و برقرار ماندن بنایاب محله امر جنائی اندست نمید بدو
این مقصد منوط بتذکر حقیقی فناء دنیا و اعتبار بآخرت است
انجا بر رفته منقولست که رسول خدا **صلی الله علیه و آله** فرمود که هر کس
گفت یا محمد عشر ما شئت فانک میت واجب مر شئت فانک **ملا**
یعنی زنده گانی کن این میخوای پس بدرستی که خواهی مرد و دوست دار
هر چه را یا هر که را که میخوای پس بدرستی که انا و جبر خواهد شد و هر
میخوای بکن پس بدرستی که با عمل خود ملکات خواهی کرد و این
امام جعفر صادق علیه السلام منقولست که فرمود پس و ن آمد رسول خدا
صلی الله علیه و آله اندوهناک پس ملکی را فغانزل شد با او و کلید
خزینهای زمین بود پس گفت ای محمد **صلی الله علیه و آله** اینها کلیدهای
خزینهای زمین است پر و دکان تو میفرواید که باز کن و بر دار از آنها
هر چه خواهی بد و ن آنکه که شود از تو چیزی نزد من پس حضرت فرمود

مفاد در این
است

دینا خانه کسبت که از برای و خانه بنا شد و از برای دنیا جمع کند
کسیکه عقل ندارد ملک گفت قسم کسیکه تراغب بر پیغمبر فرستاده که
هر اینه بقیقی شنیدم این کلام را از ملکی که در سامان چهارم میگفت
و قتی که کلیدها بمن داده شد **مرویت** حاوی است آن الذی یروى
فطال بنا و هم **و** استمعوا بالاهل و الاولاد **و** حزن الی یاب علی
محل دبار هم نکاتیم کاتوا علی معاد یعنی بدرستی که کسانیکه بنا
بلند بیا کردند و اهل و اولاد قطع و تلذذ کردند با دها بر محل
ایشان و زید و متفرق شدند پس کو یار و عددها که جمع آمده بود
از جناب امام حسن علیه السلام منقولست که در دم دنیا مقولست با اینست
میشوند یا اهل لذات دنیا لابقاء لها **از** اغترار باطل ذایل
جمع **یعنی** ایضا جان لذات فانیه دنیا عی بقاء بدرستی که
خودن دنیا بیکه ذایل میشود و محافظت **مرویت** که در سفر بنشیند
در خانه بود خدا خشن از دیوانه وین رصدا آورد و گفت من
پادشاهی بودم از پادشاهان دنیا را مالک **شدم** پس از آنکه خاک
شدم خزان بعد از هر سال مرا گرفت و خوف کرد هر سال دیو کما
پس بماتی و خشت ملکی مرا خشت زد و صدقضا است که من در این
هستم چرا دایت زمین نزاع میکنی **دیگر** مروی است که از حضرت
سؤال شد از عجیب چیزی که دیده فرمود عجیب تر چیزی که دیده ام اینست
که بر شهر کثرت که از آن خبر د روی زمین ندیده بودم پرسید

لم یشج بریده و مکرر در لایدم حیرت بعضی که در روزگار برین
 رسد دل بر صبر نفهم و می یافد که در دایم ندارد جویند و اگر بگویند
 و سد خوشحال بنشیند پس هر روز پی دوا ویت است **قال**
 بعضهم **تروج لك الدنيا بفقر الذي غدت** و محدث من بعد
 الا هو راورد و **وخرجني اللتي الى باجتماع و فترقة** و فظلم فيها
 و فقور **فمن نحن ان الله رب سرده** **مذاك محال لا يدوم**
 سرده **عن الله عن حيرتهم واحدا** و **ايقن ان الدوام قدور**
 حلكان در تارخ خود گفته که در صغیري از فرزند مرد عازر بزرگ
 و ملتفت مردم شد و گفت **وما نحن الا مثلهم عزرائل انفت**
 قليلا بعدهم **قد رحل** یعنی بنیستم ما مکره شد ایضا که مردی
 انکه مالکی بعد از ایضا قامه می بینم پس ما هم رحلت می کنیم و امی گوید
 پس بعد از این حاصله ایامی وفات کرد **ند کره و بکر** انکه مصاب
 ملاحظه مصائب وارده و بیلتهای ناله بر سرای عباد را عاید و
 مشابه کند که **ایضی** را که او از د و دارد که از بلاها مسلم و صفا
 باشد یا از برای کمتر شد **ابدنا و الله و اولیا و اقربا ملوک و اعینا**
 فقر و ضعیفا هم را از نویشتن این شربت نصیب داده اند و هیچ طایفه
 برات معافی از اینگونه سواخ نداده اند و چو اخلاص است که از باب
 خرد و هوش اگر این مطلب را متذکر شوند **بعضون البلیة از اجمت**
 طابت بلا که از او ثبات در دل حاصل میشود **و حق** که رسول خدا

کہ بار رسد اہ جیب غیر من جی بد رسیکلہ حدی از اقامت من بہر رسد اور اھر کر نہیجے ہم

خدا فرمود و من عظم مصیبتی بی فایده است و علی علیه السلام میفرمود که هر که
بزرگ شود مصیبت پس بخوار شود و مصیبت مرا پس بدرستیکان
مصیبت نود است که آسان شود بر او آنکه مصیبت من آید و او
آسان میگردد و **دیگر** منقولست که آن فرموده در مرض موت فرمود
اینا عبد من اثمی اصیب بمصیبه بعدی فلیتفر بمصیبتی
المصیبه التي مضیه یعنی فان احد من اثمی ان یریب بمصیبه
بعدی استند علیه من مصیبت یعنی هر چند از امت من که برسد
مصیبت بعد از من پس نسبی دهد خود را بمصیبت که بر او رسیده
من از مصیبت بعد از من که سخت تر باشد بر او از مصیبت من **و در**
دیگر محلی از ابن عباس از جناب مستطاب فرمود که اذا اصاب احد
مصیبه فلیذكر مصیبه بی فایده من اعظم المصایب یعنی هرگاه
یکی از شما را مصیبت رسید بخوار شود و مصیبت خود را بواسطه
پس بدرستیکه این مصیبت از بزرگترین مصیبتهاست **در تفسیر**
الاسناد مستند مرویست که فرمود و من اصیب بمصیبه فلیذكر مصیبه
فی فایده اعظم المصایب **در کافی** از ثقی از جناب باقر علیه السلام روایت
کرده که فرمود ان اصیبت بمصیبه فی نفسک اوفی مالک او
ولیک فادکر مصایب رسول الله فان الحلال لم یصابوا بمثل
قط **و همین** مضمون را از جناب صادق علیه السلام نیز روایت کرده
و نیز روایت کرده از افسر علیه السلام که فرمود من اصیب بمصیبه

مصائبه بالثبات فانه من اعظم المصائب نهجا - امير المؤمنين عليه السلام
 كالحضر چون سنده نجا جاب فاطمه زهرا عليها الصلوة والصلاة
 مصححة بثوبا وديدند وگريشتند و انعمصروا مرسته كه فرمودند
 لكل اجتماع من خيلين فقرة ^ك ولان الذي دون الملمات ^{عليها} قلند
 انبراي به اجتماع از دوست جداي است و در سينه اجتماع كنند كه فرمودند
 ادري علل الدنيا على كثر ^{عليها} و صاحبها حنة الملمات ^{عليها}
 هي بهم غريتهم و دنيا به خواستار و صاحبين غلامان و غلامان ^{عليها}
 و انقضاي فاطم بعد احمد ^{عليها} دليل على ان لا يدوم خليل
 و در سينه يافش من فاطمه را بعد از احمد و دليل بر اينكه بفرمودند
 و هو و يوان در عدل و ايمان ايمان ديكمات و ليكمات و نيز فرمود
 الا اجبا الموت الذي لت ما لي ^{عليها} ادخني فقد افنت كل خليل
 اي چنان كه گريستند كه من ^{عليها} بر من انراي حقن كه فرمودند
 اراك بصيرا بالذين اجتمع ^{عليها} كانت تتوحد و وليد ^{عليها}
 محمد بن زينا بدينه محمد و امير ^{عليها} كيا نريد بر اين دين ^{عليها}
 و چون دستها مبارك را نفض كرد اخلافا و متقل بقرن بعضي شين
 اقول وقد فاضت دموعي حرة ^{عليها} ارض نفق و الا خلافت ^{عليها}
 بكم نزع الله الحق من قلوبكم و انزل ^{عليها} هي بجزاي حرة و انزل ^{عليها}
 اخلاقه و لو غير الحمام اصابعكم ^{عليها} عنت و لكن اعل الموت معتب ^{عليها}
 هي نكاح او غير كن با بر سيد من غنا بكم كن برك و غنا برك ^{عليها}

مروت کہ اندر و علیہم فرمودند کہ گنت بفکد فی بعض خطاها
 وقد صارت لها علم علیہا السلام فاذا انما بامروء قد صحت علی وری
 یدی صحاح واما اعلیٰ ہا فلی انظر الیہا طار فیہ مما تدخل من
 جمالھا فثبتہا ببینۃ عامر المحم ^{بیت} وکانت من اجل سناء فرین لھا
 یا بن ابی طالب هل لک ان تنزع فی فاضلک عن هذه السمات
 وذلک علی خزان الارض فیکون لک الملک ما بقیت لعقبک
 من بعدک فقال لھا علیکم من انت حتی لخطک من اهلک قالت
 انا لک ینا قال لھا فارجی واطلبی نوجا فیری فاقبلت ^{للمحابة}
 وانشأت اقول بعضہ در بعض ما غای فذلک بودم در وصفیک منتقل
 بفاطم علیہا السلام شد بود ما کہ از فرود آمد بر من و در دست میری
 بود کہ با و کار میکردم چون نظرم بلو افتاد دل من پرید از پیوستہ دل
 شد بر من از جمال او پس بشبیہ کردم او را بشبیہ دختر عامر محمی و لواز
 جمیلین نظای فرشتہ بود پس گفت ای سید ابطال البنا میجو احوال
 تزویج کنی تا انکہ ترا بی نیک کم از این بسیل و بنمایم خزان نصیر پس
 پادشاھی از برای تو وقتبہ تعبد از تو باشد پس حضرت با فرمود کہنے
 تو نام ترا از اهل تو خطبہ کم گفت من دینام حضرت با و فرمود در کرد
 و طلب کن شوہری غیر از من پس فرمود کہ بعد پید خود کردم و شرف ^{سلفی} کم
 لغدجاب من غرتہ دینادیتہ و ما ہی ان غرتہ تو نا ^ک جانک
 ہر اسبہ نفیس کہ باشد کسی کہ فرزند او ^{بیت} دیند تا انکہ از من کرد و او را ^{دینا}

عصارا بدست گرفته بیالایه موضعی از فصوص خود بالا رفت نیکه عصارا
کرده غاشای مالک خود را لباسی و فرج میبرد تا که او را دید
جاری نیکو و لباس در قصر بعضی زوایای و داخل شد
باذن که داخل شدی گفت باز صاحب خانه سلیمان گفت ضا
خانه سزاوارت است ازین پرسید کیست گفت ملک الموت گفت
ان برای چه آمده گفت برای قبض روح تو پس او را قهر کرده بجهان
حالی که نیکه بر عصارا کرده ماشاء الله بنام بخوبی که صف زده کار
در حضور او از جای میخیزد نکردند و سخنها در باره او میخیزد
یکی نسبت داده او را بسحر و دیگران میخواند اوقایل شدند نظر
بعد اکل و شرب و خواب و زمین با عقدا به جری و بود ندان
انکه دابة الارض به عصای او خورد و افتاد فلما حزن تفتت
الجن ان لو كانوا يعلمون الغیب ما لبثوا فی العذاب الا لیث
سید بنی الله خیرای نه حکایت کرده که شهر بندگی در فارس
دیدم بر سر کوهی و او را راهیست که از یک سنگ نباشد و چهار
پایان از او بالا میرند و در او در چهار دیوار است و بالای آن
شهر مجلس بندگی هست که از بزرگ و سقوف بوده و حال موجود
نیست و لکن ستوفضای او موجود است و هر یک از آنها سنگ
سیاهی است که نزدیک عباد است در ارتفاع و در اعماق هست
از یک سنگ و دانه های او وضع عجیب دارد و این که راه را هر

هر چه خود داشته باشند از چهار سنگ نضج کرده اند باین سنگ
در زمین یکی در سخت راست یکی در سمت چپ چهارم در سقف
و از طایب موقیان از برای خود و دوشین سوراخها دارد هر دو
که خبر دادند ما را اهلان بلاد که این شهر از بساها و جنت از
برای سلیمان و قدر بعضی سنگهای او دیدیم که آیند و بیت خود
شده این الملوک القی بکانت مسلمة **ختمهاها انکار الموت** **یافا**
که فرستادند باینکه **مدر علی و سلطنت** **ناکریر که باینکه** **مدر علی و سلطنت**
که من مداری افاف قد بیتی **امست من با و طار الموت** **اهلها**
در توان علوی در حدادی و بیتی ابیات دیگر هم متفاوت و
همچنین ابیات بعد باختلاف دیگری با تقدیم و تاخیری
مذکور بجلا و زیادتی دیگر که در هر یک از این که اعظم
یادش هفت بود این ابیات یافت شد

يا و اعلی قلل الجبال تجسدها في غلب لرجال فلم تنفعهم القليل
 سوادها في دار الدنيا سوادها في دار الآخرة وعلو خط سوادها
 واستنزلها من معالي عنصافهم فاسكنوا احقرها ما ليس فان لو لم
 ويغن الله شدة رزقها رزقها رزقها رزقها رزقها رزقها رزقها رزقها رزقها
 ما دام صاخر من بعد ما دفنوا في ارض الاسرة واليتيم والحمل
 في الكون في الدنيا في الآخرة في الدنيا في الآخرة في الدنيا في الآخرة
 امر الوجه التي كانت محجة من دونهما نصير الاستاد الكليل
 في الدنيا في الآخرة في الدنيا في الآخرة في الدنيا في الآخرة في الدنيا في الآخرة

که بنده دعا کند که خدا او را رحم کند و دعای او را مقبول کند و مثال
این سواد خدا بقای بلا که میفرماید کفایتی که من شایسته بار رحمت چگونگی
رحم کند او را از چیزی که که بجهان چیز با و رحم کرده ام بسند صحیح از او
بن فرزند جناب امام جعفر صادق علیه السلام مرویست که فرمود ان فیما
اوحی الله لی موسی بر عجلت یا موسی بن عمران ما خلقت خلقتا
لا من عبدی المؤمن فانی انما ابتلیت لما هو خیر له و از وی حدیثی
هو خیر له و اما اعلم بما یصلح عبدی فلیصبر علی بلائی و لیست کربا
و لیرض بقضائی اکتبه فی الصدیقین عندی ان عمل برضا و اطاعت
امر می باشد پس سینه که در آنچه می فرمود خدا موسی بن عمران این بود
که ای موسی بن عمران یا فرزند ام من مخلوقی که دوست باشد بسوی من
از بنده مؤمن من پس بدین سینه که می آید و جز این نیست که مستلزم
او را بجز یکی او جز او است و باو می اندازد چیزی که ندان او جز او است
و من دانایم با آنچه صلاح بند منست پس البته صبر کند بر بلا و من
و مشکو کند بغمهای ما و او را خیر شود بقضاء من تا فراید هم او را در
صدیقین نزد خود هرگاه برضای من عمل کند و اطاعت کند امر مرا
و در معتبره هر چه در اینک از او و علی السلام مرویست که فرمود دعا الله
عزوجل عبدی المؤمن لا اصرفه فی شیء الا جعلته خیرا له فلیرض بقضاء
و لیصبر علی بلائی و لیست کربا اکتبه ما محمد من الصدیقین
عندی تا که در کرا که بنظر بصیرت ملاحظه کند که در صورت و

بمقتضای آیات و اخبار سابقه جز در این مرتبه و کما نفع او بر فرقی
مشکوک و نه بلکه موهوم و در غالب مظنون العدم چنانچه علامه
اعلی بنا و دنیا ظاهر میشود اگر چه مقصود میراث بردن مانع نیست
یا سبک و میزان یا موی و حیوانیت از این میراث نیست اگر مستفاد
شود باریت فردوس علی بن جواد و اولاد ابی ناعیم علیه السلام بجز این علم
و کتب میوه بدین میراث برای او گذارد ببیند که میسر شود کدام یک از این
و ثواب موعود احسن خواهد بود اگر چه در اولی از او بطاعت دنیا
و ثواب دنیا منتظر است و واضح است که این لذت مشهور و معتبر
باعتراض و مرارت چنانچه معادل لذات جنت است و بهشت بقدر
دنیا نیست پس آنچه را که از برای او داند یا بداند البت احسن از او است
بعد از مردن داده و اگر در این دار نیست اگر چه حال دعا باشد و خوش
و هم او را انصرها و کرها و خوف و مرض و پرهیز و کرب و غم و غم
و فقر و پستی و لذت و لذت و لذت و لذت و لذت و لذت و لذت و لذت
در حجر ابراهیم علیه السلام یا ساره یا فاطمه زهرا صلوات الله علیها میراث
کسان و اقاب و عقیقه او پیش از دنیا آنچه خواهد آمد ملاقات از برای او
میسر و مهیاست ملاحظه کن اگر فقیری را پس چیزی نباشد که او را
بلیاس خشن و طعام بدی و محروم به پیر شود و عمار و موری
با نفع مشقت و قهقهه میکند پس حکیم با تو رفتی خاتم خود را بجز تلطف
نفرستد که از برای او قول و من مکان بماند و فقر و غمی مهیا کرده ام

و انواع نعمت ها انما آكل و علبوس و الطار و غار و غیر اینها در او قرار
کرده ام بر خود رانند بفرست که جایبه در فایت مهر نایاب و بوقجه
میکنند و آنچه خراش و خواهد از برای او میرزا انکه تو هم کار خود را
تمام کن و با و علی شوی و غیر اینها که انچه صلا و عباد و عباد و عباد
و قادر است اگر مسامحه کند و ندهد و جواب دهد که عوف بول و عوف
دارم اما او را از خود جدا نمیکند البته او را ملامت میکنند و اگر اگر
او را بجا او بدو بطیب نفس و لذت را نیک کند عروج است و بعد از این
در خانه حادیه عشره شطرنج و نعت و دنیا و احوال اطفال بیان خواهد
شد **در دیوان** منسوب بجناب ابراهیم بن علی الصلوات علیه السلام که فرمود
جزی الله عنا الموت خیرا فانه **اقر بنا من ولدنا و لوف**
جزا و نه از او مر که اجزای جزای **بکلی که** **از او مر که اجزای**
یعنی **تخلص البقوس من لای** **و بدین من القار التي هي**
تک **و بکلی که** **در مذکره سابقه مدح است اینست که** **قصصا**
و بعد بر مسطوح رسول خدا سید الشهداء روح العالمین فداه و آنچه غریب
ظاهر و احصا با حیات قدس او رسید از یاد دهد و هر چه صیبت
که در دنیا مبتلا شده شد در آن مصائب و بصری او بعد تا انکه این
مصیبت که بخود او داده در نظرش سهل و آسان شود و از انجا
انضاف ده که چندین هزار مصیبت برابر با همین مصیبت خوانند
که که سر او فرزند پیغمبر خدا صلی الله علیه و آله را برین کند و اهل

بیت را که ملائکه مقربین حده افاضه نمودند مجلس نمازاده بر سر میری
داخل کنند و هم چنین هر یک از مصائب دیگر که توان اشاره دینار
افشا نمود **اندر حسیب الطوفان** **و من حمله الاطهار کماله**
الزهر **اندر حسیب الطوفان** **و علی بن محمد** **مثل البدر**
لبنة البدر **اندر حسیب الطوفان** **و علی بن محمد** **مثل البدر**
الصیانة **و الخیر** **و ایا فرمودیم** **حسین علیه السلام** **و ایا فرمودیم**
و بر زمین افتاده و در اطراف و ال اطهار مثل ستاره های **و خشنه**
ایا فرمودیم **حسین علیه السلام** **و ایا فرمودیم** **حسین علیه السلام**
چون ماه تمام در پیش که ماه در تمام شود **ایا فرمودیم** **حسین علیه السلام**
پیغمبر خدا صلی الله علیه و آله را که هنک حمت افاضه کردند پس از
از انکه حفظ کرده شده و خنده و منوره بودند **و بنفیس صد و**
و التراب تغفر **و بنفیس** **جسوماها المراء تغفر** **و بنفیس** **و**
معلیات علی القضا **و الی انشام** **و ایا فرمودیم** **حسین علیه السلام**
فانکلات من الظا و **و لوف** **من ماء القرات** **بفطره** **و بنفیس** **و**
غایرت **و ایا فرمودیم** **حسین علیه السلام** **و ایا فرمودیم** **حسین علیه السلام**
و عهای مبارکه که در حالک ما لید **و کذاشته شد** **و ایا فرمودیم** **حسین علیه السلام**
بدنهای برهنه در میان افتاده **و ایا فرمودیم** **حسین علیه السلام**
کردند و در شام **و ایا فرمودیم** **حسین علیه السلام** **و ایا فرمودیم** **حسین علیه السلام**
ان بیا که از شکسته سنگین و بیک فطوره از اب نصیبی برده جام

[illegible]

بالجحر والشر والميسور والعسر **الفصل الثاني** في بيان ما لا يتصور بل لا ضرورة لها
 خلقت للنفع والضرب **و** يعنى طالب خالص ببيان كدورت
 طلب ميكنه جزئى راكه وجود ندارد پس نااميد شود از غير و روشن شدن
 ويدانك نازد مستلا خواهي بود به نيك وبد و اساني و دشواري
 از كجايي يابي دود و نافع بي ضرر و حال نكده و نافع شدن است
 از باري نفع و ضرر هر **و ديكر** فرموده **فطلب لراحي في دار الدنيا**
 حاب من يطلب شيئا لا يكون **يعني** طلب سايش ميكنه ضرر ندارد
 نااميد است كسيكه طلب ميكند چيزي را كه بهم غيرسد **ديكر** فرموده
تحرر عن الدنيا فان فناءها محل وقاء لا محل بقاء و صفوها
 مزوجه بكد و دة و ولحتها مفرقة بعباءة و دوى كن از دنيا
 كه بدر سينكه پيش در اين سرا جاي نيست شدن نه محل باقي ماندن
 خالص و اميخته است او اميخته است بغيري و ولحت او فرين و بچ
 و بقاء است **از جمله** استعاره مشبوه بشيخ لي الفخ بته كه
 مقام است **بنت** زياده الم في دنياه نقصا و بغير غير الخ خسران
 زيوتي و در دنياي ادمي نقصا و بچ و وضع او در چيزي غير خسران
و كل چندان خطا لا ثبات له فان معناه الي تخفيف فقدان
 و باش بر بهره و **نقص** كه بقاى از باري ادا شده پس بديكر معني او و محقق نشد
 با عا حرا بخراب الله محتمدا با الله هل خراب الله محتمل
 اي غير كنده اين زمانه ترك در اساني شود ترا كودم تا از باري خوي ابراهه

و یا حریصاً علی الاموال المتجمها الا شئنا ان سرور المال احزان
وای حریص بر اموال که جمع میکنی انهارا فراموش کرده ای که خودی تو نهال اندوهها را
دع الفوائد التی بنا و زخر فیها فضوها کد و الوصل فیها
بردار و لا الزوینا و زین دنیا پس فی نفس او نیزه و و صدمه و طعنه
تا آخر کلام ان و ان شعرا فاصل بین الحرفین و معنی که برای هر حرف
حکم المیتة فی البریة جایزه صاهذه التی بنا بدار قرار
حکم ترک در اورد و کان نافذ است این و در دنیا و در آخر و کد
بدیناری الا انسان یبها مخجل احتیج بری جزا من الا جبار
در بین اوقات که انسان در دنیا خبر دهنده از هر یک است و این خود هم خبری از اخبار
طبعست علی کد و وانت تردیدها صفوا من الا قنار و الا کد
مطهر و محبوب دنیا بر کد و زوار و زوار غیر غافل از دنیا و کد و دست
و مکلف الا تام صند جاعها و متطلب فی الماء جذوق ناد
و نطف کتده زود کار را بر خیزد و نفسی طبع او شریک که در این در باب
و العیش نعم و المیتة فیضة و الملک یبها حیال سنا و
وزنه کافی خوابت و هر یک بدار است و آدمی در میان این دو خیال است که بر می کند
و النقران رضیت بذلك و اب و صفا و با نقر المقدار
و نفس خود را بخیر ضایع است و استغفار است و استغفار و استغفار و استغفار
فاضلو ما ربکم عجا اثناء اعاد که سفر من الاسفار علی
پس صاحب خود را سفر بهر در و این است و این است که هر گاه ای شما سفری است و زوار

و ترا کذا و اجل اشباب و باد دعاء ان ذنوب فاضح عوارض و
و بزرگوار با بزرگوار زنده کرده و جوانی و بزرگوار ایضا و زنده کرده و بزرگوار
فالدهر بشرق ان سفي و بعض ان لطف و لطيف ما بقى و بعض
پس زنده را آب در کوه کشد اگر آب در کوه کشد اگر آب در کوه کشد اگر آب در کوه کشد
لبس الزمان و لو حصب مسالما حلق الزمان حلق الزمان حلق الزمان
زنده اگر چه زنده و بعضی از بزرگواران و بعضی از بزرگواران و بعضی از بزرگواران
نکته دیگر آنکه مصاب که بظاهر یک نوعی از او در عجله دنیا
مفقود شده متن که سایر نعم خداوندی و اهل العطا یا در وقت
مصیبت نبوده و فقدان آنها یا بعضی از آنها را ملاحظه و مقصود کند
مثلا اگر باین ولد که فوت شده مادر او یا برادر او یا خواهر او هم
میگرد چه میشود و امر عجیب نیست و همچنین اگر مال او هم از دست بری
یا ذلت عارض او شود یا بدست ظالم گرفتار شود یا مورد شتمات
اعدل شود یا ناقولن و مریض شود یا چشم او کور و یا زبان او لال شود
لای غیر ذلک از نعمتانی که ابد کاهست القات بعضی از آنها کرده و
عنقواند عد و احصا نماید اگر چه مصیبت زده بعضی از آنها در هنگام
مصیبت ملاحظه کند و چنانچه حال او در وقت فقدان آنرا
و باید در مقام علاج در ایاد آیتها با وجود این تذکر و مکرر نعمت علی
اختلاف مراتب ثبات دودل و طینان کما ملأها صمد کرد و اما
نعمت های ظاهر و باطن خدا که در احوال بدن کان کند و وجود قطع نظر

من ربيع اربع

۱۰۰

الانچه بعضی دون بعضی محبت حکم یافته مخصوص بان شده اند پس
امری نیست که توان عد و احسان نمود و نعد و انصر الله لا تحسوها
و اسبغ علیک که نغمه ظاهره و باطنه بلکه نغمه دکار کوه کوه
نبینت و زخارف دنیا با یکی از آنها مقابله و برابری نمیکند **مرویت**
که یکی از فقره شیعه مشربان حضور ساطع النور جناب امام جعفر
صادق صلوات الله علیه شده شکایت ز فقر کرد حضرت فرمود
توانی شیعیان ما هستی و دعوی فقر میکنی شیعیان ما هر ایشان
اغتیا و اندیش فرمود ای فلان از برای تو تجارت هست که زنی یاز
کرده عرض کرد چیست آن تجارت فرمود اگر مردی غنی بود بگوید که بر
دینا فقر بوسیدم و لذت و دوستی اهل بیت علیهم السلام بر کرد
خزائنایا میکنم که نه بیاورم و نه بگویم که اگر چه دینا پر از طلا و نقره
حضرت فرمود در چنین توقیر نیستی و اینست جناب نیست که فقر کنی
که انچه تو داری ندانسته باشد پس و را بجای صله فرمود **منقول**
که شخصی پای او بجهت اکل از نا وفاده در مجموع شب و روز او این
بود الحمد لله الذی اخذ منی واحدة و ترك ثلاثا و عزتک لان
كنت اخذت لثلاث بقیات و لکن كنت ابتليت لثلاث عاقبت بعضی عد
ان برای خداوندی که گرفته است از من یکی را و سه تا را گذاشته است
قسم بعزت تو که اگر چه رفی هرینه به تحقیق که باقی هم گذاشته و اگر
چه مبتلا کرده عاقبت هم داده **منقول** که حضرت حبیب علیه السلام فرمود

مرد فرمود و بعد که در میان کبر مفلوج که کوشش او انما نشو
جدام دینچه بود و میگفت الحمد لله الذی عافانی مما ابتلیت
به یکی از من خلقه حمدی برای خداوندی که عاقبت داده است مرا از آنچه
مبتلا کرده است با و بیاری از مخلوق خود را حضرت فرمود ای مرد
چه بلایی است که من را در صوف ز تو می بینم گفت یا روح الله من قسم
آنکه که خدا در دل و فراداده آنچه را که در دل من قرار داده از
معرفة خودش فرمود راست گفته پس حضرت دست او را گرفته
از برکات و آنچه در او بود زایل شده با آنحضرت مصاحب و
عبادت شد و نظیر این حکایات چه گذشت و چه خواهد آمد **مستحب**
نده کان بقدمه معرفة و الثقات اگر بالا تر از مصیبت سائر را بقدر
نموده بود بوظیفه شکر و حمد باقی مانده قطع نظر از حمد و شکر برادر
انچه و فتنه قیام نمایند هم باعث سهولت مصیبت و هم بمقادیر
شکرند لا زید نکر موجب مزید نعمت **منقول** فقده مالی یا عزیزی یا
موت دوستی و یا فتنه صحتی از سایر نعمتها واجب و اولاد و فتنه
خداوند بر اهل کمال همه آنها در یک آن بناید غافل شد و مقام
فقر را در همانکه از دست رفته فرض نشاید کرد که در چنین فقد
آن نعمت خود را از مشاغل دنیا و آخرت باز دارد و بدین زبان و اجر
کا هدیه و در ابره تقویات و چنانچه تا فتنه نماید **منقول** که
فرخی زبیدی عیسی بر بعضی خلفاء جور وارد شدند در میان ایشان

طریقی بود از اول تقصیر چشمهای او را کرد گفت بشیر در شکم
 وادی منزل کردم و از طایفه عیس کیرا عیدام که مال و برمال من زینا
 کند سیل آمد آنچه بود از اهل و عاقل و دلد و دلد و دلد و دلد و دلد
 شتر را کرد از طفل را گذاشتم و از عقب شتر رفتم اندری راه رفتم
 که از طفل را شنیدم بر گشتم دیدم که سر در شکم او کرده او را میخورد
 بر گشتم شتر را جبر کنم بپایند و چشم مرا آورد کرد پس صبح کردم نه مالی نه
 اهلی نه و لدی نه چشم دارم پس در میان راه شاید که اتفاقات بنشیند
 و بی ولد بخت چشم را بی چشم بخت زینا را و همچین از یادند هند
 غیر این ضریح و ضریح او را و خود را با او از فرض کند مثل اینکه
 کو یا لال یا مثل یاد بیاورد یا محذور و مبرور شود یا آنکه ظالمی و را
 با نواح عذاب معذب کند یا بین الناس مفضوح شود یا سیاه روی
 زخمهای فیج در دو و اعضا او ظاهر شود که خلق نفر کنند یا قوی
 شهوتیه یا در یکد و از کار رفت با سر و دل و بد و آید و نحو اینها
 که نمیتوان احصا نمود و مرکب و واحد آنها را در عالم ایجاد و بعضی
 در بعضی عباد چه دیده و چه شنیده قطع نظر از مراتب معرفه و نعم روحا
مقولت که هر روز رسید باز به آن گفت مرا وعظ کن و عدوت او
 شریه ای بود گفت با امیرالمؤمنین اگر نرسد بنو و جبر شود از تو این
 شربت آب ایابا و شاه خود میخیز گفت بلی گفت جبرده مرا اگر جبر شود
 انقیر و نرفتن او یعنی دفع نشود و دل تو بد را بد را بد را بد را

پادشاه را بوعین میدی گفت بلی گفت پس خبری نیست در سلطنت که
 مقابل شربه و یک بوله باشد **مؤلف کتب** که اگر غول از غنم
 بول هم بکشد مثل آنکه دفع شود بطریق فاطمه که فقه ما سکه زایل شود
 باز ظاهر اینست که همان جواب میداد و چه بسیار بسیار از این قبیل گفت
 که بر سلطنت مشارق و مغارب زمین تقدم دارد و مورد اتفاقات
 اکثر مردم غشوفند **از امالی** شیخ صدوق در انجبال مام محمد باقر
 موقوف که رسول خدا صلی الله علیه و آله بحباب بن المونی علیه السلام
 فرمود بگو چست اولی نعمتی که عطا کرده است بنو صدای عز وجل و
 انعام کرده بر تو باو گفت آنکه خلق فرموده مرا اجل ثانیه و حال آنکه چیز
 مذکور بود بنودم فرمود راست گفته دیم نعمت چیست گفت این که این
 احسان فرموده در وقت خلقت من پس مرا نداده که دایند منوات
 فرمود راست گفته سیم چیست گفت این که خلق و انشاء فرمود مرا اول الخلق
 درینک و صوفی و عادل تر کبر فرمود راست گفته چهارم چیست گفت
 این که که دایند است مرا من فکر و داعی یعنی حافظه نه سو کنند فرمود
 راست گفته پنجم چیست گفت این که که دایند است از برای من شواهی چند
 که ادراک میکنم آنچه را که میخواهم با آنها و از برای من فراموشی و سرام میزی
 یعنی عقل فرمود راست گفته ششم چیست گفت این که هدایت کرده است
 مرا از برای دین خود و مرا اندام خود بدر کرده فرمود راست گفته هفتم
 چیست گفت این که که دایند است از برای من باز نگذاشته و دوزخ کلی و جلال

اومساك لضره وابتليت به فاصبر فان الرجاء في الزهراء الى آخر كلام
الشریف بعضی که بدندان بکزد و زدن کار برین منظر فرج و شاهی
باش پس بدرسینکه فرج وارد می شود بکسیکه اسطار او کشد و اگر کند
و شدن بر تو بر خود و بها و مبتلا شود بر صبر کن که اسانی و عیاض
در پهل و است و طایر این ایات از پنجاب علی السلام در عاید ثالثه کند
تجملایان تذکره ها که در این اوراق اشاره شد و امثال اینها با این صفا
منذکر شود و جلوه و تمام نقصان دوست ندهد که در و در طریح
فایده یامنه و او انداخته از خبرت باز دارد و النفس کا الطفل
تخلد شب علی حبه از صناع وان تفرقه یقطم نفس چون طفل
اگر بکند ای او را بحال خود بر می شود بر محبت سر خوردن و اگر باز
کری او را باز می آید و مشکل سایر علایق دنیا هم بر این پنج است و
باین ناظر است کلام ما فوراً سید اوصیاء صبرت عن اللذات
لما قولت و الزمت نفسی صبرها فاستمرت و ما لک الا خیر محمد
نفسه فان اطعنا فاقن و الا نولت بعضی صبر کردم از لذتها
چون بر کشند و الزام کردم نفس خود را که صبر کند پس استوار شد
و نیست ادبی مکرور بر به خود و در آن قرار دهد اگر طبع انداخت
شدن سابق می شود و اگر نه بکسی یافته غم او و می شود عاید ناسخ
در این لافست بر مصاب که از افعالی و فعلی ترک شود و باین سبب
باعث لجاطیا قلیل اجر خود نشود و یا آنکه بعلاوه مصیبت دنیا

دنیامصیبت آخرت و دنیا هر دو را از برای خود مهیا نکند پس در
حفظ زبان خود که ام الضماد است و با صفر جم عظیم کجاست
مواضعی مویلت حرکت و سرعت طلاق هفاسد عظیمه بینیه
و دینو بر او مرتب می شود چنانچه در احادیث بسیار در حفاظت
اونا کلمات آید شده و این صغیر در مقدمه کتاب مواهل الخیر
مقتضی مقام بوده از اخبار ایل غوده باید کمال اهتمام غوده که کلمه
و قولی هجری را و صا در شود که در آبا شدن از ضعیف عقول دخلی
حکم بالغض خدا و یا طعن و اعتراض و محو صا که اگر شعور باشد
سبب که خواهد ناصر زبان تو همگی از زبان بود بیک نقطه بر زبان
چرخان زبان بود و از کلمات فیه دعوت وای وکیل و شور و غیل
و نحو اینها است و باید در محافطت سایر جوارح هم خصوصاً متنا
باین کمال اهتمام نماید بر افعال و کلمات که در ملک نشود مثل دست بردن
زدن و سیله بصورت زدن و یاد دست بر این خود زدن و یا صوت
و یا سینه را خراشیدن و لباس پاره کردن و کربان چاک زدن
و کل بر هر صورت با لباس مثل و قیو بر بدن و شوق از ابی ماسه
منقول است که گفت آن رسول الله صلی الله علیه و آله لعن الخاشع و همها
و القاذیه جیبها و الذی اعبر بالویل و المثلون بعضی بدرسینکه رسول
صلی الله علیه و آله لعن کده بر ذی که خراشیدن روی و پاره کنند کبریا
خود باشند و نذکر بویل و قیو مثل و بلاه با و بشود که بید و

وبل کلمه است که در نزد هلاله گویند و بعضی گفته اند که وادی است
 در جهنم که اگر کوهها را در آن داخل کنند از حرارت و گرمی و آب میشویند
 و بشویند و بعضی هلاله و خسراست چنانچه خدا تعالی از محمد بن جعفر
 داده که در هوا هلاله ثبوت **در جعفر** دیگر آنست که در صلی الله علیه و آله
 طهر فرمود که کس از عقب جنازه که با او نمر و صوت قیصر باشد برود
و در جعفر بن خالد مر ویت که مردی خدمت آنست و صلی الله علیه و آله
 و الله عرض کرد که چه چیز باطل میکند اجزا در مصیبت فرمود
 نضیق لرجل بيمينه علی شئ اله الحدیث یعنی آنکه مرد است
 راسترا بدست چپ زند **بکر** در فقهیه منقولست که بفاخر فر
 سید نهاء صلی الله علیه و آله بعد از قتل جعفر ابی طالب علیه السلام
 فرمود لا تدف بویل ولا نکل ولا حوب و ما قلت فيه فقد صدق
و در بعضی نسخ صحیح بدل ویل قل و در نسخ دیگر بدل نکل مکل
 و بدل حوب حزن آمد و نکل بضم ناء مثله و سکون کاف بعضی
 موت و هلاله و فقد حبيب یا ولداست و نکل بفتح نون از نکل
 یعنی قطع بعضی اعضاء چون بد و رگ است چنانچه جعفر رضی الله
 عنه کردند و حوب بفتح حاء واء مهملین در اصل بعضی سلب است
 ظاهر مقصود اینست که وایلاه یا وایلاه و نکللاه یا و نکللاه و
 حبابه یا و احزنه مگویند اما مکن باین کلمات و آنچه بگویند در حق
 جعفر است گفته **و در ابن مسعود** فرمود لیس تا من ضرب الجحش

و شق الجحوب بعضی نیست از ما که **بکر** زند جحش و پاره کنند که هلاله
 و و و نیست که مراد از زند جحش زند بمطابق و باشد بعلا
 مجامده با کل و جزء اگر چه بعضی گفته جحش همان سر است و سم
 راست و چپ پایشانی است تا مجد صلی الله علیه و آله داخل پیشانی نیست
 بلکه پیشانی که او را بجهه گویند و محل مجده است در حال اختیارها
 مسطحی است فقی رو که جحش را و اها طه کرده اند **انجباب** امام محمد
 باقر علیه السلام منقولست که فرمود اشدا الخرج الصراخ بالویل والعویل و
 لطم الوجه والصدر و جرح الشعر و من اقام المأثمة فقد ترك القصر
 و من صبر و استرج و حمل الله جل ذكره فقد رطم بما ضاع الله تعالی
 و وقع اجره علی الله عز وجل و من لم يفعل ذلك جرى علیه لقضاء
 و هو ذمیم واجب الاثم عز وجل اجره یعنی سخن از جرح فر باید کردن
 بویل و عویل و سیلی زدن بر او و سینه و بیدن و واست و عویل
 در لغت بعضی بلند کردن او است بگریه و کسیکه بپا کند یا حزن
 و فزع کند ها فرا دهد پس تحقیق که نك کرده صبر را و کسیکه صبر
 و استرجاع کند و حمل کند خدای جل ذكره را پس تحقیق که راضی شده
 بآنچه خدا تعالی کرده است یا ثواب راضین را دارد و واقع می شود
 اجر او بر خدای عز وجل و کسیکه چنین نکند جایز می شود بر او قضا
 و اعمده مت کرده شده است و باطل میکند خدای عز وجل اجر او
انجباب امام جعفر صادق علیه السلام منقولست که فرمود قال رسول الله

ضرب بر آن جل بدو علی فخذ لاجل الاجره یعنی فرمود پیغمبر خدا صلی الله
علیه و آله که ندن مرد دست خود را بر آن خود باطل کند لاجل آنست
و بلفظ دیگر ضرب بر آن سلم بدو علی فخذ عند المصیبه لاجل الاجره **و دیگر**
ان الجناح علیکم مفعول است که فرمود الضرب علی الفخذ علی المصیبه بحسب
الاجره و المصیبه الاولی اعظم و عظم الاجره علی قدر المصیبه بحسب
الاجره و من استرجع بعد المصیبه جده الله له اجرها کما هو اصیب
یعنی زدن بر آن در مصیبت باطل میکند اجرا و صد و مصیبت
اولی بزرگتر است و بزرگتر اجر بر قدر مصیبت است و کسیکه استرجاع
کند بعد از مصیبت تازه میکند خدا از بر او و اجر مصیبت را مثل
دوینکه مصیبت با و میدهد **و در خبر مؤید** بن بکر از جناب امام موسی
کاظم علیه السلام مفعول است که فرمود ضرب بر آن جل بدو علی فخذ عند
لجبا لاجره بترجمه که گذشت و باین مضمون علوی مروی در
لنج لاجل آنکه که فرمود الضرب علی قدر المصیبه و من ضرب بدو
علی فخذ عند مصیبه حط الاجره **از عسر و بر شعیب** مضافست
که از پدرش روایت کرده که گفت که وقتاً خدا الله الاکل
من غیر جوع و النوم من غیر سهر و الضحك من غیر عجب و الرقة
عند المصیبه و المزمع عند الفتنه یعنی شدت مغموض است نزد
خدا یغالی چیز خود را بی گرسنگی و خواب گرفته شب ننده داری و
خنه بدون عجب و از قیام بلند کردن نزد مصیبت و نای نجات

زدن وقت او از **مؤلف کی** از اجله اصحاب فتوی تحریر علم وضو
و حق شعرداده اند مثل قول مجرب و قبح و بعضی در پیشتر آنچه در این اخبار
ذکر شده تصریح بکراهت کرده اند حتی در علم و جز و اما شوقی که در این
اجناد بر وجه اطلاق محبت ظاهر نیست شده پس در غیر مرمت
پیدا و برادر اگر چه فرزند و مادر باشد فتاوی علمای فقهیه
ان ناخفت و بعضی از برای نشان مطلقاً بخوبی کرده اند و بعضی
فاطمیه را اشاره بان گرفته اند **چنانچه** در خبر ابن سدر از جناب صادق
امده که فرمود و لقد شقق الجیوب و لم یکن الحد و الفاطمیات علی
بن علی علیه السلام و علی مثله نظم اندود و ثقی الجیوب و صدره من خبر
دلائل بر جوان شوق زدن بر شوهر دارد و بعضی بان عمل کرده اند در این خصوص
و اما در صورت پیدا و برادر پس نیز محل خلاف شده جمیع علما حکم بر
کرده اند و ندیده کرده اند با آنچه شیخ صدوق در فیه از فضل جناب
حسن عسکری علیه السلام در نز و وفات جناب امام علی نقی علیه السلام نقل کرده
باین عبارت و لما قضر علی بن محمد العسکری علیه السلام رط الحسین علیه السلام
و قد خرج من التراب و قد شوق فتمیصه من حلف و فدام **و از** دلائل غیر
از اینها شام جعفری مفعول است که گفت خرج ابن محمد علیه السلام فی جنازه
الحسین علیه السلام و تمیصه متفوق فکتب لیه ابن عون من رایت او
بلغت من اللغه شوق تمیصه فی مثل هذا فکتب لیه ابو محمد علیا الحق و
ما یدریک ما هذا فاشق من علی هرون **و از** رجال کثیریست

بهین خوددایت شده مگر آنکه در این خبر ابو جعفر ابرش بدل از بن موسی است
 و تفصیل کلام بنفقر و ابرام بکین فریغ التواست مجمل احیاء
 مقام هم در ترک و بدانکه در حق و موت ولد و ذریه جعفر علماء
 کفار و لازم دانسته اند تحریر بین اطعام ده مسکین یا آکاء ایشان
 یا آزاد کردن بنده و اگر از هر سه عاجز باشد سه روز و روز و روز
 جماعتی همین کفار را واجب دانسته اند اگر دوران نرسد بحدی که
 خون آید و در بریدن مؤد و مصاب بعضی از علماء کفار کپور اند
 دانسته اند بر طبق کفار ظاهر را آزاد کردن بنده و اگر ممکن نشود دانه
 دونه و اگر نشود اطعام شصت مسکین و بعضی تحریر ما بین این سه
 چیز میدادند مثل کفار و افطار ماه مبارک و رمضان و در وجوب
 کفار در همه احوال و خلاف و اشکالت و در کتب فقهیه تفصیل
 مذکور است الا آنکه لعینا در شریعت غراه مطلوب است و لما یباحث
 اگر چه در حدیث سابق منافی با صبر شمرده شد لکن منافات با جواز
 ندارد بلکه در بعض خصوصیات خصوصاً بعض حجرات می تواند حکم
 بر حاکم نمود **و آنچه** در خبر ابی سعید خدری آمده که رسول خدا صلی الله علیه و آله
 علیه و آله فرمود که کوفتش دهند او را لعنت فرمود و در خبر مالک
 اشعری رسید که آنحضرت صلی الله علیه و آله فرمود و یا ایها الذین یؤمنون
 و در قیامت پیاپی بر او سربالی از فطران خواهد بود پس بر نفس سخت
 سند محمولست بر اشغال بدو و کلام فی خبر چنانچه در این خبر

نوحه کرد فساد مقام تعداد قضایل و بخوان خالی زد و روغ بلکه
 از چند روغ بپشت **و همچنین** احادیث بنوع دیگر که صدوق نه
 روایه کرده یکی لیساحه من عمل الجاهلیه و دیگری فنی رسول الله
 عز الله عنه عند الصیبه و فنی عن النیاحه و الاستماع اليها و دیگری
 آنکه با طمه علیها فرموده اذا انامت فلا تحس علی وجهها و لا یحس
 علی شعرها و لا تادی بالویل و لا تقهر علی نایحه فقوال هذا هو
 المعروف الذی قال الله عز وجل و لا یعصینک فی معروف و
 دیگری از بعد از آنکه فی ماتی الیوم الیقظه الفجر بالاحباب و
 الصلح الا اناب و الاستسقاء بالحق و النیاحه و ان التالیه و
 لم ینب قبل و یطاف قوم یوم القیمه و علیها سربالی من فطران و
 در بعضی حرب و هم چنین آنچه مثلاً بر فنی از اذن در خروج نماز
 بنیاحات محمولست بر وقت مفیده خارجها با ملاحظه خبر عبد الله
 کاهلی مروی در کافی و غیره که دال بر جواز خروج و قضاء حق
و حدیث بنوعی سابق که در بنیاحات بر جعفر علیه السلام با طمه
 علیها فرموده بنی شاهد صدق است بر جواز و همچنین حدیث متفق
 در بنیاحات بر حسن سید الشهداء علیه السلام و عدم انکار رسول خدا صلی الله علیه و آله
 بر اهل مدینه و در بنیاحات بر فلاحی خود فرمود بنی یعقوب **و آنچه**
 امام جعفر صادق علیه السلام روایت کرده که فرموده قال ابو جعفر
 وقف من مالی کذا و کذا لثواب یندین عشرين سنة یا امی یغفر

امام محمد باقر علیه السلام فرمود که وقت کن از مال من اینقدر و اینقدر باینقدر از برای
 ندبه کنده ها که ندبه کنند بر من دوده سال در نمودن بایام من و باینکه
 اصحاب من فرموده اند که مراد اعلام کردن مروت بر فضایل خود تا
 آنکه بعد از علم معلوم مقام ایشان در مقام عالم طاعت ایشان بر آیند
 زیرا که بعد از مردن تقیه زایل می شود و اظهار کمال را می توان کرد
 منافات با جوانی از برای دیگران سیما با مرتجحات خارج ندارد بلکه می توان
 از خود جز استفاده جز در باره دیگران نمود **و از حضرت امام محمد باقر**
علیه السلام روایت کرده که چون ابن هبیره وفات کرد ام سلمه اندر سواد
درخواست کرد که او را اذن دهد که بناحری بعد از غسل فوج کردن بر او
برود حضرت اذن دادند و ابن هبیره پس بر عظم ام سلمه بود بر این اشعار را
گفت ۱۲ نفع الولید برک الوالد فتنه العیق حاشی الحقیقه
ما جاد ایتیمو طلب الموت فداک از غیب السنین و جعفر صدقا
و میره رسول خدا صلی الله علیه و آله در این باب بر او عیب نکرد و
چیزی نفرمود و در صحیفه ابو بصیر از جناب صادق علیه السلام روایت کرده که فرموده که
باس با حواله النایحه التوشیح علی المیت و در مرسل فقیه و سند علی بن
عن ابن النایحه فقال لا بأس به قد فرغ علی رسول الله و دیگر فرموده
روایت از اباس یکسب النایحه اذا قالت صدقا و در کمال الله یسند صحیح
از حسین بن زید روایت کرده که گفت در تری از ابی عبد الله یعنی جناب
صادق علیه السلام وفات کرد یکسال بر او فوج کرد پس و در دیگر وفات یافت یکسال

یکسال بر او فوج کرد پس و در دیگر وفات یافت یکسال
 فوج قطع شد پس عرض اینجناب رسانیدند که ایاد رخاانه توفیق پیش
 فرمود بدینکه رسول خدا ص چون حزن وفات کرد فرمود لکن حزن کبر
 کنده ها ندارد **و از حضرت** خان بن سدید و غیران نیز دلالت بر جوانی دارد
 و اما خبر علی بن جعفر علیه السلام از پدر خود جناب امام موسی علیه السلام که
 گفت سالت عن التوشیح علی المیت ایصل قال یکره پس منافاتی با جوانی
 نیست و کراهه طفله او هم مقتداست از جناب امام علیه السلام **مفوت**
 که انچه در مرقا علی صلی الله علیه و آله فیضا از مالک فرموده است
 بروایت او را بر حقیقتی صریح خود گذاشت و فرموده ما ذاعله
 من ثم مرتبه احمد ان لا یتم مد علی مان غویا صبت علی
 مصایب لولایا صبت علی الانام صون لیا لیا یعنی باکی نیست
 بر کسی که تربت طاهره پیغمبر خدا صلی الله علیه و آله را بر کند و اینکه بر
 نکند تا باخ و قشهای و در خالها و غلظها را فروخته شده بر
 مصیبتهای چند که اگر آن مصیبتها برود و او را بداند شب می شود
و دیگر از آن بضعة احمدیه ما شریک که در ان مقام فرموده اند
 شرفی نیست قبل از یکا ای نوع و اشکو لا ارنک مجاویا لا اشکو
 الشریفه یعنی هرگاه که شوق من شدت کند گویا کنان قبر من را
 زیارت کنم و خود شکوه میکنم و ترا می بینم که جواب دهند من باشم
 بجملا میاحت اگر باطل بنا شد باکی ندارد و در جرح عموم داخل

نقل است که در کتب
 معصومه کاه و در کتب
 بعد از وفات پدرش که از حق
 فرموده یا ان شاء من بعد او را
 یا ان شاء الی جبرئیل ان شاء یا ان شاء
 احباب را و دعاه و دیگر مردم

نیست و آنچه از شیخ طوسی و ابن حمزه حکایت شده که سیاحت را حرام دانستند
 مطلقا ضعیف است و اجماع بر تحریر محلی از شیخ منوع است بلی سیاحت
 سبب کراهت چون مورث از بیت ملائکه می شود **چنانچه** در کافی و دیگر
 دخیل و بن علی بن الحسین بن علی علیه السلام در حدیث طویل مروی کرده
 که گفت سمعت علی بن محمد بن علی علیه السلام يقول انما خرجت اجماع الزعماء
 لا الفوج لتبطل دعوتها ولا یبقی لها ان تقول هجرنا فانما الله لیل
 فلا یفرق و یجوز ان لا یفرق **و باید** که از ترک مافیه که از اقام
 صلوات از جزعت ترک و بقول التفات بحاجت محبوب مقصود
 زیرا که جنال خط وصال و مود و وفای و افعال با صلیحت و مود
 ملاحت مقال فرزند متوفی مثلا در معظم نفوس بشیر نه چنان قدر
 گفته اند که مفاقت را ملتفت و شرعاً می نماید که با افعال محضات
 با ساقی خفا و در لهذا باید اهتمام کرد و زمان نفس و قوه جنالیه را
 بتمام در اولیل و صیبت از التفات باین حالات منعطف ساخته و عصبان
 و وسیع المجال فکرت و اعتبار غوده متذکر آیات و اخبار و جنت و نار
 شود و لا اقل اگر نفس یا مقام مساعدت نمی کند خود را بایجادات
 مشغول کند و مانع نفس از لذات و حظ و لذت باشد آن نشود و مغرور
 بر صیبت اخوان در چنین زمان اختیار نکند و اگر نه با باشد که این خیال
 از عقیدات جنون یا امراض دیگر شود و بسیار باشد که باعث هلاکت
 شود چنانچه مکرر از مصائب متبادر می شود که در این دنیا هلاکت شود

بنای و جراح او از جزین فرار و اجتناب حاصل ناکاه صفت او از کفر
 یا صیبه مجرور یا حسانا و ظاهر می شود نیست مگر بحجه اینکه در این
 صیبت برادران کذب اگر چه با ایشان نشسته و متوجه جا و مکان
 لسان و لید موقی مثلاً شده لهذا اقل از زمست که برادر یکد فایده
 کند خود را بتمام هلاکت رساند فرض کند یا می چند خود را از طعام
 و شراب و خواب و میان داشت و مزاج خود را از طعام و خواب باین واسطه
 علیه خود و لغات بل هار با خود دارد و سر و دهر کند و در میان
 خالک نشسته بجهل انچه فزانت کرد و انچه خواست گفت و کردیت
 عاقبت که دلدار باین وسایط زند نگردد و مود مدح خلق و خدام
 نشد بلکه بدید که مود مود شده و از فواید کثیر محروم مانده جز نیست
 و حسرت اندازی او چنین باقی نمی ماند که این مصیبت ها سرانجام
 مود اجر عظیم را بخرید یا ناقص خود این همه بل و هم بخود راه مادی فایده
 بلکه با مضرت بلکه اگر شعور بجا آید و بتمام جنون و خبط عقل یا هلاکت
 خود را رساند بر صیبت چنین نصیب با بد بسیار کرد **در کافی**
 مسند ان اسحق بن عمار از جناب امام جعفر صادق علیه السلام روایت کرده
 که فرمود یا اسحق لا تعدن مصیبه اعطیت علیها العبر و استوفیت
 علیها من الله عز وجل الثواب و انما المصیبه التي یجر صاحبها
 اجرها و ثوابها اذا لم یصبر عند تلها محصل آنکه اسحق شما را البته
 از مصیبت مصیبت را که صبر بر او کرده باشد و از خدا عز وجل بر او شوق

قلاب شده باشی و اینست که مصیبت مصیبتی است که
 صاحب و از اجر و ثواب محروم شود هرگاه صبر نکند نزد آن مصیبت
انجذاب امیر المؤمنین علیه السلام مرویست که فرمود آن صبر است جرت
 عليك المقادیر و انت ما جورت و ان جرت جرت عليك
 المقادیر و انت ما جورت یعنی اگر صبر کنی جاریست بر تو تقدیرات
 و تو اجزاده شدی و اگر جرت کنی باز جاریست بر تو تقدیرات و تو گدا
 کاری **نالی میسر** منقولست که گفت ما داشته بودیم نزد امام جعفر
 صادق علیه السلام پس مردی مد و شکوه کرد با آنحضرت آن مصیبتی را
 علیه السلام فرمود اما انک ان صبرت و جرت و لا تقصر عن قدره
 و جل الذی قدر الله عليك و انت مذموم اما جرت استفتا
 یعنی بدو رسید که اگر صبر کنی اجزاده میشوی و اگر نکنی بافتد است
 بر تو قدر خدای عز و جل که تقدیر بر تو کرده و تو مذمت کرده شدی
 خواهی بود **در کتاب** کافی از علامه من مهران از جناب امام موسی علیه السلام
 روایت کرده که فرمود آن صبر تعبت و ان لا تقصر بنفعا الله مقادیر
 و ايضا کنت ام کارها یعنی اگر صبر کنی اجز و نفع برده و لا تقصرا
 خدا نافرمانست راضی باشی یا نه و باین ظاهر است مرسل این و قد
 مروی **در کافی** از جناب صادق علیه السلام که فرمود ان ملک الموت
 قال لرسول الله یا محمد انی اقبض روح ابن آدم فخرج اهله فاما
 فی نلحیه من دارهم فاقول ما هذا الجرح فانه ما یجعله قبل

اجل و ما کان لنا فی قبضه من ذنب فان تحب و تقصر و لم توجروا
 و ان تخرجوا فاما ان توجروا و اگر خواهی ذنب در احوال خود که جرح
 پس کنی احوال فلان که صبر پیشه کرده تا مثل کنی بین تو چه حاصل در
 دنیا داری که او ندارد و او از خیر چندان دارد که تو داری و در هر وقت که
 صغری محشر یک بنظر عقل ملاحظ کن که چه ندامت و حسرت بردی
 که همین فلان بجهت صبر در بعضی مصایب نعمان که عشره صبت تو گدا
 او کیفا بنورده صاحب چه مقامات عالیات در روضات جنات
 و تو با این همه مصایب که اجر الهی حد ذاته عشره مقدار اجر اینها بود
 از این مراتب باز نماند بلکه با احوال قییم و افعال ریکه خود را در درگاه
 یزبان و ودعات هلاکت انداخته آن دنیا و این عقبه خسران دنیا و الا
 ذلک هو الخسران المبین پس لیبی حیث در حفظ و قییمت داری باید
 بهین اغویج که در این ودقات اشاده نموده شده ابواب خیر دین و فوز
 نشانی را برای خود متفوق نماید بلکه در این خیر روزی دارد و بلا و
 مصیبت را که فی الحقیقه عطا است عقیقه شمارد و **در کتاب** انچه در اخبار است
 که گذشت که کشت و لجب می شود مصرا بر خواه صبر کنی و خواه نکنی
 جرح کنی و چه نکنی اگر چه بظاهر با این اخبار موافق نداد و الا آنکه ممکن است
 که حمل شود اخبر بر جرح اصطوری که شاعر با خبر است نباشد و این اخبار
 بر اینکه با اختیار اسباب جرح را آماده کند یا آنکه گفته شود که مقصود از این اخبار
 حرمان از بعضی اجز است نه تمام آن و همچنین خط بعضی اجز و اگر از هر معنی

که سزاوار مصداق است از او رفت شود بالقام صدق است که اجر او جبط شد
با از اجر مصیبت محروم شد با آنکه مذموم شود باینجه که کل با تقویت کرد
اگر چه بعضی اوقات باشد با بر این جنت مطلقه می تواند بود که بعضی اجر در این
وقت باشد و می تواند بود که حیثیت معبر باشد که جنت اجر مصیبت
از حیثیت مصیبت بودن باشد اگر چه از جهات دیگر خود را از آن باز
دارد و حرمان از اجر کلا او بعضا از غایبات خرج باشد از حیث آنکه جز
و غیر از این هم از غافل محملت آید و باید که غافل باشد که از اهل عیبت
و طهارت علیهم السلام اختلاف در کلام واقع می شود مگر بجهت تقیه و آنچه مختلف
ملک حظی شود یا باین اعتبار است یا خلاف ظاهر آن مقصود است
اجزاء دیگر که کشف از مقصود میکند از ادعای حدیث غلط و اشتباه صا
می شود و نحو اینها چنانچه مشاهده می شود که در فعل کلام که از غافل اشتباه
می شود بسا باشد اشتباهات می شود و هرگز چیزی از کلام و فهمیده چر
اجزای که قریب هزار سال قبل ازین صادر شده و مورد سماع دیگر شد و بخوبی
در محل خود مقرر شده است **عائیه عاشره** و در کیفیت اندر مصداق است
بدانکه کوفی حدیثه با صبر و صامانانی ندارد زیرا که از لوازم طبیعت
بشریه و جبلت انسانی است **چنانچه** از خبر کایان و سرگذر و کلا
صلی الله علیه و آله و قبل از آن از همان آدم ابوالش و بعد از آن از آل الطهار
سرور و آله و دیگران نقل شده منقول است که اقل کسی که بر فعل خود که جنت
ادم علیه السلام بود و هابیل و آدم با نیات مشهوره چند مرتبه گفت و گفته حضرت

حضرت یعقوب علیه السلام بر یوسف علیه السلام عین یک چشمهای او سفید و بخت
مشهور است که حاجت سیان داشته باشد و یوسف بر یعقوب علیه السلام
چنانچه در مرقع محمد بن سهل مرسل از رجال از جناب صارق علیه السلام است
افتد که بیت که اهل بخت می ناز می شد و با او فرمودند که در یکی از بیت
و در ذکر به کند **انجاء** صادق علیه السلام منقول است که حضرت را بهیم خلیل
الرحمن سؤال کرد از پروردگار خود که دختر یا پسر عطا کند پس از مردن کریمه
گفت اند خبر بلو **ارها** بن عبد الله منقول است که رسول خدا صلی الله
والله دست عبد الرحمن بن حوف را گرفت و آمدند بر او بهیم دو بیت که حضرت
بود پس او را در دامن خود گرفت و فرمود یا بنی ان لا املك لك من الله
شیئا و انك ان جهمها و صبارکش روان شد عبد الرحمن گفت یا رسول الله
نور خود که بهر می کنی و ما را از کریمه می فرمود بر او و صلی الله علیه و آله
کلامی فرمود که مضمون او اینست که اینست و جز این نیست که من نمی گویم
از نیاحت و از دلواری که احق و قاضی یکی از منقه لب و طهوری
شیطان و از از نزد مصیبت و خولیدن روها و پاره کردن کپاها و
شیطان و اینست جز این نیست که این کریمه رحمت و کبک رحمت کند هم و
عین شود و اگر بنود امر حق و وعده راست و لعنات بخدا و زود و طاعت
احزاب باقی ما هر سه اند و هانک میشد بر من و بعد از این بر ابراهیم علیه السلام
سخت تر از این و بدو سینه که ما بر تو محزونیم چشم کریمه میکند و دل شک
میریزد و عینکیم چنانکه موجب سخط خدای عز و جل شود و نحو مضامین

های

ابراهیم بن محمد بن اسماعیل و خاندان است که گفت: لما توفي ابن رسول الله
 ابراهيم بن علي رسول الله صلى الله عليه وآله فقال له المعري انت الحق من عظم الله عن
 وجل حقه فقال رسول الله صلى الله عليه وآله نعم العيين ويحزن القلب ولا تقول ما
 يخطئ الرب ولا الله وعد حق وهو عود جامع وان الاخر تابع للاول
 لو جدهاه عليك يا ابراهيم افضل مما وجدناه وانابك الحزن ونون
از اس منقولست که گفت: يا رسول خدا صلوات الله عليه واله داخل شد
 بر ابي سيف ايقن و وطن ابراهيم بود از فرار او را بوسید و بوسید و
 بعد از این داخل شد بر او و دو فیکه ابراهيم خود بنفس خود می نمود
 و اشک از دو چشم اشخضت فرو ریخت عبد الرحمن بن عوف گفت یا رسول
 الله تو هم گریه میکنی فرمود ای پسر عوف بدرستی که این گریه رحمت پرده
 دیگر همان سخن گفت حضرت فرمود العین ندمع والقلب يحزن ولا تقول
 الا ما يرضه ربنا واما الفراق يا ابراهيم الحزن نون بنی محمد که گذشت
از لب امام منقولست که گفت: مردی خدمت رسول خدا صلوات
 الله عليه واله آمد و دو وقت وفات ولد آنحضرت و از چشمهای شریفش اشک
 می ریخت آنرا گفت ای پسر خدا گریه میکنی بر این طفل قسم بخت کسیکه مرا حق
 به بخیر فرستاده که من دو زنده و لاله لود فر کرده ام و دستان جاهلیت
 که هر جوان را از این طفل بودند خود هر را در خاک پنهان کردم پنهان کرد
 رسول خدا صلوات الله علیه با و فرمود: فماذا كان لرحمة ذبت منك یعنی
 پس چیست این اگر رحمت در وقت قلب از تو گرفته باشد پس فرمود و يحزن

يحزن القلب و ندمع العین و لا تقول ما يخطئ الرب و اما على ابراهيم
 الحزن نون **از محمد** بن لبید منقولست که در روز وفات ابراهيم فرزند
 رسول خدا صلوات الله علیه افتاب گرفته شد مردم گشتند بچه وفات ابراهيم است
 پس رسول خدا صلوات الله علیه و الله بر و ن آمد و دو فیکه شنید این
 سخن از محمد و شای خدا را بجا آورد پس فرمود: ايها الناس ان الله
 القم ايمان من ايات الله تعالى لا يسكن فان لموت احد ولا يحبه فان
 و ايم ذلك فافزعوا الى المساجد يعني اجماعت مردم بدرستی که افتاب
 و ماه و ایه انداز ايات خدا بعالی یعنی دو دلیل و علامتند بر
 جبروت و وحدانيت او گرفته عینش بود برای مرگت که نیمی بچه حمله
 پس هرگاه به پند این گرفتن را فرغ کنی بسوی مساجد یعنی جوامع
 رفته و تقرب بدرگاه خدا کنی پس اشک از چشمهای مبارکش بر آید
 عرض کردند یا رسول الله گریه میکنی و حال آنکه تو پیغمبر خدا و فرقی
 ایما انا بشر ندمع العین و ندمع القلب و لا تقول ما يخطئ الرب
 و الله يا ابراهيم انابك الحزن نون **از طالع** بن معدان منقولست که
 چون ابراهيم وفات کرد رسول خدا صلوات الله علیه و الله گریه
 کنست ای ابراهيم میکنی یا رسول الله فرمود و بهیما الله علی کنتا انتما
 یعنی بهیما نه بود که خطا فرموده بود خدا بعالی از برای من که بودم
 من می بودیدم او را **منقولست** که در روز وفات ابراهيم از فرود آمدن
 فرمود ما کان من حزن فی القلب و فی العین فانما هو رحمة و ما کان

من خزن و اللسان و بالید و هو من الشیطان بعضا یخبر ان الله و در
 یا چشم است پس اینست و جز این نیست که از رحمت است و آنچه از جن
 در زبان و دست است پس از شیطان است **از ذریه** بزرگوار است که
 چون ابراهیم را در روز وفات او پیرون بردند رسول خدا صلی الله علیه و آله
 و آله مشاهده فرمود که او را در قبر گذاشتند اشک از چشمهای مبارکش
 روان شد و صحابه بجهت گریه انحضرت گریستند تا آنکه او زهای الظالمین
 شد ابو بکر و با انحضرت کرد انحضرت فرمود ندع العین و تخرج القلب
 و لا تقول ما یسخط الرب **از سابع** بن یزید منقولست که چون طاهر
 پسر رسول خدا صلی الله علیه و آله وفات کرد حضرت گریست بعضی گفتند یا رسول الله
 گریه میکنی فرمود چشم اشک میریزد و بدینست که اشک غلبه میکند
 دل مخزون میشود و مصیبت عینکم خدای عز و جل را منقولست
 که دختر زری ز رسول خدا صلی الله علیه و آله خدمت انحضرت فرستاد که مرغی بر
 دختر من غلبه کرده اند و فرمود ان الله ما اخذ و فقه ما اعطی
 پس با جمعی از اصحاب نزد او روان شدند و مصیبت را خدمت او آوردند
 و جان در سینه اش بود حضرت بر او وقت کرد و اشک از چشمها
 مبارکش جاری شد اصحاب با انحضرت نظر کردند فرمود ما لکم منظر
 رحمۃ یضربها الله حیث یشاء انما یرحم الله من عباده الذین
 لفظ و رحمت میشود بنصب خوانده شود که مفعول باشد یا برضی که خبر
 مبتداه محذوف باشد یعنی چه شده است شمار از نظر میکنند رحمت را

این را از امام زین العابدین علیه السلام نقل کرده اند
 ابراهیم نخست او را بقیه فرمود و بعد از آن
 چون رسول خاتم

و گفت یا رسول الله که در سینه من چه است

با این رحمت که خدا هر جا خواسته فرار داده اینست جز این نیست
 که رحم و مهربانی خدا انبند کان خود رحم کند که از **از امام** بن زین العابدین
 که امام و دختر زینب را خدمت رسول خدا صلی الله علیه و آله آوردند و جان
 سینه او بود انحضرت فرمود از برای خداست آنچه از منی کند و از
 برای خداست آنچه عطا میکند و هر تا با جمل فقر بزنند اند و گریستند
 سعد بن عباد و عرض کرد که میبکند و بخوار گریه منع میفرمودی
 فرمود اینست و جز این نیست که این گریه رحمت است که خدا او را فرار داد
 و در لهای بنده کان خود و اینست و غیر این نیست که خدا هم میکند از
 بنده کان خود رحم کند که از **از صحیح** مسلم که از کتب اخبار علماء نقل
 منقولست که مغیر بن خدام و آله فرما در خود باز یادت کرد و گریست
 بگریه ناخاک گشای که با او بودند **از جاب** اما جعفر صادق علیه السلام
 از پدر بزرگوارش علیه السلام مرید است که رسول خدا صلی الله علیه و آله
 چون خبر وفات جعفر ز ابله طالب و زید بن حارثه با و رسید چنان
 بود که هرگاه داخل بیت میشد گریه میکرد برایشان سخت و میفرمود
 بودند لقا که با من حدیث و سخن می گفتند و امن با من داشتند پس
 آمدن ایشان را برده و **از** منقولست که چون جعفر ز ابله طالب علیه السلام
 شهید شد رسول خدا صلی الله علیه و آله شریف بودند بنزل اسماء و آله
 غمها و با و فرمود بیرون بیا و در برای من اولاد جعفر را پس انظار بپوش
 او دندانی صلی الله علیه و آله ایشان را بخود چسباند و میگریست

از چشمهای مبارکش برون بود اسماء عرض کرد یا رسول الله شاهد
شده فرمود بلی دهین روز عبدالله بر جعفر که بد بخاطر دادم زمانها را
که پیغمبر خدا صلی الله علیه و آله بر ما درین داخل شد و جز مرگ پیدا
باوداد و من نظر با پدر صلی الله علیه و آله میکردم و او دست بر سر من
و سر برادر من میگذاشت و از چشمهای او اشک میریخت افتد که اندیشی
مبارک نظر تقاطع میکرد پس گفت اللهم ان جعفر اقدم الی احسن الثواب
فاخلفه فی ذنبت به با حسن ما خلفت احکام من عبادک فی ذنبت به
پس فرمود ای اسماء ای بشارت ندیم ترا گفت بلی بد و ما هم فدای تو یار
فرمود بدرستی که خدای عز و جل عطا کردیم جعفر دیوار که بر او زمین کند
در بهشت **از امامان** مسلمة منقولات که چون خبر مرگ زید بن حارثه رسید
رسول خدا صلی الله علیه و آله غزل زید شریف بردند و خنجر کمر زید
خداست آنحضرت آمد و چون نظرش بر آنحضرت افتاد روی خود را خراشید
پس رسول خدا صلی الله علیه و آله گریست و فرمود هاه هاه بعضی گفتند یا رسول الله
این چه بود فرمود شوق آنجیب الی حبیبه یعنی شوق دوست بدو شد
منقول که سعد بن عاذنه که وفات کرد رسول خدا صلی الله علیه و آله را گریست و بجا
سعد فرمود که ای رفیق دمهک و ینذهب خزنک فان ابنک اهلل العز
فکن فخر مرویت که اشک از چشمهای مبارک آن معصوم
میریخت و روی مبارک را صمیم فرمود و صدا و اولی از او شنیدند
منقول که چون عثمان بن مطعون وفات کرد رسول خدا صلی الله علیه و آله را

۹۰
روایت ودا کشته میان دو چشم او را بوسید و گریه زیاد کرد پس از آنکه
جنازه او را برداشتند فرمود طوباک یا عثمان لم یلبسک الله بملابسها
منقول که رسول خدا صلی الله علیه و آله شریف بعیناوت سعد بن عبادده در ویا
مرضی و برودند پس او را پیوستن مشاهد فرمودند پس فرمود ایامره
عرض کردند نه یا رسول الله پس آنحضرت فرمود گریست و مردم میگریستند
آنجناب گریستند پس فرمود الا انتم عون الله لا یعذب بدیع العین
ولا یخزن القلب و لکن یعذب بهذا اویهم و اشار الی لسانه یعنی
ایا شنیده اید این که خدا عذاب میکند با اشک چشم و نه با ندود دل
و لکن عذاب میکند بسبب این ارجح میکند و اشاره بر زبان خود کرد
منقول که چون خبر کائنات صلی الله علیه و آله از غرض احد مرگ
فرمودند جمیع و خنجر بخش با او ملاقات کرد مردم خبر مرگ بردارند
عبدالله بن عجم را با و رسانیدند استغفار و تسبیح کرد پس خبر مرگ
خالوی و مره را با و دادند نیز تسبیح و استغفار کرد باز برای و پس فقا
شهر او مصعب بن عمیر را با و گذاشتند پس میفرمود و عولله کرد یعنی از آن
بگریه بلند کرد با و بگریه گفت رسول خدا صلی الله علیه و آله چون خبر
او را بردارد و خالو و صیاح او را بشنود مرگ خطه شود فرمود ان زنج
الموت منها لمکان بعضی بدرستی که شهر زید از نسبت بزن هرگز نرفت
خاص و جاد و قاضی دیگر نزدند پس اسیر و صلی الله علیه و آله
خان چند از خاندان بنو عبدالمطلب گفتند فرمودند اولی که

ووجه ایشان را بر کشته علی گذاشتند پس کریمت و لشک از چشمهای ایشان
ریخت و فرمود لکن از برای حمزه بولکی و کریمه کنند هابنت پس چون سید
بر نهاد و اسید بن حنظل ای ای بنی عبدالمطلب باز گشته کردند و
امر کردند که بروند و کریمه کنند بر محمد رسول خدا صلی الله علیه و آله و آله
رسول خدا ص و آله شنید که به اظهار حمزه پیوست رفت رسول خدا
و از آنجا در مسجد انور صلی الله علیه و آله بودند و میگردیدند با
فرمود از جعفر بر محمد صلی الله علیه و آله سبقت بانفس کن یعنی بر کریمت
کنند شمار خدا پس تحقیق که اندوه و حزن بخود شما هم رسید مرویت که
رسول خدا ص و آله فرمود العبرة لا یملکها احد صیابة للره علی احبیه
یعنی کریمه را که مالک عین خود چیزیست فرمود بزند از مردم بر او را و
مؤلف کی بد که میتواند بود که کریمه در بعضی این روایات حاکم یغسل
حاتم البقیع و رحمة الله علیه ص و آله منوط بوجه دیگر ناظر بر بد شرفی
و یا فرط تذکر و التفات بدان دیگر و مقامی برتر باشد چنانچه از ظاهر
خبیر براب بن عباس زیستفاده میشود که گفت با رسول خدا صلی الله علیه و آله
بودیم تا که چشم الحجاب بر ما افتاد فرمود بر چه کار اجتماع کرده اند
ای جماعت گفتند بر کندن فرج از رسول خدا صلی الله علیه و آله پیش بر اصحاب
گرفتند تا آنکه بعضی رسید بر خاک بر قبر ریخت بر او کی میداد پیش رو
او و قسم که بر منم چه میکنند دیدم کریمت محمد که زمین از اشکهای او بر
پس دعا کرد و فرمود ارحم الراحمین لهذا فاعندوا یعنی ای برادران من

من از برای مثل از مکان خود را میخواستند و لکن منافقان بر آنجا
نیت و لجاجت فرمایند با وضوح وجه بر مدح لالت دارند و تمامان ص
براینکه کریمه و حزن چشم رحمت و آله بر آنکه زلت و سقوط است
از جناب امیر المؤمنین علیه السلام فرمود است که در مصیبت سیدنا
صلوات الله علیه اگر دیت و بیانی که سابق مذکور شد و از مرگش
و از مرگش با الله الحجاب در مصیبت سید عالم اینست ها غایب
دمع عندها یبده الا جعلت للک سبباً و اذا ذکرتک سالحتک
بشمع الجفون و فاض وانسکبا انی اجل و فی حلیت به عزاک الی
مکتباً و **یکر** فرموده نفسی علی زفر لفا محبوسه یا لیت الخرج
الزفرات لا یخیر بعدک فی الحیوة و انما ابکی مخافة ان تقول لی جولی
در مرفوع ابن سهل متقدم و ند شده که سید دنا در رسول خدا
افتد رکعت که اهل مدینه متاذی شدند بر عبا بر میزد ای رفت
و افتد که میخواست میگردیدت و بر میگشت و از مرگش با الله که در میان
فرمود که صدرا و مذکور شد اینست و یا ساکن الضراء علیه السلام
فذكر له انانی جمیع مصایبهم فان کنت حنی و التراب مقبلاً فاکت
عزله الحزن بعابیه و **در حجاز** روایت کرده که چون رفیق و خرم
وفات کرد فاطمه بر کنار قبر بود و اشکهای چشم او مندر در چینه
میشد در قبر **از** جناب سید الشهداء صلوات الله علیه و آله و آله
که بعد از شهادت علی علیه السلام اشک از چشمهای مبارکش جاری شد

و پس از این بر قتل او و هتک حرمت او فرمود علی الدین بعد از انعام
یعنی بعد از قتل بر سر دینا باد **انجواب** امام جعفر صادق علیه السلام
مرویت که فرمود آن زین العابدین علیه السلام بگو علی ایها العبدین
ضامننا ضارنا قاتلنا لیلہ فاذا حضر الاطهار جاء غلام بطعام
شرابه فیضعه بین یدیه فیقول کل یا مولای فیقول قتل ابن
رسول الله صلی الله علیه و آله جایز قتل ابن رسول الله صلی الله علیه و آله
علیه و آله عطشانان لا یزال یکرر ذلك و یسکی حتی یسک طعام
من ذمومہ قلم یزل كذلك حتی یخفی بانیہ عز وجل یعنی بانی
جناب امام زین العابدین علیه السلام که در آن حال روز را بگذرد
و شرب عبادت احیاء می داشت و وقت افطار که حاضر میشد غلام او
طعام و شراب او را می برد و پیش روی او می گذاشت و وقت
بخورای قای من می فرمود کشته شد پس پیغمبر خدا را کشته کشته
شد پس پیغمبر خدا را کشته پس پیوسته مکرر میکرد این کلام را و
میکرید تا آنکه طعام او را آشکهای او تر میشد و پیوسته چنین
بود تا بدله آخرت شناخت **از بعض** علمای انجمن علیه السلام نقل شد
که گفت روزی آنحضرت بصحرای شریف بردند من از عقب او رفتم
یافتم او را که بجهت افتاده بر سنگهای زبری من همانجا و قوف
نمودم و صد و گریه او را میشنیدم و شرم بر او هر از مرتبه گریه
لا اله الا الله حقاً حقاً لا اله الا الله تعبدوا و قال لا اله الا الله

الله ایماناً و صدقاً پس مرا زنجیر برداشت و دور و دوری فرموده
بودند در باب از آنکه گاهی دو چشم او من گفتم با سیدی ما آن حضرت
آن یقصر و لیکانک آن یقل وقت آن نرسید که اندک تمام
گریه تو که شود فرمود و محبت آن یعقوب بن اسحق بن ابراهیم کما
نبی این نبی که افشا عشر این افعیل الله و لیکن من فتاب
من الحزن واحد و دب طهره من الغم و ذهب بصره و الیک
و ابنه حتی فی دار اللینا و انارایت ابی و اخ و سبعة عشر
اهل بیتی صریحاً مقولین فیکف یقصر حزن و یقل بکائی
و بدانکه هیچ اسم فعلت بمعنی رحم بر او و بخلاف و بل کلمه
چنانچه و بل کلمه عذاب است و مقولت که بعض لغویین هر یک را
در مکان دیگری استعمال میکنند و آنچه اشعار محصله ضمن
این کلام از آن نزد کوار بر محمدان پنداخت **و در خبر دیگر** وارد
شده که فرمود بعد از عرض نظیر این مطلب ما اسکوچی و حق
الی الله لی که اذکر مصرع بنی فاطمه الا اخقننہ الذلک عمره
محمد این گریه و بخوان موافق او که معتبره مورد اجر عظیم و امتیاز
بکاء و صایب دیگر پس بالکی ندان چنانچه از اجناس الفظ
و اما آنچه از مالی ولد شیخ از معونه بن وهب مرویت که جناب
صادق علیه السلام فرمود کل الخبز و البکاء مکره ماکل الخبز و البکاء
لقد الحسین علیه السلام پس محمول بر معجزه با جوع یا اکتار یا عدم ثواب

اینها است بلکه از بعض اجزاء و طوایف کربیه محضه تنگین حزن ظاهر
 میشود چنانچه کلینی در اصول و صیقل روایت کرده که گفت شکوت
 الی الله علیه و آله و بعد از آن علی بن ابی طالب علیه السلام گفت
 علی علیه السلام فقال اذا اصابتك من هذا فاقض من دموعك فانك
 عنك واما آنچه روایت شده که میت معذب میشود بگریستن اهل
 پس از طرف عامه و سنیان است و در کتاب صحاب چنین خبری
 نرسیده و اگر بالفرض یافت شود باید تاویل نمود **عائیه مادر عیسی**
 در میان مذبذبه از احوال طفالات بعد از مردن دیقامت و
 بر رخ و اشاره اجمالی به یحیی بن خنیزه بدانکه معروف از معذبه
 اینست که اطفال مؤمنین بدون حساب داخل بهشت میشوند و از
 اعظم علمای ابراهیم طلب دعا می آید که **اندک انجباب** امام محمد باقر
 مرویست که چون رسول خدا صلی الله علیه و آله در شب معراج بر
 هفتم رسید و بجز انرا در انجا ملاقات کرد فرمود کجا است پدر
 ابراهیم گفتند و با اطفال شیعیان علی است و چون داخل بهشت
 شدند دید که حضرت ابراهیم علیه السلام در زیر درختی که پستانها دارد
 مانند پستانهای کاه و اطفال چند از آن پستانها می کنند و چون
 پستان از دهن طفلی بیرون می آید حضرت ابراهیم علیه السلام بر می خیزد
 و پستان را بدو می دهد و او بر می گرداند پس سلام کرد بر رسول خدا صلی
 علیه و آله گفت و از احوال علی بن ابی طالب علیه السلام سؤال کرد رسول

خدا گفت او را در میان امت خود گذاشتم گفت میگو خلیفه گذاشته
 حق تعالی طاعت او را بر ملائکه واجب گردانیده است و اینها اطفال
 شیعیان او میباشند از خدا سؤال کردم که اطفال این سپارد که ایشان
 تربیت کنم و هر چه که بخواهند از ایشان میمکند طعم جمیع میوه ها و نخل های
 بهشت را داد و او میباید **شیخ** صدوق در کتاب من لا یحضره الفقیه
 بسند صحیح از جناب امام جعفر صادق علیه السلام روایت کرده که فرمود
 خدای تبارک و تعالی میدهد بحضرت ابراهیم و ساره اطفال مؤمنین
 که غذای اطفال را بدو می دهد و در بهشت است که اندک خبر است اطفال
 هست مثل پستانهای کاه و در قصری که از یکدانه در است پس چون
 روز قیامت شود لباس بپوشیده خوشبو و پاکیزه کرده شده
 بعد از آن پدران خود فرستاده میشوند پس ایشان پادشاهانند
 و در بهشت باید بران خود بر فرمود و هو قول الله تعالی و الله
 اعلم و آنچه هم در تفسیر بلایان الحقنا هم در تفسیر **وهم** احادیث
 کثیره تفسیر شده که این آیه در شان اطفال مؤمنین نازل شده
 که ایشان را باید دانست بهشت می برند و بعضی گفته اند که مراد او
 بالعین اندک اطفال ایشان قاصد از بلوغ بدو چیدمان است چنانچه از
 عباس روایت کرده اند بعضی تفسیر داده اند و نیز از جناب صاحب
 منقولست که چون طفلی از اطفال مؤمنین وفات می کند ندانند
 منادی در ملکوت آسمان و زمین الا ان فلان بر فلان قدام

بر آنکه پدر و مادر او یا یکی از آنها یا بعضی از اهل بیت او از زمین
 وفات یافته اند با و داده می شود که او را عذاب دهد و اگر نجس باشد
 داده میشود که عذاب دهد و از آنکه پدر و مادر او یا احدی یا بعضی
 اهل بیت او بر او وارد شود پس جناب فاطمه علیها السلام او را بگوید
و نه علی بن ابراهیم می بیند از جناب مستطاب علیه السلام منقول است که
 فرمود احوال شیعیان ما را حضرت فاطمه علیها السلام تربیت میکنند و
 میدهند به پدران ایشان در قیامت از جناب امام موسی علیه السلام
 مرویست که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود تو هیچ کس را از حق
 روی را که فرزند بیاورد بدین سبب که من مباحات میکنم بیاورم
 دد و قیامت مکه عیدانی که فرزندان در نیکویش میباشند
 و استغفار میکنند از برای پدران خود و محافطت میکنند ایشان را از
 و تربیت میکنند سوره در کوهی از مشک و عسبر و عفران **مؤلف**
 که جمع بین اینها ممکنست باین نحو که بعضی را سیدنا و صلوات علیها
 دهند و بعضی بایشان دهند چنانچه بعضی اصحاب با احتمال داده اند
و اما اطفال که از پس درباره اطفال بسیار است بعضی
 در بهشت داخل میشوند و عذاب اهل بهشت میباشد و بعضی در
 بهشت را که اند و عذاب را نکشند و بعضی گفته اند که من از ایشان
 اعراض و بعضی بر آن گفته اند که تبعیت پدران میکند در دخول
 انش و لکن متاخران نمی شوند چنانچه این مطلب در اخبار و روایات

تفسیر فرموده رسول خدا صلی الله علیه و آله
 و سوره و احوال و بعضی فاسد است

در نامه بعضی مردم وارد شده از آنجمله کافری که صیافت کرد اغوش را که
 از سلطان بلدر فرار کرده بود و بعضی گفته اند خدا بعلوم خود با آنها
 سلوک میکند و بعضی توقف کرده اند و منکرین شیعه را داخل فی
 نیست و این که داخل جهنم بقول مطلق نیستند و اگر حدیث ایشان را
 اعتقاد اینست که خدا تکلیف بایشان میفرماید و ثواب و عقاب منوط
 بان تکلیف خواهد بود و احادیث بسیار در این باب وارد و بر اینقول
 شاهد است **امرا** **عجله** شیخ صدوق رحمه الله صیحه از عبدالله بن
 نضر جلیل القدر روایت کرده که گفت سؤال کردم از ابی عبدالله یعنی
 امام جعفر صادق علیه السلام از او که مشرکین که پیش از بلوغ میرند و فرزند
 بدین سبب که خدا بقتل باغزوخته میکند از برای ایشان انچه پس از وفات
 بایشان که داخل شود اگر شدند بزرگ و سلام برایشان میشود و اگر
 نداشتند خدا عذاب و جل هوذا اقد امرتکم فعضیقن فی امر میکند خدا
 عز وجل که ایشان را در انرا اندازند **و نیز** صدوقه از طرق سنی
 از عبدالله بن سلام روایت کرده که گفت سؤال کردم از رسول خدا
 که ابا عذاب میکند خدا خلق را بجهت فرموده معاذ الله کهتم پدر او که
 مشرکین که کشتند یا در جهنم فرمود خدا اولاست بایشان چون روز
 قیامت شود امر میکند خدا انقی را که از خلق کویند و بدین ترتیب
 جهنم است در عذاب پس پسران می یابند جای خود سیاه و تاریک و
 تیره باز بچرخانند و غلها پس امر میفرماید خدا او را که بد بد و روح

ده بدین برآید شدت دمیدن آن آسمان با و پاره میشود و غور
ستاره ها بر طرف میشود و دریاها خنک میشوند و کوهها بر
پیشون و دیدارها تار میشوند و زنان حامله فرزندان دارند و
اطفال پر میشوند از آن هول در دنیا است پس حق تعالی امر میکند
اطفال مشرک را که خود را همان آتش بنمایند پس هر کس که خدا میداند
که از اهل سعادت است خود را میماند و بر او برود و سلام می شود چنانچه
بر ابراهیم علیه السلام شد و هر که میداند که شقی است ابا و کند پس چنانچه
امر میفرماید تا شرا که او را برآید چنانچه از اهل خدا و تابع بهر آن خود
خواهند بود در جهنم **و صدق آن** مجموع آنست که این قول احکام
فرموده نظر باینکه در دوزخ آنکلی نیست و جواب داده که در آخر
مؤمن بجهنم است و آنکه از جهنم است و این تکلیف در غیر الفاظ شود
و حق اینست که دلیل نقلی قطعی و عقلی خبری بر خلاف این اجابا نفا
نداشد و بعضی همین عیناً در این اجابا گفته و اگر چه میگوید که در
آخر با بقدر هم طریکیست باشد چنانچه در بار هر معذری مثل
دیوانه و ابله و اهل ذنوب و کفر و کذب و کفر و کذب و کذب و کذب و کذب
و هر دوزخ کردن داعی ندارد و اما از اهل اختلاف بین با اینکه در بعضی
بعضی ممکنست جمع بین آنچه دلالت بر طواغیر الفاظ کند و آنست که
بعضی از این افعال را میدهند و بعضی از این افعال را میدهند و بعضی از این افعال را میدهند
برای ایشان دستور باشد بلکه ملتد شوند یا بعضی را در دوزخ بچند جا

جاد دهند و قویا بواسطه تکلیف و ارجح آنست که اولی و آخری
بجداوند هالت چنانچه در حدیث وارد شده و بدانکه در واسطه
ما بین دارد دنیا و قیامت کبری که او را برین نامند چنانچه در قرآن مجید
آمده و بعضی در آنهم برین الیوم بیعتون چنان نیست که ادی و حمل
و سدی باشد بلکه بعضی از آیات قرآنیه و احادیث معتبره
قراب و عذاب فی الجمله در کار و بار او آنچه در این باب آمده موجب حج
از وضع این ساله میشود لکن بجهت اشتغال بر فواید عظیمه و احتیاج
تفریح هموم و غم اهل بدو و مصیبت حدیث سلمان رضی الله عنه
که یکی از اجابا در این باب است ابرار و میباید **علامه** مجلسی در کتاب مجابا
الانوار بسند متصل بسلمان فارسی رضی الله عنه روایت کرده که
دفعی بعد از وفات عمر الخطاب علیه السلام و اللهذاب خدمت جناب
امیر المؤمنین علیه السلام و السلام عرض کرد که یا امیر المؤمنین من از زمان
فوت رسول خدا تا این روز در اندوه و حزینیتما از کرامات خود من
چیزی که غم مرا از ایل کند آنحضرت علیه السلام فرمود با حاضری و استری که
اندوختن خدا صلی الله علیه و آله باقی مانده بود چون الفاظ او بعد
یکی را خود سوار شدند و دیگر برآید سلمان رضی الله عنه چون از
مدینه بیرون آمدیم ما گاه دیدم که از برای هر استری دو بال بود
و در هوا پرواز میکردند و بالا میزدند پس من تعجب کردم و متحیر
بقيت آنحضرت علیه السلام فرمود یا سلمان بهر بین ایامدینه را می بینی که می

مدینه را می بینم و لکن آثار و صیقلی بینم پس اشاره بد و بعله فرمود
 و بالا رفتند و بیک لحظه بر نظر کردم چیزی در زمین ندیدم ناگاه
 او از تسبیح و قلیل شنیدم گفتم یا امیر المؤمنین الله اکبر پس سبک
 در اینجا شهرها هست که بان بلاد رسیده ایم فرمود ای سلمان اینها
 صداهای ملک است بتسبیح و قلیل و این آسمان دینا است
 که ما و رسیده ایم پس اشاره بان استرها فرمود و دلب مبارک حرکت
 داد استرها بهمت زمین فرود آمدند پس واقع شدند بر رویای
 عزیز کثیرا له و احی که کو یا موحهای او که هم بود پس نظر انداخت
 مولای ما جناب امیر المؤمنین علیه السلام دیدیم موحهای او را که
 انحضرت فرود آمد و بروی ب برافراختاد و من هم فرود آمدم
 و استرها از عقب ما می آمدند و چون از این دنیا پیروان رفتم
 باز موحهای و بتلاطم آمد مثل هیئت اقلی گفتم یا امیر المؤمنین
 این چه دریا بود فرمود این دریا است که خدا فرمود و فرود آمد و
 غرق کرد و این دریا را در این طریقت از خوف خدا از آن روز تا روز
 قیامت و چون من با و نظر کردم از من خوف کرد و ساکن شد و باز
 بحالت اول برگردید سلمان برگردید سلمان کوی چون از این دنیا
 پیروان رفتم و برافراختادم دیوار سفیدی را دیدم که در هوا بالا رفته
 و اقل و لخر او را از غیب دیدم چون نزدیک او شدم دیواری بود
 انبیا قوت و عصمتی در او بود چون حضرت امیر المؤمنین علیه السلام

یا منظر با قوت

نزدیک او شدم و باز شدم و داخل شدیم درختها و نظرها را
 و منظرها که بر بالای آن فرها بود دیدیم و در آن لبنان فرها بود
 از خمر و نظرها از شیرها و نظرها از عسل و در اینجا اولاد و نظرها
 چند بود و هر چه را که خدا یغالی و صف فرموده است در طبیعت
 بر زبان پیغمبر خود در اینجا دیدم پس آن اولاد و بنا را دیدم و بان
 حضرت آمدند و دستها و پاهای او را میسوسیدند پس از شرف
 برگشته نشستند و آن اطفال در حواله و ایستادند و گفتند یا
 امیر المؤمنین این چه هجران و دوری بود که هفت روز است در حق ما
 کرده و شمار را در اینجا ندیده ایم من عرض کردم اینها نظرها در اینجا
 چیست فرمود ای سلمان اینها منظرهای شیعیان ما است بعد
 مرید ابامیخا ای سلمان که مثل خود را به بیخی گفتم بی کیس از فرمود
 مرا بنزل بلندی برد که انبیا قوت و وجود و اولاد نباشد بود
 و در او بود هر آنچه نفسها با و میل داشته باشند پس من ناری
 از نبوه های او گرفتم و حضرت آمدم گفتم یا امیر المؤمنین انتم
 منیت و لذا پیروان عینایم فرمود ای سلمان انتم منیت بعد از
 مردن و این طبیعت دینا است شیعیان ما اینجا می آیند بعد از
 پس شتم اند باین نظرها تا روز قیامت تا آنکه منقل شوند از این
 طبیعت به طبیعت آخرت فرمود یا ای سلمان پیروان بروید چون
 پیروان آمد اهل آن طبیعت او را و داع کردند پس در طبیعت شدند

افشا بود پیش فرمود ای سلمان ایامی خواهی به نام بنو صاحب ترا
گفتم بی پرس و لب مبارک را حرکت داده ملائکه غلافی را دیدم
که مردی را آوردند و در گردن او زنجیرهای آهن بود و اثنی از سوره
بینی و خلق او پیرون میآمد تا عاتان اصحاب و عود احاطه بان
میابان کرده و ملائکه چندی دیدم که میزدند و ندا دادند که راه برو
و زبان او از خشک شدن عیش پیرودن امده بود پس چون
تو یک باشد حضرت بن فرمود ایامی شنیده اند چون نظر کردم
دیدم عمر بن الخطاب است پس گفت با امیرالمومنین مرا پناه ده که دیبا
فته و معتدب میباشم انشورم ملائکه فرمود مضاعف کنید بر
او عذاب او پس دیدم زنجیرها و ملائکه و اسبها مضاعف شدند
و او را قلیل و غار گرفتند پس فرمود ای سلمان این عمر بن الخطاب
و اینست حال او پس تحقیق که از عذبت مردن او عذبتی بر او
نکنش تا این روز مگر اینکه ملائکه او را نزد من آورده و او را بر
عرض غوغه و آبشار گفته ام که مضاعف کنید عذاب او را پس مضاعف
میشود بر او عذاب تا عذبتی است سلمان کوید پس سوار شدند
و بن فرمود پویش چشمهای خود را ای سلمان پویشتم فرمود باز
کن باز کردم ناگاه خود را می بینیدم پس فرمود ای سلمان
ساعت اندوز گذشت و ما طوف کردیم در این روز بیا باها
دریاها و کل دنیا و آنچه در او است **و تلف کرد** که جبار و دیگر

ضرب شد که محل جنت دنیا و مجتمع مؤمنین بعد از فراق دار فناء ظاهر
گفته است و اینجاست شریفان با آن اخبار منافات نیست زیرا که شریفان
این همان باشند که در ظاهر گفته است **عائده نایه عشر** در بیان آنکه
در پنج وعده در غالب تخت اهل رخت است **مر و بیت** که مردی خدمت
خدا عرض کرد یا رسول الله من ترا دوست میدارم فرمود و میبایست
شوازی برای فقر گفت خدا را دوست میدارم فرمود اما ده بلا
و انشور مر و بیت که فرمود انا احب الله عبد الله
فان صبر احبته و ان رضی صطفاه یعنی هرگاه دوست دارد
خدا بنده را او را مبتلا میفرماید پس اگر صبر کند او را ثواب عطا کند
و اگر راضی شود او را اختیار میفرماید و بر میگزیند و بداند که این
ترجمه بعضی بر اینست که احبته مجاهد همله باشد از جفا **عنه عطاء**
و بنا بر فقه که حدیث از او نقل شده یحیی است و در ظاهر هر لغت فرقی
ما بین احبته و اصطفاه بنظر نرسیده و لهذا احتمال اول و دوم با آنکه
نسخه تصحیح نشده و اگر تصحیح باشد باید اصطفاه را مقام بلندتری از
احبته گرفت و لو مجاز **احسان** از جناب امام محمد باقر علیه السلام
کرده که فرمود ان الله عز وجل لیتعاهد المؤمن بالبله و ما یستحق
الرجل اهله بالهدیه و یجیه الذین اکامهم الطیب لمرضی بعضی
خدا عز وجل هر ایند و از شریفان میفرماید مؤمن را چنانچه احوال
پرسی و صلح و کن مرد اهل خود را هدیه و فخر و پرهیز میدهند خدا

مؤمنان را زدن و بیاچارانچه بر زمینید همدیگر را و دیگر از
الشر و علیه السلام روایت که فرمود انما یستل المؤمن بالله و علی علیه السلام
دین و افعال علی حسب دین و یعنی اینست و خیرین نیست که میل
میشود مؤمن در دنیا بر قدر دین او یا فرمود بر حسب دین او و نیز
از ان جناب مستطاب علیه السلام روایت که فرمود ان الله یبارک
و تعالی اذا احب عبد غثه بالبلای غثا و شجرا بالبلای شجرا
فاذا دعاه قال لیبتک عبدی لئن عجلت لك ما سئلت ان
علی لك لقادر و لکن ادخرت لك فما ادخرت لك خیر لك
بدر سبب که خدای تبارک و تعالی هرگاه دوست دارد بند را و او را
او را در بلا انداخته و میسکند او را بلا تسکینه یا سرورای
کو بد بواسطه بلا کو بد پیش هرگاه دعا کند و از خدا چیزی طلبد
میفرماید لیبتک ای بند من هر آینه اگر تعجیل کنم از برای تو آنچه را
که سؤال کردی بدر سبب که من بر آن قدرت دارم و لکن ذخیره کنی
از برای تو پس آنچه را که من ذخیره کنم از برای تو بطریقت از برای تو
از ناجیه منقولست که خدمت استجاب علیه السلام عرض کرد که میفرماید
میگوید ان الله لا یبتلی المؤمن بالجماد و لا بالبرص و لا بکذا و کذا
فقال کان لعافلا عن مؤمن الی یاسین انه کان مکفرا فورد
اصابعه فقال کافی انظر لی تکیه ایا هم فاند هم ثم عاد الیهم
من الغد ففأوه ثم قال ان المؤمن یبتلی بکل ملة و یوت بکل صفة

مسته الا الله لا یقتل نفسه یعنی میگوید که بدر سبب که خدا مبتلا
نمی کند مؤمن را بر صفت جذام و نه بر ضر و نه باین و نه بآن حضرت
فرمود بدر سبب که او هر آینه غافل بوده است از مؤثرات یاسین باینکه
او دست بریده بود چنانچه بر پیه بعد ظاهر میشود و یا آنکه در انگشتان
او تشنج و بیس قارض شده که بکف و مگسها و احوال از کذا
شده پس انگشتان او درد شد پس گفت کو یا من یمین تکیه و بریدن دست
او را پس زنا بیندایشانرا یعنی از عذاب خدا پس عود کرد بسبب
ایشان در دوزخ بعد پس او را کشند پس حضرت فرمود بدر سبب که
مؤمن مبتلا میشود بطریق و میمیرد بطریق مردن مگر آنکه خود را
نمی کشد حسن ابن علوان از جناب امام جعفر صادق علیه السلام روایت کرد
که در فرمود ان الله تعالی اذا احب عبدا غثه بالبلای غثا
وانا و ایاک لنبضح به و عنی رجعة صدر حدیث گذشت و ترجمه
ذیل و اینکه بدر سبب که ما و شما هر آینه صحیح میکنیم بلا و مقام
میکنیم عبد بن الحجاج از همان سراج و حاج علیه السلام روایت کرد
که در حضور او فرزندش مذکور شد بلا و آنچه خدای عز و جل مخصوص
میفرماید با و مؤمنین را فرمود سئل رسول الله صلی الله علیه و آله
من است الناس بلاه فی الدنیا فقال المؤمن ثم الاصل فالتک
و یبتلی المؤمن بعد علی قد اصابه و حسن الخاله من صح ایمانه و حسن عمله
استند بلاه و من یخف ایمانه و یضعف عمله قتل بلاه یعنی

کرده شد بعد پیغمبر خدا صلی الله علیه و آله که است که بلا او نخواست
 در دنیا فرمود پیغمبر پس از آن افضل و بجز و همچنین و مبتلا میشود
 مؤمن بعد از اینها بود ایمان و خوبی اعمال و قوی و صاف باشد عمل
 او است بلا او دیگر از انتخاب مستطاب علیه مرتبت که فرمود
 قال رسول الله صلی الله علیه و آله ان عظیم البلاء یکان فی عظیم
 فاذا احب الله عبد ابتلاه بعظیم البلاء فی مرضه فله عند الله
 الرضا ومن منحه البلاء فله عند الله السخاء یعنی رسول خدا صلی الله علیه و آله
 علیه و آله فرمود بدین سبب که بلا نزد مکافات او جزا و نزدک است
 پس هرگاه دوست داشته باشد خدا بنده را مبتلا میکند و او را مبتلا
 بنزدک پس کسی که راغب ببلای شود پیر ز برای و نزد خدا رضا است
 و کسی که دشمن دارد ببلای را از برای و نزد خدا غضب یعنی عفو است
 زید شحام از آن امام همام علیه السلام روایت کرده که فرمود از عظیم
 الاجر مع عظیم البلاء و ما احب الله قوما الا ابتلاهم یعنی بدین سبب که
 اجز و لذت یابد از نزدک و دوست و عندا و خدا او را مکرر کند
 مبتلا میکند ایشان را **و در خبر** از آن بدین معنی علیه السلام روایت کرده که
 فرمود ان الله عز وجل عبادا فی الارض من خالص عباده ما یزل
 من الله تحفة الی الارض الا صر لها نعم الی غیرهم و لا یلیه الا
 صر لها الیهم یعنی بدین سبب که آن برای خدای عز و جل بندگان
 هست در زمین از بندگان خالص و نازل میشود از آسمان به تحفه

بدینکه ایان او پیغمبر و علی بن ابی طالب
 سخت تر است بلاء او که بقیه
 باشد ایمان او

تحفه زمین مکرر کند بر مکرر و اندان تحفه را از ایشان بجا نباشد
 و هیچ بلیه نازل نمیشود مگر آنکه او را روا ایشان بر مکرر داند **و در خبر**
 دیگر از جابر بن عبد الله روایت کرد که گفت سمعت ابا عبد الله علیه السلام یقول ان الله
 عز وجل اذا احب عبدا فبض احب و لده الیه یعنی شنیدم از جناب خدا
 علیه السلام که فرمود بدین سبب که خدای عز و جل هرگاه دوست دارد بنده را
 قبض روح هر یک از او را و او را که نزد او محبوب تر است میفرماید **و در خبر**
محبی البلاء از آن مشایخ حقیقه علیه السلام روایت کرد که طویلی در حق تعالی
 بلا مذکور است بعضی فقرات آن اشاره خواهد شد و در کانی
 بدین متصل بیلیمان بر خال از آن روایت کرده که
 فرمود انه لیکون للعبد منزلة عند الله فما یبالیها الا باحد محصلین
 اما بدها بماله او ببلایه جده یعنی بدین سبب که هر یک از اینها
 منزلی در نزد خدا هست که با و غیر بد مکرر میکند و خصلت یا
 برفتن مال او یا ببلای در جسد او و **در خبر** فضیل بن عثمان فرمود
 بدین سبب که در طهشت منزله هست که غیر بد او را بد مکرر یا مبتلا
 جسدش **و در خبر** محمد بن مسلم فرمود که مؤمن عینک بد و بر او حیل
 مکرر میکند عارض میشود از برای او امری که او را محزون کند که بواسطه
 او متذکر شود **و در خبر** بنیامه از آن بزرگوار از جمله چیزیکه از کتاب جنات
 آید که مؤمنین علیه السلام در باب بلا فضل فرموده این مضمون است که بلا افتادن
 نبوی مؤمن بر هیز کار از باران بقر زمین **و در خبر** از یک بر بعد

تراست

آنکه سوال کرد از آن سرور علیه السلام که آیا مؤمن مبتلا میشود یا نه؟
و شبهه آن فرمود و هل کتب لبلایه الا علی المؤمن یا نوشته شد
بلای بر احدی مگر بر مؤمن و نیز از آن سرور علیه السلام منقولست که فرمود
از اهل الله که بر آن توفیق شده اما آن ذلک الی مدقه فیدله و عا
طویه یعنی بدین سببکه اهل الله و خاصان او پیوسته در شدت
هستند و بدین سببکه گشتنهای این فامدست گواست و طالعین عا
در انبیت از جناب امام موسی علیه السلام مرویست که فرمود ^{صفت}
له دنیا فانه فی دینه هر که خالص شود برای او دنیا عا و او را
در دنیا و آخرت هم بدان ^{صفت} از آن مهران روایت کرده که مرید
خدمت جناب امام محمد تقی علیه السلام سگوه از مصیبه خود بگوید
و نه شده آنچه بر او داخل شده نوبت از جناب علیه السلام با و نوشتند
اما علمت ان الله عز وجل یختار فی الالمومنین و من ولده و بنیه
یا جره علی فلک محصل آنکه ایامندانی که خدا اینها را بجهت ابرو
اختیار فرماید و در تفسیر ^{صفت} علی بن ابی طالب که در خانه کتاب خواهد آمد
احادیث مناسبه از مقام اشاره شده و بمقادیر اخبارنا ظاهرت
آنچه علی بن الحسین که بظاهر سید مرتضی علم الهدی است مافور است
و بنادیم بود که مراد سید مجتهد علیه السلام باشد که فرمود اعتبت
الی الذین فقلت الی عی اکاید همتا بوسه لیس یجلی اکثر
قد علایجوده حرام علیه العیش و الجمال فقلت نعم یا الحسین ^{صفت}

دینکم بهم عنادی ^{صفت} علی یعنی سر زدن کردم و بناد
کتم نلک با من یکدیشود در هر کج شدت او بر طرف نمیشود یا اهر
شریف و بزرگی که صاحب مرتبه است بواسطه اجداد خود یا خود و
اجدادش همه عالی رتبه اند نه کانی و عیش بر او حرامست و نه
برای و حلال نیست پس دنیا گفت بلی ای پسر حسین من نیز عناد
خود را بجانب شما انداختم از زمان که علی مرطلاف داد و در جهانب
در کیفیت طلاف گذشت که دنیا از آنحضرت خواهش ترویج نمود
که پادشاهی ظاهری زبانی و اولاد او بعد از او باشد و بگوید
فرمود ^{صفت} که جناب امام جعفر صادق علیه السلام فرمود و عی الیه
صلی الله علیه و آله الی طعام فلما دخل الی منزل الرجل نظر الی حایط
فونی حایط قد باصت فقع البیضة علی و تد فی حایطه فبقت
علیه و لم تنقل و لم تنکس فقیب ^{صفت} لینه ۲ منها فقال له الرجل اعجب
من هذه البیضة فواللذی بعثک بالحق بنیا ما ریت شیئا
قط فنهض رسول الله و لم یأکل من طعامه شیئا و قال من
له یزید یا الله فیه من حجة یعنی خوانده شد رسول خدا علیه
علیه و آله لبوی طعامی پس چون داخل خانه مردم مضیف شد
مرغی را دید در بالای دیواری که تخم گذاشت و آن تخم افناد بر
سرخی که در دیواری بود و بر او قرار گرفت و بیفتاد و شکست
پس صلی الله علیه و آله از آن تخم عجیب کرد و آنرا عرض کرد یا حجت

میکنند از این تخم پس قسم با خداوند که ترا بحق به پیغمبری فرستاده که
هرگز زنی که و میبختی بمن نرسیده پس رسول خدا صلی الله علیه
وآله برخواست و از طعام او چیزی نخورد و فرمود که یک موی
با و نرسد خدا را با و اعتنا نیست و نظیر این حدیث جبرئیل
که شیخ منقذ جمیل محمد بن یعقوب کلینی رضی الله عنه بسند
متصل از جناب امام جعفر صادق علیه السلام روایت کرده که فرمود
قال لیته صلی الله علیه و آله یوما لا یصح به ملعون کل مال
لا یزک کل جسد لا یزک ولو فی کل اربعین یوما مره
فیصل یا رسول الله اما زکوة المال فمد عرفناها فما زکوة الا
فقال لهم ان تصاب بافة قال فغیرت وجوه الذین سمعوا ذلك
منه قال فلما را هم قد تغیرت الوانهم قال لهم هل تدرون ما
عنیت بقولی قالوا لا یا رسول الله قال بلی ان جعل یخذل الخن
وینکب لنکبه ویمض العره ویمرض المریضه ویثاء الشوکة و
اشبه هذا حتی ذکر فی حدیثه اخلاص العین یعنی پیغمبر خدا
یعنی با صاحب خود فرمود ملعون است هر مالی که زکوة دادم
شود یعنی از خیر و برکت و دولت چون لعن در لافه بمضی طرف
و تبعاد است یا مراد اینست که صاحب چنین مالی ملعون است
ملعون است هر جسدی که زکوة دادم شود اگر چه در جهل بود
بگفته باشد عرض شد یا رسول الله زکوة مال را شناخته و

و دانسته ایم زکوة اجساد چیست با ایشان فرمود این که افق با اجساد
رسیده شود حضرت فرمود پس تغیر شد و هاهو که اینکه اینقدر از
ان دور باشند ندیده چون کان بلیها و افات بزرگ کردند که غالباً
در مدت چندین سال هم عارض نمیشود پس چون اجتناب تغیر نکند
ایشان را بدید فرمود آیا میدانید که چه قصد کردم بقول خود عرض کرد
فرمای رسول الله فرمود بلی مرد خراش و خدشه و تفرق اتصال در
جلد را عارض میشود و همچنین برود و می افتد برود و افتاد و
میافتد و لغزیدن و مریض میشود و مریض شدن و بدن او خالی شود
میرود و هر چه باستانیت حتی آنکه در این خراج عین را هم فرود
نظر با آنکه اخلاص هم ائمت چنانچه الهام گفته اند که الحركات
سریعه متواتره غیر عادی است که عارض جزئی از بدن میشود و مثل
جمله و بخوان بسبب رطوبت غلیظه از جگر که در آن میان عارض شود
و ان یخرج علی الجاری میشود و بیرون رفتن او از مقام مشکل
میشود و قوه دفعه هم در مقام دفع او بر می آید و بسبب دفعه
اخلاص عارض میشود و بدانکه از جمله بلاها که غالباً هدیه و تحفه
اهل ولا میشود عدم سعه در امر معیشت و تنگدستی است چنانچه
در غالب ملاحظه میشود که اهل کفر و خلاف را بر طبق یا فوق
مقصود رضا و اقامه دنیا بلکه شرکت و ملتفت میسر و
مهربانی اهل ایمان و تقوی بسیار باشد برای قوت خود انداختن

و بلا نیت مکر حجه حکم بالغنہ خدا و عزت مؤمن و بد اعتبار و دنیا
و یا بنظر است قول قائل **الذکر الجبر** یعلم فوقه جیف و
بنتقیر یا قوی فخر الدرد و فی السماء نجوم لا عد لها و ليس
بکف الشمس و القمر یعنی روزگار چون دریا است مردارها در
بالا ایان خود را با کای کیمند و قرار میکرد در صفتها و قعر و
ان درها و لولوها و داسمان ستارها هست که شماره از برای
الهابست و از میان آنها گرفته عینش و مکر افتاب و ماه و در شکار
شعرای عرب و عجم اینها منظم و در دیوان منسوب مجنات
صاوات افکند علیه در چند موضع مشارالیه از انجمله اینست
که من ادیب و طن عالم مستحل العقل مقلد عظیم و من جواهر اکثر
ماله **ذلك** تقدیر الغریبا العظیم **امام جعفر صادق علیه السلام**
مرویت که فرمود کما ان زاد العبد ایمانا از داد صیقا و معیشت
یعنی هر چه ایمان بنده زیادتر میشود تنگی معیشت و بیشتر میشود
و معضد بیک مروی زانکه در علی سلم **ولا الحاح للمؤمن علی الله**
فی طلب الرزق لفقارهم من الحال التي هم فيها الى حال الصیق
منها یعنی اگر اصرار مؤمن بر خدا در طلب رزق بود هر آنکه
نقل میکرد ایشان از انجمله که داشتند محالی تنگ تر و در **مختار**
که خدا وسعت داده از ذاق عفا از برای عیبت و پند فقر و فقار
و دیگر مرویت که اگر دیار و نزد خدا مساوی با پرورش بود هر آنکه

اینکه کافر را شربت ای سیراب نمیشود و قدر قرآن مجید آمده و
لولا ان يكون الناس امة واحدة لجهلنا من يكفر بالحق من لیسون هم
سقا من خضه و معاج علیها یظهرون و لیون هم ابوابا و
سرا علیها یتکون و زخرفا و ان کل ذلك لما استلح الحق الدین
والاخرة عند ربك المتقین ترجمه ظاهر آنکه اگر نه این بود که مردم
یک امت میشدند و اجتماع بر کفر میکردند هر آنکه میدیدند
ان برای هر کس که کافر بخدا می شد از برای خالص ایشان سقاها
ان فقر و نزد با خدا که بر آنها بالا روند بظاهر یعنی ان فقر و از برای
خالص ایشان درها و سریرها ان فقر که بر آنها تنگ زند و قرار
میدادیم بدین مخرج و خوف و طلاق و بعضی زخرف از بدین
تفسیر کرده اند و نیست همه این مکر متاع زندگان دنیا و آخرت نزد
پروردگار و از برای اهل تقوی است **مرکب** از جناب سید نجف
علیه السلام مرویت که بپل از آنکه از این آیه سؤال کرده شد فرمود عنی
بذلك **انه محمد صلی الله علیه و آله** ان یكون اعلی دین واحد کفار
کلام و لو فعل الله ذلك بانه محمد **الحزن للمؤمن** و غیر هم ذلك
و کرمینا کوه هم و لم یاروهم و ظاهر ترجمه آنکه مقصود بناس امة
محمد است صلی الله علیه و آله آنکه بیک دین همه کافر باشند و اگر
خدا بانه محمد صلی الله علیه و آله آنکه بعضی بعضی مؤمنان ایشان بقیه
ما بعد چنین میکرد و مؤمن مخزون میشدند و اینها ایشان را

میدانست و مناکح و نوازش با ایشان نمیکردند از جناب امام جعفر
صادق علیه السلام مقلد است که فرمود اگر خدا بایشان چنین میکرد
احدی ایمان نمی آورد و لکن در مؤمنین و کافران اغنیاء و فراوان
در هر دو صنف فقره قرار داد پس محقق شد بدین امر و طبع و صبر
و رضا و **و از شیخ صدوق نه در علل از انجناب علیه السلام میسر شد**
که فرمود قال الله عز وجل لو ان یحیی بن عبدی المؤمن فی نفسه
لعبست الکافر بعصایه من ذهب یعق خذای عز وجل
اگر نه این بود که محزون می شد بنده مؤمن من در نفس خود هرگز
کافرا از برای او سر بند یا رنک بند طلب نمی کرد **در حدیث**
از انس و علی علیه السلام مرویست که فرمود ما کان مؤمن مایه
ولا کافر الا غنیاً حتی جاء ابراهیم علیه السلام فقال ربنا لا تجعلنا
فئنه للذین کمزوا فصریر للکفر هو لا و امواله و حاجه و فی هکذا
امواله و حاجه یعنی بود از او که دلم من می کرد ای که خبر بود
و نبود کافری می کرد عقی بود تا آنکه حضرت ابراهیم علیه السلام
آمد پس دعا کرد که ای پروردگار ما نکرده ان ما را فتنه و لغو
انجلی کفار پس کرد این خدا در مؤمنین مال و احتیاج را **بعضی**
با مال کرد و بعضی را احتیاج و کرد این در کفار هم مال و حاجت
و بدعی انحضرت و مصلحت وقت حکمت تغییر کرد **در حدیث**
بنویسند علی علیه السلام و الله آمده که خدای عز وجل میفرماید

میفرماید بعضی از بندگان مؤمن صلاح امر در این است که
عقی و سعه و صحت و بعضی دیگر را اصلاح امر در این است که
مکرو فاقه و مسکنت و سقم و من دانایم با آنچه اصلاح امر در
بنده کان مؤمن را می کند و بقصه حال چنانچه در این آیه شریفه
گفته شد و در آیات دیگر هم آمده در اخوت و ثواب عظیم خدا
برای اهل بلد از ان باب و الا آمده و مهیا و مقام دنیا مقابله
با شطری از این اجر ها نخواهد بود چنانچه **در حدیث** از جناب
صادق علیه السلام مرویست که فرمود **اراد الله جل ثناؤه**
لیعبد الی عبد المؤمن الحق که بعتد **لا یخیر فیقول**
ما اخرجتک فی الدنیا من هو ان کان بلا علی فارفع هذا
الشیخ فانظر الی ما عوضتک من الدنیا قال فیرفع فیقول
ما اخرجتک ما منعتک مع ما عوضتک محصل آنکه بعد از
سلوکی که بشیبه باعتد از است خداوند میفرماید ترا محتاج
نکردم بخیر چیزی و این پرده و ستر را بردار و بین چه عوض
بشوداده ام از دنیا حضرت فرمود پس بر میدارد او را و میگوید
با این عوض آنچه نداده ام بر من سببند و دیگر از انشروند
مرویت که روز قیامت که خداوند عز وجل چون کسی که از کسی
عذر خواهد گرفتار او بود نوازش و محظ احسان میفرماید
مردی را ایشان بعد از نعم اغنیاء را دعا و دنیا میکنند چون زن

فقر و ملبوس و خانه و مرکب و طلب مثل و را میکنند پس خدا
عز و جل هفتاد ضعف آنچه اهل دنیا اعطا کرده اند مافوق دنیا
بوده برای هر يك از ایشان مقرر میفرماید **و در خبر** انش رب العالمین
که رسول از فقر نزد رسول خدا صلی الله علیه و آله آمد و گفت
من رسول فقرمیرسوی تو حضرت فرمود **مرحبا بک** و عین
جنت من عند هم قوم اجتهاد گفت فقر را میگویند که اغنیاء
حسان را یا فتند حج میکنند و مافوق دنیا میرا اگر مریض شوند
زیادتی اموال خود را ذخیره ان برای خود میفرستند حضرت فرمود
فقر را از من تبلیغ کن که بدین سینه که از برای کی که صبر کند و
فقر را حبس و کفایت فرادهدان شماسه خصلت است که از
برای اغنیاء نیست یکی آنکه در بهشت غرقهاست که نظری کند
اهل بهشت بسوی آنها چنانچه نظر میکنند اهل زمین بستاها
آسمان داخل میشوند آن فقرها را مگر پیغمبر فقیر یا شهید فقیر
یا مؤمن فقیر و غیر آنکه فقر داخل بهشت میشوند پیش از اغنیاء
بعضی روزی که با صد سال دنیا است ستم هرگاه غنی بگوید
سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اکبر و فقیر هم مثل
این بگوید غنی ملحق بفقیر میشود اگر چه اتفاق کند در دنیا هر روز
در هم و همچنین است کل اعمال بر پس رسول برکت بنزد ایشان
گفتند رضینا رضینا و احادیث متعلقه باین باب بسیار است

بسیار است و هم چنین در باب مرض و تب و ضایل و احوال عظیم
در کار است **حق** آنکه در خبر نبوی و بخاری وارد شده که بت
یک سینه کفاره یکسال است **و در خبر** ابی حمزه از جناب باقر علیه السلام
بت یکشب معادل عبادت یکسال و دو شب معادل دو سال
و دو شب معادل هفتاد سال است ابو حمزه گوید پرسیدم اگر
حضرت از سفر فرود برای پدر و مادر و گفته ام اگر آنها از سبب
فرمودن برای خویشان او گفته ام اگر آنها از سفر فرود از برای خویشان
او **و در خبر** بنویسند که از برای مؤمنان حال مرض نوشته
میشود و بهتر از آنچه در حال صحت عمل میکرد **و در احادیث** مستفیض
آمده که بت و در بعضی مرض کناها از امیر میفرمود و در حدیثی از
جناب صادق علیه السلام آمده که صلح یکشب هر کنا میرا زایل می
کند مگر کنا بد **و از جناب** امیر المؤمنین علیه السلام منقول است
که مرضی که تبیه میرسد کفاره است از برای پدر و مادر او
و استقیاء احادیث و ضایل مرض و تب طول خواهد شد
بر اهل و لا و اباب تقوی اگر چه در غالب مصیبت بلا و محظ
عنا باشند الا آنکه قرب عظیم و مصای خداوند کردیم که عدل
مقصود است در مقابل و بازاء و بر اباب طمانت و بصیرت و
اهل مراجعت و ممارست در کتاب و سنت و تحفی و پوشیده نیست
که این اخبار که دلالت دارد بر اینکه بلا در غالب شکار اخبار است

منافاتی ندارد با آیات و اخبار داله بر اینکه تفری موجب برکات
 و فتح ابواب خیرات و حیوة طیبه و وفور نعمت وصال و اولاد و شکر
 نعمت موجب مزید نعمت و کفران نعمت باعث سلب نعمت و هم
 بدینا موجب نشستن امور و تفریق ضیعه و هم باخرت مورث جمع
 متفرقا و مورثان برای دین موجب کفایت امر دنیا و شود
 چون ایه شریفه و لولان اهل القری منوا و اتقوا الفتناء علیهم برکات
 من السماء و الاضایات حاکیه از قول فرج علیه السلام که بقوم خویش
 گفت و ان استغفروا ربکم فقد توبوا الیه برسل السماء علیکم مناد
 و عید که با موال و بنین و یجعل لکم جنات تجري من تحتها
 الأنهار و ایه شریفه ضرب الله مثلا قریه کان آمنه مطمئنه یا
 مدینهار غدا من کل مکان فکفرت بانعم الله فاذاقها الله
 لباس الجوع و الخوف بما كانوا یصنعون و ایه شریفه لعلکم
 تساء فی مسکنهم جناتان عن یمین و شمال کلوا من رزق
 ربکم و استکروا له بلدة طیبه و رب غفور رفاعضوا
 فارسلنا علیهم سبل العرم و بدلناهم بحیثین جناتین
 ذوات اکل خط و ثقل و شقی من سدر قلیل فذلک جزینا
 بما کفروا و اهل بخاری الا الکفور و هم چنین احادیث و ایه
 بایضا مبین که اظاله باشاره باضافه موجب خروج از وضع
 این مختصر رساله خواهد شد و مؤکداً مقتضی آیات و اخبار

و اخبار و سبالی که در ترغیب و ترهیب و افشاء قول و فعلای مجتهد
 بلا و وفور نعماء و ثوابی که در کتب خلاق و دعوات و غیر
 اینها مذکور است و وجوه متصوره در جمع بسیار است و اگر کسی
 مفصلاً ببعض وجوه ملتفت شده با ان آیات و اخبار دیگر شود
 بر داده معنی خاصه در بعد طریقین یافته همان احتمال قویاً و
 در کار و الا توهم اختلاف در کلام خداوند و صلوات الله
 نکند و اعتقاد اجمالی را از دست ندید زیرا که هر کس ثبات فیه
 وجد یثرب ندارد و **در سبب** که مردی یهودی با جناب امام حسین
 ملاقات کرد و دو فتنه که آن بزرگوار لباس ناز و بر کرده و بر سر
 میگوشت سوار شده بودند آن یهود لباس چندی داشت عرض کرد
 که جد شما فرموده که الذی یاسی الی من و جنه الکافر یعنی دنیا را
 مؤمنان و بهشت کافرانست و با اعتقاد شما ما کافریم و شما مؤمن
 پس چه شد که شما دعوت و مادی و کنت هبیم انزل و صلوات الله
 سلامه علیه فرمود که ای که محصلش اینست که اگر بدانی آنچه خدا در
 آخرت انبرای ما مقرب نموده میدانی که ایذا را هر چه باشد در جنات
 و اگر بدانی آنچه خدا در دار عقیق انبرای شما مهیا کرده میدانی که با
 ذلها دنیا انبرای شما بهشت است پس بنا باشد که عاقبت مجتهد
 اندیش ملتفت نشود و او هم چنین شبهه بخود راه دهد و متوجه
 که اهل ایمان و معرفت در هر مقام و مرتبه از نعم دینی و به که باشد ثواب

غالب اینست که خود ایشان را علی الخصوص از آن نعمتها انجمن اندازی
 حاصل و در باطن خالی انصوف بلا غولیند و در چنانچه سلیمان
 بنی با آن سلطنت عظیمه روزی فریاد برآورد و روزی فاش شد
 بنحویکه سابقا گذشت و مع فلک مرویت که چون او بید و حرارت
 شمس طبع میکرد و تناول میکرد و بلکه لذت از آب و کاه و فراغ
 بلا یافته اند چنانچه بر شمع لاجار و آثار متعلقه باحوال دنیا و اولیا
 ظاهر است **و در خبر مروی** در مصباح الشریع جابر علی السلام
 در ضمن مضامین بلا فرموده و من ذاق طعم البلاد تحت ستر حفظ
 له تلذذ به اکثر من تلذذ به بالعمه و شاق الیه اذا افقه ان تحت
 بزل البلاد و الحنة انوار النعمه و تحت انوار النعمه بزل البلاد و
 الحنة یعنی کیسه که بچسبند طعم بلاد و در زیر حجاب خط خداوند تعالی
 باو پیش از تلذذ ذمعت و مشتاق بلا و شود و فیکه او دنیا بد
 بجهت اینکه در زیر آفتابهای بلا و تحت نورهای سخت و زیر
 نورهای سخت نارهای بلا و تحت همت **در بلاد لایلت بینها**
 ناچشیده که کجا و اند **هر که اولدت بلا در یافت** و درین
 بضر از دوا و اند **فایم تائید** در بیان محبت و شطری از مقام
 خداست که مقام جبر با علوی که دارد در جیب او سهل و پیاست
بدا که محبت در قرآن مجید خدا و احادیث مرویه از سید رسول
 الله صلی الله علیه و آله و علیهم و آله و سلم و غیره و عین و او شد

شده و در شان قوی و در آن مجید فرموده بجهت و بجهت و بجهت
 خدا و دست میدارد ایشان را و ایشان دوست میدارند خدا را
 و در ایندیگر فلان که تم بحقوق الله فاستحق بجهتکم الله تعالی
 بگو اگر شما خدا را دوست میدارید پس مرا متابعت کنید تا خدا
 شما را دوست دارد و محبت نماید که محبت خداوند عالم نه بهنج سایر
 محبت است بلکه بعین در اطلاق این اوصاف بر خدای جل و عن
 عایانست نه مبادی پس مراد اینست که خدا سلوک ایشان را
 چون سلوک دوست بدوست بلی بعضی امثال از اطلاق آنرا
 حقیقه میدارند و بعضی را تغییر میدهند و کلام در آن محل دیگر
 اینست **روایت** که ابوذر بن عقیلی خدمت سید کاینات صلی
 علیه و آله عرض کرد که ایمان چیست فرمود ان يكون الله و رسوله
 احب الیه مما سواهما یعنی اینکه بگوید باشد خدا و رسول دوست
 تر از دوا و از غیر خدا و رسول **و در خبر دیگر** آمده لایون من احد که حق بگوید
 الله و رسوله احب الیه مما سواهما و این خبر هم همان معنی افاده
 میکند مقولست که سید عالم صلی الله علیه و آله و سلم فرمود اجعلوا الله
 یعد و کمر به من نعمه و اجعلوا احب الیه محصل اینکه خدا را دوست
 دارید چنانچه تحت بشاعتا کرده و دوست دارید مرا **و در خبر دیگر**
 خدا و دیگر از آن فرمود صلی الله علیه و آله و سلم که فرمود الحیة
 اسرار المعرفه و الحقة غایة الیقین و لیس الیقین الرضا بقدر الله

بعضی بناه معرفت بر محبت است و عفت غایت یقین است و مرتبتی
 رضا بقدر خداست یعنی است بدانکه لازم معرفت که محبت است و اسرار
 تصور رحمت رجا و هیبت خوف فنا ده لهذا با عدم وصول
 بمقصد شوقی در کار و با وصول نسیم و با افراط از مریدان است
 و فرجی و با ملاحظه عنایت حبیب توکل و با استعانت لایزال و کمال
 رضا بقضای و با تصور قصور خود و کمال محبوب و طایفه اقدار
 او و نیل به حاصل **از جواب** امام جعفر صادق علیه السلام منقول است که
 فرمود **الذین هو الحب والحب هو الذین** یعنی دین محبت است
 محبت دین است **و اما** تفسیر محبت پس حاجت بیان ندارد اگر چه
 اقوال در آن بسیار شده که قریب بهم یا راجع بیکدیگر اند چنانچه
 بعضی تفسیر عین بیعتی ملذذ کرده اند و بعضی با نیاز محبوب بر نیاز
 مصعوب و بعضی عین شجاعت محبوب بکیلیت خود و اختیار او و تفسیر خود
 و موافقت او در اشکار و لطائف و بعضی نحو محبت بصفا نشی و
 اختیار محبوب بذاتش و بعضی جهت استوار و کثرت اسرار و بعضی
 نحو اشتیاق و ذوق و راجع و بعضی تفسیر روحانی که از عالم غیب بدین
 نازل میشود و بعضی با فراط عین بدین تفسیر کرده اند و از بعضی
 پرسیدند که محبت چیست گفت موافقت در جمیع احوال و ابر شریک
 خواند و لو قلت لم مت سمعاً و طاعة و قلت لا و الموت
 اهلا و مرجا یعنی اگر بگویند من بپیر مریم بطوع و رغبت و میگویم

و میگویم بخوانند مرکه اهلا و مرجا و غیر از این هم گفته شده اگر
 چه خارج از اینها نیست و نظریل بذکر همه مناسب نیست با آنکه خدا
 الخا چه راجع بلفظ و چه ناظر با حلال این مراتب متفاوت و در حقیقت
 عدالت و بعضی که ضد است و این مراتب دارد لهذا محبت همین
 شدت که او را عشق نامند و وجه مناسبت در این اسم نیست
 که عشق مأخوذ از عشق است و آن یکا هو است شدیدا علاقه با شیء
 و کرم که با غنا پیوسته میشود و مقام او را فخر گفته فرامیگیرد
 و بزبان فارسی او را رشتن گویند پس محبت هم اگر بمجامع دراز شود
 گرفت بشبه عشق و او را عشق نامند چنانچه بعضی که ضد محبت
 شدیدا و لغت گویند و بعضی عشق را چهارم مرتبه محبت
 گرفته اند و او را تفسیر کرده اند بنیادین محبت عین یک عاقل
 معشوق را زیاده و حد چنانچه نفس را استخدام و تفرقه میجوید و
 نفسانیت را نایستد و از خواب و طعام و شراب شغف شود و مرتبه
 اولی را استعسان و مرتبه دوم را مودت و سیم را حلت و پنجم اول
 نامیده اند و بسیار باشد که بعضی مراتب بلذت محبت را بتم گویند و
 فقره دعای یکیل و قبله محبت متین را شایسته گیرند و بگویند خود
 که مرتبه حلت بعکس آنچه گذشت بلذت بلذت مقام عشق باشد
 که این محبت نافذ در حلال و احاطت چنانچه در جلیل است
 علیه السلام گفته اند و در بقیه شاه و زراعی نیست و بدانکه محبت شایسته

و در حالتی که محبت را که در مرتبه
 محبت مجازی باشد مرتبه

دیگرافت دارد مثلا محبت فرزند یکس که چون فرزند
اورا علاقه دارد مرته دیگر آنکه این سرور و فرج بجهت اینست که
باین ولد وود اتفاق و عنایت شده از واهبان ولد دیگر
اورا وسیله اطاعت و بندگی و وصله مراتب قرب معنوی میکند
و مثال واضح این از ارباب است که شمشیر مثلا سلطان
یکس عطا کند محبت این شمشیر و فرج با و همین سه قسم است یکی
آنکه چون شمشیر است اورا میخوانند و میایستند باینکه شمشیر دارد
چنانچه اگر در میان این اود یا فتنه بود محبت با و کمتر شود از عطا
سلطان دیگر آنکه اورا ندانند باینجه که شمشیر است میخوانند بلکه
باینجه که دال بر عنایت و شفقت سلطان است میخوانند و آنکه
اگر غیر سلطان میداد اورا محبت و حاجت داشت دیگر آنکه
با و سر و دست که از خدمت ملک و دفع اعدا دیت که از
افتخارات و قرب سلطنت نا آنکه ب مقام وزارت رسد نه
باینجه که وزارت بلکه چون قرب ملک لازم دارد و بلکه
هر محبوبی تا محبت دل را از محبت غیر و خالی نکند یا در جای
محبت و کاذب است یا بر وجه استحکام آن محبت ممکن نیست مستوفی
که حضرت سلیمان علیه السلام که شک را دیدند که با اهل خود میگفت
چرا مرا از خود منع میکنی و حال آنکه من اگر خواهم قبیله سلیمان را
بنقاش خود میگیرم و در دیوارهای اینان سلیمان علیه السلام بنتم فرمود

فرمود و هر دو را خواند بان عصفور گفت ایامی توان چنین
کاری میکنی گفت نه یا رسول الله و لکن شوهر کار نفس خود را
میدهد و در نزد زوجه خود بزیاد میخورد و دوست ملاحت
کرده بنشیند و راجحه میگوید سلیمان علیه السلام زوجه او فرمود چرا
منع میکنی او را از نفس خود و حال آنکه او را دوست میدارد
و گفت یا بنی الله ایست دوست نیست از عای دوستی میکند محبت
آنکه با من غیر مراد دوست میدارد این کلام در دل سلیمان علیه السلام
انز کرد و محبت بکریست و جعل دوزان مردم محبت شد و عا
میگرد که خدا دل او را برای محبت خود خالی کند و مخلوط محبت
غیر میکند و لذا اینجا است که در ادعیه سجاده آمده است و فرغ
قلوب محبتك یعنی خدا یا خالی کن دل مرا از برای محبت خود
و بدانکه هر چه محبت بی منازعه ایثار و اخل دل شود فکرت او
بیشتر و چنانچه سلطان وارد در بلدی هرگاه منازع داشته
باشد فرار و طبعش چون بلد را بلد خود تصور نماید امکان خول
بود چنانچه شاعر گفته ۱۰ نانی هواها قبل از اعرف الهی ۱۱
فصادف قلبا خالیاً فتمکنا ۱۲ یعنی محبت مجرب بر من داخل
میش از آنکه من بدانم محبت چیست پس بر خود با دلی خالی پس
ممکن در او شد و لهذا گفته اند که دل را سه ایثار و اصداد است
قد صنع قلبی علی مقداریکم فالغیر هو که دینه متسع یعنی بر

تحقیق بچینه شده است دل من بفد محبت شما این برای غیر محبت
 شما دارا و وسعتی نیست پس تا محبت اضداد محبوب برادرد اجا
 نداده و اگر داده با سانی تواند بیرون کرد باید محبت محبوب را اهد
 تا امکان باشد لخدای بینه بچینه که در ایام جوانی و طفولیت حاصل
 شود مگر است و باینجه گفته اند که حضرت خلیل الرحمن علیه السلام
 مادر او بسبب خوف نفوذ او را در کوه برده در معاره انداخت
 و در هر چهل روز یکبار بود بیشتر میشد نزد او میرفت و خداوند
 بتبارک و تعالی او را تربیت فرموده غیر از آنکه ایله نداشت پس دل
 مشغول محبت پدر و مادر شدند و محبت خدا در دل و امکان شد
 و نحو همین را بعضی سر گفته اند در اینکه خدای عزوجل فخر انبیا
 و سلاصله الله علیه و آله در صغر بنیم فرموده خود تربیت او
 فرمود اگر چه وجوه دیگر هم میشود که سر این بنیم باشد و **محمّد خاند**
 که محبت پدر و مادر را برای خدا و همچنین هر محبتی با اینجه مافا
 با محبت خدا ندارد بلکه محبت محبوب خدا محبت خداست چنانچه
 و نقل باینده آگاه و شاهدند در بعضی ادعیه بنویسده اند
 اللهم ارزقني حبك وحب من احبك وحب ما يقربني اليك
 واجعلك احب الي من الماء البارد يعني خدایا عطا کن مرا محبت
 خود را و دوستی که ترادوست دارد و دوستی چیزیکه نزدیک
 کند مرا بدوستی تو و بگردان خود را محبوب تر نزد من از آب سردی

مقدمه که جناب امام حسن علیه السلام روزی از حدیث احمد بن محمد روایت فرمود
 که آباد و محبت در یکدل جمع میشود فرمود نه ای پسر من باینجه
 دوست میداری فرمود بلی پرسید یا دوست میداری مادر را
 فرمود بلی پرسید یا پدر را دوست میداری فرمود بلی پرسید
 آیا خدا دوست میداری فرمود بلی پرسید یا خدا دوست
 میداری فرمود بلی عرض کرد پس چگونه میشود این محبتها حاصل
 آنکه فرمودی که جمع میشود دو محبت در یک دل پرسید حضرت
 فرمود ای پسر من بدینست که محبت شما بر صیقل محبت خدا
 پس محبت خدا یقانی در قطب است و محبت شما مثل خطها
 که در اطراف او باشد و باینرا ظاهر است آنچه کتب شیعه و متون
 باوشده در فضایل محبت آل اطهار و عزت ابرار سید کایات
 صلی الله علیه و آله و در تفسیر قرآن مجید و در محبت فی القرب
 اجر و سالت و ارشاد ختم انبیا صلی الله علیه و آله شده و در کتاب
 مستطاب کافی از جناب امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده که آنحضرت
 سؤال کرده شد از حجت و بغض که با ان ایمان است یا نه آن فرمود
 و هل الايمان الا المحبة والبغض يعني ایا ایمان جز از محبت و بغض
 چیز دیگر هست پس این آیه را که شجره است خواندند که صدرا
 اینست واعلموا ان فيكم رسولا لله لو يطيعكم
 في كثير من الامر لغنموا ولكن الله جبالكم الايمان وزينه في قلوبكم

وَكُنْ اِيَكُم الْكَفَرُ وَالْفُسُوقُ وَالْعَصِيَانُ اُولَئِكَ هُمُ الرَّاكِبُونَ
 مِنْ جِهَةِ ظَاهِرِهِ اِيُنْكَبَايُنْ كَمَا يَنْبَغُ سَيَكُنْ دَرْمِيَانِ شُمَايَغْمُ خُذْ اِسْتِ
 اَكْلَ طَاعَتِ كُنْدَهَارِ اَوْدَرِ بِنَارِ اَوْدَرِ اَمْرَاهَا رَيْنَه دَر مَشَقَّتِ وَهَلَا
 مِيَايُنْدِ وَلَكِنْ خُذَا دُوسْتِ كَرْدَايُنْدَه اِسْتِ بَسُو شُمَايَا اَزَاوْدِيَنْتِ
 دَاوَدَه اِسْتِ اَوْدَرِ دَر طَعَايِ شُمَاوَمَا خُوشِ وَصَبْغُوشِ كَرْدَايُنْدَه اِسْتِ
 بَسُو شُمَا كَهْرُ وَفُسُوقُ وَعَصِيَانُ اِلْاِجْمَاعَتِ كَهْ خُذَا يَا اِيْشَانِ جَنَبِيْ كَرْدِ
 اِيْشَانِ بَرَاهِ رُسْتِ هِدَايَتِ شُدَه كَانْدِ **وَمِنْ حُجَجِ** اَنْ جَنَابِ اِمَامِ مُحَمَّدِ
 بَاقر عَلَيْهِ السَّلَامُ رَوَيْتِ كَرْدَه كِه مَرَادُ بِنَفْسُوقِ كَذِبَتِ **وَمِنْ دَلِيلِ**
 وَتَفْسِيرِ عَلِيِّ بْنِ اَبِيهِمِ اَنْ جَنَابِ صَادِقِ عَلَيْهِ السَّلَامُ رَوَيْتِ شُدَه كِه مَرَادُ
 بَايَعِ اَنْ جَنَابِ اِمَامِ الرِّضِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ اِسْتِ وَبِكُفْرِ وَفُسُوقِ وَعَصِيَانِ
 اَوْدَرِ وُثَاقِ وَمَثَلِ يَعْنِي اَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ وَعُمَاانُ وَابُو بَقِيَّةٍ مِجْمُوعَةً
 تَقِيَّةً اِسْتِ چنانچَه كَا هَسْتِ بَقِيَانِ وَفَرَاوانِ وَخُوانِ بَقِيَّةٍ مِصْرِفِ مِيَايُنْدِ
 وَبِاِتْفَاسِ رِسَالَتِ فُسُوقِ مِثْلًا قِيَسَتِ وَفَرَاوانِ مِجْمُوعَةً ظَاهِرِ وَبَطْنِ
 بِيَا رَهْتِ **وَمِنْ جَمَلِ** اَحْضَارِ وَاوَدَه دَر اِيْنِ مَضَارِعِ اِسْتِ كِه
 مُخَالَفِ وَعَوَالِفِ اَنْ زُخْرُ كَامِيَانَاتِ صَلَوَاتِ اللهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ رَوَيْتِ كَرْدَه
 كِه فَرَمُودَ لَوْ اجْتَمَعَ النَّاسُ عَلَى حَبْتِ عَلِيٍّ ابْنِ اَبِي طَالِبٍ لِمَا خُلِقَ اللهُ
 اَلنَّاسَ رِغْبَةً اَكْرَمُ رَمَدِ هَمَّ جَمْعِ مِيَشُدُنْدِ بِرَحْمَتِ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ هَرَا
 خُلُقِ عِيَكَرْدَه اَنْشَرِ **وَمِنْ اَحْضَارِ** مَشْهُورَه بَيْنِ اَلْفَرَقَيْنِ كِه بَعْضُهُ اَنْ اَعْلَاءُ
 سِيَّعُهُ اَوْدَرِ اَنْ جَمَلِ شِخْرِ اَنْ جَمَلِ حَصَاوِيْ سِنْدِ اَنْ قَلِ كَرْدَه اَنْدَرِ عَجَبِ

در بعض طرقات از معاذ بن جبل روایت شده که گفت شنیدم
از رسول خدا ص که فرمود حق علی را بر طالب حسنه ما قصر معا
سینه و بعضه سینه لا ترفع معها حسنه یعنی دوستی علی علیه السلام
حسنة ایست که ضرر بر عین سازد باو کند او بغیر اینجاب کناهیست
که نفع و خشنود با او حسنه و ان جمله اجناس رفته از چهل صحابه
حدیث گوئیست مروی از جناب امام حسن صلوات الله علیه از رسول
خدا صلی الله علیه و آله و ذیل او نیست نه قال ابنتی صلی الله
علیه و آله و آتته نه و الله لولن ال رجل جاء یوم القيمة و ذنوبه
اکثر من ورق النجف و قطر المطر و ما فی الارض من حجر و مدینه
لقی الله محباتک ولا اهل بیتک لا دخله الله الحجة ثم قال البیت
والله و الله ثم والله ثم والله لو ان الرجل صام الف شهر و قام
اللیل و عمل على الحیاة فی سبیل الله ثم لم یصل الله بمغضا الذی
بینک لکتابه الله علی مغیری فی النار یعنی رسول خدا صلی الله
علیه و آله بجای علم الستم فرمود قسم بخدا پس قسم بخدا اگر مرد یا یک
دروازه میامت و کنایها ان او پیش از بیک درخت و قطره ها
باران و امچیز در زمین است از سنگ و کلنج باشد و دوست تو
واهل بدیت تو باشد هرگز داخل نکند خدا او را در بهشت شریعت
قسم بخدا پس قسم بخدا پس قسم بخدا اگر مرد دوزخ را دیده وارو
سب مرا عبادت بیاد دارد و سوار بسپاهای ملک شود و در راه خدا

یا آنکه فرمود که بسیار را باو کشف از مال
و در او صلح اتفاق کند

کند و دشمنی و اهل بیت تو باشد میانند خدا او را بسوی شما
بنی و یعنی برود و نشانی از این قبیل اجبار که شرط خاصه از استقامت
و یکی از هزار یعنی اندک از بسیار و قطره از تجار فضایل پیش از آن
بزرگوار و اهل بیت اطهار است زیادتر بر آنست که هر یک از اهل بیت
محرر و محترمان و فقیر و فقیر بیان کرده و بدانند بعضی علماء شیعه
چون صاحب مجمع البحرین حدیث معاذ معتد را بعد از آنکه از مشهورین
بین افریقین گرفته چنین فرموده که ظاهر اینست که مرآت جت کمالی
باشد که سایر اعمال مصاف باو باشد همچو آنکه این جت ایمان کامل
حقیقه و غیرا و مجاز است و غیر از آنکه جت انجای ایمان و بغیر او گفته
شد پس با ایمان کامل گناه ضرر نمیزانند بلکه محله ارام انجانب
امر زیده میشود و با بودن محبت او حسن تقوی کند زیرا که حسن
بیت با عدم ایمان و **نسخه** صاحب کشف که از علماء مخالفینست
با آنکه علامه حلی در بعضی کتب خود فرموده که او از سحر و فریت
در صفا اهل بیت علیه السلام حدیث قدسی روایت کرده که رسول
الجهت من طاع علیا و ان عصائی و ادخل النار من عصاه و ان
اطاعنی یعنی هر کس که داخل بهشت میگردد هر که اطاعت کند علی را اگر
چه معصیت کرده باشد مرا و داخل آتش میگردد اگر چه معصیت او کرده
چند مرتبه اطاعت کرده باشد و بعد از نقل حدیث گفته که این مرتبه
حسن و باطنی است که جت علی ایمان کاملست پس ابلغ و اکمل از آنچه از مجمع

مجمع البحرین حکایت شد و در ذیل این کلام گفته مخفی نماید که ظاهر
حدیث بر طبق محاورات عرفیه و مقام اهل معرفت پس صافانند
با آنکه در حقیقت طاعت و معصیت بر المؤمنین علیهم السلام طاعت و
خداست زیرا که آنحضرت امر و نهی میکند مگر با آنچه خدا امر و نهی کرده
و باید دانست که خواه از اجاب و آنچه در معنی اینها است نه بر
که در رجال جمالی در آید که بدعوی محبت دست از طاعات و عبادات
کشیده بارتکاب معاصی و مجتنبی رخصا و رسول شوند بلکه محبت
مهما امکان خلاف رضای محبوب را نمیخواهد و ساید ترا آنکه ارتکاب
کما هان بسیار در حدیث اخیر ملاحظه شود از ادوات شرط بیان فرست
همین باشد چنانچه علماء ادب ذکر کرده اند که حقیقت تو از برای
امتناع مدخله است چون لو کان فیها الطهر لصدنا و لذا ان
برای تحقق وقوع آن چون از او قضا و لطفه و ان در مقام شدن
اگر چه مجازا در معانی یکدیگر اطلاق شوند **در مصباح الثیر**
از جناب صدوق علیه السلام روایت کرده که فرمود بخوای عالمین بدان
علی ثلثة اصول الخوف و التواضع و الخوف فرج العلم و التواضع
فرج الیقین و التواضع فرج للعرفه و دلائل الخوف الطرب و دلائل التواضع
الطلب و دلائل التواضع اثبات الخوف علی ما سواه فاذا تحقق العلم و الصدق
خاف و لذا اصح الخوف هرب و لذا هرب بها و لذا اشرق نور الیقین
فی القلب شاهد الفضل و لذا انک من دقایق الفضل بجافه

چیزها را با خیال رسانیده کفشد خوفناکش فرمود حتی آنکه
ان بر من الخائف پس مرقوم کرده که نفوذی که صفت و غیره باشد
و بعدوهای ایشان نوری بود از سبب خیال اسبقا مرقوم
ما خذاردوست میداریم فرمود انتم لفرعون بلی تراند بود
که محبت بعد از ثبات قلب و طمأنینه خواطر مقام مطلوب خود
صفت و جو و تحول بدن در وی باشد چنانچه مرقوم است که از
خدا جناب الیوم صین علیه السلام سؤال شد که چه میشود روی
که تو در ظاهر و باطن و جلال و عزت و توفیق عباد و اهل
برهان عظیم هستند از ندیدی و وضعف بدن و وقت فرمود
بدن سبب بدکان و دوستان دوست میدارند چنانچه روایت
حال خود را نزد او یا را ضو است از ایشان بانه و غیبت است که او حد
ایشان را قبول کرده بانه و اقامت پس تحقیق میباشم حال خود را
نفا و بعد سبب که من را ضم از او و او را ضیست از من پس مرقوم
خواطر من صحت بر محبت او پس ننددند روی من و ضعیف شد
بدن من **مرقوم** که از موصوف علی علیه السلام سؤال شد ما بال المجدید
الاسما من احسن الناس وجوها فقال لا اظن خلوا برهم فکسا هم
من خلل افراغ یعنی چه شده است که عبادت کننده کان در سحرها
روهای ایشان از نیکوترین روها است فرمود چنانکه ایشان باور
خود خلوت کرده اند یعنی دروفت که غیر نیست با او صاحبان دارند

پس خدا برسانیده ایشان را از احوالهای فردهای خود و در هر یک
یا من کذب من رعم انه یحقی وهو یام طول ليله الی کعب
یحب الخلق مع جده یا بر عمن ان لورایت الذین یصاون فی الدج
وقد مثلت نفسی بین اجنهم یحاطبون وقد جللت علی المشاهد و
یکانی وقد عززت عن الحضور یا بر عمن ان هب من عینک الذی
ومن قلبک الخشوع ثم ادعنی فی ظلم الیالی یجذب من بریا مجبیا
یعنی ای منی دروغ میگوید که یک کان کرده که مراد دوست میدار
و حال آنکه طول شب خود را صرف خواب میکند یا ناله چنانچه است که
هر دو سینه دوست میدارند خلوت با دوست خود را و ای بر عمن
اگر مشاهده کنی غان گذارنده کان در خلوت شب را که خود را مقهور
نظرشان کرده ام یعنی بحقیقت ایمان قلوب ایشان مشاهده آثار جبروت
و عظمت مرا میکنند خطاب میکنند مرا و حال آنکه تحقیق که جلیل هستم
از این که مشاهده شوم و تکلم میکنند با من و حال آنکه تحقیق که مقدر از
حضورم ای بر عمن بد برای من از چشم خود اشکها را و از نعل خود
خشوع و ذلت را پس از این بخوان مراد ظلماتهای شبها میباشد
نزدیک و اجابت کننده غمی نماید که جواب بود بعد از محذوف
چنانچه شایع در نظیر مقام است یعنی اگر برین پناه آفرایه امر
عظیم یا مقام بلند یطوایم ظاهر دید و یا در حدیث قدسی
یا احمد بن من قال لا احب الله تعالی احبته حتی یاخذ قیامی

و نوا و نیام سبوح او بیدل قعود او بزم صمدنا بوقل علو و سبک کن
 و قیل ضحکا و یخالف هواء و یخند للضحک و یخاف من ترسان و یخاف باشد مباد و سنان
 جلیسا و العلماء و احبابا و الفقراء و فقهاء و یطلب رضای و یفرح
 و یصرب من المخلوقین هر گاه و یفرح من المخلصین فردا و یشتغل بذكر
 اشتغال بذكر السبیح دائما و یكون بالوعد صادقا و بالعهد واثقا
 و یكون طاهرا و الصلوة ذاکما و الفرائض مجتهدا و یحافظ علی
 الثواب راعبا و من عذاب راعبا مشفعا و لا یجتان قربا و یجلیبا
 بعضی از حمد و چنانست که هر که دعوی محبت من کند مرادوست
 داد ما انکه اخذ کند همین وقت و بهر پوشد لباس ریشی را و یحباب
 دود در سجود ظاهر مراد انکه انقدر سجد بسیار کند و بخوابد کند
 که اگر عارض شود در وقت سجد دود عدد و طول دهد و طول دهد
 نشستن در محل عبادت را و ملازم سکوت شود و بوقل بر من
 کند و کویه کند بسیار و بخند کم کند و مخالفت هوا و نفس خود کند
 و کویه کند و مسجد خانه فرد دهد و علم را صاحب و لرزان
 دینار هفتین و علم را دوست و فقر را رفیق فرد دهد و قلب کند
 رضای مرا و فراد کند از غضب من و بگریزد از مخلوقین که بخشنه
 و فراد کند از کاهان فرد که حق و مشغول شود بذكر من مشغول
 شدن پس بسیار کند تسبیح و تزییه مرهیت و در وعده راست کند
 و بجهت و پیمان وفا کننده باشد و پاکیزه باشد و در غایت پاک باشد

باشد و در واجبات سعی کند باشد و در لایحه نزد مراست انقلب ما
 و داعب باشد و از عذاب من ترسان و خائف باشد مباد و سنان
 قرین و همشین باشد و در **الکرم** در باب حب خدا و همشین به با
 بیت فی هذه الحیاة مناسب مقام این باب که در حق علیه تسلیم و تسلیم
 و حادیت و دیگر در این باب بسیار است همین قدر در این چیزه اقتضا
 نمود و از رسیدن اوصیاء در علامت حجت ابیالی چند منقول است
 که همام بن اعقل ثقی بابها الحاطب فرمود که بعضی از اهل بیت
 لا یخبر عن فلان من لایله و ولدیه من یحیی الحبيب رسائلها
 تنقیر بایلی به و سروده فی کل ما هو فاعل و فالمنع منه
 عطیة معروفه و الفقر الیم و لطف عاجل و فی الدلائل
 ان بری من عزیر و طبع الحبيب و ان الخ العاذل و فی الدلائل
 ان بری من قاتل من یحیی لیدیر السائل و فی الدلائل ان
 بری من یحفظ من یحیی فی کل ما هو مانع ایضا البتة و یخبر عن
 در دعوی محبت ممکن پس محبت را دلیلهای و علامتهاست و
 در نزد او از حجب خود رساله و بیجاها در کار است از انجمله
 اینکه بگوید او مثلند شود و در هر چه بود و است او کند و سر و جانش
 اگر منع از او کند عطیة مقبولة او را بد و فقر را نیکی محلی فخر و ان
 جمله دلیلهای اینکه عازم اطاعت دوست شود اگر چه ملامت کند مصر
 دزدان او باشد و از جمله اوله اینکه در نظرها متبسم باشد و دلالت

و من الدلائل ان بری تسبیحا
 و القلب فی روح الحبيب بلا یلم

یا مال بلبسها باشد یا آنکه در او مالها و خزنها باشد یا آنکه در ظاهر حق
 و در باطن خلل است و خیالات باشد و نه محله او این که دیده شود چنان
 نشد بخواستن آن که یک طفره باید بر خود فرو برد و خواهد و از آنجا که
 دیده شود بیدار فاع بر فاع و هر چه فرموده اند **لنقل** که حضرت لیل
 علیه السلام در نزد خدا از این سینه او تا یک میل راه شنیده میشود و
 او خوش میزد چون جوش و یک محمل ایات محبت خدا و آثار آن و علاقه
 و مراد و منافع و قرین آن امری نیست که بر آید از ذوق و شوق و
 مانند یکی که محبت دنیا و زخارف آن بر سر شده از این مقامات بی بهره
 و نصیب مانده مگر آنکه بکرم صایب و نظر ثابت و فتنه رفته و غلغله
 میدهد کند و لذت شاق و مصایب و نیاز نلذذ و هر چه چیزی نباید
 و به طر زکرها و این معبود حقیقی ذکر غیر او از یاد دهد از غیر او است
 و با او سوا و با مسافت غیر مانوس تا محبوب قلوب و محسوس
 شود چنانچه گوید **فصالحه** بدین مکتب احده **و صورت**
مولا نور مذکور مولا **و ترک التماس دنیا هم و دنیا**
 شغل بکار که یاد بخیر و دینا **از فی التوفیق** مصروف است که
 گفت روزی نواری که کان بیرون رفت چون بیالای و از حق است
 ناگاه سواد یعنی سیاهی را دیدیم که روغن میامد و گفت و بدین طریقه
 مال میگویند و محسوس یعنی ظاهر شد آن بعلی نشان از خدا چیزی که بود
 که کلین با و بودند و دیگر است چون نزدیک من رسید دیدم نه جبهه

یعنی در وصفی نام

جبهه چشم در بر و دگر دو دست دارد **آنکه از من برسد بر سید**
 که هم در غریب گفت یا هذا هل هو جد مع الله غریبه یعنی امر را با یافت
 پیش و جفا خدای بی این کلام او کردیم گفت چرا که به میگوئی گفت من
 بدای و سپید و زود او را معالج نمود گفت فان کنی صا دفا فلیک
 اگر راست میگوئی پس چرا که به میگوئی که خدا ترا رحمت کند مگر راست
 نمیکرد گفت نه که هم چرا گفت **لا اله الا الله** بجهت اینکه
 که بر رحمت و است ذوالنون گوید قسم بخدا که از قول این مصنف
 مؤلف گوید کلام این ناطق بعضی وجوه و اعتبارات دیگر است
 و عمده مقتضی و از این ابواب التفات بمقام بلند جاست که مبدل
 مراد است مصیبت بحال و صدور فعل از جیب و عنایت و
 مرویت که سلمان فارسی رضوان الله علیه خدمت سید اوصیاء و
 علیه صلوات الله عرض کرد یا امیر المؤمنین انما الموت ام الحق هذا
 لا اله الا الله الجملی مولا یعنی یا دوست میداری مرگ یا
 نند کا بنر افروزد دوست عیدارم مگر آنچه را که دوست دارد مولا
 از برای من مرویت که جابر بن عبد الله انصاری رضا که از انجیل
 سید کایان صلی الله علیه و آله بود در آخر صلیب صغیر پری و عشق
 جلال مام محمد باقر علیه السلام او را ملاقات کرده از احوال و استفسار
 جابر عرض کرد که من پیرا به از جلف میگویم و مرضیه از صحت و مرگ
 به از جوق آن مرد علیه السلام فرمود اما انا فان جعل الله شیئا لعلنا

و ان جليل شایا احب الشیء من ان امرضه احب للرض و ان شفا
 احب الشفاء و الصحة و ان امانته احب للموت و ان امانته احب للمقاء
 محصل کلام الشیء علیه السلام ان هر چه خدا انبوی من خواهد از پری یا
 انجولین و مرض و صحت و بقاء من همان را دوست دارم ^{چون}
 این کلام را اجاب شدند و وی انحضرت را بوسید و بعد از آن ^{که} دست مبارک
 و خولست که باها را هم بوسید و سر هر یک داشت پس جابر گفت صدق
 رسول الله صلی الله علیه و آله فانه سئد رک لی و لد اسمی
 اسمی بقر العلم كما یقر الثور الارض یعنی راست گفت رسول خدا
 صلی الله علیه و آله پس بدرستی که فرمود زود است که ملاقا
 میکنی ^{چون} انبوی من و لدی که اسم او اسم منست مینکا فاعلم
 چنانکه مینکا فدا کا و زمین را ^{ضقی} که شخصی غیر خود را از
 مرضی معالج خود بعد همان بلسه بخورد او رسید از خود معالجه
 میکند از سببان از خود استفسار شد گفت ضرب الحبيب لا یوج
 یعنی زدن دوست درد ندارد حکایت شده که نفی لغوی و یا بن
 اوفاد که پرسید که آیا وج او را یافته گفت از لذه فامه
 از آلت عن قلبی مرارة و جعه یعنی بدرستی که لذت شارب او زایل
 کرد از دل من تلخی درد او را و اگر خود ملا حظ کنی محبتها و طاعت
 دینی و نه واکه اگر انواع ازیت از دوست مجانی که با باشد عدو
 حقیقی باشد حق رسد الم او بتو میکند و اگر هزار مشقت برای تو

دوستی منحل شوی بحیثیات نمیکند و بلکه شاید راحت خود
 دانی مثلا اگر ولدش فرغش دهد یا موی ویش ترا بکند یا
 لبت زندا اگر چه درد و آله دارد اما مثلند و میشوی و انبوی
 زنت که بیکانه بود انواع مرارت میکند و راحت می بنداری
 چه شد که خلاق عالم را که واهب همه نعم و باسط بسیار وجود و
 کرمست اینقدر محبت نیست که در جنت بلایه باجرهای و غوغا
 جرج از دست داده میشود بلکه محبت زنی یا فرزندش انواع مخالفت از
 خالق و لذت خود غوغا هوای اینها را که شبنم از جادو و عطا
 او است بر او را و غایب و مقدم میداری آن هذا الا و قلحة و
 غر و دینا ظلمنا انفسا فان لم تغفر لنا و رحمتنا لکن نرک الخائیر
 و اگر اینها نپذیرد تغذی میکند پس ملا حظ کن مقام دیگر محبت مجانی
 که بغیر از او بعشق میکنند و دین و دنیا را بآن سبب ز دست میدهند
 که فی الحقیقه محبت و پیوسته است مشعر با انواع کفالت از خون
 و چرک و عرق و صدید و تخامه و عذش مخلوق از آب دافق متعین
 خارج از من بعد که عاقبت آنلا شیء و تعفن و جیفه بود نیست
 غالباً که اگر این پوسه را بر گردانند عا مشق مشهور طبع او متفرع
 از یاد داده و بغیر میکند پس چه بسیار از نفوس که از خدا و ملائک
 الملک خافل ملووه باین نوعی شده اند بسیار شده اند زمال و ان
 در این ابواب میکنند و از یاد محبوبی که در آنها که نموبند ^{محکم}

که انرا ببر آهنگند که محبت بفرمانه زن بچه مقام رسیده گفت من او را
باد میکنم و همان من و او عصه طایف است پس از ذکر او بوی مشک
می یا بوی صندل آهنگند که عشق تو برفی که معشوقه است بچه مقام رسید
گفت ما هر دو بر سطح او بجز از سطح دیگران می بینیم **منقول** که زلیخا
روزی حجامت کرد خون او که بر زمین ریخت لهر جا که جاری شد
یوسف یوسف در خون شده شد بود دیگر منقول است که روزی
غضبناک شد بر یوسف علیه السلام خادم خود را امر کرد که او را بچند
تازیانه بزدانند خادم تازیانه ها را بر زمین میزد بخی که زلیخا میشنید
بخوابد خادم گفت که او را یک تازیانه بزد که او را بیدار آید
تا آنکه زلیخا نکند یب او را در زن تازیانه نکند پس او را یک تازیانه
زد زلیخا از خنده خود بیرون آمد و بخادم صیحه زد که باز بایست
انند که این تازیانه که الان زدی الم او در دل من واقع شد و گویا
مر زدی نیز یوسف را دیگر منقول است که روزی بر سر راه یوسف نشسته
بود پس کینه او را خبر کرد که یوسف نزد یک رسیده زلیخا گفت ای
یوسف بحق کی که تو را زدی و مرا ذلیل کرده که ساعتی تو حق کنی و از
من غایب مشو یوسف فرمود ای زلیخا مال و جمال تو چه شد گفت
در بلبه تو رفتند گفت چشمهای تو چه شد گفت باریه بر فراغ تو
رفتند گفت عشق تو چه شد گفت در سینه منست چنانکه بود
گفت برهان و دلیل تو چیست گفت تازیانه خود را بر زده چون

چون یوسف تازیانه را داد زلیخا آهی کشید و در او وحید تازیانه از
نفس و سوخت یوسف او را از دست خود انداخته عنان فرهار بر
گردانید و فرار کرد زلیخا گفت تو بد عوی و حیلت مثل زن نیستی
من از چهل سال از این کار در سینه خود حفظ کردم و مثل تو نمیکنم
از **شیخ** بهائی نه در عایشه عااله برقیه قاضی منقول است که در
یهودی جاریه داشت که مغرور در محبت او بود و روزی جاریه را
عاریت شد و حاجت بطبخ طعامی برای او بود یهودی دیک را بار
گذاشته نزد یک جلیج شدن طعام او را بخورده لهر پزد در این
ماله جاریه بگوشت او رسید دل او مشغول جاریه شده از دست او
افتاد و بدست خود دیگر اهریم میزد تا آنکه گوشت دست او ریخت
از آنکه جاریه آرام گرفت یهودی ملقب حال خود شد از کینه هم نظیر
همین منقول است که در سفری که اتفاق افتاد که غره که محبوبه او بود
با شوهرش همراه بود و کثیر بی خبر بود تا آنکه روزی کثیر درین راه
پیر تراشی بود تا که غره را بالای سر خود دید عقل او از شایده او
پرید و انگشتان خود را عوض نیز میزد و خون جاری شد لهر
عکس و از بعضی اهل تاریخ حکایت شده که کثیر غره را نفس بود و
خلفاء بنی امیه این غره را از او فهمید بود شد روزی رسید لملک
زمران داخل شد با او گفت تو را بخت علی بن ابی طالب علیه السلام
که از خود عاشقتری دیدی گفت قتی در بعضی میانها میگردم

مرد بولد بدم که دانهای خود را مضب کرده با و کتیم چای پختا نشسته گفت
 که سگی مرا و اهل مرا هلاک کرده دام زده ام شاید از برای کفایت امر
 خود و عیال بجز عیالیم کتیم خیزده مرا اگر صیدی بیای ز برای من
 قرار میدهم گفت بولد ما در پیش تو بدم که دام بر صیدی افتاد و برست
 بیرون رفتیم از دستاوت بتز صید بند او را کشود و درها کرد
 پس کتیم چه باعث شد بر این گفت چون شباهد بلیله و محبوبه من
 بر او رفت کردم و شروع کرد بکشتن از ایات یا سببه لیل لا تز
فانتی لک الیوم من وحشیة لصدیق اقول و قد اطففتها
 من و ثاقها لانت للبله لو عرفت عتیق فصنک عیناها
 و جیدک جیدها و لک عظیم الساق منک دق و چون
صیدش مع بدویدن کرد اندک گفت اذ هی و کل و لونه الرحمن
انت من فی خفة و امان لا تخافی من ان تقاوی سبعة ما تغنی
الحمائم و الاغصان و بعضی ایچکایز را زیاده و نقصان نقل
 کرده اند که سه دزد و دزد او ماند و نجات یافت و انکار او در
 اهو که صید میکرد و بخت خوف هلاکت او را و صلت کردم و
 عشق از او راست کوتری بدم بعض ثقات منقولت که در
سفر کنارم بقبیلہ از غوغله افتاد در بعض ایات نازل شد
نف دیدم که از جمال حلیه کمال پوشیده حسن و عکلام او را و خوش خلق
و عذی بیرون آمد و در قبیلہ نور میزد ما کا جولن خوش

و در احوال او از کتیم نقل کرده

دقت که از حسن بر او بود دیدم و لونه صغیر از هلال و حیض فلان
 بود افتی زبده یکی بر او و خند ایات چندی خواند و اسکیهای او بر خند
 او جاری بود از ایات که از او حفظ کردم این بود فلا عنک لی صبر
ولا فیک حيلة ولا عنک لی بد ولا عنک مهرب ولی الغضا
قد عرفت طریقها ولکن ما زال فی بلی ذهب فلو کان لفلان
بواحد و افرقت قلبا فی هو السبع بذبح از حال الجوان پرسیدم گفت
ذین که تود و خانه او مانزل شد و دست میداد و فلان چند
که از او احتیاج میکردند آمدند و کوید بخانه بر کتیم و آنچه دیده بودم بر
زن ذکر کردم گفت الجوان بستم منبت با و کتیم این همه از من
تا بخدا قسم میدهم که امر او ز نظر او را از خود دریغ میدارند گفت
صلاح او در اینست که مرا نه ببیند من چنین گمان کردم که این از جمال
پیوسته او را قسم دادم تا آنکه با آراه قبول کرد با و کتیم الان بوعده
خود وفا کن پدر و معادرم فدای تو باد گفت تو پیش رو من از عقب
تو میایم من سرعت کردم بجایب جولن و کتیم بشارت باد تو را بحضور
آنکه میخواهی که حال بجایب تو میایم من با او در یکم بودم که زن از غوغله
خود بیرون آمد و عاف میگشید و با و عیال و غوغله های او را بر یک
مجد که خود او و عیال پریشیده شدند و از کتیم هیئت که بگویند
چون نظر بجایب کرد فریادی زد و بر و فرشت افتاد پس در نشاندم
و انشرا از سینه و غوغله و میگردم زن بر کردید و گفت من لا یطیق

غبار غبارنا کف با طیفی شاید جمالنا یعنی کبک طافت دیدن غبار
کفش ما را نداده چگونه طافت دیدن جمال ما را دارد **از عجب محاکات**
که گفت روزی نشسته بودم و دود فتنه من جمیع آن اهل بودند و لاجب
مردم را یاد میکردند تا آنکه سخن باحوال محبت رسید هر کس چیزی گفت
در میان جمع شیخی بود ساکن چون کلام فرمود باخو رسید شیخ گفت تمام
خبر هم بخبر که هرگز نشنیده اید مردی بود بجز آن عشق داشت و
ما نمیدانستیم و آنجناب بزرگ مغیبه عشق داشت و آن مغیبه بدختر
عشق داشت پس روزی مرد در مجلس آنجناب و مغیبه حاضر شد
دیدم مغیبه باین کلام تغنی میکرد **علافة ذل الطوی علی العاقین**
حی الیک و **لا یسماعا** **اشوا** **ان الی محمد** **تک** **الجنان** گفت باو
احسن و الله با سید بنی گفت ایما اذن میدهی که مرعیه **مغیبه**
گفت بلی عیبه حالش را شنید باقی پس سر خود را بر صافه گذاشت
پس از حرکت داد و پیر ما کاه مرده بود باین همه عجز شده و سرود
برها مکتد شدند و از هم جدا شدند چون غزل خود رفتند اهل منزل
شناختند چون در غریقت معناد آمده بودم ایثارا با بچه شدند
نمودار از مر جوب خبر کردم دختر من این کلام را شنید **بپاشند و بچایند**
من داشتم وقت مزانی و رفتیم دیدم و ساد کدشته همان
که آن امر جوان برای و حکایت کردم پس از حرکت داد دیدم مرده
او را بچرخ کرده صبح ما جان را دزد و دیگران جان را بچرخ کرده

داشتند در بین راه جان را سخی دیدیم از حال او پرسیدیم ما کاه
معلوم شد که او هم جان را مغیبه بود که مردن دختر مرا شنید بود
و همان بخور کرده و مرده بود پس هر سه را دفن کردیم پس مردن در
یک روز و نظیر حکایت حکایات عجیبه و بکر در کتب سیر مذکور گن
دره مقصود ما هم بر کفایت میکند **و اگر گوید که محبت مغیبه بلبل**
اخلیه داشت اینست **و لو ان لیلی الاخلیه سلمت** **و علی**
و فوفی جندل و صفایح **و سلمت لیلیه الباشا** **و زرق**
الیها صدی من جانب البقر صایح مقصود آنکه اگر بلبل وی
نخلیه سلام کند بر من در وقتیکه مرده در زیر سنگهای پهن
باشم هر آینه من هم نسلم میکنم یا صیحه کند از فر صیحه باو میرسد
دره مغیبه بحث و شریعتی آیند و بپراشند کرده **و شرح** **آن**
که از کتاب مجلس و نویس حکایت کرده اند که لیلی اخلیه با شوهر
خود نزد یک فرقه مرده گردید شوهر او گفت ای نسلم از فر
توبه است بر او سلام کن لیلی گفت مقصود از سلام توبه
گفت میخوام نکرپ کنی او را او نكفنه و لو ان لیلی الاخلیه
سلمت تا آخر پس نه و الله از اینها مفاقت نباید بکند تا بر او سلام
کنی پس لیلی گفت **التسلم علیک یا توبه الت القابل و لو ان لیلی**
فاین ما قلت یعنی ایما توفی که این کلام گفته پس کجاست آنچه گفته
پس ناگاه طبری در آنجا از فرقه مرده آمد و بسینه لیلی زده فریادی

کند و تا ان محبت از این شوق مختلفه بنظر نداشت با شداد دعا و اورا
 او را نکند زیرا که عالم مشهود و امثله حسیه در درك عالم حقیقت
 و از عان براب معرفت و خلیت و شاید این کلام مشهور که
 الحجاز قطره الحقیقه اگر از صاحب معرفتی صادر شده باشد
 ناظر با یتفهام باشد پس اگر طالب محبت حقیقه دید که دوست از
 برای دوست مرخو هم قطع علاقی حاجه میرد و از دوا غرور
 متقانی شود و موقوف ابل ان عو تو را ایاد آفد و اگر شنید که
 دوست بیاد دوست سر از پاشناخت و دست از تیغ یا بیزیا
 کچه و کله خود هم در مقام تذکره یاد حبیب چنان باشد چنانچه
 سید و لیا علی الصلوات و السلام نضال و پیکانها را که در حروب
 بدن مبارک و اجل شده بود در وقت نماز که احسا را الم او را
 میفرمود بجه آنکه دلش عالم قدس مشغول بود پیرون میکردند
 و اگر فهمید که تواند شد که دوست مجازی نتواند مشاهد غیا
 حال محبوب نماید بجه این محبت خسیسه دینه کجا تواند بود
 که باد عوی محبت خالق عالم مصدق بنی آدم خداوند و اله التعم
 اثری را تا مار ملک و جبر و ترابعین بصیرت مشاهده کند و خود در
 نماید چنانچه حضرت موسی علیه السلام با آنکه میدانت که خداوند از
 صفات جسمانی و از مکان و زمان و محبت و حجه او هام و عقل
 در ساختن و جلالت کند ذات مقدسش را هی نیست چه جانی

کند و از این عالم تصدیق

آنکه بر رویه صریحه ادراک شود بجه احواد قوم رب ارفی کهن و جواب
 لن ترانی شنیدن بمشاهده اثری مد هوش افتاده چنانچه در قرآن مجید
 و خر موسی صعقا و بر این سیاق از عالم مشهود تواند بود که متذکر
 عالم حقیقت شود و آنچه در کلام منقول یا منقول از باب معرفت
 بصیرت در باب محبت آمده اگر چه بظاهر در محبت مجازیه است لیکن
 منظور تذکر مقام محبت خدا و دستان خدا است چنانچه شیخ
 الذین عاملی به گفته کل من لم یحیی الوجب الحسن قرب الی الله
 و الحسن و بهار سینه فرموده دل که خالی شد ز عشق و نیک
 سبک استنجای شیطان شمار سینه خلای ز مهر کلها
 گفته اینان بود پراسحوان و بدانکه بسیار از ضعفاء العقول
 و پیر و پاهای خیر خیال کرده اند که از خلص اهل بختند و هر چه
 از ایشان صادر میشود از لوازم محبت است و حال آنکه از محبت
 اصل بلکه از شرع و دین طراوت چه استقام نکرده اند ضوابط و
 قواعد ظاهر و باطنیه شرع انحراف از عبادات و وظائف و
 تقذیب اخلاق و قطعه نفوس و قلوب از دست داده اند بار
 فاسد و اهواء کاسه خود بهر سبب که طبع حقهاء مردم از عوام
 و لباب شریعت و مکنن کالافام مایل باشد چنانچه در
 اختراع کرده اهانت اهل دین و شرع را سر و یعتن و مینویسند خود
 پیدا شده و با عین محبت دنیا در نظر ها خود را با و ضاع و دیگر

والا کرمی محافظ نداشت ایام کمی با این قوم بسربرد میفرمود که جز آنکه
شیطان و نفس و علاقه شدید بدنی و مخالفت خدا بلکه عدم اعتقاد
بروند جز بلکه عطلی حلال و حر و شراب چیزی ندارند و تفصیل
احوال اینها عت و افعال و احوال جنبه صادره از ایشان و آنچه
از اهل بیت اطهار در دژم و لوم و تبری از ایشان وارد شده این
آوردن کفایتش ایراد برخی از او ندارد **پس** ای برادر باغی و
جان عزیزان همه که عوی محبت خدا شدند غلط بلکه مدح برادر
آنگاه با عدم عصمت شاهد خبر و بینه مدح کار است اگر بنگرد
اوست و در ظاهر و قول و افعال ممکن باشد با حسن وجه عمل شود پس
اگر مدعی حجت ضوابط شرع و ادب و بیزاد و هر باب بیما هفتاد **اعمال**
و تطهیر قلب از امراض و مملکت و اغراض نفسانی و اگر در اجازات و اوقات
دین با اصول کفر مشغول شده و فی الجمله چون حسد و کبر و فخر و حرص
و غضب و امثال اینها ملازم شده از اهل محبت است و شکی نیست
و ضعف و وجود و عدم آثار و علامات گذشته مراتب حیات
متفاوت است و از اینجا است که کمال طبقات منافقان با محبت
خدا ندارد چنانچه فرموده با اهلها السلام کلوا من الطیبات و
اعملوا صالحا و دیگر فرموده اهلکم الطیبات بلکه محبت اکل و
شراب و ملبس و مسکن اگر در و غرض جز اطاعت خالق بقوت و صلاح
بدن نباشد راجع محبت خدا است و باین ناظر است و دعا و نیوی

بنویس صلوات الله علیه و الله اللهم انی اعوذ بک من جوع یفصح علی المؤمنین
و فی غلغلی من طاعتک و همچنین تحت زوجات بیب تقف و تکثیر نیک
و بخوابها چنانچه منقول است که سلیمان بن داود علیه السلام با خود در بیابا
هر از دن منکوحه بر میداشت هفتصد کبوتر و صد صدقه و بعضی گفته اند
که چنین بود که در یک شب هر طوف میگرد **و از فخر** اینها و مدلل صلی الله
علیه و آله محبت زن معروف تا آنکه فرمود که از دنیا شش ماه چیز را
دوست میدارم طیب و زلفا و قرق العین و عین و سر و چشم و دعا
و این حدیث و وجهی در او تصور میشود و چون اولا از دنیا سه چیز فرمود
و غایت که از اتم امور آخرتیه است و از بیان فرمود باقی بر سلو و
از مقام مجال عطف زمام کلام را بداند محبت **پس** محبت الخب صلی الله علیه
و آله باین و آن راجع محبت نفسانیته نیست و البته بان محبت خود است و
همچنین از سایر ائمه علیهم السلام و بخوان محبت اولاد محبت فرایند منکوحه
دیدنیته بر وجود ایشان چنانچه اسناد بان شدند یا محبت مال محبت شیئا
و تقف و حفظ عرض خود یا ادای خود یا سعه بهیال یا احسان
محتاج و برادر حام و صله ایشان و بناء خیرات از مساجد و معادن و
نحو اینها از محبت خطوط نفسانیته راجع محبت خداست و اخبار بسیار
در این باب وارد شده **منقول** که امام جعفر صادق علیه السلام استفسار
از حال بعضی شیعیان خود فرمود عرض کردند باین رسول الله قد تحکم
عن الدنیا و اقبل علی العبادة یعنی از دنیا الهی و در عبادت کرده

حضرت فرمود من این یا کل یعنی بر آنجا امر او میکند که شعله اخ
بعضیه فقال ان ثواب ذلک لا یخرج اکثر من ثوابه مع عباده یعنی بر آن
دارد که با وعطاء کند حضرت فرمود که ثوابان برادر بیشتر از ثواب برادر
اوست با عبادت او عباد باشد که تو معبود را کول و ملوس و مسکن
باعث عبادت او را در حق حاکم و صاحب طایفه دراز نه و امکانه و شدت
و مطلوب شود چنانچه از جناب امام حسن و امام جعفر صادق و امام
رضا علیه السلام منقول است اگر چه دیگران بی تمایزند کوار ایات
ستند و با علی علیه السلام بان نحو سلوک میفرمودند بجز کلام آنکه فی الجمله
مشروط است اگر چه محبت اموال و اولاد و نامشده منافاتی با محبت خدا ندارد
بل اگر اینها را بجهت ترصل با غرض فاسده و بیهوده و بیهوده خواهد بود محبت
خدا جمیع عیش و لذت و محبت و لذت و امثال آن نه بجهت از عاف بلکه بجهت
افضای طبیعت بشریه ظاهر است که مضایق محبت خدا باشد
چنانچه بعضی از اهل بصیرت با و کرده و نسبت بصیرت اخبار داده و
میتوان استفاده از بعضی اخبار گذشتۀ غریب علی بن ابی طالب که مقام
بلندی در محبت اینست که از هم نباشد و او را بخود راه ندهد که
الله در قصه روح اسود که حضرت موسی علیه السلام با و استقام نمود
ماه و خدا چنین حکایت شده که خدا و روحی عیسی فرمود که آن روح انعم
العبد الا ان فیه عیبا قال یا رب و ما ذاک قال یحبه بنیم الا عیبا
و من احبته لا یسکن الی الله و لا یأمن فی الله یعنی بدرستی که روح خوب

خوب بنده است مگر آنکه در او عیب هست موسی علیه السلام عرض کرد که
ای پروردگار من چیست آن عیب و عی با و شد که خوش میاید و با
دینم و هر ها و کسی که مراد دوست دارد ساکن و مطمئن بخیر عیش و
و امن بخیر عیش و بداند که محبت خدا استوار است و مراتب قبول
اعمال ظاهر و باطنه است منقول است که پس از این تحافه بعد از آنکه آیه
انما ولیکم الله و رسول الله و اولی الامر من بعد علی بن ابی طالب علیه السلام
بصدف بخاتم در حال گفتگو نازل دید گفت که اکثرهای بسیار
بصدف کردند و این غار از برای آنکه نازل شود بر این بجهت نازل شد بجهت
این ابی طالب علیه السلام پس نازل شد و بمقام بلند محبت و الجمله
ناظر است اینچه در اخبار فریقین آمده که ضربه علی بن ابی طالب علیه السلام
من عباده الفلکین و در ستر خصوصیت فضل انهریک انما
فریقین و جمیع منقول است فاینچه ثالثه در مصداق و تسلیم است
بدانکه انوارات و علامات محبت رضا بفعل محبوب است چنانچه
گفت و هم چنین شطری از اخبار متعلقه بایستقام در مطاوعه و اخبار
سابقه مذکور شد و در ایستقام بایراد بعضی از اخبار و شطری
از انوار بجهت رعایت اختصار اقتصار میرود مخفی آنکه رضای
خدا از بند عین حبست و لبث ثمر و اصل جوهر است چنانچه در
قرآن مجید بعد از ذکر جنات بخیر من تحتها الا نهار فرموده و رسول
من الله اکبر و عارف بقواعد علم بلاغت از سوره این جمله میفهمد

که رضا راجع به مقام در کار است **از جواب** مقدس بنوی ۲ مرقی
که فرمود چون روضه قامت شود میرود پاد خدا از برای طایفه از امت
من با الهای چند پس پوز یکند از فرهای خود بسوی بهشت پس
میکنند در بهشت بدون مافی و مستقیم میشوند هر چه خواهند و ملائکه
بایدشان گویند یا احسا برادیدید که بند حساب ندیدیم میسرند یا از
صراط گذشتید گویند صراطی ندیدیم میسرند یا از جهنم را دیدید میگویند
چیز یابید یا نه ملائکه گویند شما از امت کدام بغیر میگویند یا نه
محمد صلی الله علیه و آله گویند شما را بخدا یغالی قسم جز عهد ما را هم
بود عملهای شما در دوزخ بود و محضت در دوزخ بود پس خدا ما
با این منزله بفضل رحمت خود رسانید شکوی پرسند چه بود از خلعتها
گویند ما و اینکه در خلوت بودیم چرا میگردید که او را معصیت
کنیم و بیکر و سیر از آنچه از برای ما مقدر فرموده بود راضی بودیم
ملائکه گویند حضرت از برای شما این مقام **مؤلف گوید** که مراد از این
صراط تواند بود که مشاف و الا لام او باشد تا آنکه با ایة شریفه و آن
منکم الا وارهها و آنچه بعضی از او است منافات نداشته باشد و
تواند شد که مراد چیز دیگر باشد و الله اعلم **دیگر** اندر سؤل خدا
مرویت که فرمود اعطوا الله الرضا من قلوبکم نظیر بسؤل الله
بوم فقلکم و فاقکم و الافلاس یعنی بدک رضا راضی شوید تا آنکه
ظفر یابید ثواب خدا یغالی در دوزخ فقر و احتیاج و افلاس خود

مرویت که از حضرت موسی علیه السلام سؤل کردند که از پروردگار
خود سؤل کن چیزی را که اگر ما او را بجل آوریم از ما بان سبب راضی
شود پس خدا یغالی وحی با فرمود بگو بایشان راضی شویم از من
تا من از ایشان راضی شوم و نظیر این از حاتم ابلیس علیه السلام و آله
مرویت که فرمود من لبت ان عیلم ماله عند الله عز وجل فلینظر
ما الله عز وجل عند قال الله ینزل العبد منه حیث یراه الله
من نفسه یعنی که یک دوست دارد که بداند که چنانچه بگوید و نزد خدا
عز وجل هست پس نظر کند چه عمل و کار از برای خدا در نزد خود
اوست پس بدینگونه خدا مانندی کند بند را از خود مکاران
که مانع کند او را بیده از نفس خود و از این قبیل است آنچه در حدیث
حدیث وارد شده که هر که راضی شود از خدا بکی از رزق راضی
میشود خدا انا و بکی از عمل **مؤلف گوید** که بعضی از اینها در مساجد
خود گفت ای رب افرحک لبت الیک قال من اذ اذحت
صینه سالمی قال فای خلقک انت علیه ساخطا قال من **مؤلف گوید**
فی الامم فاذا قضیت سخطه فضائی یعنی ای پروردگار من کدام
خلق تو و سراسر بسوی تو فرمود که یک صبر او را بکسر و مفاد
و ماضی از من باشد گفت کدام خلق خود را بر او غضب کنند
فرمود کسیکه طلب از خود دارد و از من میکنند پس چون قضا و حکم
قضاء مرا اذ هست داشته باشد **مؤلف گوید** که موسی علیه السلام گفت یا رب

دلوق علی امرینه رضاك حتى اجله فاجله الله تعالى ان رضاك في
 كرهك ولنت ما نصبر على ما نكره قال يارب دلوق عليك قال فان
 رضاك في رضاك وبفضلك يعني اي پروردگار من هدایت کن
 مرا بر امری که در او رضای هست تا او را بعمل ورم پس خدا یقانی
 باو وخیال بود که بدرستی که رضای من در کراهت است و تو صبر کنی
 بر آنچه ما خوش داریم و راو در بعضی نسخ سقیمه که نقل حدیث شده
 لفظ ما ساقط است باین نحو انت نصبر علی ما نکره بنا بر این ظاهر می آید
 آنکه رضای من در کراهت است و اینکه بر عکس صابر باشی گفت
 پروردگار مرا بر او هدایت کن فرمود پس بدرستی که رضای من
 در رضای تو است **بعضای من** یعنی که در احبارال دواست
 ما الاولیائی والهم بالذین ان الله يذهب حلالا و حراما فی
 قلوبهم باو و دل طحی من اولیائی ان یكون ارواحنا بین لا یعلمون
 یعنی دوستان مرا با هم و خزن در او و دنیا چه کار بدو رست که هم
 می برد بشری مناجات مرا اندکهای ایشان آید و دیگر دوستان من
 انا و اولیاء من که در عاف نباشند و غم بخورند و نهند **در هیچ کس**
 انجا بایر المؤمنین علیه السلام روایت کرده که فرمود طوبی لمن ذکر العباد
 و عمل للمساب و وقع بالکفاف و رضى عن الله سبحانه خیر من یدرای
 کی که یاد کند معاد را و عمل کند برای حساب و قانع شود بقدر کفا
 و راضی شود از خدا و سبحانه **بسی** صحیح از ابو جره غالی از حضرت

بنجاد علیه السلام روایت که فرمود الصبر و الرضا عن الله راس طاعة الله
 و من صبر و رضى عن الله فيما افترض علیه فيما احب و اكره لم يقض الله
 عز وجل له فيما احب او كره الا ما هو خير له يعني صبر و رضای خدا
 سر و جز و عود طاعت خداست و کسی که صبر کند و راضی شود از خدا
 در آنچه خدا بر او حکم و تقدیر فرموده در آنچه محبوب باشد یا مکره
 خداوند عز و جل و قضا و حکم عینک را بدو و در آنچه دوست دارد یا
 کراهت دارد او را مگر چیزی را که از برای او چیز باشد **بسی** قوی
 از انجناب مستطاب علیه السلام مروی است که فرمود ان الله عز وجل
 اعلى درجة الزهد ادى درجة الورع واعلى درجة الورع ادى درجة
 اليقين واعلى درجة اليقين ادى درجة التضايعه و بعد از این
 بدیناچه جزء است بالا از درجه زهد است فرد درجه و درجه دیگر
 و بالا از درجه و درجه است و بالا از درجه یقین است و بالا از درجه یقین
 است فرد درجه رضا است **و اینها** **بسی** قوی از جناب امام محمد باقر
 علیه السلام منقول است که فرمود الحق خلق الله ان یسلم قضاء الله عز وجل
 من عرف الله عز وجل و من رضى بالقضاء اتى عليه القضاء و عظم الله
 اجره و من سلم القضاء قضی علیه القضاء و ليجز الله اجره یعنی
 مرا از این مخلوق خدا داد اینکه ندیده که قضاء خدا عز و جل را
 کیست که خدا عز و جل را بشناسد و کسی که راضی بقضاء باشد قضاء
 بر او نازل می شود و خدا بر او میکند اجر او و قضا را ما خوشتر از در

قضاء بر او نازل میشود و باطل نمیکند خدا جل و ازل را **و اینست**
 از لایق مراد از جناب امام جعفر صادق علیه السلام منقول است که فرمود
 ان اعلم الناس بالله ارضاهم بقضاء الله عز وجل يعني بديار
 داناترين مردم بخدا را رضاي نين ايشان است بقضاء خداي عز وجل
و در حديث معتبر از انس روید علیه السلام مرويت که فرمود در طاعة الله
 الصبر والرضا عن الله فيما احب العبد او كره ولا يرضو العبد
 عن الله فيما احب او كره الا كان جزاء له فيما احب او كره و ترجمه
 اين خبر از خبر سابق بجاى ظاهر است **و در خبر** معتبر مرويت كه از
 انس روید علیه السلام سوال كردند بچه دانسته میشود ايمان مؤمن فرمود
 بالتسليم لله والرضا بما رزق عليه من رزق و ان يتخطى عنه
 باقتضاد ان يرضى الله ورضا بما رزق و ان يتخطى عنه
و در حديث رواه الله بن ابى يعقوب ان جناب بزرگوار علیه السلام فرمود
 لم يكن رسول الله صلى الله عليه واله يقول الله قد رضى لكان غيره
 يعني چنين نبود بجز **صلوات** الله عليه واله كه بفرمايد در چيزى كه كند
 باشد اگر غير اين بود يعنى بجز بجز بجز خواهش بود **و در حديث**
 از انس روید علیه السلام مرويت است كه فرمود لى الحسن بن علي عليه السلام
 عبد الله بن جعفر فقال يا عبد الله كيف يكون المؤمن مؤمنا و هو
 يخطى فتمه و يحقر منزلته و الحاكم عليه و لنا الضامن لى يحيى
 الا الرضا ان يدعوا الله فيستجاب له يعني ملاقات فرمود جناب

امام حسن علیه السلام يا عبد الله بن جعفر بن فرمود اي عبد الله چه
 گونه مؤمن مؤمن ميشناسد و حال ملكه او را ضايع بغيره و مضيق خود
 و بيت كنده منزل خود است و تواند بود كه صغير قسم بخدا را حج
 و صغير منزل بغيره حاج و صغير باشد پس با ايجال چگونه مؤمن است
 و حال ملكه حكم كنده بر او خداست و من ضامنم ان يرضى الله
 نكند در دل خود مكر و ضارا اينكه بخواند خدا را پس مستجاب شود
 دعاى **و از ابى حمزه** على مرويت كه گفت سمعت ابا عبد الله
 عليه السلام يقول للعبد بين ثلاث بلا و قضاء و نعمة فعليه اللبث
 من الله الصبر في رضى و عليه للفقضاء من الله التسليم في رضى
 و عليه للنعمة من الله الشكر في رضى يحصل معنى اينكه بنده ا
 اين سه چيز منقك نيست بلا و قضاء و نعمت صبر تدبیر و تسليم
 و رضا تو قضاء و شكر انبراي نعمت خدا و رضى است بر او
و در مصباح الترحيم از هين مصباح شريعت عز و ولایت شده
 كه فرمود صفة الرضا ان يرضى المحبوب والمكروه والرضا بها
 نور المعرفة والى الله فان يجمع اختياره والى الله حقيقة **و در حديث**
 عنه والرضا اسم يجمع فيه معاني العبودية و تفسير الرضا سر الله
 معصية لى محمد الباقر عليه السلام يقول يعلق القلب بالموجود مثل
 و بلا المقود كمن و لها خارجان عن سنة الرضا والعجب من يد العبد
 الله كيف يمانعه في فقد و دانه حاشا الرايين العامرين عرف ذلك

بعضی صفت رضا اینست که به پسند و خوش و ناخوش را در رضا شفاع
نموده و عرفا است و را حق را جمیع احوال خود فایز است یعنی تسلیم
بمحضر است و را حق در حقیقت را حق کرده شده از او است و رضا
اسمی است که جمع شده است در او معانی بنده کی از برای خدا و
فقیر بعضی رضا مخفی است و میشنیدم از پدرم امام محمد باقر
علیه السلام که میفرمود دل بستنی با آنچه هست شرکت و با آنچه نیست
که است و آید و از طریق رضا پیروان هستند و عجب است از
دعوی بندگی از برای خدا میکند چگونه با خدا ساز میبندد
تقدیرات خدا مگر اهل رضا و معرفت که از این منافعه بسیار
و باین همه احوال ظاهر است آنچه در اینجا آمد که خداوند عز و جل
میفرماید انا الله لا اله الا انا من لم یصیر علی بلای و لم یرض
بفضائی فلیقتل بها سوائی یعنی منم خدا غیر از من خدائی نیست هر که
صبر بر بلا من نکند و رضا بقضاء من نباشد پس خدا غیر از من
نخند کند و این خدا بدی است که مخفی و پوشیده نیست بجز
مراتب رضا مراتب سامیه عالی است **شیخ** سعید شهبازی
طالب شاه میفرماید مرتبه رضا جز آن بلند نیست از مرتبه صبر بلکه
نسبت صبر بر صواب و در نزد اهل حقیقت نسبت معصیت بطاعت
بجهت آنکه محبت مقتضی لذت بردن از بلا است چون در بلا محبوس
دیدار او است قریب و امن از دنیا می شود و صبر مقتضی ناخوش شدن

داشتن بلا و سخت شمردن او است و کراهت باین منافات دارد پس
محبت و صبر متنافی خواهند بود و دیگر آنکه صبر اظهار بخل است و
بخل در مذهب محبت از شدت منکرات و اظهار علامات عدالت
چنانچه گفته شده و میسر اظهار بخل در مذهب و بیخبر از آنکه
الاجتهاد و لذا اینجا است که اهل حقیقت که اندک الصبر من الصعب
للمنازل علی لغات و اوحشها فی حر و الخب و انکرها فی طریق التوحید
و از برای رضا سه درجه است **درجه اولی** و اول درجه متقی نامند
اینست که او را کس موافق بلا و احساس الم او را نخورد و اگر چه بطبع از
او کاره لکن تعقل در او را عجز باشد بجهت طلب ثواب نظر طالب قصد
و حجامت از طبیعی که علم بقصاصیل مرض او را در زیر که با اندک الم
دغت با او میکند نظر بصلاح حال خود و یازنی سیده منت فساد و
حجامت را میکند و همچنین کسی که بجهت طلب ربح مسافرت میکند اگر
چه متانی سفر را او را کس میکند لکن محبت غیر مفر او را بجهت
مشاق نموده **درجه دوم** و اول مرتبه مقررین نامند اینست
که او را کس الم را بجهت نمی میکند لکن این الم را بجهت دوستی او
و مطلوب محبوبی است دوست میداند و با او باخاست چنانچه
اهل عشق مجازی جمع مراد و مطلوب ایشان در هوای محبوب ایشان
و در نظم و نثر ایشان مصداق اینند و بسیار است **درجه سیم**
اینست که احساس الم را بجهت میکند بلکه چنانکه در محبت فراوان

که خواست او را احساس الم از کار افتاده چنانچه مشاهد میشود که در مقام حرب
 و عرکه قتال آجا باشد متخاصم بظواهر اجرائات و اسباب برسد و مطلع
 میشود مگر بعد از اطفاء ناز و حرب و تقصیر قتال و یا مشابه دم چنانچه
صفحه ۱۰۲ که جبار علیه السلام در باب پویشدن زده با آنست که
 میشد ما آنکه جناب اما حزن علیه السلام در باب پویشدن زده با آنست که
 که در فرمودند یا بنی و الله لا یسالی ابرک اعط الموت وقع ام وقع الم
 علیه و الله لا یسالی طالب الم الم الم الم الم الم الم الم الم الم الم الم الم الم الم
 قسم بخدا که باک ندارد بدینکه بر مرگ واقع شود یا مرگ بر او واقع شود
 قسم بخدا هر آینه در این طالب ما فوسلت بمرگ از طفل پستان مادرش
 و از این قبیل با ما شد از این طالب علم و معرفت اتفاقاً و منافیاً که هر که
 شوق فیه نیست که باشد بمقتضی زما شد در آن اعمال مقدر الشوق
 عیش و چنانچه فرو رفتن در بحر زخارف دنیا هم نه انقدر لازم از
 جوع و عطش و سرما و کوه و غل و غنای حاصل مدعا دارند که قرآن و
 کرد الا آنکه بجهت شدت شوق بسیار شد که ادراک الهی میکنند و اینها را
 رضا هم مرا تبیت مختلف در شدت و ضعف و اندک و کثرت اینها را تبیت
 که در بعضی کلمات ما مشهوره از جناب علیه السلام علیه السلام اشاره با شد
الهی لو اذ خلت فی نار له اقل الهما ما و اقل الهما جنته لا جنته
 رضا فی این ما از آنکه عرف از رضا که فی نه و بعد از این از آنکه
 که مراد از آنست که انشت و میگویند آن بخت منست که بخت منست

نیت در کارها
 و نیت در کارها

نصای خود را دوست و مقامات رضا و تسلیم این بزرگوار و هم چنین
 سایر ارباب عصمت و طهارت علیه السلام امری نیست که محتاج به
 بیان باشد و اما آنچه از طایفه اجماعیت بظواهر استفاده میشود که از
 اهل بیت عصمت سلام الله علیهم فی الحمله جرح واقع میشود پس
 امری نبوده که منافات با رضا داشته باشد بلکه یکی از همانهاست
 باید عمل شود چنانچه کلینی در حدیثی که فی بند متصل بقیسده اعش
 روایت کرده که گفت ایبت ابا عبد الله علیه السلام اعود بناله فرمود
 علی الباب فاذا هو مرمم حزن فقلت له جعلت فداک کیف الصبی فها
 و الله انه لما به ثم دخل فکث ساعة ثم خرج الیسا و قد اسفر
 و ذهب لتغیر الحزن قال فطعمت ان یكون قد صلح الصبی فقلت
 کیف الصبی جعلت فداک فقال قد ضعی لیس له فقلت جعلت فداک
 لقد کنت و هو حجت محضاً خیراً و قد رأیت حالک الساعة و قد عانت
 غیر تلك الحال فیکف هذا فقال نا اهل بیت خیر قبل المصیبه فاذا
 امر الله ضیفنا بقضائه و سلمنا الامر محصله من انکه بیعت
 دیری از برای جناب صادق علیه السلام رفتیم انجناب علیه السلام در در خانه
 مهموم و محزون با فتم گفتند فلی من شوم طفل چو نیست بعد از انجا از
 حال و داخل شد پس از ساعتی پرسیدند ای تغیر و حزن من باریج
 که صبح خوب شده خبر گرفتیم فرمود که گشت گفتیم فدایت شوم تا آنکه
 بود مهموم بودی و در این حال که مرده بغیر الحال فرمود ما اهل بیت

که خرج میکنند پیش از نصبت و چون امر خدا واقع شود راضی و خاضع به
قضاء او و وفادار امر او هستیم **و الحال** صدوق به بند متصل
بن عبد الله گفته کو فی روایت شده که گفت چون عاتق امیر علیه السلام در حجاب او
علیه السلام در سبیل حضرت خرج کرد خرج شدیدی و بپول زانکه چشم او
بست برهن شسته با نان طبلید و پوشید و شانه زد و بیرون
آمد و مشغول امر و طعم شد بعضی عرض کردند که ما گمان کردیم که در آن زمان
ان شما منتفع نتوانیم شد **نحوه** خرج کردید **پیش** فرمود انا اهل بیت
مخرج ما لم تنزل المصیبه فاذا نزلت صبرنا و در کاف و بسند متصل
از علان کامل روایت کرده که گفت گفت جالساً عند ابی عبد الله
علیه السلام فصرخ الصاعقه من السماء فقال ابو عبد الله علیه السلام قد جئنا
فاسترحم و عادی حدیثی حضرت فرمود منه ثم قال انا الخیر انما
فا تصنا و لولا دنا و اموالنا فاذا وقع القضاء فليس لنا ان نحب ما لم
يجب الله لنا یعنی خدمت جناب صادق علیه السلام شسته بودیم پس
صادق زلف آن خانه بلند شد حضرت برخواست پریشانست و مشغول
سخن کرد و را بود شد تا آنکه از او فارغ شد پس فرمود بدرستی که
ما هر آینه دوست میداریم عافیت در نفسها و اولاد و اموال را پس
بعد از وقوع قضا از برای ما نیست که دوست داریم چیزی را که خدا ان
برای ما دوست نداشته باشد و قریب باین مضمون **انجواب** امام
محمد باقر علیه السلام در رساله یونس بن یعقوب و اردشیر و شیخ طوسی

طوسی به بند متصل بن زاده روایت کرده که گفت پیش از امام جعفر
علیه السلام مرض بر او مستولی شد و ابو جعفر علیه السلام شسته بود و در آخر
حدیث فرمود چون بیماریات کرد انحضرت فرمود لنا ان نخرج ما لم ينزل
امر الله فاذا نزل امر الله فليس لنا الا التمسیم بر روغن طبلید و ما لید
در هر کثید و طعام طبلید و با آنکه او بود تناول فرمود پس فرمود هذا
هو الصبر الجمیل پس امر به غسل و فرمود وجیه خروج و عافیت و پیش
بیرون آمد و بر او عافیت کرد و همیشه که مراد از خرج در این اخبار شد
اهتمام در توجه با امر علی که بنا را از مراب عالی حقوق ایشان چنانچه
که شود با آنکه خرج بر کرد و با مرکه با طر بخت عافیت باشد چنانچه در
جزء اول و برون مد و بقراینه که مقصود امری دیگر باشد و الا از خرج
ناشی از ضعف بعد از وقوع واقعه اولی بوقوعت و چگونه چیزی را
بجوز و حق مثل ایشان شود با وجود اجار و زنده در خدمت خرج
و عاقبت مقام ایشان در **عین** اخبار بند متصل از جناب امام محمد
از بند برنگارش و او هم از نالده ما حدیث جناب امام و علی
روایت کرده که چون خبر وفات امیر علیه السلام که اگر اولاد بودند چنانکه امام
جعفر صادق علیه السلام پسند حضرت از ده اکل داشت و در ماء او جمع
بودند حضرت بستم کرد و طعام را طبلید و با نالده ما خود شسته پس
از ما را بایام اکل کرد و در ماء را تعین میکرد و طعام پیش روی ایشان
میکذاشت و ایشان منجیب بودند که از خردن در دوی سبک او

چون مانع شد گفتند با بن رسول الله عجل است که با مصیبت این بر
با این احوالی فرمود و عالمی که اکنون گماشتن و عقد جان در خبرا صدق
لایق است و لایق که آن فرمان عرفا الموت فلم یکنر و اما بخطه الموت منهم
و سلموا لامر حاله غم و جل یعنی چنانچه بنامش و حال ذکر امیر آ
مر اجبر است که نداشت کفایت که در و تمام میبرد بدستیکه قوتش
مر که آنکار نکند آنقدر که مرگ میراید از ایشان و تسلیم کردند از برای
امر حال خود و عزوجل امر حال امر در مراتب رضا و تسلیم اهل بیت نبوت
و اخضر از آنست که حاجت بینیان داشته باشد چون چیزی که عطف
تمام محبت و هر یک سلسله شوق است بتبع آثار دیگران از رجال و زنان
و نیز در مقام تسلیم و رضای ایشانست و در طوایع و عاید کند
حال خود از این بار همت از بندگان خدا و انچه در سلاخ و تحریک و منسلک
شد و عطف خط کتب سیر و مشاهد احوال نادری از خواص من و اطلاع
حاصل مرویست که حضرت بونز علیه السلام بجهت کتبها بر عبادت کند
اهل و عیال این با و غرض مرد بر آنکه بر خرد جام دستها و پاها و قطع
بوی و چشم و گوش تا نبود شده و او میگفت الهی متعنت بها ما شئت و
سلیقته ما شئت و بقیته لی فیک الامل یا تر یا و صول یعنی بخدا
من مرا منتقم و متلذذ بنیان غنیمتها کرد ایندی انقدر که خواسته و از من
گرفتند انقدر که خواستی و آنروز مرا قطع نکرده از خود ای میگویند
و او شوق و نوازش کند و شوق عجل است که گفت قصد عبادت را

عباد را و اول امر خود کردم تاگاه مرد برادیدم که نابینا بود و مرغی را
داشت بهیچ مثل فتاده بود و صورتش کور شد او را میفرمودند مراد را
برداشتن و بعدا من خود گفتم و با خود سخن میگفتم چون بگویند آمد
گفت من هذا العضوی الذی یدخل بینی و بین ربت فحقه لو قطع
اربا اربا ما از دست نه ای حاجت یعنی کبست این عضو که خدا این بین
خود را داخل کرده مرا با خدای خود عین کند پس قسم بخدا اگر جدا کند
مرا انعام اندام نیاور عینکم از برای و فکر و وسوسه منقذ است که
شخصی مرخصی در وقت شصت سال بر او موقوف بود چون شدت کرد
دراوان شدت او که در آنجا و گفتند آیا انعام مرد نداری تا ما را شرف
حاصل شود از انچه بود را و همتی گفت نه گفتند چرا انعام نداری کن
اینست و جز این نیست که من بنده ام و نیاز دارم بر بند با سید و
اقای و است و حکم او است که بند فخر موصی را مرض شد با
عاف شد و با مرض فقر شدت هم با و رو کرد بر گفت الهی متعنت
ابلیقته بالمرض و بالفقر فخذ فضالك یا انبیاء و الرسل فیکف لک
او دی شکر ما انعمت علی بعضی انخدای من و سید من مبتلا و گرفت
مرالمرض و فقر پس این سلاطین انکارهای است که به پیغمبرهای خود
دیگر دی پس چون چگونه توانم شکر از نعمت را بجا آورم از براهمه
عدویه بر سیدند کیف شوقک الایمان فقلت انما انعمت الله انما
یعنی چه که نه است شوق تو به بهشت گفت اقل همایست بجل

دیگر از سوال شد چه وقت بنده را صفی بخدا میشود گفت وقتی که
 خوشحالی او بمصیبت مثل خوشحالی او بنوع باشد **منقول است**
 که عابدی زمان طویل عبادت خدا بریده پس در خواب دید که
 باو گفته شد که فلان نه زن رفیق است در بهشت پس عابد او را
 سه مرتبه ضیافت خود که عمل او را مطلع شود و خود شراپا
 میداشت و از آن میفرمود و روز عابد روزی میگرفت و زن
 افطار میکرد تا آنکه بان زن گفت عیran آنچه من دیدم اما با علی دیگر
 انبای تو نیست گفت نه و بخود چیزی عیran از این اهل حق ندارم
 عابد پیوسته باو میگفت بخاطر پاود تا آنکه زن گفت خصله
 واحدی بی غیر یک صفة محقره گفت نیست و الله خصله عظیمه
 که بنده کان از آن عاجز مانده اند **منقول است** که عیran بن حصین را
 که از صحابه رسول خدا بود مستقی شده و مدت سه سال بنکم
 بر زمین افتاد و قادر بر ایستادن و نشستن نبود و از بداء قضاء
 حاجت سوزاخی در سر پل کرده بودند و نوبی برادر او علا
 بر او داخل شد و گریه عیran گفت چرا گریه میکنی علا گفت ما
 حجتی که من با بیخالت عظیمه می بینم گفت که میگویم که این را خدا نخواهد
 دو سر میدارم پس گفت جزو هم از این می باشد خدا بان نفع بخشد
 لکن این زن از من برودند بدست من نیکت میکنند و من
 انس باها میگیرم و سلام بر من میکنند و نسیم این را از من شنو

و این است که در وقت بخت از
 رضا و احسان کنیم و اگر در عرض باشیم
 از روی صفت نیکم و اگر در افتاد باشیم
 از روی ابرو و در سایه ابرو نیکم عابد
 هر دو دست خود را بر سر زد و گفت
 ای این خصله محقره است

میشوند و از این بپایان که این بلاه عقوبت نیست چون سبب بن نعت
 برده شد پس کسی که چنین چیزی را در بلا خود مشاهده کند چگونه
 بان بلا را صفی بخدا شود از **شخص حکایت** شده که گفت از هر مقامی
 بحالی رسیدم مگر از قضاء بقضاء که از او غیر از بوی چیزی ندیدم
 و همین بود که هر خلق را داخل بهشت کنند و مراد را نشانی را هضم
منقول است که از بعضی عارفین سوال شد که آیا به صفای رضا
 رسید گفت اما غیبی پس نه و لکن با ایفای امانا رسیدم اما که اگر
 مرا جبر جهم کند و خلق بر من هجوم بکنند بسوی بهشت بعد از آن
 جهم را ازین برکنند هر این دو دست میدارم این صفت را از حکم
 و راضی هستم با هر چه است **منقول است** که گفت داخل
 شدیم بر سوید بن شیبی که در توبی افتاده و کمان نکرده
 که در زمین کسی باشد تا آنکه بفکر ظاهر شد که سوید است دیدیم
 روبرو او باو گفت فدای تو باد اهل من نه طعمای تو رسید و به
 سوید گفت خواب طول کشید و چراغی یعنی استخوان سر برین
 پشت کرده و آن فلان وقت که او را پایانی چند معین کرد و طعمای
 و شراب مانده ام و دوست بمن دارم ای که بقدر مرا خنجر از این که
 شود **منقول است** که شقی بن ابراهیم چون از خراسان آمد با بریم
 بن ادهم از او پرسید که چه گونه گذرانستی فقرا و اصحاب خود را گفت
 چنین گذرانستم ان اعطوا شکر و اذا منعوا صبر و این را عطا

باشان رسد شکر میکنند و اگر رسد صبر میکنند و گمان کرد که این شکر
مدحست ابراهیم گفت هکذا انک کلای بلخ عندنا یعنی هم چنین
حال سکهای بلخ در نزد ماست و بپسند فقره نند و چونند ای اما استحق
گفت فقره عندنا ان صغوا شکر و اذ انطوا اشوا یعنی فقره
نند ما اگر چیزی با ایشان رسد شکر میکنند و اگر برسد جزای خود
اختیار میکنند پس مرا و با بوسه داد و گفت راست گفته ای است
خاتمه کتاب در اجزای مصلحت بدانکه نیکو دان مصیبت
زده کار بفعل یا قضا اتمام بخورن در دفع و یا تعیل هم و غم
و حزن ایشان از مستحبات مؤکده در ملة بیضا و انا هم مهیا
مدت رحمت غزاه است مثلاً اینکه بر او بخواند آنچه را خدای عز و جل
از برای صاحبین مقرر فرموده و اینکه امر مسند بخداوند مالک
الملک است و بخوابها از آنچه در این رساله اشاره بان شد و مثل
دعا کردن از برای میت و ذکر نماز و بعضی فقها و متاخرین
تضییع فرموده اند بخوان تسلی دادن بدو و غم هم مثل اینکه بعضی
بگویند که این مصیبت انحصار بخواند بلکه من هم با تو در اندوه
و حزن شریک هستم و تسلی بعد از دفن میت و قبل از دفن
هر دو مستحبات **چنانچه** مشایخ ثلاثه رضوان الله علیهم
با سائید صیحه خود از هشام بن الحکم روایت کرده اند که گفت دید
موسی بن جعفر علیه السلام که تفریه میداد پیش از دفن و بعد از آن

از آن **و آنچه** در مرسل ابن ابی عمیر از جناب صادق علیه السلام آمده که تفریه ^{قبل}
مصبیت بعد از دفنست محمول بر آنکه استحباب این وقت است ^{قبل}
صدوق از جناب که فرموده تفریه الی الحیة بعد از دفن و نه آنچه در
کافی از اسحق بن عمار از آن بزرگوارین نقل کرده که فرمود لیست التفریه
الا عند القبر ثم یصرفون لا یحیی فی المیت حدث فیهم عن الصادق
پس محمول بر اینست که تفریه بجز در اجتماع نند و جزا صلی شود پس
سزاوارست که بعد از دفن زود برگردند و برای تفریه در اینجا
مانند مباد اعداب و صیحه از بخت شوند و فرج کنند بحمل امر و
تفریه باین وقت نیست بلکه میتوان گفت که قبل از دفن و بعد از آن
در مصیبت واحد هر دو مستحب است و **جنس** موسی علیه السلام
هم ناظر باین باشد و بدانکه در تفریه بجز در دیدن صاحب مصیبت
کفایت میکند چنانچه **مرسل** صدوق از جناب صادق علیه السلام روایت
کند که من التفریه ان یراک صاحب المصیبة بان ناظر است بلکه
عمولک نند هم شاید است خصوصاً از بعضی ناس و تفریه از برای نیک
و مرد در حق هر یک اندن و مرد ثابت است و نسبت بیکدیگر ناکند
او بیشتر است و همچنین نسبت بینیم و بدانکه جمیع اناجده اصحاب نشستن
برای تفریه و آنچه دیگر فرموده اند بعضی در روز و بعضی در شب
و هیچ طریقی نه ادعای اجماع بر آنند ناپدید کرده و بجهت این
حکمه ایست که با شد آنکار ضعیف فرموده و قول علی بعضی اختیار

کرده اند بقرع و مات مکرانکه موجب تذکر و لذت و فراموش شد کرد
و تفصیل مقام بنقض و ابرام بکتاب فرغ القواست و بجاورد ربان
نیکه بسیار است **در خبر و هب مری در کافی از جواب صادق**
از رسول خدا صلی الله علیه و اله مرویست که فرمود من عزى مصابا
كان له مثل اجره من غير ان ينقص من اجر المصاب شيء و ترجمه این خبر
چون ترجمه صد خبر ذیلست **از جابر بن عبد الله انصارى**
منقولست که گفت قال رسول الله صلی الله علیه و اله من عزى مصابا
كان له مثل اجره من غير ان ينقص الله من اجره شيئا و من كفن مسلما
كساه الله من سندس و اسبرق و حبر و من حضر قبر المسلم بنى الله
عز و جل له بيتا فى الجنة و من انظر مصرا طلة الله فى ظلمة يوم لا
ظلمة الا ظلمة بعز فرود بعز خدا صلی الله علیه و اله که هر که تسک
دهد مصیبت فده را عیاشا شد از برای آن تسک دهنده مثل اجر
مصیبت نعه بدون اینکه خدا از اجر مصیبت فده چیزی کم کند
و کی که نکفن مسلمان کند میوستان خدا او را از سندس و اسبرق
و حبر و کی که بکند فرمسلمان را با می کند خدای عز و جل از برای
او خانه در بهشت و کی که مهلت دهد بخیر را جامد بد خدا اول
در سایه رحمت خود در روزی که سایه جزایه رحمت و نیست
و در مرقع جابر آمده من عزى حرمنا الله عز و جل من اناس
النفوس و صلی علی مدح فی الارواح بعز کی که تسک دهد مخزون

و مخزون و ملو و ها اگر میوستان خدا عز و جل او را از اناس کفاری
رحمت میفرستد بروح او و در میان روحها و نیز از اناس معبود منقولست
که رسول خدا صلی الله علیه و اله فرمود من عزى مصابا فله مثل اجره
بعز هر که تسک دهد مصاب را بر از برای او تسک مثل اجران مصاب **از عمر**
بن شعیب ان بد رثا زعبد بن منقولست که رسول خدا صلی الله علیه و اله
فرمود ان دعوت ما حق الحجا قالوا لا قال ان استغاثت اغشته وان
استقرضت اقرضته و ان افتقرت عنت علیه و ان اصابه خیر هانته
و ان مرض عدته و ان اصابته مصیبة عزیه و ان مات بقعة
جنانته و لا تنیط علیه بالبناء فحججه ان یخرج الی باده و لا اذا
اشرب فاکفه فاعذله فان لم تفعل فادخلها سراقا یخرج بها و لا
یغیظها و لده و لا قذره و شیخ قد علم الا ان تعرف له منها بعز
ایا میداند که چیست حق هم سایه کشنده فرمود ایست که اگر پناه بنو
برده پناه دهی او را و اگر از تو قرض خواهد باو بدی و اگر محتاج شود
بر او بدی کنی و اگر چیزی باو برسد عورت او را بدهی و مبارکباد کنی و
اگر مرخص شود بعبادت و دیدن او بروی و اگر مصیبت باو برسد
او را تسک دهی و اگر عید از عقب جانانه او بروی و بنا و خانه خود را
بنویس طرحی که کند که با و ضرر رسد و جای دلش نم از او بشود مکران
او و اگر صوبه بخیر بیضی هم از برای او مهیا کنی و اگر می کنی بر او
مخفی از انداختن خانه کنی و ولد تو میوه را بر او بنیاد و ده که مثل او را

ولدا و صل کند و غبطه را و بگوید یا آنکه فرمود که ولدا و در غبطه رو
و لذت نکن هسایه را بسوی دین خود مگردانید و انا و برای او بر
دارای **انجیل** بن حکیم بر معاویه بن حبه قیزی از پدرش از جدهش
رضا منقولست که خدمت رسول خدا صلی الله علیه و اله عرض کرد
حق هسایه من بر من فرمود آن مرض عینه و نحو حدیث اول که کرد
از عبد الله بن ابی بلکر بن محمد بن عیین بن حزم از پدرش از جدهش
از رسول خدا منقولست که فرمود من عاومرضی فلا يزال فی
الرحمة حتی اذا فقد عینه استغفر فیها ثم اذا قام من عینه فلا يزال
یخوض فیها حتی یرجع من حیث خرج و من عزی احاه للمؤمن
من مصیبه گناه الله عز وجل جعل الکرامه يوم القیمه یعنی که
عیادت کند مریدی را بر پیوسته در رحمت تا آنکه وفات کند
او نشیند و میرود در رحمت پس چون پیاپی شود از نزد مریدی
پیوسته فرو رفته در رحمت تا آنکه برگردد از جای که پیوسته
بود و کسی که نیک دهد برادر مؤمن خود را از مصیبت میبوشد
خدای عز وجل او را از آلهای گناهت در دفع قیامت دیگران
سرو صلی الله علیه و اله مروی است که بعد از سؤال از نضاح
در تقوی فرمود هر سکن المؤمن و من عزی مصیبا فله اجر یعنی
نضاح ارام و ثبات است از برای او و کسی که دهد مصیبت بر اهل
برائی است مثل اجز او متقی مانند که بسیار باشد از نضاح محظوظ

مطلوب مرجع بالعرض شود چنانچه در بلاد حج که این اوقات معاف
بنیت میشود که مرید کس قلب مصاب بعضی خیالات شود و بآ
حال ترک آن سرا و ملاست **در خبری** بنه از ان سید عالم صلی
علیه و اله و ودیت که فرمود من عزی نکلی کس برک فی الجنة یعنی
کسی که نیک دهد نیک فرزند مرده را میبوشد برادر و برهشت
کلید در کتابی بسند خود از جناب امیر المؤمنین علیه السلام روایت
کرده که فرمود من عزی لیکلی اظله الله فی ظل امرئه يوم لا ینظر
الا ظله یعنی کسی که نیک دهد نیک را جامید بد خدا او را در صفا
عرش خود در روزی که سایه بنیت مکر سایه او **صدوق** نه
در فقیه مرسل بود و ثواب الاعمال مسند اند و اول خدا صلی الله
علیه و اله روایت کرده که فرمود القریه تورث الجنة یعنی که
دادن موجب دخول بهشت است **در خبری** امیر المؤمنین صلی
علیه و اله فرمود من عزی احاه المؤمن من مصیبه گناه الله عز
وجل حله حضرت یحیی بن یحیی علیه السلام روایت اول الله صلی الله
عیه و اله یعطیها محصل آنکه کسی که نیک دهد برادر مؤمن خود را
از مصیبت او میبوشد او را خدای عز وجل حله سزای که غبطه را و
برده می شود در روز قیامت و بدانکه غبطه آنست که کسی غنا و
از او کند مثل نعمتی را که کسی داده باشد که از او نایل شود بخلاف
حد که در او ذوال مافوق است و غبطه را در صباح مباح و غبطه را

و رضای من جزای او است گفت پس چیست جزا آنکه بصبر و ادب اهل
 حزن و اندوه را بخواهد طلب رضای تو فرمود پس شام آورد الباقی چند
 از ایمان که جایگزین سبب ندرت و غنای خود را بآن از آن گفت
 پس چیست جزای آنکه زمان بی شوم را بفرمود و یکی گفت فرمود مقام آورد
 سایر رحمت خود فرمود و بدو و داخل بکنم او را در بهشت خود گفت پس
 چیست جزای آنکه در عقب جنازه بخواهد طلب رضای تو فرمود
 صلوات میفرستند ملک کن بر جسد او و مشایعت میکند روح او را
 و شیخ صدوق آنرا انجذاب صانع علیه السلام را میگوید که فرمود
 اذا بکوا الیتم اهمل العرش فيقول الله تبارك وتعالى من هذا الذي
 ابکی عبدی الذی سلبت ابوی فی صغره فوعزت و جللی علمها
 فی مکانی لایسک عبدی و من لا وجب له الجنة یعنی هرگاه که به
 کند یتیم عرش محرکت آید پس خدا ایستای میفرماید با اینکه خود آنا
 کیست آنکه بگریه انداخت بند مرا که پدر و مادر او را در طفولیت
 او گرفته ام پس قسم بعت و جلالت و منفعت خودم که ساکن نمیکند او را بند
 مؤمنی مگر اینکه بهشت بر او واجب شود و عادت دیگر در این باب
 مرسل روایت فرموده بعضی باینضمی که هر بنده که دست کشد بر سر
 یتیمی و عیال و یتیم خدای عز و جل در روز قیامت فرود عطا میکند
 با و در بعضی مرسل روایت که دست بر او گذاشته خسته نشود
 و در بعضی آمده که در دنیا و ملک طقت با او هیچ سر او را از من و مساوت

عند انقضاء سبعین کره من کره لا یفرق و انشأین و سبعین کره من کره

و مساوت او را بر طرف میکند و در بعضی دیگر نشان دادن او بر خوان
 و مسح سر او را فرمود می کند و بدانکه احادیث عامه در فضیلت
 هم و تقییس کره مؤمن و افعال بر او بسیار است و میتوان یک
 مجلد از انجاء و تالیف خود از انجمله سید رضی رحمه الله علیه
 فیحی الایمان از جناب امیر المؤمنین علیه السلام و المستلم روایت کرده که
 فرمود من کفارت الذنوب العظام افاة الملوک و التقییس من
 المکر و ب یعنی مجله چیز هلاک که گفته اند که هلاکت پناه دادن
 مظلوم پناه برده و ذلیل کردن کریم و اندوه صاحب حزن است
 شیخ صدوق آنرا انجذاب امام جعفر صادق علیه السلام را میگوید که
 طاهر بن خود از رسول خدا علیه السلام در جمله حدیث مناهی روایت
 کرده که فرمود و من فرج عن مؤمن کره فرج الله من کره لک و ب
 اهرقها المغص یعنی کسیکه تفریح کند و بر طرف کند از مؤمن کره به
 و اندوه و تفریح میکند خدا از او و هفتاد دو کره از هم اخراج و
 هفتاد دو کره از کره به و هفتاد دینا که اسائن انجاء من است
 و بعضی معین میساکه و صادق علیه السلام و بسین هم گفته و شوی و چنانچه
 عامه غیر گفته میدهند و هیچ و تقییس است در مقام و مقام مشقت
 هم و اندوه بود و هلاکت که بعضی هلاک و ضا و هجره و اثر شده باشند
 بجهت امر شایسته و محفلت که به هلاکتی مفقود چنین باشد چنانچه از
 بعضی تفریح حدیث نقل شده و آن سینه است که در بعضی پاهای

میشود چون آنکس که بیدار در روز انجذاب امام رضا علیه السلام است
که فرمود من فرج عن مؤمن كربة فرج الله عنه قلبه يوم القيمة یعنی
کسیکه تفریح کند از مؤمنی اندوه او را یا اندوهی را از او تفریح می کند
خدا از او دل او را در روز قیامت و نیز از جناب امام رضا علیه السلام
از جناب زکریا از جناب امام جعفر صادق علیه السلام مرویست
که فرمود اوحى الله الى داود عليه السلام ان العبد من جباري ليلتقي
بالحننة فاحذله الحنة قال يا رب وما تلك الحنة قال فرج عن مؤمن
كربة ولو بقرعة فقال داود يا رب حق لمن عرفك ان لا يقطع رجائه
منك یعنی وی فرمود خدا ایداد که بدستیکه بنده از بندگان
من هر بنده حننه میکند پس داخل میکنم او را در رحمت و او گفت
ای پروردگار من چیست الحنة فرمود تفریح میکند از مؤمن کربة
اگر چه بدانچه خواهی باشد پس داود گفت ای پروردگار من اوست
از برای کسیکه ترا بشناسد اینکه امید خود را از تو قطع نکند و بداند که
از امور که در این مقام مدلول عوالم تکیله و مشمول این اجزاء عامه
تفریحیه و مصحح به در خصوص خاصه است اتحاد طعام از برای
اهل بیت است پس قاری و جیران و بکر از سر او راست که در تمام
عن اطعام از برای اهل بیت بفرستند و احادیث بسیار در این باب وارد
شده که بنده بسند حسن ما بر اینها تم بلکه صحیح و المختار از جناب زکریا
علیه السلام روایت کرده که فرمود چون جعفر بن ابی طالب کشته شد رسول

خدا ص و اولاد امر فرمود فاطمه را که طعامی برای اسماء بنت عیسی
اخذ و مهیا کند ناسه روز و تورا و زنان برو و صد روز بماند
در جناب صادق علیه السلام فرمود فخرت بذلك السنة ان يصنع لاهل
المصيبة طعاما ثلاثا یعنی در جاری شد سنت باین که از برای اهل
مصیبت طعامی عمل آوردند ناسه روز ^{و نیز} **البصير** از انجذاب علیهم السلام
روایت کرده که فرمود ینفی الجحيم ان صاحب المصيبة ان يطعم لاهل
هذه السنة ایام یعنی سر او را راست از برای هم سالکان صاحب مصیبت
اینکه اطعام طعام کند از جانب او در سه روز و بسند صحیح از
دراره انجذاب امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده که فرمود يصنع
للبيات الطعام للمائة ثلاثة ایام بیوم مات فيه یعنی عمل آورد
میشود از برای میت طعام از برای مائة سه روز بار و یک در
او وفات کرده یا از اشرف و بفرستد من یوم مات در محدث دیگر
در راه و فرقی بعضی وجوه بر تمام ظاهر است و لفظ ما بمخرج
بزمان مجتمع شده تفسیر کرده و گفته است که نزد عامه یعنی مصیبت
و بعضی بمنهم تفسیر کرده اند **و انعام** بر نه بسند متصل از برای
مروی است که گفت شنیدم از جناب صادق علیه السلام که فرمود چون جعفر
بن ابی طالب کشته شد رسول خدا ص الله علیه و آله بر اسماء بنت عیسی
داخل شدند تا آنجا که فرمود فقال لاهل جعفر طعاما فخرت
السنة الى اليوم یعنی فرار دهمید از برای اهل جعفر طعامی پس جاری

شد ستم تا این روز و خبر دیگر رسول خدا ص و اهل فرمود
 ابعثوا الی اهل جعفر طعاما فاجرت السنة و طهارین اجزاء صافان
 بار بجان خود اهل مصیبت طعام مام نامند و چنانچه از عمر بر علی
 بن الحسین علیه السلام منقولست که چون حسین بن علی علیه السلام کشته شد
 زنان بنی هاشم سیاه و مسوح بخت پوشها پوشیدند و از کرمها
 و سرها شکوه میکردند و علی بن الحسین علیه السلام طعام مام از برای
 ایشان بعلی می داد و بعضی امر با طعام اقارب و جبران با فقید
 کرده اند بفرمود که میت و صیت بایست صرف نکرده باشند ان مال خود
 و الا ساقط دانسته اند و بدانکه ان برای میت این وصیت صحیحست
 چنانچه در کتاب فیه صیحح علی الظاهر از حریز انداره یا غیر از آنست
 کرده که جناب مام محمد باقر علیه السلام وصیت فرمود بجهت تصدیر
 از برای مام خود را وی گوید و کان بری فلک من السنة کان ^{الله} ^{عز وجل}
 صلی الله علیه و آله قال فخذوا لاهل جعفر طعاما فقد سئلوا
 الجنابین مع هذا ان سنة پیغمبر صلی الله علیه و آله میدادست بجهت
 اینکه رسول خدا ص و اهل فرمود انما کینا نبرک اهل جعفر طعاما
 پس تحقیق که مشغول شده اند بخدمت و لذت و اولی تقوی این
 وصیت بغیر اهل مصیبت است نظر بانشغال ایشان و بدانکه اکل
 در نزد اهل مصیبت مکروهست بخی صدق نه در فقه و نه
 قال الصادق علیه السلام الاکل عند اهل المصیبة من اهل الجاهلیة

الجاهلیة و السنة البعث الیهیم بالطعام كما امر به الله و اهل فرمود
 جعفر بن ابی طالب لما جاء نعیه و بعضی عنوان مستند را اکل از طعام اهل
 مصیبت کرده اند و باین جزایست که کرده اند و او را بقید کرده اند
 بطعام میخورده مهیبا کرده باشند نه آنچه مدعی فرستاده شده باشند
 و ظاهر خبر کراهه اکل در نزد ایشانست اگر چه از طعام هدیه یا غیر او
 باشند در منع از طعام ایشان مطلقا اگر چه در نزد ایشان نباشد لکن
 انکراحت مطلقه بنا بر آنکه بلیست تا مرجع ظاهری باشد و بدانکه
 علل مرده در منتهای باینجه و با اشتغال مصاب بمصیبت خود است که
 کرده بر عدم استحباب اصطلاح خود اهل مصیبت طعام از برای
 اجتماع مردم و در آن نامست **مخفف عائد** که انقوم اوله و خصوص تعلیل
 فقد شغلوا در حدیث نداده رجحان اهتمام در جمیع امور و مقصود
 از عصاب واضح میشود پس ز اول است که خادم خود را برای خدمت
 او بفرستند و خود در مادی و ماعی باشند مثل اینکه بمحل عزای او
 فرستادند و حضور و تناسل آب و بخوان حاضر کند و همچنین و اما
 افعال که در نزد کسی گفته میشود پس از جناب ابی طالب علیه السلام
 که هرگاه رسول خدا صلی الله علیه و آله تقریر و تبلیغ میداد و میفرمود
 اجرکم الله و رحمکم الله اگر قضیت میداد میفرمود باریک الله لکم و بارک
 علیکم و در مقام تسلی مثل جبرائیل و هنکم و عظم الله اجرکم و رحمکم الله
 متوفکم و احسن الله لکم العزاء و بخوان یا اهل الجاهلیة باشد هر وقت

از برای خبر یا باشد یا نیست
 و در حال

تتمتع بها الى اجل معلوم ثم تصير لول
معدود ثم ترض علينا ان تكرار الاعطاء
والاخذ وانما انما انما انما انما انما
من اهل الله العليق وعمل الخير

منقولست که چون رسول خدا ص و آل و وفات فرمود ملائکه اهل البیت
علیهم السلام غمرا میکردند و از ایشان شنید میشد و شخص در بی
غلتند و چنان میکردند التلم علیکم یا اهل البیت و حمه الله و بیک
آن فی الله عز و جل عزاء من کل مصیبه و خلفا من کل فائت فائت
فقروا لیلیاته فاجروا فاما الحرم من حم الثواب و التلم علیکم
حمه الله و بیکانه **از پیغمبر** در عذای منقولست که چون رسول
خدا ص و آل و وفات کرد و اصحاب دود و جمع آمد میگردیدند که
مردی باریش سفید عظیم الحجه با صلاحت زیاده داخل شد
کام بر داشته اندک لای مردم بخاور میگرد و میگریست ملتفت
باصحاب رسول خدا ص و آل و شد و گفت ان فی الله عزاء من کل
وعوضا من کل فائت و خلفا من کل هالک هالک فای الله فایلبوا
والیکه فاضبوا و نظروا الیکم فی البلاء فانظروا فان المصاب من لم
یحتر ان یبکف و بر کردید صحابه بعضی از بعضی پرسید یا ای نبی
میشناسید علی ایست گفت بلی این برادر رسول خدا صلی الله علیه
و آله خضر علیکم السلام است در کما فی جسد خود انیون بن یعقوب بن
کرده که گفت امری ابو عبد الله علیه السلام ان فی المفضل و لغزیه یا
و قال فی المفضل التلم و قل انا فدا صیبا یا سهیل و صبر یا فدا
کما صبر انا اعدنا امرا و انا الله عز و جل امر فلیکما الله و الله
و جل **شیخ** صدوق در روایت کرده فرموده که جایگاه علی

دخندند و قوی که مصیبت زنده بود ندیدند پس فرمود جبرئیل علیه السلام و هلمکم و ان
عزاکم و دم منوفا که بر سر برکد در مرگ دفعه مرید در کافی از ان فرمود
مرویت که مرد برادر مصیبت پس از شکی داد پس فرمود الله خیر لک انک
منک و ثواب الله جبرئیل من انک یحیی خدایست از برای پس فرمود
فرمود خدایست از برای و ثواب تو پس چون شدت جوع آمد
باختیاری رسید عوف و باو کرد و فرمود باو قد مات رسول الله فقال
بما سؤة فقال انه کان و الله فاف بعض الشیخ مرها فقال انک کان
اما انک انک خصال شهاده ان لا اله الا الله و رحمة الله و بركاته و شفاعة
رسول الله فلی یغفر له و احد منهن انشاء الله و انما در کافی پسند
خود ان بن مهران روایت کرده که گفت کتب اربع جعفر الثاني علیه السلام
الی رجل فکثر مصیبتک بهیئتک و ذکر ان کان احب
فذلک ایتک و کذلک الله عز وجل انما یأخذ من الوالد و فرمود
ما عند اهل البیت به اجر المصاب بالمصیبة فاعظم الله اجرک و
عزاک و رب علی قلبک ان قدر و عجل الله علیک بالخاف و لیس
ان یكون الله قد فعل انشاء الله شیخ اذ جعفر طوی و قد بسند
از اسحق بن عمار روایت کرده که گفت جناب امام جعفر صادق علیه السلام
بن الحسن در وقتیکه اهل بیت آمد اکرمه و ندید و وجهی و ثواب
و ششدهم علیهم السلام ارجح الی الخلف الصالح و الذی یزید الطیبة من
احبه و بن عمه اما بعد فان کت قد نعت انت و اهل بیتک من عمل

حمل معک بما اصابکم ما تقرن بالحنن و الغیظ و الکراهة و الیم و یم
القلب حزن و لقد ما انی من فک من الحزن و الغلق و حزن المصیبة
مثل ما نالت و لکن رجعت الی ما امر الله جل و عز به المتقین من
الصبر و حزن الغرام حین یقول لبت الله صلی الله علیه و آله و سلم الطیبین
فاصبر لکم ربک فانک باعینا و حین یقول لبت الله صلی الله علیه و آله و سلم
بیمه و ان عاقبتهم فاقول لبت الله صلی الله علیه و آله و سلم و ان صبره و طهره و الصفا
و صبره و ان الله صلی الله علیه و آله و سلم یعاقب و حین یقول و امر
اهلک بالصلوة و اصبر علیها لا تشکک و فغانی من ذلک و
العاقبة للمتقین و حین یقول لبت الله صلی الله علیه و آله و سلم لا اله الا الله و
حین یقول انما یؤتی الصابرون اجرهم بغير حساب و حین یقول لبت الله
لا یبینه و اصبر علی ما اصابک ان ذلک من عزم الامور و حین یقول
عن موسى و قال موسی اقوم استعینوا بالله و اصبروا ان الا
الله یرضاه من عباده و العاقبة للمتقین و حین یقول لبت الله
یقول لبت الله و اصبروا الصالحات و قوا صواب الحق و قوا صواب الحق
و حین یقول و لبت الله انکم یسئ من الخوف و الجوع و نقص من الاموال
والا نفس و المرات و لبت الصابین و حین یقول الصابین و الصابین و الصابین
و حین یقول و اصبر لکم الله و هو خیر المأکین و له مثل ذلک من
القرآن کثیر و اعلم ای عم و ابن عمه ان الله جل و عز لم یبال بصر الذل
لوا به ساعة قطی لا ذلک ما کان احد له یقتون الی الیانه و یخوفونهم

ويعبرونهم وعداؤه آمنون مطمئنون عالون ظاهرين ولولا ذلك لما
قتل نكريا ويحيى بن زكريا ظلما وعدوانا في بطن من البعابيل ولولا ذلك
ما قتل جندل بن الربيع طارعا عليكم لما قام بأمر الله جل وعز ولولا ذلك
لحسين بن خاتم ارضها داود ولولا ذلك ما قال الله جل وعز في
كتابه ولولا ان يكون الناس امة واحدة لجعلنا الذين كفرنا بالحق ابيوتهم
سففا من فضة وسعاج عليها يضئ نور ولولا ذلك لما قال في كتابه
ليحبون ائمانا هم به من مال معين فمنايع لهم في الخيرات بل لم يعرفون
ولولا ذلك لما جاء في الحديث لولا ان يخرج المؤمن لجعلنا الكافر ضايبا
من حديد فلما يصدر رأسه ابدأ ولولا ذلك لما جاء في الحديث ان النبي
لا تاتوا عند الله عز وجل بجراح بعوضه ولولا ذلك ما سقى كل امرئها
شربة ماء ولولا ذلك لما جاء في الحديث لو ان مؤمنا على جبل لا سمعت
له كافرا او منافقا يوذيه ولولا ذلك لما جاء في الحديث انما انا عبد الله
فوما اوجبت عبد الله عليه الملائكة شيئا فلا يخرج من مقام الاتويع
فعم ولولا ذلك لما جاء في الحديث ما من جرحين احب الى الله عز وجل
ان يخرجهما عبد المؤمن في الدنيا من جرحه فخره اظفره عليه او جرحه حزن
عنده مصيبة صبر عليه اجبر عزله واحسن له ولولا ذلك لما كان احسا
رسول الله صلى الله عليه وآله يثبث على من ظلمهم بطول العزم وصفة البدن وكثرة
للمال والولد ولولا ذلك ما بلغنا ان رسول الله صلى الله عليه وآله كان احسن
رجلا بالترحم عليه ولا استغفار استشهد عليكم باقر وابن عمه وعبد

عوم و داخست با صبر و الرضا و التسليم و التقوی الى الله جل و علا
و الرضا و الصبر علی قضائه و التمسك بطاعته و التذلل عن امره
انفع الله علينا و علیكم الصبر و ختم لنا و لکم بالسعادة و اخذنا و
ایاکم من کل هلكة احواله و قوله انه سمیع قریب و صلی الله علی
من خلقه محمد البقی و اهلهینه صلوات الله علیهم اجمعین و بین قضا
این تسلیات بنویسید که در مطایب مباحث سابقه مذکور شد
باینچه من جمعه هر یک مفصلا از پرداخت با اینکه میل طایع با
و انچه در غالب بیشتر از طایفه و لطایف و بدایع است و دهنده را
رعایت مناسب مقام و مقتضای حال در افعال صادره از او و رعایت
چه متعلق بر موطأ بتسل و چه موطأ بخارج از این مجال ضرورتها
پس بسیار باشد در خصوصیت مقام انچه از او نیست و فهدا اگر چه خلاف
ایدر یا حدیث باشد متبع خلاف مقصود شود یا آنکه اثری ایجاد نکند یا
دوباره مسئلی موهم بعضی نکات که در دنیا اکتفا کلام در تسلیات
مقام بناسد از محضات مآخذ یا خارج و بسیار باشد که کلمات خارج از
مقام تسلی اگر چه بحث در مباحث علمیه باشد موجب کفر یا نصیحت
نعمه شود چون شعر عید اعتناء و مبالاة نصیحت و اندوه آفت
پس اینکه در این مآخذ ملا حظ می کنیز که کثیری از متخلین علم و ادب و ایمان
که نصیب و بهره از ثمرات علم بلکه فایده الحقیقه از خود علم ندارند و انچه نصیحت
مهر و محبت و میل و قال و داد و فرزند خود می کنند اندویش و ادب و غیره

خارجت و بجا باشی که این قیل و قال را در عقب جنازه میکنند که جانی و تنگی
مضمون اذ اعلنت جنازة فذكر كذا الحقی است و مقام بر زبان نهند
هذا ما وعدنا الله ورسوله وصدق الله ورسوله اللهم زدنا ایمانا
وسليما وبنه قلب بنحو ایضا است و بجا باشد که در محفل عزالدین
آیات کتاب خدا میشود و مع هذا قای بالجمالی عند هندی و استماع
اینان که عقل و نقل مطالبی که بشهره و جوب نرود از دست میدهند
با اینکه در کتاب مجید آمده انما المؤمنون الذين اذا ذكر الله وجلت قلوبهم
وذا بليت عليهم يانرا و انهم ایمانا و علیهم یوحى و دیگر که در وذا
فرع القرآن فاستمعوا له وانصتوا اگرچه مفسر بگویند خلف الامام باشد
و با این وقاحت و بشرفی خود را از اهل علم و کمال میدانند و بجا باشد
که منقوش بر تخت ندارند مگر امراء و جدال و اظهار فضل و کمال
در مجالس رجال چنانچه در خبر جعفر علیه السلام در صفات ضیفه از طلبه
علوم باین نحو شده مودعنا معارض المقال فی ائمة الرجال بتدکیر
وصفة العلم قد نشر بل بالخشوع و تخلي عن الروع و باینان فرین فرموده
و کاه باشد که میدانند که صاحب مصیبت باینگونه مجلس ولین بنوی
مقالی را ضعیفست مع هذا بالاثت نمیکند **مجالس** که در هندی و
شرعیته را باید التفات فرموده مراعات کند و بیب یک مستحب خود را در
چندین معصیت بیندازد بلکه در مقامیکه سکوت مناسب است سکوت
کند و اگر مجالس است از آیات و احادیث مرغبه در اجر و ثواب یا

و ثواب یا بفرجه هم و هم چنین از ابا عبید بن ریا و فناء آن و آنچه بر
بنده کان خدا گذشتند و بنحویها از آنچه در این ساله مندرج شده باشند
بمقتضای حال و مقام چیزی بر مصاب بخوانند و اگر در مزاج و مطایبا
فستل و قفری هم از برای مصاب حاصل شود بکی ندارد که از قیل
حکایات در میان آورد و اگر اگر موجب خجالت و حقیر و بکلیت شود
که مصاب بدین مجلس عزایم شایسته کرامت باشد یا او را خوش نیاید
که مزاج کند و صیلة در این مقام بمطایبه داشت میباشد البته ترك کند و
مناسبتی که در این مقام از شایسته و هندی مناسب است بیاد آوردن
کبری و صیبت عظیمی که عباد را نرود جزا و ستادین حفظ و عذاب
خدا و همچنین عقوبات بر ذخیره که اهون و ابرارها مرکب بر ذری
باب آنچه میسر شود از آیات قرآنی و احادیث معصومیه تلاوت
نماید که مودت و تهلیل و صیبت و نقلی مصاب خواهند شد در **مجالس**
بند متصل از جناب امام محمد جواد از والد ماجدش جناب امام علی بن
الرضا علیه السلام نقل کردند که ارشاد علیه السلام روایت که فرمود در مجالس
رجلا قد اشتد حزنه علی ولده فقال یا هذا جرت المصیبة الصغری و
عقلت عن المصیبة الکبری لو کنت لما صار الیه و لک مستعد لما اشتد
علیه حزنک فصابتک بقرک ان استعد له اعظم من صابک بولک
یعنی جناب صادق علیه السلام مردی را دید که سخت حزن در مصیبت و دلخوش
میکرد با و فرمود ای مرد حزن میکنی از برای مصیبت که چک و غافل

فلا انبى الحسن وقد كنت عطفه الافراج فانظر كيف قام
 بل انبى الحسن قد بقيت ثابتة لم يتركش او وجها وادها *بشيء*
 فيهم خطبا منذ لا فتلا اياها الفتى ايات والندار
 در سال آن ونداد ونداد *در ايات خواند پس شعر بخند که خطا ونداد*
 قال انبى و جدى احمد وسلا ما قال حتى فلم يكنكم الخير
 فمولى جرابان كنى سيد و جدى احمد *که در حق من در حق من*
 دعوتون بنصر انصركم و ان ما خط الافلام فانظر
 خواند مرا از برای باری که نذر نذر *و کجاست جز که نذر نذر و نذر*
 حبه و نافع الماء المباح وقد اخذت نافع الا و نافع الحجر
 در نافع که از آب سباح و نافع که از نذر نذر *کا و نذر*
 هل من يغيب يغيب لال من خطا بشرية من مبر ماله خطر
 انما من خطا بشرية من مبر ماله خطر *بشرية من مبر ماله خطر*
 هل من يغيب يغيب لال من خطا بشرية من مبر ماله خطر
 ايا من خطا بشرية من مبر ماله خطر *بشرية من مبر ماله خطر*
 هل من يغيب يغيب لال من خطا بشرية من مبر ماله خطر
 ايا من خطا بشرية من مبر ماله خطر *بشرية من مبر ماله خطر*
 با و يلهم من رسول اللهكم ذنوبا و نافع الماء المباح وقد اخذت نافع الا و نافع الحجر
 ما خطهم رسول الله لو نظرت عساه ما صنعوا الى انهم بطرا
 ايا من خطا بشرية من مبر ماله خطر *بشرية من مبر ماله خطر*

فلا بدوا الود في الغري بعضهم كاتمهم في الن كفضا
 قسوا بل كرمه من راد من شعر بعض *که چشمتان که در حق نذر نذر*
 كان فله من جد هم سبب للبعد عن طان الغري بعد هم
 که نذر نذر *از برای دوری از او که دوری از او*
 لو انهم امر و بالافض ما صنعوا فوالذي صنعوا لجد هم
 اگر این امر بر بعضی مرشد *بلا نذر نذر که نذر نذر*
 او صه البق برفدا لا الله فاستاصوهم قبل ان قد نفعهم
 در نذر نذر *پس استاصوهم قبل ان قد نفعهم*
 فاذ قد بلغ تمام الكلام بتائيدا لقادو العلام و بركات امسان عليه السلام
 الى هذا المقام فبالحي مقام الانجاز وقلة الاطالة ان تختم به الرسالة
 حامدا لهما مصلية على خاتمة رسالة طالة الاطالة اما جاد اميا لعمركم
 والجلالة في اصحابك الشرف والعلو والبنات المبررة الى الله تعالى من اعادهم
 الصا لئن العاديين للمعادين في الفنى والضلالة وكتب دجا معا الى اجمعين
 سيد و مولاه جميع ما يرجوه ويقناه من مواهب وعطايا في نظام امره في
 صلاح دينه في يوم الاربعة ناسع شهر محرم الحرام الحكيمة والخبر و
 البكا على سيدنا الامام عليه وعلى آله الصلوة والسلام على اهل بيته
 بالحق والانتقام المظلم في سلك شمس سنة سبع وخمسين بعدا
 ولما بين من الحجر البقية حامدا مصليا مسلما متقيا اذ لم يكن في
 خصوصاً مستفعين ان فوالدين كتاب نكته ولف ضيفرا دجاة و نذر

از دعای خیر انبیا ندهند و از اهدای ثواب بعضی آیات یا سور قرآن
 بروج مفارقت ان بدلتش مضایقه نفرمایند حتم الله
 لنا و لکم الجنة و الحمد لله رب العالمین
 و صلی الله علی جمیع خلقه
 خلفه علیهم السلام و آله و صحبه
 و ائمه الطاهین علیهم السلام
 علی اعدائهم
 کتابخانه
 جعفر سلطان الصرا
 تبریز ۱۳۶۵ قمری